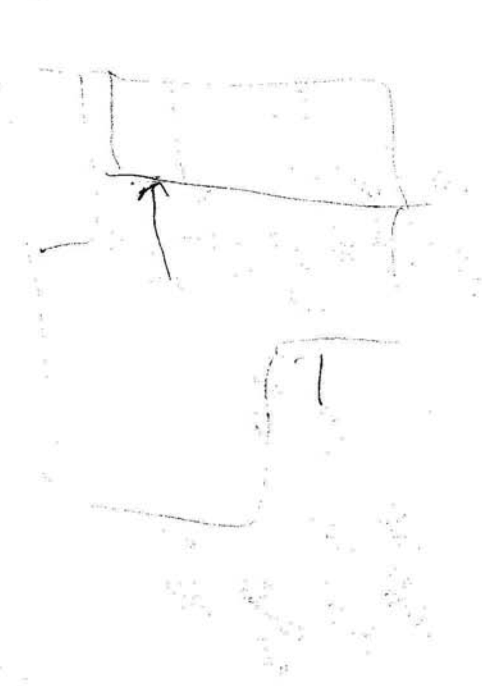

ޢަބްދުالله ސާދިޤު

ފުރަތަމަ ޗާޕް 1976

ދެވަނަ ޗާޕް 1986

ތިންވަނަ ޗާޕް 1996

ހަތަރުވަނަ ޗާޕް 2001

ޗާޕްކުރީ: ނޮވެލްޓީ ޕްރެސް

ފެށުން

އަތުގަސްދު ވަރަން ކުޅެއިރުވެސް މިހާކު ގެބިހަރުގެއް ހިފައިގެން އޮޑައި ހަމައެއް ޖަރަމުން އެއްކޮޅު ހިންގައި އަރައިލެވޭ. އެކަށް ދެކިޔަސް ބޮޑުސް ކަވަނާ ނަމިވަރު ބޮނޑި އަރައިލެވޭ. ކުރީ ކޮންމެއަކު ކުރެއްގަން ކުޅެކޮން ވެސް އެކަށް އަތުގަސްދެކެން އެކީ ކޮށިގައިވެ. ނަމިވަރު ބޮނޑުން، ހިތުގައި އެޅިދިޔައި އެކި ފުރިހަމައް އެކުގެކޮން އެކިއެވެ.

ވަރަށްދިގު ދުވަސްތަކެއް ވޮލުވު ހިގައިދެއެވެ. ދުވަސްވަރު، އަތުގަސްދު ގަދަރުސަތުތަކުގެ އާދިއާގައި ދިފުރި ގުދައިރުސާއެގެ ގޮތުގައި އެދުން ދުވަސްވަރެވެ. އެދުވަސްވަރު އަގަދަރުސާގެ ބާދިބެއަކު ކަމުގައިވާ ބަދިމާ ރޫސްތު ނަމިވަރު، ކުރީގެ ގައި ގުނގުދުން ފޮތެއްގެ މަކްބަން، އަތުގަސްދުގެ ނަލަރު ގުރެއްޖެއްބެއެވެ. ފޮތަކު ފުރުވަތް ނުދަރާ ގުދުކަދުރާއްގައި އަސްދުން ދަވާދުން ދިޔުފައިވާ، ވަށްކަވެއްކަރުގެ ފޮތެކެވެ. ފޮތުގެ ނަމަކަތެއްވެ. " ބޮޑުސް ކަވަނާ ވާހަކަ " އެވެ. ފޮތުގެ މުސައްސިފުއްގެ ނަމެއް އެސްގެން ނެތުމާއެކަކާވެސް ފޮތުގާ ނަމުން އެކަނިވެސް ވަރަށްބޮޑުކަން އެފޮތް ބަލާލާހިތް ފެއްޓިއްޖެއެވެ.

ދިރުންނެވި ފޮތް ގެންގޮސްގެން ކިޔާދީއިރު އަތުގަސްދުގެ އެސްގެން ފޮތްވަނީ، އެމުސައްސިފުގެ ކަމުގައި އިބްރާހީމް ދިއްމަތާއިކަލަވޭ. ފޮތް އިސްލާމް ކުރިއްވެވި ދުވަސްވަރުގެއެވެ. ދުން އެދުރުސަ އެޓްކޮށް، އެއްޗެއް ހިސާބަށް އެއްމެމުހިއްމު ނިލިމައި އޮންކަކަން. އަތުގަސްދު ހިލަރަކައްސާލިއެވެ. ނަމަވެސް އެކެ ރަތުކަބުދުވަސް ކަވެއްގެ ވަހުން، މާލޭ ގަލޯލު ކަންވެވެސް ގެއްޖެގައި ދިރައިވަރު ސިއާސަތު އިވިއްޖެއެވެ. އެގޭ ވިރުމަކު މަރޫދުކަ ކަވަ ކުރެއްޖެ. އަތުގަސްދު އެކަ އެސިލާއެއްކޮށް އަތައްކަމަކަން ހިދުއިރު ހިޔާން ވިރުވެގަމް ސޫދުބޮޑުމަކުގެ ދަށްސަވަރުވެސް ނޫސްގެއެވެ. އެއި ހަމައިވަދަމް ނޫން އިސްގޮތެއްވެ. އޮބަވަރުގެ ކަމުދަކަން ގެރިދަދެއްގެ އަދަރިބެއް ޗޭރި އިސްލާމީ ވާހަކައްކަވެ. ދިރުޅިބަހުން ގެރިދަދެއްގެ

މިބަވަދުގެ އެއްވެސް ވާހަކައް އަތުގަސްދު ނުދުކެއްވެ. ބަދު އަދަބުއްގެ ކުރަދައް، މިސާލެއް، މުޖާވިރާއްވެސް ނުބެވޭ. ދުރުސްވެސް މިހިވަން ދިޔައި މިސާލިއި ދިޔައި މުޖާވިރާ ބަކުގެ ދަށްކަން އެކުޚިދިގެންވާ ވާހަކައްކަވޭ. ދިޔައިނުގެ އާދަކާދަކަބައި، މަސައްކަތްތަކާއް އެކުޚިދިގެންވާ ވާހަކައްކަވޭ. ކުރުކަން ދަސްނަވާނަވަ، މިގެ ވަރަށްކުރިގެ ދިޔައި ބޮޑުނު ދިރިއުޅުއްގެ ވަރަށްވެސް ޒުވާނަވަ ގެވަލި ވެއްސުވިރުކަވެ. އެދި ދިޔައިނުނަކު ކަނުޖެގައި ދަބުކަފުގޮދު ކަންގެން ކައިޓެދިއާ ބައެއްކަވުން ވާހަކައެގާ ކަނުޖެގައި ދަބުދުކާވާ އާޖުފުރަކަރު ބޮޑުގެތަބުނާމެދު ވެސްވުނަވާ ބޮޑުގެބޮޑުން، ދިއުދާފުއިވާ ބަހާސަދުއް ވަރަށްވެސް އެމަރު ގެވައްޖެ. ވާހަކައިގެ ދުވި ގެއިގަޫރުޖި ބިސާވެފައިވަނީ އާޒާދަނާއި ދަބުދުގެ ގެއްލުނުވެ.

ކޮންމެއަކަސް އެވާހަކަ އެކުލަވާލައްވާފައިވާ އަދީބަކީ، ދިވެހި ހުރިހާ މަސައްކަތެއް ތަންތަ ދިވެހިންގެ އެދުވަސްވަރުގެ ބަހާއި ވަރަށް ފުރިހަމައަށް މުޅިމަޤާމާ ކުރައްވައިގެން ހުންނެވި އަދީބެކެވެ. އޭނާގެ އިބްތިކާރުތަކާއި ފުރިހަމަކަމާއި ސާފު ދިވެހި ބަހުން ވަންޏާހުރުމަށް ސިފަކޮށްލައިވާގޮތް އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގެ ހުރިހާ ކަމެއް މިލްކު ކޮންމެހެނެވެ. އޮވެގެނު އަޅުގަނޑު އިޖުތް ކަނޑައެޅި މިވާހަކަ އެއިބާރާތްތަކުން ކޮންމެވެސް ދުވަހަކުން ދިޔަ ނިންމާލާނަމެވެ. މިސަސްތާއި އަޖުތް، އައްސަލާމުޢަލައިކުމް އުސްތާޛުގެ ބަޔާން ޤަމީދުދީގެ އަރިއަހަން ހުރަހެއްވުން އޭގެ އަޅުގަނޑަން އިތުރުކުރުމަށް ދިއުމީ، ހއ. އިހަވަންދޫ މޫސާ އަބްދުއްރަޙްމާން (ދޮން މޫސާބޭ) އާއި ބައްޕަގެ އޭނާ އޮފީހަކަ ސިކުރާތް އަޅުއަހަރާއި ގުޅުމި ފޮތް ދިރުން ނުހިނގުމަކަށެވެ.

ދޮން އަޅުގަނޑު މާލެއަށްއަރާފައިވީ ދަށުގޮތުގައި ހއ. އިހަވަންދޫއަށެވެ. އެވާގައި މިދުނިޔާ ދޮން މޫސާބޭ ގޮތުގައި ދުރަހުމާ ވަންދުން މިއުޅުމް ކުދިއަހެން މަސައްކަތް ކުރުމަށްވުރެ، ދޮންދިރިއި، ހއ. ހަރަފުއްޖެހެވެ. އެރަށުގައިހުރި އަބުރަދު ތަކުރާރުސިޔަ މިއޮފީހަކަ ހަދައިފުރުން އަދި މާފުރިހަމަކަމުން ހިތަށް މިއަދުގެ ވާހަކަ ކޮންމެއަކަސް އަޅުގަނޑު ކަކުރުވާނުގެ ހިތްހަމަ މޫސާ އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ހިސާބުގައި ކަރަދާސް ލިޔުއްވާފައިވާ ބަޔަކުގެ އިބާރާތަކުގެ ވަނީއާވެ. އަދި ކަމާ ކުޅަދާނަކަމާއި އިބާރާތަށް މާއްދާން ތަރުތީބުވެވެ. ތިލާ ހިތްޕު ހިތަހިތާގަޔަށް ހިނދުހަ އެ ދިޔައިހިތްގެ އިބާރާތުން ހި ހަމައިލި ނަޢުމަތާއި އަޅުގަނޑު ހިއްސާ ވަރަށް ސާފު ހިއްސާކުރެވެ. ހަދައިފުރުން ހަދައިގެ ބަރުސަތި އޮފީހީ މޫސާ އަބްދުއްރަޙްމާންގެ އިބާރާތުތަކެވެ. އަޅުގަނޑު ކުރި މަސައްކަތްކޮށް ހަރަފުގެ އަސްލު ހާފަތް ގުޅުން ސާފު އިބާރާތް ހަދައިގެން ބަޔަކު ކުރުމުގެ ގޮތަށްވީއެވެ.

ކޮންމެއަކަސް ފޮންބަރުކަމަށް ދިވެހިބަހުން ބަޔަކު ކޮންމެގޮތަކުން ހިތްކަށް ހިތްހަމަ ވަރު ދިރުމަހުހަމަ އަޅުގަނޑު. ހިތްތަށް ހިސާބުތަކުގެ ހަދާނަވަނީ ފުރިހަމަކުރުމަށް ބަރަކާތްތެރިވެވެ. މަސައްކަތް އަޅުގަނޑަށް ކުރުމަށްވާތީ އަހުގެން ބަސްކަމަށް ސ.ޖ. ބަސަސްން ދިރި އާއި އަސްރާރުމާ ހިލާސްކަރު އަވަލާވާ ކަމިފުޅުގެ ހިމަމާ އެރިހަރެ. އެކަށަށް ނުރަކީ އަސްރާރުކަނަލަށް އަޅުގަނޑު ސާބިތުކުރުވެރި ހިސާބުކަމުގެ ފަރަހަތުގެ. އަދި ފިޔަގެ ވަރަށް ބޮޑު ބަޔަށް ދިރިއުޅުމި އެރިފުރިހަމަ އަޅުގަނޑުގެ އެކުލަވާ ހ. ސަހަރާއި ބަރަކަތްގެ ފުރުސަތު ފުރިހަމަސް މި ސާބިތުކުރުވައި އަޅުގަނޑު ބައިވެރިކުރަމެވެ. ވަރަށް ގިނަ ސާބިތުކުރައްވާ!

އަބްދުﷲ ސާދިޤު

ދޮންހިޔަލާއި އަލިފުޅު

ރައްވެރި އަލީގެ ރަށާއިގެ ކުރިކޮޅު

ވަޒޮރި ދޮން އިސާ އަބްދުލްގެ އަލިއަކީ ފަރަންސާގެ ދުވަހުއްސުރެ،
މުސްކުޅިމަތަކާ ބަހަނދާރިހުރިމާ ކުއްޖެކެވެ. ވީމާ، އާދަމަކީ، ރޯއްޔަރިގެން އުދޭ ކުއްޖެކެވެ.
މިކާ ދަރަކަން ފައްކައް ނުކުރެއްވެ. މިހެކަން ނުދަރަށެވެ. އާދާގެ އުމުރުގައި މަހުމަގެ
ހުރަހަށްކުރިން މިބާއްޖެކުރިން ހަމަޖެއްސާ ހަދަރިއެވެ. މިހާގެ މަހުމައަކީ، އުރަށް ހައް
ބަހަން މުރަހުމަދުގެ އާދިރައެވެ. އުމުރުން ވިއްސަކަތިވީ އަޖި ގާތުގައި އާދާގެ މަހުމަ
ބެހެވިއެވެ. ހަޔާތިދުވަހުން ހާރޯދު ހައްކާން ދަރުޙާލުވެސް މިދަގުދު ބާރުހުރިގޮތުން،
މަހުމައަކަށް ނުރުހުމެވެ. ވީމާ، ދަރިފުޅު މިހާ އިސްލާހުވެ. މިހާމާ އަޅި ފަރަން ފިކުރުބެލުމެވެ.
ހިތާމަތަކުން ބޭރަށް ހިނގައްޖެއެވެ. މިޓޯސް އާކަހި ކަށްއްގައިރުކޮ ފިކުރުކުރިއެވެ.
"އަހަރެން މިހާ އިރުވާ، އަހަރެންގެ މަހުމައާއި ވަރިވުން ޖެހިދާނެއެވެ. މިހިދާރު މާބާރުވެފައި
ހައްޤުވެސް ހިތާމައެއް، މިހާ ނުއިސްތިމާލުވެ. ފެންއަރައްވާ ހިތާމައެއް، މިއު
މާރަކަވެއެވެ. މަހުމަ ބެހެއްޓިކަމަށް ނުކުރިވާ މަރަށް، ބަސްއަރާ ދަރިއަކަން ފިލާނެއެވެ.
ވީމާ، މަހުމަ ބެހެއްޓިކަމަށް ކުރާނެއެވެ. ހިކޮށްގައި އަޖި ދުރުކޮށް އަވަހަށް ހިނގައްޖެއެވެ.
ފޮނި އުއަވަސް މުސްކުޅިގެ ސަލާމާކޮށް، މިއާރަ ދައްކައި، ދިމާކުރި އެއްބަސްވެއްޖެއެވެ.
ވިސްނާހުށި މައިބަފައިން ކަރުވެ، ބަލައިފިރިއަކު ނުޑި، ބޭކަރިގެ ކުއްޖެކެވެ.
ދޮންއަމި ހަޖެބެހެދުގެ ހަނދުވަރާ މިދު މިސްކިތުގެ އަދު ކައިވެނި، އުމުރުގެ
ސާދަވާ ހުކުރުވިލޭ ކުރުމަން ގަސްތުކޮށް ނިންމައިވިއެވެ. ދޮން އަޖި ކައިވެނިކޮށް
ނިންމުމަށް މަސްމައާއި ވާހަކަ ދައްކައި ހަމަޖެއްސައިވިއެވެ.

ސާދަވި ހުކުރުވިލޭ ދުހެކިން ހަމައި ސަލާމާތަކުން ފޮނުވައި
ހަނދުހަކަސް ހަމައި ވަޖިއަކުން ބެޖިއްޔާއި ވަޒީރުއްގެ ނަމުގައިކަ، ދިރުއްޖެއިދާ ހަމަޖެ
ގެހަނގިސް ވަޖިއަހު ކައިވެނިގެ ވަޖި އުސްރަތްތި ފަހަތުން ވަޖިހަމައިގެން މިކައިވެނި
ކުރިއެވެ. ދޮން ހަމައިދަރިން އައިސްފައި ކައިވެނި ބަޑުގެކަރުވަށް އަޖިއަކު ޖަގަސްވެރި
މިހަވަރުން އަވަހަށް ހަރުއިރުނާ ހިނގާއިނުދި ނިންމައިވިއެވެ. ކުރުދުފަވާރު ފަސްވަނަ
ސާއަތްގައި، ސަލާމާތި ގެއަން ގެންސްއިވިއެވެ. ގެއަން ގެނައުމާ އެކުގައި، މަދުމާ ހަމައި
ހުރިހަ އަވަރުއަދު މަދުފަދު ސަލާމާގެ އަވަން އަޖިގެ ކަރަހަ ދިރިއްކަމައިވިއެވެ. ސަލާމާ

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިފައި ވަނީވެސް ހުރިވަޔަށް ބަޔަކު އެންމެ ފުރިހަ ރައްކާ ބަދަލުވެ، ގެންނަން
ހަމަޖެހިފައި ގޮތް ފަރުމަކޮށް ގެންގުޅުމަށް އެއްވެސް ފަހަރަކު ނުކުރެވިއެވެ.

ދުރުވަރުގެ ވިދާޅުވުން ސަލީމާ، އަލިގެ މަސްކަ ގާތުގައި ބުނީ، "ކަންވާއެވެ.
އެއްގޮތަކަށްވެސް މަސްކަ ބަދަލުކުރަންވާނެ އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރަންޖެހޭނެއެވެ.
އަހަރެން ގެދޮރު ސަލާމަތުން ހުރިއްޔާ ހުރިހައި ކަމެއްވެސް ކުރާނަމެވެ. މަސްކަ ދުވަހު
ފެށުމަކަށް ސާފު ޖާގަ ނަގާލާ ކަމުން އެކަމަށް ކަންކަމެއް ގެންނަންޖެހޭނެއެވެ."

އަލިއާ ސަލީމާގެ މަސައްކަތް

އަލި ތުއްތަކުއިރު ވިހިސްވަރަސް ތުރުން ގެންނަނީ، ސަލީމާ، މިހަކަށް
އެއްކޮށް ނުބެން ދަތުރުކުރަމުން ކައްކައި ހަދައެވެ. އަލި ގާދޫހަކަހި ވިސްނައިތު ކައްކައި،
ކާށި ހަދައެވެ. ކަސްރަތުވަރަކު ހަވީރުވެސް އަލި، ތުރުން އަންނައިރަށް ފެންހުޅުކަންކުރައި
މުޅިން ނިވާގޮތަށް އަލި ގެންވަރަށް ތައްޔާރު ކަސްރުގައި ހުރެއެވެ. އަލި ކުއްލިކަން
ހުރިހާކަމެއްކުރި ކަރި ވިއްކައި ހަދައެވެ. އެއްޗެހި ދަޅުބިޔައް ހަދައި ދުނިޔާގެ އުޅުން
ފަރުވާ ދިނާގެކަން އިތުރުވެ، މުއްސަނދިކަމުގެ އަށާރަތަކަށް ގެއިން ފެންނަން ފަށައިފިއެވެ.
ދެން އަލި އަންހެނުންގެ މުދާތިކަމުން ވިޔަފާރިގައި ހިތްވެރިވިއެވެ. އާއިލާގައި އެއްވަރަށް
އަހަރެންގެ ވެސް ހަޔާތުގެ އިތުރުކުރާން ފާނަށެވެ. މިހާ ހިސާބު އަރާން ސާފުސާފުކަމުގައި
ކާރި (ހަޔާ) ބަނދުވިއެވެ. ހަތިހަރަށް ތުރުން ގެންނަނާ މިހާކަށް ބަދުބަލު ނުބެން
ދަތުރުކުރަމުން މިހާ ކައްކައިމުން ގާދޫން ކަހަމުން ބޭނުން ގެންނަމުން ބޭނުމަވާ ތަކެތި ގެނުވުމުގެ
މަސައްކަތް ފުދޭވަރަށް ކުރަމުން އެގެންދިޔައެވެ. ހަމަ އަލިވެސް ހަތިހަރަށް ތުރުން،
ދޫކޮށް ވިއްކަން އަހަރުން ގެންދައެވެ. ހަތަރުގަނޑުއަކަށް އެތައް އާދަކަށް ދޫކުރަމުން
ދެތި. ދުވިނުގެ ބަހަނާގައި މުދާތިކަން ދަހިއްސިތަކެވެ. މިދުވިން މިހަތަކުގައި ދުނިޔާގައި
އެވަނީކަން ސަލީމާ ހަމަހަދުގައި އިނދު ފިހާރަ ކަމުގައިގެން ދިރިއުޅެއެވެ. މިގޮ
ފަހުގައި އެއްކަންމަތަށް ސަލީމާކަމަން އިތުރުވެއްޖެއެވެ. ވަރަށްއަޅާ އަމިލާ ދަރިއަށް
ކުރިއަށްދާވެ. އަލިއަށް އިތުރުވިކަމެއް، ހަވާއެކަށް ގެއަށް ވަން ފަހަރަކު ދަރިފުޅާއި
ގޯތިތެވެ. ދެން މިގޮތުގައި ވަރަށް ކުރިއަށްދުން ގާގައި އެއްކޮށްމާވެސް ކަންއެވެ
މަސައްކަތުގައި ކުރަމުން ގެންދިއެވެ. މިގޮތުގައި އުފާވާ ވިސްނައިހަރައި ދެކެވެ
ވާތޯއި ދަލިއަށް ވެސް ފިހާރަށް ދަރިން، މިތިއްބައިއެވެ. ކުރިން ބަލަހައްޓައި، އަލިގެ
މަންމައެވެ. މިގޮތަށްމިން ދުނިޔާގައި އެވަނީކަން އަލިގެ މަންމައަކަށް ކޮށާއްބައި،
ފެނުނުތަން: ހުރިއައިސްގައި ހައްދަވާގެ ވަނަވަސް ހަދައްމަތަކަށް ދަރުކަލަކުން ވިއެވެ. އަލިގެ

ދުވަހުވީރުން އުޅެނީ ފެށޭނެއެވެ. ކުއްޖަކު ބަލައިގަތުން މިހާރުވެސް ދެން ނުވެއެވެ.

މީގެކުރިން އަންހެނުންނާވެސް ހަމަޔަށް އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަލިއަން ހަމަޔަށް ވިރުން ދަރިން މިގޮތުގެއެވެ. މިހަމަޔަކުންނުވެސް، ތިޔައީން ބޭނުންވެއެވެ. ކުރިން ބޭނުވާ އިރުގައި، ކުރިން ތަޅުމަތުގެ ކުރުމުގެ ޑޮލަރު އަދި ރުއްއަރުން ކުއްޖާލައި ޓޭގައި ކުރިންގެކޮޅުގައި ހުރިހާ ވަނަވިއެވެ.

ހަތްއަހަރު ދުވަހުގެތެރޭގައި އައްވަން ޖީބުން ހަތްވަރަކަށް ބޭނުވާއިރުގައި ދަރިފުޅު، ހަޔާތް ބޭނުން އަންނަ މިޔަކަށް ޝަރީއަތްގެތެރޭގައި ހަތްވަރަކަށް ބޭނުވެއެވެ. ހަގަނޑުރި ކުއްޖާއަށް ހަތަރުއަހަރު ފުރާއުކަ، ހަތްކުރިން ރިޔާސަތުގެ ނިކުމެވެ. މި ރިޔާސް ކުރުއްވި އުފުރުބޭކަލަކު، އެކުރިންގެ ބައްޕަ ހައިފެރި އަލިއެވެ. ރިޔާސް ބަލިން ގަދަފުޅާކުގައި އިސްލާމްދީނުގެ ފުންއަޅައިވެއެވެ. މީގެކުރިން ހަތްދިލާ ހަދައި، ދަރިންހަރު އަލިފުބާ ޖަހައިހު ޤުރުއާން ކިޔަވައިދޭން ފަށައިވެއެވެ. މިފަހަރު އަލިކާނާ އެއްފެށި ވަސްއްކަމެއް ނުވެއެވެ. ދަރިން ގޮވައިގެން ފަޔަ މަސްއްގައި އިސްލާ އަކާނާއި ހިލިމަށް ދައްކައި ކިޔަވާގަތެވެ، ބޭނުމީ ހަދަރީއެވެ.

ދެއަހަރުއަހައި ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަދިވެސް ހަތްވަރަކަށް ޤުރުއާން ކިޔަވައި ހަދާލު ކާންޏެވެ. އަދި ކާންކަރުކައި މަދަރުސާ ހަރުއްދިޔަން އެއްކާން ކަރުގެ މަދަރުސާ ތަރުއްޔާ ކާން ކައި އަވަދިފުމަންފަރު، މަދަރުސާ ޤުރުއާން ބާކަޑުން މަދުރަސާ ގައި، ސަބަބުވާތް ފާހިލާ ކިޔަވައިދިނެވެ. މިއަންފަރު އަދިވެ ހަތްވަރަކަށް މަދުރަސާއަކުންއަހަށް ވަސްކިޔަވައި ނިކުމެވެ. ދަރިން މިހާރު އަދިވެ މަސްއްކަތަކީ، ދަރިން ޖަރީމަތުގައި ޖިޔާކިޔަވައިދީ މަސައްކަތް ކުރުވިފަ. ފުރަތަމަ ކުރިންނަށް މިކަންތަކުން ވަރަކަށްފުރިން، ދަރިން އިނގިރޭސިދަރިވަރު، ހިސާބުގެ ކަރުމަތުގެ. މިކަރުމަތުގެ ފުރޭވަރުމިހާ، މިކަރުމައްވަސް ކުރުޖެހޭ ނިޔާމިކަން ފަހަރުވެސް ހަދާފައިވެއެވެ. ފަހަރުވަރުކަރު ދުވަހުގެތެރޭގައި، މިކަން ވަސްކޮށް ނިމިއްޖެއެވެ. ދަރިން، އަތޮޅު ވަސްއްކަތް ވަސްކޮށް ނިމިގެން ފައްޖަހައިވެއެވެ. އަދި، ޖިހާ، ޖާފަރުން، ޖާގަރުކުރުން، ރަށްރަށުގެ ދަރިން، ހިއްސާކުރު ވަޒީފާ ކުރުން، ތަފާސް ވަޒީފާކުރުން، ފޮނުވުން ކުރުވާ ބޭސްފަހަރު ދަރިން ވަސްކޮށް ނިމިގެން ފައްޖަހައިވެއެވެ. މިއަށްފަހައި ކަރުމަތު ވަސްކޮށް ނިމިގެން ފަރު، ދަރިން މިޔަރު ފުރަތަމަގެ އެއް ޖަލްސާގެ އަކުރުމަތު ވަސްކޮށްނިމި ބަދަލުގެ ވަގަން ހިދާވަސް ބޭނުމީ ނިމިއްޖެއެވެ. ދަރިމިޔަރު ހަތްވަރަކަށް ނަތީ، އެ ވަސްކޮށްނިމި ޖަމާޖަމުކުރުން ފަރުމަވަރުން އަންނަ ހައިފެރި ކަމަށެވެ.

ދަރިމިޔަރު މިހަތްކުރިން ނަތަތުވަރު، ވަކި ހަރުގެ ބާރުފާ ޖަރީއްޖެ ނުވެއެވެ.
ކުރިންގެ އަޅު ޖަރީމަ ރިއްޔާވެ. ފަރުމަތް ހިޔާތް ތިމްބާސް އަޑުއަހާފައިން މިރުން

އައިސް ތިބެއެވެ. މިޒަމާނުގައި މިކުރިން އުޅުމުން އައިސް ދަންތަން ހުރިކަމެއްނަން ސާފު ނުވަތަ ފަސަހަ ވިޔަސް މަޤާމު ކަލިބުގެ ހިލަން އެނގެއެވެ. "ޙަދީޘްގައި ޢަލީގެ ރަސޫލާއިން މިޒަމާން ކުރިއަށްދަނީ ވިއްސާ އަހަރުވުމުގެ ސިޔާސީގައިވާ ފުރަކަން އަޅުވެފައި؛ ވަރަށް ގިނަކަމެއް. ކަނަވަރުވެ. މިއަދު، އަހަރުން ތާރީޚަށްއިތުރުވަށް އަހަރުވުމުގެ ދަރިއަކަން މިފަރާތުގެ ނުކުތާތަކެވެ. ޙަދީޘް އަޅާ ތިމާގެ ފަރާތުން ދެނެއެވެ. ވީމާ މިހެން ހުރިހާކަން ނުވާނެއެވެ. މިކަމާމެދު ކަންތައްތަށް މަސައްކަތްކުރަނީ ކަންނެޑްކަނެވެ.

އެއްދުވަހު ކަލިބުކަރާތު ގެހަން ގޮސް ކާބަލު ޝަރީޢަތުގައި ފުރާ އަދުފައި ހުންނަ އެއްބަޔަކު ވަންޏެއް ހަމައި ދަރުމައިގެން އެކި ފުރާ ފަރިވަރިން ބަލައި ހަލަބޮލިކަން ވަޒަނުދޫކުރުމުގައި މިތުރާއްތާ ފުރައް ބަލަފުން ދާއިރުގައި މީހާ ހިނގާދާ ކަހަލަ ފަންޑިތައް ފެނުމާ އެކުގައި ހިތަނަގަތަ މިކަނޑައް ކަކުމަކުން އަވަސްވެގެންނެވެ.

އަނެއްދުވަހު، އަސްކުރުހަމަރަނާމުރުގެސް މިސްކިތް މަޖިނުކަށް މަޤާމުގައި ހަމަޖެހި ކަނޑެން، މިޔާގައި އިސްދު، މީހާ ކިޔާތާ އެއްކޮޅުއް ކިޔަވާއި އަވަހިޓެން މިކަށް ހިފައިގެން، ބަރަން ނުކުތް މީހާ އެދުކަޝްތުމައް ހިތްގައިދާއި މިކާހާ ފެލުގަޑިވެއެވެ. މިއަންނަރު، ކަމާ ގެންގޮސް މިސްކިތަށްދާއި ކަމާ އެހެރީގައި. އަދާއި ބަރަންނުކުރު ގެދަރަނުގެން ހިގައިގަތީ ޙަދީޘް އަދިގެ ދުރުގައިން ފުރުސަތު ގަނޑުގަތެވެ. އަދިގެ ބައްތީގެ ހިފިމަރަމުގައި ހުރަފައި ކަރުކާގައި ތިންގެދުކާފު، އެތަނުން ބާނާގައި އަތްފުރުއްޖެއެވެ. ހިފިމަރާ މިބުނެފުރި؛ ގޮވައި ދިއްމަތުގައި ހުރިނަ ފުންކުރު އަދި؛ ދަރުން ބަރަން ނުކުރުމުގައި ހުރިނަ ދިމާއަށެވެ. މިކަންކުރި ދުވަހުގެ އަދިގެ ރަނދަރިން އިސްލާމްދީން އައިސް، ޙައްޤާއްކު އަސްބަތައިން، ދުގައި ބަރުކައިގެން ދުރިހި ހިދުމަތް އަށްފުރުއްޖެއެވެ.

ފަހު އެދުގެ ބަރަގައި ބައިތިޔަސް، އަދިގެ ދުރި ދަރިފުޅު ބޮޑުގައި ހިއްސާ ފުންމައިގެން ތުރުފުއްޖެއެވެ. ދަރިފުޅު ގެވައިގެން އަދިގެ ފުމަފިރިން ހަދާ، އެކުއްޖެއަށް ހާހަން ކުރަން ދުއިދުއި ތިބެއެވެ. އަދި ކުޑަކަން ފަރުވާފަސް ކުރުއެވެ. ހަމަފަސް ހިނދުކަން ބަދަލުއް ނާދެއެވެ. ހިނދުނުވަތި ހަލާކުފަސް ގަދައެވެ. މިހާރު ދަރިފުޅު ހިފުހަލެއް ވަރުއްފަސްކޮށްތަ. މިޒަމާނުގައި އުޅެނިކަން އެއްގަޑި ބައިތިޔަސް އަދިގެ ދުރިދަރި މަރުފުއްޖެއެވެ. އެދުމިހުގެ ހިތާމަ ވަރަށް ބޮޑުފުއްޖެއެވެ. ހަމަފަސް ހިތާމައިގެ އެއްފަސް ކުޑައް މިހުންނަކަން ނުދަށްކައެވެ. އަދިވިދާކާ ކައްޗެ ހިނަވައި ކަކުކަވާކުވީގެ ކަންތައް ބާރަބަރަން ކަން ކައްޗެ ވަކުމައިދުއެވެ.

ފަހު އަނެއްދު ހަވަ އެދުގެ ޖެހުނުއިރަން އަދިގެ ދެންހުރި ދުރިދަރި ބޮޑުގައި ހިރާދި ދުވަސްކޮށްޖެއެވެ. އެއްގަޑި ބައިވީރަން އެދަރިފަސް މަރުފުއްޖެއެވެ. މިޒަމާނުގައި އަދިގެ ހަމަދަރިން މަރުވު ހިނގައްޖެއެވެ.

މިއަންނަހަރު، އަލިގެ ދެމަފިރިން، ހިތާމައިން ވަރުއަށްދެވެ. ދެމަފިރިން
ދެމަފިރިކަމުގައި މަޑުމަޑުން ތިއްބެވިޔާލާ ތިއްބެވެ. މިހެންތިބެމުން އަލިގެ އަންހެނުން އަށްވަނަ
ގޮވާލައިފިއެވެ. އައްދާއެވެ! އަހަރެންގެ ބޮޑުކަމި ރަށްޓެން ހަސަރިއިދޯ. އަލި ދުރުވެގެން
ސަލާމްގެ ކައިރިއަށް އައިސް އިނގިރޭސި ބޮޑުކަމި އަޅުގަނޑުގެ ސަލާމް" ދެމަފިރިކަލުނ
ގޮވާލާ ޖަވާބުއް ނުލިބިގެން ރަށަކަށް ބަލައިލިއިރު ސަލާމްގެ ކަލިވަރ ހުއްޓިފައެވެ.
ދުވާގެ ބަސްލަނި ހުސްވެފައެވެ. ދެން އަލިއަށް ގަދަޔަގުން ތިބިއްޖެއެވެ. އެކަ،
ވެންދެވެއްހަނި ސަލާމް ވަރުވެއްޖެއެވެ. އަހަރެން މިދިޔުންކަހަ ހިތާމަވެއް، މިޔަރ
ކަމިގޮތަކަން ތިބޭރ ހާކަންޖެހެއެވެ! ހަމަވެސް އަލިގެ އަތުން ފައިން، ހުރުން ބޮޑުން،
ގާރަކަތް ނުކުރެއެވެ.

އަލިޔާހުމާއަށް މިސްކިތަކުން އައިސް ކަނޑަފާކަލިގެ ކަންޏަށް ފަރިހަމަ ކަންކަން.
ސަލާމްގެ ވަގުތުވެފައެވެ. އަލި ގެއަށް އައިސްފައި ދިމާ ދެއްކުމެގައި ބޮޑުތަކަން ދެބިރ
އަތުޖެއްސެވެ. ދޮރުވަރު އަސްކަރު ވަޑުތަކިއާ، ބުރުފުގެން އަލި ފަޅުރުސްކާތަ ދިމާއަނ
ވަޑުވަޑުން ހިމާފައި ދޮރަށް، އަކާގެ އަންހެނުންނާ ދަރިންނަކަށް ޖިނާޔަތް ކަރަނޭޖެހުނެވެ.
ފަޅުރުސްކާތަ ޑޮކްޓަރު ފަށްޖޯގެއް. ބައްދަލުވެ ވިޔަފާރި، ހިނގާ ގޮތްބަލާނެގޮތުގައި ޕޮލިހުން ހަނަށް
އަނިޔާތެރިކަމުގައި ހުކުރުދުވަހު ބިހަން ފެއްޖެހިއްޖެ. ދެން ހާފިރިވި އިރުއްޔާހަސަން
ކައިރިފާވައި ހުއްޓެއް. ދެން ދުރުވެގެން ގައިން ފުރިތާމަވެގެން ގާތްހަން އައިސް
ދިމާފުރުމަގައި މިންދުފަސްކަސްދުން އަލުވަސްކަރުގެ ވަޑުވަޑުން ދުރުވެގެން އަލިހަމައްކަން
ހުނަގައްޖެއެވެ. މިއިރު ފުރިއަކަން ޖިނާޔަތް އެވަރަން ދެއްވާއިން. އަލި ގެސް ދިވެހިން ކަލުން
އަހަރިއެވެ. "ތިޔައަށްވެސް ކަނޑުކަން ދަރިއަށްއެވެ؟" ދެކުރިން ހިތްހަރުކަމާއަކަ
ބުނުއްވެއެވެ. މިއަށްވެސް ކަލަރުޖެހަން ދެނެވެ." އަލި ބުނުއްވެއެވެ. "އަހަރެން ގެންގޮސްފިޔާން
ހުއްޓެވެ؟" ދެކުރިން ހިތްހަރުކަމާއަކަ ބުނުއްވެއެވެ. "އާއެކެވެ. ބޭބޭ އަވަހަށް ދުރުވާށެވެ."
އަލި ބުނުއްވެއެވެ. "އަހަރެން ގޮތުހަށް ގެސް ފާޅަގަދަ ހިފައިގެން އައިސް ސިއްހަތުއެވެ؟"
ދެކުރިން ބުނުއްވެއެވެ. "އެންމެ ނަގަލާ. އަވަހަށް އަންނާށެވެ."

އަލި ގެއަށްގޮސް ފާޅަގަދަ ހިފައިގެން ގެއިން ނުކުމެފައި، ގޮތުހަށް މަގުމާއި
އަޑިއަރަ ދިޔައީ، ހިސާރިކުރިން ދެކުރިން ބުނުއްވާތީއެވެ. އަލި ފުރަން
އާރަހުފިލާ، ކަލަކުގެ ބުނުއްވެއެވެ. ބޭބޭ ނުހަލީ ހުރިހާނެވެ. ދެން، އެކުއްޖޭ
ފައިބައިގެންއައިސް އާދާގެ ކާނާތަކުގައި ބައިންދައިގެން އަލި ދެކުރިން އަރުވައިފިއެވެ.
އަވަހަށް ދާރީގެ ރަށް ނަގައިފިއެވެ.

ހިފައިގެންގޮސް ހިރިއައްކަތާއި ކައިބޯނ ހުރިފައިހިރި ދެއްކަހާ، އެއްޗެހި
ހިރި ބާރިކަމު ކަޑަ ދަކާންބާރައި އަލިގެ ނަފްސާގެން، އެކަ ފުރައިގެން ދިޔައެވެ. ދުރިހި

ދުއްވާ ކޮޅަށްޖެއްސުމާއި ވަރަށް ގޮތްފިލުވުން ދޫނިކުދިން ބުނެފިއެވެ. "އަހަރެމެން ވަރަށް އަވަހަށް ފުރާނަމެވެ. އެލިބު ކުދިންދާނީ ކޮންތަނަކަށް ހެއްދެވެ؟" އަލި ބުނެފިއެވެ. "އަހަރެން ކުދިން އުޅޭނަކަމެއް ނެތެވެ. ކަލޭމެން ފުރައިގެން ދާންވީމާ ދާނެވެ."

ދޫނި ފަހަށް ވަނީމާއިރު، އަލި ވަޅުވަޅުން ފައިބައިގެން ގޮސް އަލިހަރަކަށް ކޮޅުއަރިގައި އޮށްފަތިއްޖެއެވެ. ގައިގާ ފިޔާއް ނުވަތަ ބަނޑުގައި ބޮޑު ކަރުނަކާއި މިޔަރުގައި ވަރުބަލި ކަމާއިއާ ވިސްނުން ނިދިއްޖެއެވެ. އަލި މަޑުކޮށް ފުރާބަ ހަޅުވާއެއްގެ ފަޅުގައި އަލި ގޮސްވުމަށް ކަލިބަކީ ގޮތްގޮސްތަކަށް ކުރުކޮށްލިއެވެ. ދޫނިކުދި ވާނުވާ އެކިކޮޅުން ހަޔާތްވެރިން އެނގެނިގެން ހައްދަވެރިވަނީ ގާތުތަކާއި، ކުރުކޮށް ނިންމައިލިއެވެ.

މިހާރު މަޑުގިނަ ކަލިބުގެ ހިތް ކިޔަންފަހަރެއްވެސް ހަނިކަމަކަށް ހަދައިލިއެވެ. ހައިވެރި އަލިގެވަސް، މަޑުގިން ފިލައިލިއެވެ.

ހައިވެރި އަލި ކޮށްބޭގައި

އުދުވަހު އަސްވާރުވަގުތުގައި އަލި ގުދުވެގެން މިސްކިތެއް ކުރަން ހިގަނިކޮން މިސްކިތެއް ފެނިގެން އޮމިސްކިތްދޮރަށް ހިނގައިލިއެވެ. ފުރިހަމަ ނުދުރުވާ ވިސްނުމުގެ ހުރިހާގެން، މިސްކިތް ދޮރުގައި އިށީނާ ދެވަން ފުރާގެ ފުސްކަލިއާކަ އަތުވެއިލިއެވެ. އައިސް ފުސްނުކުރިގެން މިސްކިތެއްގައި ބަތްފެށިގެން ހަމާދު ކަހަން ފެނިވާ އޮފީހަށްދާ ހަރުވަގައި އިޒުކުރާވާ އަލިވެސް ހަމާދު ކުރިއެވެ. ހަމާދު ކުރެ އަވަހުވެގެން އޮފީހަށްދާ، އަލިވެސް ފޮނުއްވެ.

މިސްކިތުން ފޮޅުވާލި، އެ ފުސްކުރިއާ ޙައްޤާއި ދިމާވިއެވެ.

އެނބުރިހިނގާފައި، އެޙުނަރުވެސް "ކަލޭހަނދު ކުއްލިއް ހުއްޓެވެ." އަލި ނަންގަންނަނި، އަލާގައި، މަލާސް ކުދިކޮށްފި. ބޮބޮއަށް މިހާރުގެ ކާކު ހުއްޓެވެ؟ އަބާކަހަރު ބުނުއްވާ، އަހަރެން ދޫނިކުދިން ކަލޭބޭ. ކަލޭ އަށް ކޮންދެކުރު ހުއްޓެވެ؟

އަލި- އަހަރެން ބުއްދެވެ. އަވަހަކަށް ކުރިއަށްގައި ހިތިރާއި ކޮއްވައި ފެނިގެން ފުރައިގެން ހިނގައިލިއެވެ.

ކަލިބު- މިހާރުގައި ހަރުކަށް ދޮރުދާ ކާކުހުއްޓެވެ؟

އަލި- ހިތްހުރިކަމާއި ކާއިދާކުރާ ރިސްކިރާ ހަރުކަށް ދޮރުދާ. އަލާ ދިޔަފަރުމާއި، އަހަރެން ފޮނުވި ކޮންމެ މިރާ، ހައްޖުއްސާކަ. ކުރު ނަސީބަކުރިގެން ގެނދުވަނީ ކޮންތަކުރާ ބަލައިކަވެ.

ކަމީބު- ކަލޭފުން ރަނގަޅަށް ނުވާނަން ހެއްޔެވެ؟

އަލީ- ބަލާބަލާފައެވެ. ގަސްގަސްތައް މީހާގެ ފެއްޓިއްޖެ އަލުގަޔާ ދުވަން މިރަނގަޅުން ނުވާނަމެވެ.

ކަމީބު- ކިހިނި ކޮންނަމެއް ހެއްދެވޭ؟

އަލީ- ކިހިނި ރައްދުކުރެވޭ.

ކަމީބު- އައްޔާއެވެ. އަންނާނެވެ.

ދެން ކަމީބުކަލޭގެ އަލީ ގޮވައިގެން ދުރުވެ ގެއަށް ވަންނަވާފައި އޮތްގޮތް އަންހެނުންނަށް ގޮވާލައްވައިފިއެވެ. އަންހެނުން ކަމްބަޚާ މިދަރިވަރާ ނަންގެންފައި އަރުވައިއްޖެއެވެ.

ކަމީބުކަލޭގެ ބުނުއްވަނީ، ސިފައިވީއާއެވެ! މިދަނޑި ބިރުއްޖެހި ކުއްޖެކެވެ. އޭނާއިން ވަރަށް ބަނޑުހައި ގަނޑުގެންނެވެ. ކާއެއްޗެއް ގެންނާށެވެ! ސިފައި ބުނެއްޖެވެ. "މިވަގުތު ކާއެއްޗެއް ނެތެވެ." ކަމީބުކަލޭގެ ބުނުއްވިއެވެ. އެހެންނަމަ ނުވާނެއެވެ. ކޮންމެވެސް އެއްޗެއް ހޯދައިގެން ވާނެއެވެ. ގެންނާށެވެ."

ވަރަށް އަވަހަށް މިދަރިވާ ހިނގައްޖެއެވެ. ގޮސްފައި ލަފައްދުވެ، ފަތުރަނި ފަހަތުއޮޅި ކަދުރުކާރި ގެންގުޅިއެވެ. އަލީ ދިނީ ކާން ފަހައިދިނެވެ. ކައި އަވަދިވެގެން ފެންބޮއި ހަދައިގެން އިލާނީފި ހިލައިގެން މީހާ ނުކުމެ ގޮދަން ރަނގަޅަށް ކުރިކަމަށް ކުރިއަށް އުކާލައި ނިދައިދީ އެދުވަހުގެ އިރުއޮއްސިއްޖެއެވެ.

އަލީ ކަމީބުގޮތަށް އުޅުއްވަނީ މީހާ ދައްކާ ވަސްއޮށްކަމެއް އޮތްއަކަށް ނުވެއެވެ. ހިނދުކޮޅެއްވެސް ފެނިގެން ކުރެއެވެ. މިފަދަގައި އެއް އަހަރާއި، ހަވަސްދުވަހު އުޅެމުންދަނީ އެއްދުވަހު އަލީ ކަމީބު ގާތުގައި ނަންގެތެވެ. "ބޮޑާއެވެ! އަލުގަޔާ މީހާ އިންނާން ފެއްޓިއްޖެ. ދެންހަދާނީ، ކިހިނެއްތޯއެވެ؟"

ކަމީބު ކުޑަކޮށް ހިނިތުންވުމަކާއި ބުނުއްވިއެވެ. "މިރަނގަޅު އެހެން މީހުންނެއް އިންނަން ކުރިއަރާދަކަން ފެއްޓިއްޖެއްޖެ އަހަރުންނެއް ދޭނަމެވެ. އަންހެން މީހެއްގެ ރަނބޮޑު ކުރާބަޔެއް ލިބިގެން ނަސީބުވެގެން ދިރިއުޅުމާ ވިއްކަން ކުރަނިވީދާ ނައިބުކަލޭގެ ދަރުންނާއެވެ." އަހަރެން ކަމީބު ކަލޭގެ ބުނުއްވައިފިއެވެ. "އައްޔާއެވެ! ކަލޭ، މިރަނގަޅު އިންނަނީ ކާކާ ހެއްޔެވެ؟"

އަލީ ނަންގެތެވެ. "އަސްލާ ބޮޑާއެވެ! އަހަރެމެން ކަމުގައި ނޫނީއެވެ. އެހެން މިހަރުނަމަ، އެވެސް މިހިސާބު ރަހަތަކަން ނޫނީއީއެވެ. ނަމަވެސް އެހެނިހެން ކިޔައި ދެވޭނެއެވެ. އެއީ ދުނިޔެ އަވަހަށް ދުނިޔޭގެ ނިމުމައި އެހެން ދުނިޔަން ހުރިއެވެ. އެކަމި އިން އަހަރެންނެވެ. އެހެރީ އެހެންމީހާ ނުވާކަން އެއީ ކަނަވަރު ކަލާކާވެ.

ކަޑީބުކަލޭގެ ކުޑަކޮށް، ހިނގަމުންދާއިރު ބުނުއްވިއެވެ. "މިހާރު އަހަރެންނަށް އެނގިއްޖެއެވެ. އެއީ
އަހަރެންގެ ތިމާގެ ކުއްޖެކެވެ. ދެން އެންމެ ހަގަލެވެ. މިތާ، ކައިވެނި ބައްޕާރު ކުރާނެވެ."

މިހެން ބުނުއްވުމުން، އަލި ދިރުއާ، ކުރަންހުރި މަސައްކަތް ދޫކޮށްލެވެ.
ކަޑީބު ކަލޭގެއާއި ސިއްރިއާ ދެމީހުން ވާހަކަދެއްކާ އެއްބަސްވީމުން ކައިވެނީގެ ހުރިހާ
އެއްޗެއްވެސް އަލިއަށް ދިނެވެ.

ދެން ދިރުއާއާސްޓޮވާއުކާ، އަލި ނުކުމެގެން، މުޑިކަރަންޖެހައި ހިނގާ
ގޮއްސަކަންވާން މިހާރު ނުކުމެވެ. ވިޔާ ހަރާސަށްޓަކައި ނޫނީގެން، ގެއަށް އައިސް، މާކަނާ
ދިރުބަނދުގެން ދިނުނަ މިސްކިތުގައި ބާއްޖަވެރިޔާގައި ކަރުކަރުކަންމާރާއި ދޮލިގައި
އަޑުވިދާމާއި ދުކާޅު އެޅުމާރާއިގެން، ހިތާމައިން ގޮތުހުސްވެފައި އޮތައިނެވެ.

މިހެން އިންދައި ކަޑީބުކަލޭގެ ވިސްނަވާދުން ގެއަށް ދަރުވެފައި ބުނުއްވިއެވެ.
" ބަލަ އަހަރާއެވެ! ކިއްވީ؟! އެކަނބުކަލޭގެ ފަހެ ނިކަމެއްދާވެ؟" އަލި ބުނެދެވެ. "ނޫން،
ބޭބޭއެވެ. އެކަނބުކަލޭގެ އިނީ، ހަވައިނާނެވެ. ނަމަވެސް އަޑުގަނޑެކަން މިރަނަކުން ގެއްލަކަން
ދާނމިހާކު ނުވެވެ. ވީމާ، ކާފިނި ގެއްޗެރުމު ނޫނުގެއްދާވެ."

ކަޑީބުކަލޭގެ ބުނުއްވިއެވެ. ކާފިނި ގެއްޗެރުނަކަމެއް ނުވެވެ. ކަލެއަކަށް ގެއްލަކަ
ނުވެވަސް އަހަރެންނަށް މިހަކުފާރާއެވެ. މިހެން ބުނުއްވީ ބޭރަނާނުކާނަވައި ދޮލިހުން
ގޮވައިގަން ދުރުވެއްޖެއެވެ. ދުރުވު ބުނެދެވެ. މިއީ ދެހުޅިނެވެ. އަހަރާއެވެ! ހިތާމަ
ނުކުރާށެވެ. ދެން ކައިވެނި ކުރުން އަވަސްކުރާނެވެ.

އަލި ދެހުޅިން ފޮނުވައި ރަނބުޅުބަސް ހުޅައި ވަޑިއަން ބޮޑިއިރު،
ވަޑިވެރިއަކަށ ވަރީ ކަޑީބުކަލޭގެއެވެ. ކަޑީބުގެ އެއްބަސްވެ އިސްވާއިތުރު އަންހެން
ކައްޗާގެ ބަޔާ ކަދުގައިމާތެއްވެ. މިއަންހެން ކައްޗޭގެ ނަމަކަން ޔަހޫދީ އަރިމިނައެވެ.

ދެހުޅިން ކަޑީބުކަލޭގެ ކައިރިއަށް އައިސް، ކަޑީބުގެ ބޮޑުގައި އޮތިރައިވާ ވަލި
ދެހުޅިން ގެދޮރުކަން ޝަރީޢަތް ޙަވާލުކުރަހައެވެ. ދެން ނައިބު ގެއަށްގޮސް، ނައިބުކަލޭގެއަށް
ނަންގަތުމުން ދެހުޅިނާއި ކުރާނި ސަވާލުތަކަށްކަން އަވަދިވާފައި، ނައިބުކަލޭގެ އައްޔަށް
ނިކަހާ ޔައިއީ ވިކައިވެރިކަން ނިމިއްޖެއެވެ. ނައިބު ކަލޭގެއަށް ގެނދިޔައަކުއި
ނައިބުކަލޭގެއަށް، އައިމިހަގެ ގެއަށްގޮސް ކާފިރަމާ ތިންގަނޑިއާ، އާރިޔަ ތަކެތި މިގެއިން
ނިކުތުމުން ކަޑީބުގެހަށްގޮސް ދެހުޅިން ބަޖޫރުތެރިން އަވަދިކަމުން، ދެހުޅިން އެއިރުއްގެ
ގެއަށް އެދިރަކާ ފޮނުވާލައިދިއެވެ.

އަންއެދުވަހު ހެދުނު، އަންހުނުން، ގެއަށް އަލި ހިނގައްޖެއެވެ. އެގެ
ވެރިފައިހުރި ފުގައްޓަށް އެދުވަހު ގަދަވާތުކަން އަވަދިވެގެން ކާލިހަދާން ވަނައިދިއެވެ.
ދެއިސައްޓަ ހަތިއަރުހަނު ކާލިހަދައި އަވަދިވެގެން ގެއިންފާދާވާ ތަނުގެ ފަނޑިހައި

ވަނާތަމުކަން އަވަދިވެގެން ފެންވަރާން ހިނގައްޖެއެވެ. ފެންވަރައިގެން އައިސް ކަމިގައި ގޮނޑުދޮރު އުޅަނދުގެން މަސްހިފަން ހިނގައްޖެއެވެ.

ނަމާދުކޮށްގެން އަޅި ގެއަށް އައިއިރު، އައިމިނަ ހުރީ ކާން ހަދާފައެވެ. ކަރިކަތް ބޮޑުފެނާއި ރިހަކުރާފައެވެ. އަޅި ކައި އަވަދިވުމާއެކު، އައިމިނަ ފެންފިލި ހުރިއެވެ. ފެންބޯއި އަތުދޮވެ ކަމައިގެން އަޅި އެނގޭވަރެއްޖެއެވެ. އައިމިނަ އައިސް ވައިމުގެ ބޮޑުކަށި ބީސްކަރާން މަގުމަތީ ދިރިހުރި އުޅެއްޖެއެވެ. ދެން ދުވަހުން ދުރުއެގޭ ވާހަކަ ދައްކާން ތިބިއެވެ.

ކުއްލިއަކަށް ބޮޑުން ވިހަކަ އައިސް، ގާތުގެއެވެ. އަޅި ގަދުރަކަން އަންނާނެ؟ ކަލިބު ބުނުއްވިއެވެ. އަޅި އަވަހަށް ދުރުވެގެންގޮސް ކަލިބޮޑުގައިން ވަދައްޖެއެވެ. ވަރުމާއްކަ، ސިއްތިދަރިވަ ބުނުއިއެވެ. އަޅި ކައްޗާލާވެ. ދެން އަޅި ބޮޑުގެއަށްގޮސް ކައިވިއެވެ. ކައި އަވަދިވެ ތަނިދޮވެ ހަދާލައި ގެއަށްއައިމާ ކަލިބު ބުނުއްވިއެވެ. "އަޅި ކާންހައި ގިއްލިގެން ކޮއްފީވެ؟" "މިގެއަށް ދެއިހުކަން އަންނާން ވާނެއެވެ. ބަލާ ފެންވާން ވިހަކަ ކަތްގެވަރަހަކަ ނުވާނެއެވެ. ބަލިކޮޅަކަ އްކިއްތާ، އަހަރުމެން ދާނަމެވެ."

ދެންއަޅި ނުކުތެގެން ގެއަށްއައިސް އްޗަވެ ހިނދިއިއެވެ.

ވަލު ގޮތުފެގެން މިސްކިތަށްގޮސް ނަމާދު ކޮށްގެން ގެއަށް އައިސް، ކާލިބޮޑުއަކާއި ހިފައިގެން ވަގަން ވަދައްޖެއެވެ. މިއަންދެ އަޅުން ކާލިބުގައިން ސޯފިސް ވަސްދުރުކަމި، ކާލިބުނުފިއެވެ. އަނއްދުވަރު އުޅު ބޯކަސިއަކި، ބޮސްބޮޑުކަމި ކަރުދުން ގެންދިޔައެވެ. މިސްދުވަރުގެ ވަރުން އުޅުއްގަމި ވަސްބައިވިއެވެ. އަރުއްކަ ދުވަރުގެ ގޮތުގަމި ގުޅިވައިވިއެވެ. މިރޭ ދުވަރުން ކައިވަމި އިތުރުވާ ވަރަން ނުވިބޮޑު ފަރައިވިއެވެ. ވަސްދުވަރުއްގެ ގޮތުގަމި ގިރައިން ނުވިބޮޑު ފަރައިވިއެވެ.

މިގޮތުގައި އަޅި ގެންނަދު ކައްކަމުން، ދަރުމަހަރުމުން ގޮތުން ކަރުމުން، މިންއިރު ކައްކަމުން، އެދާ ހިލައި ހަތަރަށް ހަނދި އައިމިނަހެވެ. އަޅި ހިތުގައި ހިނގާލިއެވެ. އަހަރުން އަދި މިގެ ތުރައަން ދުއްތަކައް އިތުރުކަރާނަމުވެ. ހިރު ނުވިހިފައިގެން ވަލުންގަދު ތިރިސްދުކަމި ނުވިބޮޑުކަރައިވިއެވެ. މިރު ހަތުދިރަ ވަސްދުރުކަން ގެންނަދު ހަވަ އިހުތުދަރައިން އައިމިނަ ހިދާ ހަތަރަން ހަތަރުއެވެ. މިކަން އުޅެނިކަން އަލިގެ އަރުއްހަރުން ނުކުރި ހިނދުއްޖެއެވެ. އަރުއްހަރަވަސް ދުރުކަރުމުން އަތަރު ކަހުރަރު އުޅެނިއެވެ. މިކަން އުޅެމުން އައިސް ހަވަވާހަކަން ދިރަޙިމު އައިދުވަރު އައިމިނަ ބުނުއިއެވެ.

"އައިޝާއެވެ! އަހަރަމެން މިދަސްއައްކަތް ކަން އުޅެލާކަން ނުވާނެ. ގާގައި އުޅެން އަހަރުން ކަމުއުވަދު ބަލާނަވެ."

އަޅި ދަރުމަރާކައި ހިނގާ ހުރި ދުކަދުރިވިއް ސަމުދިސް އަހަރުމެން ގެންސް ގެއަށްދާއި އުދުވަރު ދުކަން ހިނގައްޖެއެވެ. ދެން ބަލިގާކައި އުޅުދި އުސަމުދިސް

ކުރިންނެވެ. ހަފްތާއެއް ތޮށްލާގައި އަލީ ބަދިގެއަށް ވަންނައިރު، މިރި ބަރަކާތާ ދާ ހުޅުވިގެން
އުކާލަން ބެހިފައި އަރަހުއްޖެވެ. އެއްކޮށް ނުބުނެއެވެ. މިދުވަހު ވަލަން ގޮސްފައި ހުރެ
އަހަރުމެން ތިރީސް ހުދުން ކާލީ މާހަލެއްވެ. ދަންނަވާ ސާފުކޮށް ފަސްހުދުން ގެންނަހާ
ސައުފީސް އަންގަނދެނަން ހިލާ، ހަތަރަކަން ނުގަދައެވެ. އަލީ ބަދިގެއަން ވަންއިހުގައި
ހޮޅިބަރާކާގެ ހާ ހުޅުވުގެން އުކާލަންބެހިފައި އަބަދުއްޖެވެ. މިދުވަހުފަސް އެއްކޮށް ނުބުނެ
ވަލަންވަދު، ހުރެ އަހުރުގެ ފޮހާގައި އުކާލެސް ހުދުން ކާލީ މާހަލެއިވެއެވެ. ދަންނަހި
ސައުފީސް ހުދެވެ. ސައުފީސް ހުދުން ގެންނަހާ ދަހުންދަހުމެން ސައުފީސް އަންގަނދެނަން
ހިލައި ހަތަރަކަން ނުދެނި ހަލަކިހާއެވެ. މިހާރުފަސް އުކާލިންނަކަން، އެއަން ހަލައް ކުރުވާން
ވަގުތުގައި ނުލިބެއެވެ. ގެންވަހާލާން ވަގުތުއްވަސް ނުލިބެއެވެ. މިގޮތުގައި އުދުނިކޮން
އެއްދުވަހަކު ވަޔަސް ނަމާދުން އަލީ އަލިސް ގެއަންވަދު ހުއްއަހާ ފޮހާ އަނދު،
ހާވިރުކަން ފޮތަގައި ބަދުވަލި ގުޅުނގެއަށް ޗަހައި އެކޮޅުލި އަމުން ހިލައި، ހާދަނިގަނޑު
ކޮނޑުގައި އަގައި، ކޮފަހާ ސޮފަބަދި އަދުވާލައިގެން، ހާހުކަންދާން ނުކުންނަނިކޮން އައިމަ
ދަގަދުން ގޮވާލައިވިއެވެ. އަލީ އައިމަ ކައިރިއަން އަދުފުއްޗެއެވެ. އައި އިން އައިމަ އިނި
އުތުރުއަދުގައި އިހިނދެއެވެ. ކައިރިއަން އަލީ ހުއްޖާއިކު، އަލީގެ ޗާގައި ބޮޖެހާލައި
އައިމަ ހުން ވަނައިވިއެވެ. އަލީ ބުނަނީ، މި ކިއްހެއްދެވޭ؟ އައިމަ ހުއިގެންގައި ބުނެދެވެ.
"މިއަދު ހުކަން ދާކަން ހަނިގޮވާލުންނެވެ. މިއަދު އަހަރުމެންގެ ބަނދުގައި ހުރާކަން ހިލާއެވެ.
އަވަހަށް ބާކީހި ބަލައިދާނެވެ."
އަލީ ހަރުކަން ނުކުދުގެންޖެހެ ބާކީހި ގެނެސްވިއެވެ. ބާކީހިދައިމަ
އައިސް ހާލައި ހަދާގައި ބެނުވިއެވެ. އައްހާއެވެ. ވަހަން އަވަހަށް އުދުހު ބާކަލު
ގެންނާނެވެ.

އަލީގެ 8 ވަނަ ދަރިފުޅު

އަލީ ދުވަހުގެ މަސް، އަނގަ ބާބަ ކައިބަހާގެ ގެންސަވިއެވެ. ކައިބު ކަލާގެ
ގެއަން ވަންނަގައި ބަލަ ހަމިމާދުވާ، ކިހިނެއްތާ ވަނި ގޮތާލައިވިއެވެ. ބާކީހިދައިމަ
ބުނެދެވެ. ވަނި ހަގަވަނެވެ. ވާނުވާ ހަނިގަވަނެވެ. ފެން ވަސްކަހަފުއްޖެއެވެ. ވިހާކަން
ނިމިއެވެ. ކައިބު ބުނުއްވަނި ހެދި ފެންފާރުއް ދާނެވެ. ދެން ފެންފާރުއް ދިނުމާއެކު
ދިމާއިނދުގައި އިހިނދު ދުވަހަކަށް ބޮން ހަލަވާލުއްވާލައި، މަސްޖަނ ފުލަލައްވާ ފެންފާރު
ދެއްވައިވިއެވެ. ފެންފާރު ބުއިމާއިކު ހައްބެގެ މަހަވަސް ހަރުދަހު ހަރުދަހު ލައްވައި
ކޮއްޅި ވަކާ އުކުގައި ކަރަލައިން، ދުވަހާލުވައްބާއްޖެއެވެ. ދުވަމާ މިހާ އެވަހު ކޮއިގެ ދުވުކަންގައި

މިތާނގައި ކުރާނުކުރި މަސައްކަތްތަކުގައި ކޮންފަދައި އެދި ދިނުމަށްއޮތުމަށް ހިފައިގެން ހިތުހުރީ ކަލާއިއުކު ނުކުރެވުނީ ހިނގައްޖެއެވެ.

އަހަރެ ދުވަހު ކަލިބުކަލޯގެ ފަހިސް ނަމާދުން ދުރުވެފައި އައިމިނަ ބޭރަށް ނުކުމެވިއެވެ. ބޭރަށް ނުކުމުމާއެކު، އައިމިނަ ބުނަނީ އައްޓާއޭ! ކަލޭގެފާނުސްގެން ގެންގުޅޭ ކުދިން ހިތުބަހުނާ ގޮތުގައި އަލީހިން ފާސްކަމިވާތެވެ. އެވަގުތު އެކީ އަލީހިންނަން ގޮތުގައި އަލީހިން އައިމާ އަލީހިން ކުރުން އަނަދިޔާއޭ! ކައިރުދުގެން މިގެއަން އައިފަހުން ހިނގާފަހުން ވެއްޖެއްހެވެ؟ އަލީހިން ބުނަނީ މަސްދުވަސްވީދިން އަދި ރިސްދުވަސް ޓިކިއެވެ. މިވަގުތު އަދި ފާއްޖައް ހުވާފަދައި އެއިން ދެރިން ކުރަނީއް ނުގައި އަލީހާގެ އައިމިނަ އަތަށް ދިނިމާ އައިމިނަ އާދޭ އެއްކަލް ފާހާނަކައި، އަލީހަރުން އަލީހިންގެ މަސްދުވަސްގެ ދުސްގަރަ ދިވިއެވެ. ކުއްޖަކަށް ފަސްދުވަސް ކުރިއާ މަގުނުނެވެ.

އައިމިނަ ބުންޏެވެ. "ކަލޭގެންނަން ސިތައްދުނިބާ ހަކުރު ހިމުނީ؟" އަލީހިން ބުންޏެވެ. އަހަރެމެންނަން ހިމުނި ބާވީސް ދުނިބާ ހަކުރެވެ. އައިމިނަ ބުނަނީ، އާދޭ ތިޔާއިން އެންމެ ބޭކަނުރި ފަދުނިބާ ހަކުރު އެހެރި ކަލޭގެން ކުދިންނަން ދިފައޭ" ބައްޕައިގެން ގެންދާށެވެ.

އަލީހިން ހިތުހުރިކަމާއެކު، ހަކުރުކަޑު ބައްޕައިގެން ހުމުން ނަނަމުން އަކުއްޖެގެ ގެއަން އަކުއްޖަކު ހިނގައްޖެއެވެ. ތިންދުވަހުގެ ފަހުން ދާދިކަނުޏާސް، އަދި ދުއްތަކަން އަނައި އެތިގައި ހުނުވާ ހަކުދިވީފައިހުރި ހިނާބޭ ބެރިކަން އެއްޗާލާފައި ބަދިވާ ދާފުންނަން ފަސްއިވިއެވެ. ގެދުވަހުއްގެ ތިއްރުގައި ހަދަ ދާ މިބައްޖެއެވެ. ސަމުވާސް ދުކަންގެންނަ ދާ، ވަދަރިއަކަން ސިދުފުމުން، ފަދު ހޮދަފުމުން، އައިމިނަ ހިމައި ހަކުރުން ހަދައެވެ. މަސްދުވަހުގެ ތިއްރުގައި އަނާވިސްދުކަގައި އަމުން ކާމިބަރުމައިވިއެވެ. މިހާރު ސާވިސްވަސް ދުކަން ގެންނަދާ، ވަދަރިއަކަން ސިދުފުމުން، ފަދުހޮދަފުމުން ހިމައި ހަކުރުން ހަދައެވެ. ގާތްގަނޑަކަށް ހުނަ އަހަން މަސައްކަތްފަސް ކުރިއައެވެ. ތިންއަދު ކަލައި ކާފުދައެވެ. އަހަރެން ކުއްޖާވިސް ބައްޔެއް ނުބެނުއެވެ. އަހަރެމެ ކުޑަދުވަސް ކާވެއްގެފަހުން ދިރިސްދުކަގައި އަމުން، ކާމިބަރުމައިވިއެވެ.

މިހާރު ހަދިރިހަވަސްދުކަން އަދި އަހަރެން ފަހައިވިއެވެ. ހަތިރިހަވަސް ދުކަން ގެންނަދާ ވަދަރިބަހަމުން، ފަދު ހޮދަފުމުން ކައްކާފައި، ކާންފުމުން ގަޑުން ބާރިދުކަން ކުރުމުން މިހާ ކައްކަނު ހަދަފުމުން ފައްގެއެވެ. އަދި ކުދި ދުވަސްވަދު ފަހައިން. އަދި ފެންވަރާނު ފެންވަސް ހުނުކުރެއެވެ. މިގޮތުގައި ދުނިޔާގައި އުޅެ މިބަސް ދަރިފުޅުވަން ފަސް އަހަރަން އުޅުއަން މިދަރި ހިތާނުކަން މިބަދިން ގަދަފުޅުމަފަހު، ހިދަމަތު އަދިފުޅާ ޖަހައިދި، ސިކުނައިދެން ފަހައިވިއެވެ.

އަދި މިއޮތީކަމީ ނުވެއް އަރަދުން ވަރަހިއަކަށް ހިތަވާރުން ނުފެވޭ ކަލުގެ ސަވަރަޅުން، އެ ވަހިއަކަށް ވާހަކަގަކަށް ހިތަވާކަށް ނުކުރެވޭއެވެ. އެރަހިގެ އުވުނުން މިހާރު އަޅައިރު ފެއްޓިއްޖެއެވެ. އާދައެއް އަކަނާއި ފިޔާއި އެކަށެވެ. ކަލާކަނައިގެން ކުރުކަނީށާއި ނުބައި ކޮށް ހިތަވެއެވެ.

އަދިގެ ވަހިރުވަން ރަތްދުވަސް ޖިތުވަރު އޮޅި، ނަން ނުހިތައެވެ. އެހެންކަމުން އެރަށުގެ ރައްޔިތުންނަށް ކައްކައި އެއް ވަރުދާވާގައި ރައްޔިތުން ކައި ސަރުވާރު ފާޑު ހިތަވައި ދިވެހިރާއްޖޭ، އަދިގެ ވަހިރުވަން، ރަސްގެފާނު، ހިތައި ނަސޭހަތްވިއެވެ.

މިހާރު އެވަހިރުވަގެ އުމުރުން ނުވައަހަރު ފެއްޓިއްޖެއެވެ. އެއްދުވަހަކު އަދި ރުކަނޑިތަށް، ރަސްގެފާނު ގޮތުގައި ބަހައްޓާވެއެވެ. ދުން އާދޭގެ ޖަންގަ އަޅިއަން ދަރުކޮޅު ހޯދަން ވަޖަން ދިހަވަން މިނާ އެކިރަފުކަނުގެސް، ފުރަސްއަޅާ ވާޖުވާ އެއްކަކަން އަހަރި ވިޖައިރިއެވެ. އެއްޓެގެ މިހާރު އާނާ އެއްޓެއަން އެހިކަވެއް ނުދެނުނުއްޖެވެ. އެދި ފުރައިގެން ހިނގައްޖެއެވެ. އިރުކޮވަރުން، އައިމިނަ ގޮދުރަން އައިސްވަރި ރުސްކުން ހެދަން މަސައްކަތް ވަރައިހިއެވެ. ހަމަ އެއްފަސް ތާކަން ނުފެނުނެވެ. އައިމިނަ ދޮރުން ކައިރީ ގޮދުރަނަގެސް މިނާ ގަދައަޑުން ބޮނަނި، ބޭބޭ، ބޭބޭބޭބޭބޭއެވެ! އަހަރުނގެ ވަހިރުވަ ރުސްކުން ގެއްލިއްޖެއެވެ. ހަމަފަދައިހަ ހިތައްފާވައި ކައިބެކާގެއާއި ދުންސިއްޔި އާއި ފުރަވަހިންފަސް ހިނކުގެން ހެދަން އެކުރުން ކައިބަން ކަނބަޅު ފެއްޓިއްޖެއެވެ. ސަނގު ފުނަފައި ރައްޔިތުންނަން ގޮފައިހިއެވެ. ރައްޔިތުން، ނުކުތް އެހިދިވެހިމާއަން ވަރުތެދުއަން ވަޅު ހެދަން ވަނައިހިއެވެ.

ރައްޔިތުން ވަރަން ވަނަވަނުވަރު، މިހަބަރު އައްހަން ދިޔައްޖެއެވެ. މިކަން އެހެރުމާއަކު އަދިއަން ރުކަން ފާޅުހިކަގެއް، ނުވަތަ އާނާ ފެއްޖެހިކަގެއް، އަދި ފުނާގާފުހި ކަގެއްވެސް ނުގެނުވެ. ބަދި ހަދުއް، ބަޔަވަދިއައް، ކަންފަހެއްގައްވެސް ނުގެނުއެވެ. ގޮދުރަން އައިސްވަރި، ވަރަހިފުގެ ކަބައިގޭ ހިތައި، ގާގައި އަތުން ތަވައިގެންވަރި ފުދުވަން ވެދިއަގާ ބަނުޖެން ހިނދަރަކަން ފެއްޖެގެންއަދޫ. ގައިގާ ފުއަތުން ތަވަތަދާވައި ދޫހިއެވެ. މިހަބަރު ކައިބަން އިވިގެން ވަރަން އަވަހަން އެގޮދުރަން ދުރުފެއްޖެއެވެ. ކައިބެ ފުރުގިއިރު އަދި ހިވަހި ވަރަން ތެވެ ހަރެއް ގެންނެވެ. މިހާރު ފުހިދަހަވާފައި، ކައިބެކާދާގެވެސް ދުރުން ފަރާތުދާވެއެވެ. އަދި ކަރަސްފޮއަން އައިސްސުރުން މަހަކާފަވެސް. ބަވަހަކާފަވެސް އައްބަސްފު ބިމާގެ މިހަކާފަވެސް ބަވަސް ކައިބެބެވެ. ކައިބެގެ ފުމަހިރާފަވެސް ފަރިހައް ނުމާއެހަ އައްހަން އާބަނަސް ފަރިހަކުރުން ބޯހިފައެވެ.

ކައިބެ، އަދި ކައިރިއަން އައިސް އަދުގައި ހިފައްޖައި ނަށްޓަހައްފިރާން ފަހައިހިއެވެ. ހަމަވާފަސް އައްހައް ނުހިފައްޖާވެ. އައް އަދުގައި ހިފައްޖައްޔާ އަނގައްދަން

ގައިގާ ތަޣައްޔަރުވެއެވެ. ދެން ހަތަރުވިހުން ހުރަހައިގެން ގެންނަސް އަލި ހިފަހައްޓާން މަސައްކަތްކުރު
ކުރިއެވެ. އެދުވަހު ހަތަރުއެއްޗަކީ އާދައިގެ ހާލަތުގައި ވަރުބަލިވެގެންކަންވެސް ނޫނެވެއެވެ! ނޫނީ
މިހާ ދުރަށްވެގެން ކަންވެސް ނޫނެވެ! އަލިގެ ތޮރިފޯރުން މަޢުލޫމާތުދޭއެވެ. މަތީވެރިޔާއަށް
ހިފަހައްޓާނުލެވި ހަތަރުވިހުންނަން. އޭނާ ދުކޮންމެވަރަކު ކަލިބާ އަންގައިލެވެ. ދެން އެމީހުން
އަލި ދުކޮންމާރާއި ހިނގައްޖެއެވެ. އެމީހުން ދިއުމުން ކަލިބާ އެކަނިއިންނަވައި އައްޔަން
ނަސޭހަތްތެރިވާން ގެއްޖެއެވެ. އަލި ނަސޭހަތް ގޮސްދި ކުރާންވެސް ފަހައިދިއެވެ. ދެން
ތެދުވާން އަންގެވި; އަލި ތެދުވެއްޖެއެވެ. ދެން އަލި ގޮވައިގެން ވަރުދޫހަނދުރުވެ މިދުވަހު
އަލި ފެންވެރި ކަލިބާގެ އަންހުނުނެވެ. ގައިއޮފާ ގައިގައި އޮތް މިތަނަކާ ތިލިމައް
ހިފުވައިހުރި ކަލިބާކުރާގެއެވެ.

އަލިގެ އަނބުރުން

އަލިގެ އަނބުރުންގެ ފާހަގައިން ކުރަތަންކޮޅު އެހެންވެ. މިހާ ތަނިފުރު
ނުފުނިމާ، ގެތެރޭވަނ ގޭގެ ދިޔާއިނދުގައި ބޭނުން އެއްޗެހި ތިބިއެވެ. އަލި ފެންވަރުވައި
ގެތެރެއިގައި ހިލާނަ އަނދުވައި ގޭގެ ބޮޑުއަހަރުތަކުގެ ކަލިބާކުރާގެ އެންގެވިއެވެ.
"ދުނިޔޭގެ އިލްމީއެވެ. ހޯދު އަވައިގެން ވަނީހާމާރެވެ." ދެން ދުނިޔޭގެ ގޮސް އަލިގެ
ބަނޑަހަގަ އަންވަރު ބާގައެއްހަ ވަނީހިރައިގެން އަތުވެއްޖެއެވެ. އައިރާ ދެބައި ކޮންމާރައި
އެއްބައި އައްޔަން ބޭނުންވިއެވެ. އަނެއްބައި ހިފައިގެންގޮސް އައިމިހައަށް ގޮވައިމޫމިއަށް
ހަދަހުން މަތްބައި ބޭނުވިއެވެ. ކަލިބާކުރާގެ ބޭނުއްވަނީ، ކަލިކާ ތުދުވާނެވެ. ދެންމަހަދަހުން
އައިމިހަ ތުދުވެއްޖެއެވެ. ގުދުވާއިއްކަ ވަނިހުދު ބައިރާނަ ބޭނުއްވައިވިއެވެ. ދެންތަނިގައި
ހިފައި އައިމިހަ އާތިހުދު ބައިރައިވިއެވެ. ކަލިބާ ބޭނުއްވިއެވެ. ދުނިޔޭގެ އިލްމީއެވެ!
ބަލުހުންހުރިއް ކައްކާލެވެ. ދުނިޔޭގެ ގޮސް، އަލިގެ ބަނޑަހަގަ އަން ވަރު އިރުކޮށްލައިގެ
ފަރުން އައިސް ގެއަށްވަދެ އައިމިހަ ގާތަށް ހައްޔަރުކޮށް ދުނިޔޭގެ ބުނަނީ! އެކަމި
ތާ ހުރިކަމަށްވާ ހަނދުކޮށްލައް ހެތިކާ؟ އައިމިހަ ބުނެލެވެ. ނޫން ދައްތާއެވެ. ތާރިހުކަކު
ހަނދު ހުނަނަ އެތިގައި ހުރިހާސްއެވެ. ދެން ދުނިޔޭގެ ގޮސް ހަނދުކޮށްލައް ނަގައިގެން
ހިކުވާ ބަނޑަހަގަ ތަރުދައިވިއެވެ. ދެންބައިފުން ކައްކައިގެން ދެތަން ބެހެން އަތަރައިގެން
ކާނިހާރައި ކަދުހުކާ ހިފައިގެން، ދުނިޔޭގެ ވިހަރައަށެވެ. ކައްޓި ބަލުހުރިބި. އަލިގެ
ބަލުހުރިބި ބެލެހުރި މީޒާނު؛ ބެއްޗާޅި ކަލިބާކުރާގެ އެތިން އެއްސް ހިރައަކައި، ހަކުރުއަތައި
ގޮސްހުރަތަށް ކަރުކައި އައްޔަން ގޮވައިވިއެވެ. އަނެއް ބަލުހުރިބި މިގޮތަށްހެދި
ދުނިޔޭގެ އެވެ. އައިމިހަ ކައިރިއަށް، ދުނިޔޭގެ އެބަލުހުރިބި ހިފައިގެންގޮސް

އައިމިނައަށް ގޮވައި ނަގާފައި ބަތްފުސްތަށި ބެހެއްޓީމާ، އައިމިނަ ބަތްފުސް ބޮން ފަށައިފިއެވެ. ދެތަށި ބަތްފުސް ދެމިހުންބައި ހުސްކޮށްލައިފިއެވެ. އަދި ބުނަނީ: ދައްތާ، ބޭބެއަކަށް ނުލިބޭތޯ؟ ދޮންސިއްތި ބުނަނީ: ނުނުކެވޭ. ކައްޗާ ބޭބެއާއިވެސް ހައިރާންވެއްޖެއެވެ. ގެއަށް މިތައަށް ނުކައްކާލެވޭ. އަދި ބުނެދެއެވެ. "ބޭބެއަށް ކާންބޭއްވިޔަސް ހަތަރުވައި ދެއްވާނެވެ."

އަލަމާރި ކޮންސިއްތިގެ ދެކޮނޑަށް ބަތްފުސް އަޅައިގެންހުރިކަމުން ދިރުމުން ކަނޑިނާ ހަދާ އަޅައިގެން ކަރިބަސްކުރާ ދަރިފުޅުން ތުޅަނދަ ހުރިވިރިގޮތުން ދ ބޯން ފަށައިފިއެވެ. ބޮއި އަލަދިފުޅާއަކީ، ކޮންސިއްލި ކަރިބަސް ފުންޏީ ތިރީގައްޔަށް. ކައިރިޔަށްޖެހިގެން ބޮލި ފަށާތީ ދީފައެވެ. ދުވަހުގެ ދެރެއިން އެދުމަދިނުމުން ހުރިހާއި ގޮތަކުން ދަންނަވާލައިފިއެވެ. ދޮން އެއްކަހަލަ ނިދިއްޖެއެވެ. ހަތަރުވަރު ފަރުދަނޑު ދަނޑުގަނޑުވެއްޖެއެވެ. ދޮން އަދި ކަލުކަޅުން ތުދުފުގެން ވިސްކިތަންގެން ނަމާދުކޮށްގެން ގެއަށްދައި، އިރުއޮރި ފަގުތުވެއްޖެއެވެ. އައިއިރު އައިމިނަ ހުރި ގެދޮރުގެ ނާސްތާ ތައްޔާރު ކޮށްފައެވެ. އަދި ނާސްތާކޮށް ނިމިގެން ބޮޑަށް ނިކަންނަފުން ބޮންޏެވެ. އަނގަނޑު މިދަނީ އެރި ހުރިބައި ހުރިގޮތުން ބަލައިލާށެވެ. ކިއްވައި ދޮން ބޮންޏެވެ. ބޭބެ ދުރުފުޅާނަމަ ނާސްތާ ތައްޔާރު ކޮށްފައެވެ. ބޭބެ ނުދުރުވިނަމަ ބަލައިލާން ފާހަގަކުރެވެ.

މިހެން ބުނެފައި ބަލިގެއަށްގޮސް ކަނޑުއަތްގާއި ބަލުވަޅިޔާއި ކޮޅައި އެއްއެއް ނުފެނުނެވެ. ދޮން އެހެން ކަނޑުއަތްތަކާއި ބަލުވަޅިއަކާ ހިފައިގެން ވަޅަށްގޮސް ދެއްދުއްދަނަން ހިނގައި، ކާރިފަހައި ހަދަނީއެވެ. އަދި ފަތުރު ފެންސަވިސްދުއް ބަހައްޓާލައި ހިރަހައި ދުވަހުގެ ކާރި ފަހަމުންދިޔައެވެ. ދޮން: މިފެންސަވިސް ދުވަސް އަލުން އެއްކަހައި ދާދެންނަން ފެނައިފިއެވެ.

އަދި ދުވަހުއަހަރު އެތަނަކުން ހިލާފައި ކާރިއެއްނުދޭ. ހަދަކާފައި އަލުދުން ނުވެއެވެ. މިހަކަށް ގޮވަކަށް އަދި އެވާއިދު، މިއަދާ ފެންސަވިސް ދުވަސް ދިބާދުފު ދިވާތާދާ ގައިހަލަން ހަރުގާބާ ހަލައުގެ ހަލުކާ ދުރާއްޖެ. މިގޮތަކަށް އަދި ހިލާފަށްނަށް ހަށްބައި ގާލު ދިނައްޓި ހަމަޖެހި ބަލައިފިއެވެ. މިހާރު އަދިވެސް ދަނިވާރުކަން ވިލާގެ ސަރުވީ ފިލައިފިއެވެ. ހަދަފުޅު ދިޔައިރު ފުނިމުޅު ވިސަދެއަށް ނިފުނިދާން ފުދިގެން ހަމަ ދިޔައެވެ. ދަތުރު ފަރިތަ ނަންކަށް ބޮލަށް ދިޔައެވެ. ހަމަތާވެސް އަދިގެ ހިލަރަ ދެނޫން ފިޔަޅުޖެއްސޭ. ބަހައްޓާ އަލުދުއްޖެއެވެ. ދުވަސްވެއްޖެ ދިނަވާސް ފާހަގަ ކުރައިފިއެވެ. އަދި ދިބޯގާގައި ފުރިހަމައިއްޓެ ހަލުދީހަރުގަސްދުވަސް ހިރަޔަށްފިއެވެ. ހަލުދީހަރުގަސްދުވަސް ގެނޑަށްދިޔައިން އިރުވަރަން އައިމިނައާ، މުދާދިޔަމާއްޓެ ހަތަރު ހިލާފަން ގެނދިޔައެވެ. މިކަލަކަށް އަނގައިޓަދުވަސް ފާއިތުވު ދިރައިދު އައިމިނަ މާބަނޑުވެ، ފަސްވެއްޖެއެވެ. މިފަހަރު އައިމިނައަށް ވަސްއަޅަތޮ ނުވެވުނީ އަތުރަސްދުވަސް ހަލުވިވެސް، ދުރައިވާދު ކާރިފަހައި ގެދަންގެންނެވެ. ދުވަހުދުން

މުޅިން ހުއްޓިލައިފިއެވެ. މިޒަމާނުގައި އެއްކަލޭގެފާނުކޮޅުން ތިއްބަވަނީ އެމީހުންނަކަށް ދަތިކަމެއް ނުވެވެ. މުޅިކޮޅަށް ޒުވާނުންގައި އެއްވަރަށްވުރެ ވަކިން ފައިސާވެރިއެއް މުސްކުޅިންނެއް ނުވެވެ.

އަލިގެ ނުވަވަނަ ދަރިފުޅު

އައިލީނައަށް ވަސްވަސްދީފައެއް ހަދަވާލެއްވުނު. މިހާރު ބަނޑުގައި ރިހޭތީ ވަރަށްގިނައެވެ. އަލި އެދުނީ، ބޭބީސްޓޯރަށް ބަލައެވެ. އިހަށްވެސް ގޮސްގެ ބޭބީސްޓޯރަށް ގޮސްގެންނެވީ، މިފަހަރު ބޭނުމާއެކު ބޭބީސްޓޯރަށް ހިނގާފައި ކަލޭގެ ބުނެއެވެ. "އަވަހަށް ހިނގާށެވެ." އަލި، އެނބުރި ގެއަށްއައިސް ބޭބީސްޓޯރަށް ގޮސް އެވެ. އައިލީނަ ފުރަތަމަ ތިންލޯބިއަށް ތަޅުމަށް ކޮށްލިއެވެ. ތިންލޯބިގައި ބޮޑު ހިނދު ކަނޑައް ވިދާޅުވި ބޭބީސްޓޯރަށް ގޮސް ހެއްދެވެ. "އައްޗިއްޔާއެވެ! އެދުނު ބޭބީކޮޅު ހަދައިގެން ގެންނާށެވެ." އަލި ހިނގައިފިއެވެ. "ވަރަށްފުރުޞަތު ބޮޑު އެދުނު ބޭބީކޮޅު މިކަހަލަ ޒަމާނުގައި އެބަހުރި ބޮލެއްވެ!" އެކަމަކު ހަމަކަށްފަހު ނުދާނެއެވެ. މިހެން ހިތާހިރު ގޮތެއް ކުރިއަށް ދެމިހުރެއްޖެގޮތަށް އެއްޗެއް ހަރުލާފައި ގޮތެއްގައި ފައިސާ ހިނގާފައި އަލިސް ދަރިފުޅުގައި ކުޑަކުދި ފެންފޮދުއް ހިފައިގެން އިރިއަށްލައިފިއެވެ. މިތަނުގައި، އައިލީނަ ފަރުކޮށްލުއެވެ. ކަމަކަށް ހަރުކަށިކުރިއެވެ. ކުލިބަގެ އަންހެނުން ދުނިޔެއިން ލިބިލާ ބުނެލިއެވެ. ގައިގައި ހުރި ޖެހޭ ގޮތަށް އެންމެ އެކަކު އެކަނިގެއްޔާ، އަންހެން ކުޑަކުދި ގޮތެއްގައި ތަހުޒީބު ކުޑަކުދި ކުއްޖާ އެކުދިން ހަނދާން، ތި ހުރިހާ ކަމަކީ ބަލާލާފައި މިހާރު. ދުނިޔެ ފިރިހެނުން. ބޭބީސްކޮޅު ކުރުން ޖެހިލުމެއް ހުރިހާކަމެއްގެ ހީވެސް އެކި ތިންއެކޮޅު ހިތާމައިން ހިނގާލާ ބޭބީސްޓޯރަކަށް ހިނގާލުމުގައެވެ.

ތިންދުވަހުގެ ފަހުން، އަލިގެ އަންހެނުން ބޭރަށް ލައިފިއެވެ. ބޭރަށް ދިޔައެވެ. ދުވަސް މިހާރު އެދުވަހަކުން، ދުވަހުމިރުގެ ވަސްއްކަމެއް ދަރިފުޅަށް ނަން ކިޔަން ހުއްޓުނީއެވެ، އެކުގައި ނަމެއްކަމެއް މިނޫނުން ގޮތުގެ އެއްވަރު ގަބޫލުވެ. މިކަމެއް ހިތްވަމުން އަލި ބުނެލިއެވެ. "ދަރިފުޅެވެ." ހެޔޮދުވަސް ފާއިތުވެ، މިހެން ހިތައިގެން ކަމެއްގެ ހިތާމަ ކަމުގެ ކޮންމެވެސް ކަމެއްކޮށް ބޭރުކަން ކާލައި އެގޮތުގެ ވެއްޖެއެވެ."

ދުންފިއްޔާ ބުނެލިއެވެ. "ހަމަ ހިތުގެ ހަމަޖެހުމެއް ނެތެވެ." އަލި ބުނެލިއެވެ. ދިރުމެއް އަންނަނިވިހެން ނުހަނު ގަދައެވެ. ދަރިފުޅާ ބޭބިއަށް ފެންނަ ވަރަކަށް ކުރުމެވެ. ދުންފިއްޔާ ގޮސް ކުޑަބޭބިކަމުގެ ވާހަކަ ދަރިކަލުގެން ވަސްދާރުކަން ނާޅިއަކުން ހުއްޓިލައިފިއެވެ.

ކުއްލިން ހަމަދުވަހު، ކުޑަބި އައިސް ދުންފިއްޔާ ގާތުގައި ބުނެލިއެވެ.

ހަތަރުނާރުގެ ވަގުން ދިޔަކަލުގު ކަން ކަލޭގެ ތައްޔާރު ކުރާނެވެ. އަހަރެން ސާފުކޮށް ނުވިހަނުގެ ކަލޭގެ. ދިހަ. ބޮޑު މަޑާހުގެ ނެތުމޭ ކާލަކަން ހަތަރުނާރުވި ހަނދުވަރުގެ ބަޔާތަކަށް އުދުވަހުގެ އަސްލަކަށް ދިއަދިޔަ ކަން ތަޅާރު ކާނުވެއްޖެ. އަސްލު ނަމާދުން ފައިބައިގެން ކަލޭބަލާއިގެ އެނގުމުވަތަ ތަރައްޤީވުމަކަށް ސަލާމުގުދުރުކަން ގޮތަށް ތަރައްޤީވުން އެއްކަން ކައުމުގެ މަތިވެރި ތައްޔާރުކަން ކަނި ކަހަލަޔަކަށް ވެގެންދެވެ. ފުރަތަމަ އަދިކަން ގެންދިޔަ މިޖަމާއަތުގައި ބޭސްލާފާތް ފާޑުގޮ ކިއަވައި ނިމުމަކަށްފަހު. ކަލޭބަލާފާނު ކަލޭން ގޮތުފުވައި. ތައްޔާރުކުރެވޭ އެއްގޮ ބޮޑުމަޤާމުތަކުން އިޖުތިމާއީ ތަރައްޤީ މުސްތަޤުބަލު ކިއަވައި އަދިގެ ދަރިވަރުންނަށް ނަންދޭނެއެވެ. ފުރަ ކަލޭބަ ދަރުސްތަކުއްޔާނުގެ ބަލައިގަނެ ކަރުބާނުކޮށް ގެޔަން މިސާލުތަކުގެ ބޭސްފަރުވާ ބަލާނެ ނޫނެވެ. ކަލޭބަލާފާނު ބައްޕަގެ ރަށްޗާގަސް ލާރިގެ ޤާނޫނަކީ މުއާމަލާތް ޝަރީއަތުގެ ޤާނޫނުތަކަށެވެ. ފުރަ މިކަރުގަ މަސައްކަތް ތަރުބިއްޔަތު ކަނޑައަޅާ ގޮވާލައި ޖެހޭ ކަރުދާސް ކުރުމުގެ ތަނަވަސްކަން ގެންދިޔުމުގައި ރަޙްމަތާއި ކަރަމަތް ބުނެދިނުމެވެ. ފުރަ އަދިގެ ފަރާތުން ނިކުތުމެވެ. ބައިބަޔަށް އެއްވެސް ވަސީލަތެއް ތަރައްޤީ ދިނުމަށްޓަކައެވެ. މިދުނި ތައްޔާރު ވާހަކަތަކެވެ. ނަމަވެސް ޖިލާވަޅު ކުރެވިއްޖެ. ފުރަތަމަ ބޭބޭ އަދިގެ ދަރިވަރުންނަށް ކައްޤާން ފުރާވަތު. ދަރިވަރު ބަޔާންކުރި އަދިއެވެ. އެކަމަން ވަސީލަތްތަކުރު ރިޔާސަތު އަދިފާބަޔަކު ބާރުތަކައްޔާރު ފައިސާ ވެރިވެއެވެ. އުފުލުން ނަތީޖާ މިއަދު ފުލުހުންގެ ބާރުތަކުގެ ނިޒާމުޖެހެވެ. ފުރަ މިލުކުގައި ބާރުތަކުގައި ހިސާބު ޖަހާފައި ސަރުކާރުގެ ދަރުބާރުގައި ބަދަލުވުމުގައި ފުރަތަމަ ގެނެސްދިނުމެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދުވަސްތައް ހަރުދަނާ ވުމަށް. ވަޒީފާތަކުގެ މުއްދަތު ޖެހޭނެ ބޮޑުވަޒީފާ ގެނެސްދޭ ދަނޑުވެރިކަމުގައި ކަސްރަތުގެ ދަތުރުކުރި ފަހަރު. ބޭސް ފަޅުވެސް އަސްލުގައި ބަދަލުކުރުމުގައި ބޮޑުކަމަށް އަދިގެ ދަރިވަރުންގެ ޚަރަދުކުރުމަށް. ފަސްދުވަސްވީއެވެ. ދުވަސް އަދިގެ ދަރިވަރުންގެ އުސްތާދުން ހިލާފަށް އަހަރެވެ.

މީސް ފާރާދިއުން

އެއްދުވަހަކު އަދިގެ ދަރިވަރު ބަޔާ ޖާބަގައި ބަލަހައްޓަވެ. "ބަރުވާވެ. ހަހަރެން. ފާލު ފުރިވަޑައިގަތުމެވެ." އަދި ބުނެއެވެ. "އަދި ދަރިވަރު ފާލުބަލަން ނުވެއެވެ." މިބަހެއް މީސް ވަޒީފާއެއް ނުކުރައްވެއެވެ. ބޭން ފަހައިވެއްޖެ.

ފުރަ އަދި ބޭސް ފުރަން އުފާފާއިގެ ނުވިން ބަލައިގެން އެއިސް މީސް ފާފާ ގެންދިއުމުގެ ވާހަކަ ދަރުކަލޭ ނުވިޔަފާރިގެއައި މީސް ބަލާފައިން. މީސަކާއި ނުވިޔަފާރިގެއައި

ފިލުވުމުގެ ކޮއްތު، އަޅި ދީ ހިނގަމުދިޔައެވެ.

އުދުވަހުގެ ގެންދުރާ ދާދިހަކަދިރިފިވައި ވަނީކޮށް އެއްޗެ ފުރަހިގެން ހިނގައްޖެއެވެ. ކަނޑު ގަދަވާގައި ގޮދުރަށްފުށިވައި، މިންވަރަކަށް އޮށްދުވަހު މާލާ ވަދެއްޖެއެވެ. ކަރަންޓު އޮޅި މާލާ ވަށްޓަށާ އެކަކަށްވެސް ނޭނގި ހަވީރު މޫސާ ވަރިބެއިގެން ހިނގައްޖެއެވެ. އޮޅުއަރައި ހަކަތަހިގެން މޫސާ ހޯދިއިރު، މޫސާއާއެކުވެ. ކަރުހަރިފުށި ފުރަނަގޮތެއް ނިކިއެވެ.

މޫސާގެ ވާހަކައިން ތަންކޮޅެއް އަހާލެވެ. މޫސާ އެއްގަމަށް އަރައި، މިހެންކަމަށް އަހަރެން ކަރަންޓު ހަރުފުށި ހުސްވެފައި ގަރާނީއެވެ. މިހެން ހިތަށްކޮށް، މިހަކަ އެގެ ދަށްކަނިއެވެ. އެގޭ ފުރަތި ހިއްލާލައި ގޭދޮރުތަށްކަން އަރައިގެ. ކުޑައަރި ތަމިގައި ބާރުގައި ލޮނިގަނޑުގެންއޮތީ، ހަރުބަޑު ހުރި ކަޑު ބޯޑު ފިރިހެންކަލެ. ބޮޑުގެ އިސްތަށިތަކެއް ހުރި އަރު އަތްފެހެއެވެ. ގައިހަކަށްފުރު އަރިވަކިން މޫސާ ކަލޭކާވެ. ގޭދޮރުތަކަށް މޫސާ އަރިޔާއްކަ މިހާ އެހެބުންއެވެ. "ކަންތަކަކު ކައްޖެއް ހެއްދެވެ." މޫސާ ބުނެލެވެ. ކަރަންޓު ކައްޖެކެވެ. އަހަންނަކު ވެރިޔާ ހަރުފުރި އަރިގެ ކަރަންޓު ބަހަށްގެ ދަރިއަކާލެވެ. މިހާ ދުވެ ވަންކަންފާވައި މޫސާއާ ދިމާކަން ބުނެލެވެ. "ހަރުފުރަން ކަންނަޑިބެގެން އަހަންނަން ދަތިކުރަން މިވަރަން އަރިހަށް ފޮއްޗެގަތި ހެއްދެވެ؟" މިހެންބުނާފައި މިހާ އެތުރުގެހަރުވަރަން ވިދައިލިއެވެ. މޫސާ މިތާނގައި އިސްވެދަރަން ޖެހެއިގެން ހުއްޓައި ގޭގައި އުޅުން އަނގަތަނަށް ބުނެލިއެވެ. "ކައިރުވާއްވެ! ފުންވަރަން ހިނގާނެވެ." ކިޔާފައި އެދަރިފުޅު އައިސް މޫސާގެ އަތުގައި ހިފައިގެން ވަޅުދަންނަވާސް ފުންވަރުވައިލިއެވެ. ފުންވަރުވައިގެން ގެއަށްގެންގޮސް މޫސާ ތެޔޮލިވެ ޖުރުގައި އަދިން އަޅުވައިދިނީފިސް އެދަރިފޮއްޖެވެ. އެދަރިފަލީ މޫސާގެ ބޭބޭ މިދަރިގެންއުޅޭ ވަހަރިދަރީއްޖެވެ. ވަހަރިދަރީއްޖާ ބޭނުން، ކައިވެނި ކުރާގޮތް ބަހަށް ބުނާފައި ވަގުތުން ބޮޑުތޮޅުތަކަށް ކާލިކާގެ ކޮށްހެދިއެވެ. މޫސާ، ވަހަރިދަރީއްޖެގެ ބަސް އަހައިގެން ފުދުނީން ބޮޑުވަރުހިކަމު ކާލިކާ ތައިގެ ކޮށްހެދިއެވެ. އެކަހި ހާދަކަހި މިހެންކަށްކޮށް އަހަރުހިކަން ބޮޑުމަހިސް ކައްޖަކު ވަދެއްޖެއެވެ. އެކައްޖާ މޫސާއާއި ބައިވެރިވެގެން އުދުވަހުގެ ހަވާދަރު ކަށްކޮށް އެހިއްޖެއެވެ. ހަވީރު ފުންވަރަން މޫސާއަން ގޮވިމާ، ބޮޑުން އަހަކައްޖެ ދުކައްގެން ބޮޑަން ހިނގައްޖެއެވެ.

ދުވަ އަހަރުދުވަހު ހަމައްޖެހިމާ ސައިބޮއިގެން މޫސާ ކައްޖެ ދުކައްޖިއިރު ދުރަހިރި ކައިރިގައި ދުކައްދިން އެބަހިއްޖެއެވެ. މިދުވަހު ކައްޖި އެދުކައިންނާ އެކުގައެވެ. އަހަރުދުވަހުސް ކައްޖެކަ އެބައިގެންޖެވެ. ދުސް މިހާރަން ދުވާލުކަ ކައްޖެކަ އިރުދަވަހުންގަސް ސާފިސްދުވަސް ތިއިރު މޫސާ އާއިކަ ކައްޖެ ސާދިސް ކަދިން އަރުވާއްޖެއެވެ.

މޫސާ ކިޔަވައިދިނީ

ދެން މިހާރު ކުޅެނީ ސްކޫލު ކުދިންނާ އެކުގައެވެ. ދުވަސްކޮޅަކަށްފަހު، މޫސާ އެކުދިންނަށް އަހާލައިފިއެވެ. "ތިޔަހެންނަށް ކަލޭމެން ކުދިން ތިޔަކިޔަނީ ފޮތް ކިޔަވައިދެނީކާ؟" އެކުދިން ބުނެފިއެވެ. "ތިޔައީ އަހަރެމެންނަކީ ކަލޭމެންނެއްނޫނެވެ." މޫސާ ބުނެފިއެވެ. "ތިޔަހެން ހަދައިގެން ވާކަށް ނުވާނެއެވެ. ކަލޭމެން ކުދިންގެ މައިންބަފައިން އަބަދިބިހެއްދެވެ." އެކުދިން ބުނެފިއެވެ. "އަބަދިއްބެވެ." މޫސާ ބުނެފިއެވެ. "ކަލޭމެން ކުދިން އަވަހަށް ގެއަށްގޮސް ބައްޕަގެ ގާތުގައި ބުނެގެން ފިލައް ހިފައިގެން އަންނާން ދާށެވެ."

ދެން ބުނުމާއެކު ހުރިހައި ކުދިން ނުކުމެގެން ހިނގައްޖެއެވެ. ބައިގަޑިއިރަކަށް ހިތްވަރާއި ހުރިހައި ކުދިން، އެކުލެވޭ އަތުވެއްޖެއެވެ. ކޮންމެ ކުއްޖެއްގެ އަތުގައި ފިލައް އޮތެވެ. ދެން އެދުވަހުގެ ސަބަބުތަކުގެ ބޮޑުމިން ނަހަރުގެ ސަބަބުތަކުގައި، އެސަބަބުތަކުގައި ކުދިންނަށް އަހަރުގަ ބަލައިދިނުމައެވެ. މިހާރު މޫސާގެ ކުދިކަނބަ، ކުދިންނަށް އަކުރުތަށް ފިލާތަކުގައި ކިޔަވާދެއް ބުނެދިނުމެވެ. މިއަދު އެހެން އެއްވަސް ވަސްތުތަކެއް ނުކުރެއެވެ. ކުދިންނަށް އަކުރުތަކާއި ފިލާތައް އެގޮތްފިޔާ ގެއަށް ކަކަށްވެސް ކުދިންނަށް ނުފެނުވައެވެ. ކުދިންގެ މައިންބަފައިން ކާބިލުކަމުގެ، އެގެއަށް ގެންސްދިނީއެވެ. މިގޮތުގައި މަސައްކަތް ގުޅާ ދެމެސްތުވަސް ވަރުން ކުދިން ގުޅިއްނިކަމާ ނިމިއްޖެއެވެ. ސްކޫލްކުދިން ނިކަމަކުރާ، ކިޔަވާ ދުވަސް މޫސައަށް ދޭތެރޭގެ މަސައްކަތް ފެންނަކުރާ ދިޔައެވެ. މިއީ ހަދައިގެން ކުދިންގެ މައިންބަފައިން ގެންސްދާ ނަގާދީއަން އެއްވަސް ވަސްތަކާއެއްޗެހި ފަހަރުއަށް ފަހަރަށް ދިނެވެ. އެހެއްލަވަސް މޫސާގެ މަސައްކަތް އެހާވަރުކޮށްދިނީ، ކުރި ކްލާސްތަކެއް ވެއްޖެ. މިގޮތުގައި އުޅޭތީ ކިޔަވާ، ކުދިންގެ ކިޔަވާ ކުދިން ގޮތުގައި މޫސާ ބުނެފިއެވެ. މިއަދު ކުދިންގެ ކުދިންނަށް ކުޅިދަން ދެންވާނެއެވެ.

މޫސާގެ ހުނަރު

ގެންބަޑުލިޔާ، މޫސާ ކުރުތުގެން ބަދިގެތެރެސް ދެއްކަ ގޮތުގައި މުދަން ފޮނުވައިދޭން ބުނެވިއެވެ. މޫސާ ދާން ބޭނުންވަނީ، ހެއި ވިލާތަކެވެ. ދެއްކަ ގޮތަށް އެއްގޮތަށްވެސް ގެންދާށް ނުވިއެވެ. ނަގާފައި މޫސާ ކުރުން ކާރެހައިފައިގެ ދިހަ ފަށަފައިގައި ހިފާ އެކި ތަރައްޤީކޮށް ފުރިހަ ގޮތަށް ފެށިއެވެ. އަދި

ހަސްތުގެ އަންނަން ވާކަށްވެސް ބޭނުންވެއެވެ.

މިހެން ބުނުމާއެކު، ސާޙިރުކޮށްދިން އެކުގައި ދަރަނިބަހައި ނުކުތް، ދުރުވިޔާ ދިމާއަށް ހިނގައިގެންދިޔައެވެ. ދުރުވިޔަސްގޮސް މޫސާއާއި ކުރިން އެކުގައި ވިޔާނގައި ކުރީން ސަލާމާއި ގަނޑުން އުޅުނީ ގޮތުގައި އަތުވެއްޖެއެވެ.

ވަގުތުކޮޅަކަށް ފެނުވަރާން މިއުޅޭ ހުކުރަން ވަޒީފާގަނޑަކީ ބޭރުގަޔަކުއެވެ. ބޭރުގަޔަކުއެވެ، އެކުއްޖަކު ގެޔަށް އެކުއްޖަކު ހިނގައްޖެއެވެ. ދިއުމާއިއެކު މޫސާ ވަގުތުކޮޅުން އަރިހު ތަހުލީލަކު ބާރައި ދަރުބާރުއަހަން ދިޔައެވެ. މޫސާ ގައިގާ ތަޖުރިބާ، ލޯތްގައި އަރުން އަރުވާލިގެން ފަހަރު ދަރުބާރުއެވެ. ދުން ވަރަށް ހިތްހުރުމެއް އަރައިގެން. މޫސާ ބައްޕާގެ ފައްޅިއެވެ. ދުން ހުރިހައިނުހުން އެހެން އަހިސް ޖާޒީމާ ދުރުސް ދަރުބާރު ގާތުގައި ބުނެއްވެ. "ދަރުބާރުއެވެ. ހިއެދު އަހަރެން ހުކުރަން ފާރުވައިލާށެވެ." ފަހަރުދަރުބާރު ބުނެއްވެ. "ދިޔަދަރަކަސް އެއްގޮ ރަނގަޅުވޭ." މޫސާ ފިއްލައިލުން ކުރިންބަހުގެ ގޮވައިގެން ހުކުރަން ހިނގައްޖެއެވެ.

މޫސައަށް ވިސްނުމާ ހަގަރަން ދެފުއިދު ސަވާލުދިނީއެވެ. ނަމަވެސް އެވަގުތު މޫސައަކަށް ހަދާފާގެ ބަހެއް ނުލެވުނެވެ. އެވަރަށް ހިތާމަ ވަގުތުހަވާލާ، ވެސްޓްހެހުން، ކުރިން ދީފާރުގެން ވިސްނުން ބަހަކު ގަދަމުކުލަ ކުރިންބާރު ފަހުގެއިން ގުދުރަތު ހަވާލު ފަހަރު ވަހައިލިއެވެ. ނަމަވެސް ކޯޗު ދުރަކުށަގޮތުގައި އޮރުދުފާރުގައި ސޫރަތް އާދޭ ހިތްތެރި ބަޑިހިދު ގަރޭ އެޒަރުރާކުރެވެ. އާދޭ ވިހިތުވުގައި ތާގް މައްދަރު ދަލާލު ރިވިލާ ވަގުތުވަތަން ކަށިގަނޑުގައި ސުލުންސުލަން ހިލާގެ ރިވިލުގެން ވިސްނުމަކަށް އެއްދުމުގަ ބަހަރާނުގެ އަންހަރިސް ފެނުނެވެ.

އެހެން އެހެންނުންދާ ނަމާދުރުން އަވަހިވެގެން ވިސްނުމެއް ފައިބައިގެން ކުރިން ގެވައިގެން މޫސާ އަތުވެއްޖެއެވެ. މޫސާއާ ކުރިން އެހެން މޫސާގެއާ އަރައިހަމަވީ އެކުއްޖަކުގެ ގެއަށް އެކުއްޖަކު ފޮނުވާލައިލިއެވެ.

މޫސާ ރަދުންގެ އަރުއަރަން

މޫސާ ގެއަށް ވަރުމާއެކު، މޫސާއަށް ދަރުބާ ކާރުބައިވާ، ކާރު އިހުސަލްޖެއެވެ. ކާރު އިހުސަނާ، ދަރުބާ ބޭހަވަ އިދިއްޖެއެވެ. ބޮޑު ބަލާލިމު ކުރިބަލާލުގެ ދުވަސްތަކުން އެބަ ދުރުވެއެވެ. ގެދުރުވައްޖެއްކަން އަރުއާލައި، އަބަލާވެރުން ބުނުއްދި ރަދުންގެ ވާގޮތަސްފުދު، މޫސާ ވަލިގައިން ދުރުވާނެވެ. މިހެން ބުނުއްވާލައި އެހިނބަލާވެރުން އަނބަރާއްލާލައި ނުކުންނަވައިގެން ދުރުވެއްޖެއެވެ. އެހިނބަލާވެރުން ދުރުވާމާއެކު

ފިރުޢައުނަ ހުރަވައި ދަގޫ ކުރިއްވީމާ، ސިއްރާއި ބިރުވެރިކަން ފެއްޓިގެންވިއެވެ. ގައިގާ ދެއަތުން ތަޅަތަޅާލައި ދިޔައެވެ. މޫސާއަށް ޖެހުނީ ފިރުޢައުނުއަށް އަނިޔާ ވިދާޅުވުން ހިފަހައްޓާށެވެ. ދިޔަން އުޅުނިދޭން، އަނެއްކާ ބާރުވެރިކަމުގެ ދުވަސްކޮޅުން ދުރުވެގައި އެބުނުއްވައިގެ ތަދުނުގެ ވިލާވެހި ބިރުވެރިކަން ތަކަކުން އަހަރެން މޫސާ ދުރުވާނެ، މިހެން ބުނުއްވައިގެ، އެދެބާރުވެރިކަމެއް ބާރަން ދުރުވެއްޖެއެވެ. ދެން މޫސާ ގޮވާލައިން މިސްރާ ބަލިއްޖައިން، އެއްލުކަލަ ސާވިސްހުރިން ގޮވާލަގައި އެބައިއޮތެވެ. ހުރިންނަން ގޮވާލައި މޫސާ ބަނަސް އަހަރެންގެ ދައްކަމަކަން އެއްފަހަ ހާއްޔަ އަނިޔާއެއް ވިޔަނުދީ އެގޮތަށް ހާގޮސް ހިފަހައްޓާށެވެ. މިހެންބުނު ފިރުޢައުނަ ހުރިންނާ ހައްގުހުރިގޮތަކު މޫސާ ދެކެވެންޖެހިގޮތައި ބޭނުންތެވެ. ދައްކައުމުގެ ހިއްވަލް ނުހުރިނަރުދެނެވެ. އަހަރެން ހުރިއްތުހަރުކަމެވެ. ހުރަހާއި ނުހިގައި އަދިބައް ނިޔަލުނީބުނެވެ. މިހެންބުނު ގޮވާލައި ގޮތުގެ ދަރުނުގެ އެހީއަށް އަޅާ ހިނގައްޖެއެވެ.

މޫސާ ދިޔައިން، ދަރުން ހުރުމަށް ބަނިޔުވާނު ފެއްޔާ ގޮތުގައި ދުކޮށުން ހިނގަހާދަވެއެވެ. މޫސާ ތޫރުނި ކައިރިއަށްގޮސް ދުރުހުރު ކުރީނިސްކޮށް، ގާޒުނުލި ބޭސްލި، ސަލާމުން ކުރިއެވެ. ދެން ދަރުން ވެޅައިގެން އިރިނިދެވަޅައިގަތި ދިޔުނުގެއިހުރި ކަލާވަކަލާ ގެއިކާފުވާއެވެ. މޫސާއަށް އިރިނިނަން، ދަރުން ވިދާޅުވެސްފުތު އިއްތިވިއްވެ. މިދާހުރި ކިހި ބޮނޑު ގެއިކާފުއްގައި މޫސާ އިރިނުދާއިއަކު ދަރުން ވިދާޅުވުސްފުތު އިއްތިވިއްވެ. "މޫސާއާ، ކަލާ ބޮޑުބަނިޔާރީ ކަލޭގައި ހިފާނެވެ." މޫސާ ވިދާޅުވިއެވެ. އަލުގަނޑެއް، ފަރަން ވަކިއްޖަހާފުވެ. ތިރިފަރަ ކަލޭ ހިނގައިލުފާފަރަ ބެއްދިއައް އަލުގަނޑު ހިބައިގާ ހުރުނުހުނުއްކާ ހިއްއި ނުތިއެވެ. ދަރުން ވިދާޅުވިއެވެ. "އަހަރެންވިއްޔާ ދެރިޔާނުހާ ކަލޭގައި ހިފާނެވެ." މޫސާ ވިދާޅުވިއެވެ. ސަރިބާއެވެ. އަލުގަނޑު ދެރިޔާނުކަން ފުރާލަތުގެ ތަނބިރުބާ ދިބިފައިވާ މިހެއްނުތެވެ. ދެން ދަރުން ވިދާޅުވިއެވެ. އަހަރެންވިއްޔާ އެތުތުކޮއިދު މިސްކިތުގެ ވަޙީންކުރެގައި ހިފާނެވެ.

މޫސާއަށް ވަޙީންކުރުގެ އިއްޔަތު

މިހެންވިދާޅުވީމާ، މޫސާ މިކަން ގަބޫލު ކުރެއްވިއެވެ. އެވަގުތު ކުޑި ވަޙީންކަލާގެ ގެންނަވައި އެންގެވިއެވެ. މާލޫގެ ހަތަރު އަވަށުގައި މޫސާމިލަކާ ކިޔައި ކުޑިލާނެވެ. އެއާއެކު، ކުޑި ވަޙީންކަލާގެ ނުކުތު، މާލޫގެ ހަތަރުއަވަށްގައި، މޫސާއަށް ވަޙީންކަލަން ކުޑިޖަހައިވިއެވެ. ދެން މޫސާ ވަޙީވަ ގަނޑުވަރުން ނުކުންނަވައި ގޮތުހަރު ދުރުކޮއްޔުއްވެ. މޫސާ ގެއަށް ދުރުވިއިރު މޫސާގެ އެއްބަނޑު އެއްބަފާ ބޭބެ ހާރޫނު ހުރި އެގޮ ގެދޮރުގައި ދުރުކުޑަކަން ހިނގާފައެވެ. މޫސާ ފެނުމާއެކު، "އަނިގާ ކަލާ ކުރިއްވީމާ"

ކިޔާ ދޫސްގެ ބުރަކަށިގައި އަތޮޅުތެރޭގެދިޔައެވެ.

މިގޮތުގައި ދޫސާ މަޑިންކަމުގައި ފަހަރު ދަތުރުގެ ގޮތުގައި އުޅުނެވެ. މިނާގެ ދުސްތަރިގެ ކަޑަތެރިއައްޔާއިވެސް، އަވިއްލަލާފަތުން ނޭޓްޓެވެ. ފަހަރު ދަތުރުތަކުން ބިލިބިލި، ފަހަރު ދަތުރުވިން އެއްބައިގެ ބޭރުން ކުރިން ނޫނޭލާފަތުން ކަފައިމުސްކުރައްވެ. ކަލޭރުއަހަރު ވަންދުން މިގޮތުގައި މަޑިންކަންކަނި، ދުސްތަރިގެ ތަކެތި ފަހަރުދަތުރުތަކުން ދުނިޔޭގައެވެ.

ދޫސްމަލިމަގެ ހުވަފެން

ޔަގީން އަހަރެން ފަހުގައި ދޫސާ އަން އެއްޗެ ނިދިގައި ހުވަފެނެއް ފެނިއްޖެއެވެ. މާލޭގައި ހުރަމަނުގެ ރާޅުފަން ތަނިގަ މާލޭގެ މަޑު ދަތުރުކުރުގައި ހުރިންކުރުމާގެ. އެތަން ގައި ރާޅުގެ އަރުތު އަނބިކުޅާ އެބައިން ކުރުމެވެ. ރާޅުތަ އެތަން ކަރުބޭގެ ދަނިލުބޭކެވެ. ރާޅުތަ ހެޔޮދުން ދެން ފަރުފުސްސިލި ތަކުގެއް ނިސީތެރިގެ ކައްޖެއްވެ. އެތަނަން ދިމާން އަވަސް ކުރަނީއެވެ. ދާން ގެތަނު އުތަރަން ފުރާތުއަތިން ބައްޔައްތަން ސިއްޔާއި ރުގައިގެން ބޮޑު ގެތެރޭ މާލޭގައި ބައްޗާގައި ކަރުއަން އޮތް މަޑިންކަން ބައްޔާ ހަމަހު ކަން ހަދުންގެ އަނިރުގައި ދަންނަވާނެވެ. އަރުގަނޑު ދުންފަނަން ފުރުއްތައި ދެއްވާނެވެ.

ކަންގެއަކަސް އަލިވިމުމާ އެކަގައި ހާނ އެހުތަފުނުގެ މައްސަން އަމަލުކަހަރުވާން ފަންޖެތައިވިއްޖެ. އުތުހަން ފުރި އޭބައަކުން ބައްޔާއަން. ސިއްޔައް ފުރުއްތައިވިއްޖެ. މިހެން ހުންނަފަނިކަން. ފަނަހަ ފަހަރަކަން ދުފަހުގެ ތެހާގައި ހާނގެ ބައްޔަ މާމު އަތޮފުއްޖެއްޖެ. އަހުމާއިއްކު ބައްޔާމަތައިގެން. ހަދުންގެ އަރިހަން ދުންދުވެ ވިވާހަކަ ދަންނަތައި މަޑިންކަން ބައްޔާއާ ހަމަހު ކުހަރުތައި ހަދުން އަރިހުގައި ދަންނަތައިގެން ދަތުމަރުން އުމަނދު ހައްދަތައި ދަރުމަތުގެ ބޭރުންމަތައިގެން ފުރުއްތައިގެން ދުތުމާން ފުރުއްތައިވިއްޖެ.

ގެދުވަހާއި އައްޔާ ކަށުމަތި ފުފައި، ހާހަރަން ފުރުއްތަހަން ދުރުފުވިއްޖެއެވެ. މިއައީ ފުރުއްތަހަން ދުކުރުމާއްކު. ފުރުއްތަހުގެ ކަމިބު ދުރުފު. ހާޖީ ކަޅަން އެއްސުލިދުގައި ދޫސްމަލިމަ ދުރުލި ދަތުރުއް ކަމުގައި ފުގެން ކަމިބު ކަރާގެ ދުންޖެއްގައި ބާސް ދޫސްމަލިމަ ބޭރުއިރިއެވެ.

މޫސާމަލިމަ ދަރުސްދެނުމަށް

މޫސާ މަލިމަ އުރަހަން ފައިބަންނަވައިގެން ކައިބަކަރުގޭއާއި ދެކަލުން އަންގައި ހިސާބުތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ދަރުފި ކައިބަކަރުގެ ގޮތުގަތިގައި ހުރި އުނދަގޫތަކަކާ ވަންނަވައިފިއެވެ. އުނދަގޫގައި ހިނގަންނަވާފައި ކައިބަކަރުގެ ގޮތައިލެއްވިއެވެ. ދަރިފުޅާ ދަރުމައިސާއެވެ. މޫސާ މަލިމައަށް ނާސްތާ ތައްޔާރު ކުރާނެވެ. މިނާ، ނާސްތާ ތައްޔާރުކުރުމާއި ފެނުވަރާލައި، ރަނގަޅު އެކަމަކު ހަމަޖެހިމަގުން ބައްޕާފަހަރު ބެނޑުވެ. "ބައްޕާއެވެ. ނާސްތާހުރީ ތައްޔާރުވެފައެވެ." ކައިބަ ބުނުއްވިއެވެ. ދަރިފުޅާއެވެ! އަވަހަށް ގޮސް ނަހަގަންނާނެވެ. ދަރުމައިސާ މަދުވަދި މަގުގައި ފިރިހެނުގެތައް ހިނގާލާފައި މިހާރު އެއަށްނުދޭ އުނދަގޫ ކައިރިއަށްވެ. އެއް ބޮޑުގޭގައި ހިލާފުޅުވައި މަޖާމަޖާ ރަށިހުން އަޅާތަން ސައިބައްޓަފަން ދަރުފާނު ނަހަގަނދުވެއެވެ.

ދަން މޫސާ މަލިމަ ތެދުވަންނަވައި ގެން ގޮތުރައަކު ދަރުފުއްޖެއެވެ. ދަން.

ކައިބާ މޫސާ މަލިމައާ ދެކަލުން އައްސަވާރާ މަގުގައި، ތިއްބަވައިގެން ސައިބައްޓަވައި އަވަދިފަސް ފަހުގައި މޫސާ ދަރުމި އުނދަގޫގައަކުވެ. އަގާފަހުން، ދައްތަރުން ދަރުމިބޭބެން، ސައިބައްޓަފަން ގޮތުރައަކު ވަންނަވައިފިއެވެ. އަބާކަލުން ސައިބައްޓަވައި އަވަދިފުދުން، އޭގެ ތުރައިން ބައްއި ބާކަލުން ނުކުންނަނީ، އަގޭ ދެކުނުވަރާރަނެވެ. ނުކުންނަވާފައި ދަރުމައިސައަކަށް ގޮވާލައިފިއެވެ. ގޮވާލައްވާފައި ބުނުއްވިއެވެ.

"މޫސާ މަލިމަ މިހަރަށް ދުރުވީ، ދަރުމައިސައާ ކޮބައި ކިޔައްވާލަނެވެ.

މިގައި، ކައިބަކަރުގެ ބަހަރީ ކޮބައިހުއްޓަވާ؟

ދަރުމައިސާ- އަލުގަނޑު އައްޑުކަހަލަވާސް މޫސާ މަލިމައަށް ހިތަށް ނުވެއެވެ.

ބޭބެން- މޫސާ މަލިމައާ ހިނގައްޖާ ދަރުވަން ދަރުމައިސައަށް މޫނުބަލަގާ ހުއްޓަވާނެއެވެ.

ދަރުމައިސާ- މޫނު ބަލަގާ ހުއްޓަވިއްޔާސް އަލުގަނޑު އައްޑުކަހަލަވާސް އަންނާ ހިތަށް ނުވެއެވެ.

ބޭބެން- މޫސާ މަލިމައާ ހިނގައްޖާ ކަންއުނދަގޫ މަސްދަރަޖު މަދުވަދި ހުއްޓަވާނެއެވެ.

ދަރުމައިސާ- މަސްދަރަޖު މަދުވަދި ހުއްޓަވާސް އަލުގަނޑު ހިތާނުވާ މިހާ، ހިތާވެއްޖެ ނުވެނީނުވާނެއެވެ.

ބޭބެން- މޫސާ މަލިމައާ ހިނގައްޖާ ދަރުވަން ދަރުމައިސައަށް ތިރުގަދު ކިޔަ ހުއްޓަވާނެއެވެ.

ދޮންއައިސާ- ދިގުބަގުބިލަ ހުޅުދޫފާނަމަ އަލުގަނޑު މިހާރު އާނބާ ފަރަންބޭކަން.
ހިތާވެއްޖެއިމުން.

ބޭފުޅުން- ހިތާވާކަމަށް ވަނީވިއްޔާ އަވަހަށް ނަންގަނޑުހާބަސް ދޭނެވެ.

ފޫސާ ބަލިބަގެ ކާފިރު

އެވަގުތު ބަޔަކު ހިނާވަރިގެ އަނބުރަ ހިނާވަރަށް ނަގައިހުރިއެވެ. މިދި ނަން ދައުލަތުގެ ބޭފުޅުންގެ ދިބުން ނަންގަވައި ދެއްވައިފިއެވެ. އެއަންގަވާ ކަމުބާޖަވަން ދުރުވެ ވަލި ހުޅުދަވައިގެން ސަރަހައްދުގެ ވަގުތު ފިނިފަތަށް ދިޔަހަރެއް. ހުޅުވިޔަ ހަޖަހެއް ހުރިއެވެ، އެހެރީ ވިލާ ބިލަމަތި. ވަލި ދިއްޔަތޭ ހުރިހާ ކަމެއް ހިފައިގެން ސަރަހައްދާ އެއިގަޔާ ސަހަރަށްދިޔަ ފޫސާ ބަލިބަ ދުރުވެއްޖެއެވެ. ސަހަރަތެއްގައި ދުރުވެ ސަހަރަށް ސަރަހައްދުގެ ސަހަރަތުގެ ވަގުތުވަންދެން ކާފިރުބަން ކާރާހުރި ސަވާލްކުރަމެވެ. ސަރަހައްދުގެ ކާފިރުން ކާރާވަރަށް ސަރަހައްދުގެ ހުޅުބަ ދިޔައިން ވަލާވާހުގެ ބަރަކާތުން ސާލިހު ނިމުނު ސަރަހައްދުގެ ހުޅުދޫ ހިތާރާތްގައި. ސަރަހައްދުގެ ކާފިރުން އެބޭފުޅާ ކުރާނެ ހުރިހާ ކަންތައް ސަތާރަސްހުރިއެވެ.

ސަރަހައްދުގައި ނުކުންނަވައިގެން ކަލިބަ ގެއަށްދުވެ ހުޅުދިޔަ އާދައަށް ނުހަނު ދުއްވަމުން ކާފިރު ކާރާވެ ސަރަހައްދު. އަޅު އެބަހައްޓެ ގައިމަވަދުގެ ހަރަކާތްތަކަށް ވެސް އަހަރެމެން ވިހެއްޓެވެ. ވިހެއްޓި ފޫސާ ބަލިބަގެ އަވަސް ދިމާލަށް، ވިހެއްޓި ބައިވެރިވަ ތަކެތި އަޅަށް ހުރިހާއެއް ވިއްޔެވެ.

އަންނަރުވަކަށް ހުނދުން ފަހަރު ދައުރުގެ އޮފީހު ފޫސާ ބަލިބަ ބަރަކާތް ފުރަގަސް ހިނގައިފިއެވެ. ދުރުވެ ހުޅުވަމުން ދޮންއައިސާ ސަރަހައްދެވެ. ފޫސާ ބަލިބައާ! ހަމަކުރުގެ އާދަކާދަ އަންނަނީ ދުރުވެ ހުޅުވަމުން ދިޔައެވެ! ހަމަކުރުގެ ވަގުތުދުން، އާދައިގެ ކާފިރުބަ އަންނަނިވާހެއެވެ. ދުރުވެ، ގަދަކަމުގައި ހުރިހާ ރަށްފަށުއެވެ.

ފޫސާ ބަލިބަ- ތިޔަބޭފުޅުން ހިނގާ ފަހަރު ހުރިހާދުވަހު ފާހަގަ ކުރައްވާށެވެ؟

ދޮންއައިސާ- ހުރިހާދުވަހު ބަރަކާތް، ހަމަކުރަ ހުރިހާ ބަދަލު ފަހަރު، ދުރުވާ ވަށައިގެން ހުރިހާ، ބޭރުން ހުރިހާ ދިވެހިކަމުގެ ހުވަފެން ބަޔަކު ހުރިހާ ކުރާ ކަމަށް ހުރިހާކަމެއް، ވިސްނުމަށް އުޅުނުފަހުން ދަސްކޮށް ފަހަރު ކާރާ ފަހަރު ދަރިން ފަހަރު އަތިރިމަތީ، ގެގެ ދުރުވަމުން ބަރަކާތް ހުރިހާއެވެ. އެއީ ހިތާ ހުރިހާ ހުރިހާ ކަމެއް ފާހަގަ ކުރެއްވިއެވެ.

ފޫސާ- ތިޔަބާވާ ހިލާ ބޭނު ނުކުރާށެވެ. އަހަރެން ތިޔަކާފިރު ބަލާލުން ދިމާކުރާށެވެ. ވިޔާ ކާފިރުގެ ބަރަކާ ދުވަހު ދިޔައީ އަބަދުވެސް ހަމައެކަނި ކުރިކުރަމުން ދިޔައެވެ. ކާފިރު ބަލާ ދުރުކުރި.

އެދުވަހުގެ ޖަސްޓިސްގެ ފަހުމަދީ ކަލީމާ ހައްދިމުންސަން ރޭވައި ހައްދިމުން
އެއްކޮށްލިއެވެ. މޫސާ ކަލިމައިން އެވާހަކަ ނަންގަތީމާ މޫސާ ދުރުވެއްޖެއެވެ. ދުރުވެ
ބުނެއްވިއެވެ.

ދިއަބޫކަލުން މިއްލަތީ މިހަރުން މިހާ އިސްތިފައި ކާފިރުބޯ ނުދިޔަން
އުސްތުން ބޭނުންއުޅޭ ފާހަކައަށެވެ.

އަލުގަނޑު ކާފިރުބޯ ނުދިޔަން ހިނދުއްޔުނޑެވެ. މިކަލުގެ އާދާ އަދިނުވާމީ
ހުރިވިއެވެ. ކާފިރުބޯ ދިއަބޫކަލުން ބޭނުމި އެއްފަހަރުން ކައި ބަނޑު ބޮޑުކަންގަން
ދިއްނޫމާ؛ ނުވަތަ ދިނުދަފަހު ގަބޫލުފަރަކަށް ކައްނުމެއެވެ.

ހައްދިމުން ނަންގަތޮވެ. އެއްފަހަރު ކައްމަނުލުތަ، ދިނުދަފަހު ކާނުލިބުން
ކަންލިމަހަލުވަސް މާބޮޑަން ބޭނުންވާނެއެވެ.

މަލިމަ ބުނެއްވިއެވެ، ދިއަހެނަކަމަން ފަހިވެއްޔާ ހަނދުގައި މަހަންދާނުހި
ހިރަހި އަޖައިބު މިހާބޮޑާނެވެ. ބޮޑުދިޔަން ބަލަމާ މަހަންދާނުވެ.

އެއްކޮށްކަން ނަންގަތޮވެ. މަހަންދާނި ހިހިނާއިބުއެވެ. މިހާރު އެއްވެސް ޖާގަކަން
އެނގިނަޖެއައި ހިސާބުވެސް ދިބެހިއަކު، ނޫނިއްޔާއެވެ.

މޫސާ ބުނެއްވިއެވެ. އެމަނި ކަލާފުނާ ބެހެކަމެއްނުނެވެ. ކަލާފުން އަހަރެން
ބުނެގޮތަކަށް ހަދަނިކަން އެހިއެވެ. މާތަލާ ހެދުނު ފަހިހާ ޢަލީޖަހައިގެންވާސް ގެދުވަހުމަތި
ބަނޑުނޫވެ. އެންބަލާކަން އުޅޭނަހަމެއްނުވެ. ފަހިސްމަހުގެ ވިހާ، ދާ، ކުރަންލާނޫވެ.
އަޖެހޭމާއިއަށް، މައްކަލަން ބޮޑުކަންފަހި އަންދަނަން ޙަލާފައި ބޮންފަހަން ދާބޮޑުކަންފަހި
ދާނަގެ ބަލާނުވެ. މަހަންދާނު އެނު، ދަލުގައި ހުންނާނެއެވެ.

އެއި، އެއަދުގައި މަސްވެރިކަމުގެ ފަސްވެސް ނުވާ ފަހުމިކަވެ. އަލުދުން
އެންވެރިކަމުގެ ކަލަފުސް ނުމެވެ.

މިހާ މިހުންބުންޖެހި، އެކަލާއި ޤައުސުލަން، ދިލާނީގެ ބޭރަން ޤައުސާލުފައި
ހިރަހި އަޖައިބު އެއްބަރިއަކަން ބަނދުނެވެ. ބަނދު، ދަލުގައި ދަނޑު އައްސައި ދާ
ދުވަންޏާއި މޫސާ ބުނެއްވިދޭހަން ދާ ނަގައިފިއެވެ. ދަލުގެ ހަބަރުކަރުވި ހިކަނޑިރު
ދަލުބަރުން ރަނގަނލައިގަމުވެ. ފަހިން ކަވާއި، ބޭފުޅިން ކާފާއި، ހަބަރުމިދުން ހިދައި
ދާޅުދަމިއެވެ. އެމަން ވިސްނާ ބަލާމިއިރު، އެއި މިއަރުވާއި ކަންކަމުގެވެ. ގެނައިން
އެންދަވާ އަޖައިބުކަރު ދުކަރުނު ދާލިކަމަން ބުނުއްވިއެވެ. ގެނަމިހުން އެއްފަހަރުން އަޖައިބުން
ވަރަކަން ހިއެވެ. ހިރަހި އަޖައިބު އެކުގައި ކަރަލައިން ހިއާ ނަގާފައިގެންސް ހަރުގެ ނުއިން
ނުއްޖެން އިދު ހަލުއްގައި ހަރިހިމަ ބިދައިން ދުވި ކަނޑުގައި، އާދި މަހެވެ. އަޖައިބު،
ހަމަހަސާބު، ފަސްސަހަކަ ބޭނިއެވެ. މިއަންދުވަ ގެނައިއްކަން އަޖައިބުކަރުކަން ނޫނިއެވެ.

ސަބަބަކީ، މަހުގެ ހަށިހަލާކުވެ. އެންމެ ހަމަ ގޮތަކަށް ފާނަކުރުވާ. މަސް ބާނައިގެން ރަށަށް އައިސް ގޮތުދަށަން މަސްވުސްނުކޮށްފާރައި ބައިތަލުމަސް ނޫޅޭ، ހަމައިމަނުން އެނބުރިގެން، މަހަށް ނުހުނނަނިއްޖެ. ކަމަށް ފާގަތި، ކޮށް، ކުޅާލި، ރަގަޅު މީހުންނާ އެކުވަރަށް، ފަސްވަރަށް، ހަފަރަކޮށްފާސް މަހަށް ދިޔައެވެ. ކަމަށް ނުކުތް، ވިހާނުލު ފަރުވާކުޑަވުމުން ދިފަރަށް ވިސްފަރަށް މަހަށް ދިޔައެވެ. މިގޮތުގައި ވިސްދުވަސްވީ ފަސްދުވަސް. ދޮންފަސްހަން މަސްބޭނިކަމުން ބޭރުއެވެ. ވިސްދުވަސް ވާދުވަސް ފަހުގެ ރަސްގެ އެކުން ބައްލުވެ. ކަނގެގައި މަނާއް ނުވެވެ.

މޫސާ ކަލޭގެ ބޮޑުއެކުވެއެވެ. އަހަރެއްގެ ކައިވެނިގެ ބަޔާ ކަލެއްކޮޅުގެން ދި ނިކުނިއެވެ. ދިބުނިފާރި ކަލެއް ދެކަމުއް ނިކާނުއެވެ. މޫސާ، އަމަސްއޮކަތް ކުރުއްވާމަކަށް ރަށްދިޔުމާ ބޭބަޔާން ފާރަކަ ރައްކާފާރައި ކުރަފަރުވާގޮ. މަލު ކަރުދާހު ފޮތެއް ހިއްދަމަވާއިރުގެން އިރުއްއްސާލު ވަގުތު އެރަށުގެ ގާތްޖަރު ފަހަރަށް ދުރުވިއްޖެވެ. މިކަން ދެނޭރި މިހެން ވިއްބެވެ. ހަމަވާސް ކުރުއްވިކަވި، ހަމައްކަކުވާސް ހުދެނު ހުރެވިފެ. ދެން މިގޮތުގައި މިރަށުގައި މޫސާ ކަލޭގެ ހަމައްކަ މަސްދުވަސް ވަސްދުން ހުސްހުވިއްޖެ. މިހުންނަ ހުސްހުވުގެ ދެރަގައި. އައްރައްކަ އަނާމަން ހުވަފެނެއް ދެކިއްޖެއެވެ.

މޫސާ ކަލޭގެ ދެކެވުނު ހުވަފެން

ކަލޭ އެގެންވިރަނަރީ، މިއަރިއްސަ ނޫނެވެ. ކަލޭ އެގެންވި ކޮޅުމަށްޓަ ބުނިގެއެވެ.

ވިލުން އައްޔާއްކަ، ބުނުއްވިއްޖެ. ބައްޔާއްވެ. އަހުގަނޑު ކޮޅުމަށްޓަ ބުނުންބަން ދަލުރައް ކޮންލާރިވު ވައްޖޭއެވެ. އައި މަރަސްގިނަ ރައްޖޭރިން މިބޭ ރަނދުވެ. ވިލާ ރައްޖޭރިން ދިރިލާން އެރަރަން ދާރިވުވައްޖޭއެވެ. ކައިބަކައިގެ އައްމަސްދުރި ވައްޔާރަކަން އެނައްދުވަރު ހުރަން ވައްޔާރު ކޮންހިއްވެ. ދުމަހިރިން އެހިގައި، އެދޫނިގައި ހުރައިގެން ދުވިން ހަވަރުވަހަ ކަރުއްމަޔިގައިވުރައި ކޮޅުމަށްޓަވަރު ބުނުންބަން މަރައިހިއްވެ.

މޫސާ ކަލޭގެ ބުނުއްވައި

ބުނުންބަންމަރައި މޫސާ ކަލޭގެ، އައްގަމަން ރައިބަންނަވައިހިއްވެ. އެހެންވީމުން ވިބި އެކުގައްވެ. މޫސާ ކަލޭގެ ކަމިބާއި ބައްދަލު ކުރައްވައި އެގޮ ދިހަލުން އަވިރައަން

ދުރުވެ މޫސާގެ އަންހެނުން ބަލަން އެނގިމާ މޫސާގެ އަންހެނުންނާއި ދޫއްޗަ ބާކަމުވިއްޖެ.

އެއަށްފަހު އޭނާ ކަލިންނަށް ބުނުއްވިއެވެ. "ކަލޭމެން ތިބެން ތިބައިގެން ތިބޭތޯ." ތިބެން އެއްޗި ތިބަމުއިއްޖެ. މޫސާއާއި މޫސާގެ އަންހެނުން ކަލިބުގެއަން ގެންގޮސްވިއްޖެ.

އެންމެފަހުން، ކަލިބުގާތުގައި މޫސާ ބުނުއްވިއެވެ. ވިހަނުން އަވަގަސްގެން ގެއްލިއް ދެއްވާނެވެ. ދިން ކަލިބަ މޫސާ ގަވިގަމާއި ދެކަވުން ހަރުވާހާގައި ހިނގަވައި މޫސާ ގަބޫލުވަނަކަނވީ، ވިހުންހާވަރިން، ދެހުގައިއްޗީ ގެއްލުނެވެ. މޫސާ އެދުނުވަނުން، ކަލިބު މޫސާ ގަވިގަގެން ގެއްލުއްސާ ދެއްވައިވިއްޖެ. ގެލިވިބުމާއްކަ މޫސާ ގަވިގަ ހައްޗެއްސާއްގެ ގާވުގައި ބުނުއްވުމުން، އެއްލާޖެ ފުރުގަސޭއް ހިފައިގެން ވަޑައިގަންނަވާ ބޭކަރިކަން ހުކުމްކަގެއްގެން ނުރުވިއްޖެ. ނުރު މޫސާގެ އިހުވަރުގައި ޖެހުމުޖަލްސާވައި ވައްޓަރުކަރުއްވިއްޖެ. އާދިއަދިހައްދަވައި ގާވުރާއަރުމަށްވައި އާނބޮ އިހިންނާށް ވަންވަން ހައްދަވައިވިއްޖެ. އާނގޭ އިހުވަރުން މޫސާގެ އަންހެނުން ގެންނަވައި، ގެއަށް މަށްވައިވިއްޖެ. ހަޖޫވައްހަރި ދުވަހުގެ ވެހާގައި ގަވިގަ އާނގޭ އަންހެނުން ގާވުގައި ބުނުއްވިއެވެ. މިހާރު ފުރާން ވިއްޔާ ބަހުއްޓެން އަހަރުން މާލެ ގެސްއްމާހަލެވެ. ބާރުވާ، ގެއައް އަވާރު ވަކައި ހުރުމެވެ.

ދަންވަރު ދަންއަހިސާ ބުނެގެވެ. އަލުގަހުގެ ޔަމާގެ މިއަށް، މަދައް ބަވަދައް ނުބާވާކަން އެކަހި ދުކަންމަދައްވާވައި ދުރުވަހިޔާދެވެ. މޫސާ ގަވިގަ ބުނުއްވިއެވެ. އަހަރުން މިދަހި އައިސާގެ ހިރިހައިކަވާއް ކަލިބާ ޔަވާދުކަންވަދެވެ.

މޫސާ ޢަލިޢަ ފިރުޢައުން

އެންމެފަހުން މާލެފިރިއައިސްން މޫސާ މާލެ ދުރުވާން ފުރުއްވައިވިއްޖެ. ދެވިންހަވަރު ދުވަހުއްވަމަންވަހުން އާޔި މާލެ ހިނގައްޗޭއްވެ. ފަވަންވަދަ، އާޔިހައްދަރު ކަންމުމާއުކާ، މޫސާފިރިހުވާމާވައި، ވަސްވުން ފާއްދައް ނަންގަވައި ފާމިއަންނަވައި، ނައިބޭމިގެ ސިވަދައް އަންބޭޔި ހައްދަވައި، ދުވަސް ހިނގާމި ބަންނަވައި ކަމިދާކަޖު ވަސްދާނިގެ ހުމާމާއް ބޭރުގައި އަދުއްވައި، ކަނޑުވަރުމަގުން ހުރުމާ ކުޅޭކަން އަހިކަން މަޢުވައިވައި މޫސާގެ އިއްޗަމުގައި މާލެއަން ވައިބަންނަވައިވިއްޖެ. ވައިބަންނަވައިގެން ހަދުންގެ އަހިހަން ދުރުވެއްޗެއްވެ.

ގަސްދުވަހަން ވެންނަދުމާއުކާ، ހަދުން ވިދާގުވިއްޖެ. މޫސާގަވިގަ ވިއަދުހުވީ، ޔާއްކާހަންވަންވާއެވެ.

މޫސާގަރިހަ ދެންނެވިއެވެ. މިއާދަވެސް އަޅުގަނޑު މިހާރު އިސްދެގެން ކޮއްވަރުގެ ބަދުނިގައި ގެއްލި އަތުރާ ގޮތެއް ނުލިބޭނެ ގެއްލި އަތުއްޔާ ދެއްކެވިއްޔާއެވެ. އެވަގުތު ބޮޑުބަޔަކީ ގެންނަވައި ހަދުން ވިދާޅުވިއެވެ. "ދައުލަތުގެ އުފެދުއްވައިއްދާއި ކުރާނެވެ. ހުދުހަދައިވަކިކުރާއި، ސިސްޓަމް ވަކިކުރާއި ދެބާވަތުން ލަސްވިޔަނުވެ. ވަޒީރުން، ވަޒީރުގެ އާލާތާ ކަބޮޑުކަމި ޢުލަމާއުލާނުވެ."

ލަސްއްނުވެ މިކަންތައްތަށް ކަން އަވަދިވެގެން ދަތުރަން ތައްތަށް ވާހަކަ ދަންނަވައިވިއެވެ.

އާދޭ ދެދުވަސްދުވަހު ވަރުން، މިއުޅެނދު ފުރައިވިއެވެ. އަދި ބޮޑުނިން އައިއްޖު ދަތުރަން ތައްތާރުހަށް ނުވެއެވެ. ތިންހަތަރު ދުވަހުން ކަނޑުހުރިގައި ފުވަންފަހު، ދައުލަތުގެ އުޅަނދު ކޮޅުދޮޅުގަދަ ބޮޑުންޖަހަން ލަފައިވިއެވެ. ޚުދުމަތުހާ ލަސްޖަހާއި އެއްޗެތި ބާލައި، ވަޒީން ވަޒީރުކުރާން ފަހައިވިއެވެ. ކައްޗާއި، ސަކި ޖާންނަނި ޖެހުމެވެ. މިޔާތުގައި ވަޒީރުކޯރު ފަހަރަވަހަރުކަން ދުވަހުގެ ތަންކަމި، ގެއައިއި، ހިއްކޮރު ނިންމައިވިއެވެ. ދައުލަތުގެ ވަރުބަން ވަށް ފުރުލަމްވައި، ފުވަރިފަސް ލެއްވިއެވެ. އާދޭ ފަހުގައި އެއްސަވަރު ފުރައިގެން މާލެ އަތުވެއްޖެއެވެ.

މިހެން މޫސާގަރިހަ ހިތަށް އަރައެވެ. ދުނިޔެއުފެދުނު ދެންކުރާނި ކޮންމެ ސަރުކާރެއްވެސްވެއެވެ. މޫސާއަށް، ދުނިޔޭގެ މިހެންކުރާ ހުރި މަސައްކަތް ދަންނަ މިހެކެވެ. ހުރި މަސައްކަތުގެ ފުރައިންފަސް ކޮންބޮން އެންމެ ރަގަޅުވާން ކަވަން މިހާރަން ފެންނި ރަށްއަތުތުވެ.

ފުރަތަމަފަސް ސަފީސް ވަސް ރަނގައި ކާލި ބަނދުލިއެވެ. ހަފްތާއްގެ ފުރާގައި ގެއަން ރާގެންނާން ފަހައިވިއެވެ. އަބަދުފަސް ސަފީސް ވަސް ތުކަން އަހަރެވެ. ރާދަނީގަނޑުގެ ކޮށަކަ ވިހިބަދި އަޅުވައިގެން، ގެއަން ސަފީސް ބަދި ރާގެނެވެ.

މިއަދަން މަސައްކަތްކުރާނި، ކުޑަ ދުވަސް ކޮޅެއް ފަހަރަ ވަރު، ގެއަން ތަނަފަސް ކާލާއި ތިޔާގިކަން ޙިތިއްޖެއެވެ. މިހާރު، ފޮނުވަން ފޮނުއައިސް އިރު، ނުކުތީ އެވެ.

މަސްވެރިތަކު ފުރިހަމަ ވަޅުން އަރިސް ނުވަމަދަން އަދައި ގަޔަތަށް، އެދިމަވިރިން މަޝްވަރާ ކުރާންވަނައިވިއެވެ. މިރަނުން ގެންނާނި، ކޮންބޯކާނާކެއްބާވައެވެ؟ މިރަނުގައި ތިބި ބާސިބިންކުރު، މިރަނުގެ މިހާރު ރަނގަޅުކަމަން ބޮޑުނި ދެކުނު އަވަސްގެ ބާސިބި ދައިތަވެ. ފޮނުއައިސްގެ ވާހަކައީ، ރަގަޅު މިހަކަ ގެނައިމާ އެވިއެވެ.

ބޭކާރުބަދިޔަކީ، ކުދިންގެ ކަހަނި

ކުޑަދުވަސްކޮޅެއްގެ ފަހުން ދޮންއައިސަ ބަނޑުގައި ހިރަގަޑު ވެއްޖެއެވެ.
އެވާހަކަ މުސްކުޅިމައަށް ނަންގަތުމުން، ބޭކާރުދުރުވެ، ދާކަށް އަވަހުގެ ބޭކާރުބަދިޔަކީ
ގެންނަވައިލިއެވެ.

ބޭކާރުބަދިޔަކީ އަހިސް، ދޮންއައިސް ފެންވަރުވައި، ލިއްޖެތުގައި
ބަނޑުޖެހިގައި ބާއްވައި ބަދަރަށްބެހިގެން އިސްދަވައި، ތިމާވާތްވަރުއްގެ ޝަރީގައި ފައްދުނު
އަނގެން ސޯރިބަކާއިގެން، ދެރަހަރާތްވެއްޖެއެވެ. އެވަގުތު އޭނާގެ ނިޔަކަރުގައިވާ، އަރިހަށް
ވިއާލިވަދުން ދުލިފާޅިގަނޑު ތެދުވަނި އެޖެހޭވެހެއެވެ. އެވަގުތު ބޭކާރުބިހާ އެކައްޖާފުގެ
ކަރުގައިހުރި ހިތާލިބޭނުގައި ބަޔާބައިވެއެވެ. ބައްބޭ ޑެއިގެންވިއެވެ. އަދި ބުނެފިއެވެ.
"މުސްކުޅިންބޭއްވެ! ބޭބީ ކުޑަބަނޑުގެ ފާޅަށް ދިޔަ އަބަދުގެން އެދިހަޅައެވެ."
އެވަގުތު މުސްކުޅިމަ ބުނެފިއެވެ. ތިޔަގައި ދެންކުރާނީ ކިހިނެއްތޯ؟ އަހަރެމެންގެ އެއްޗަކީ
ހަރުގަނޑެވެ. ފާޅަށްވީ، އެހެންވެރިޔަކުއްގެ އެއްޗާކެވެ. ގެންދަވާންތިބާ ގެންދިޔައެވެ.
ކިޔާނަކަށް ނުވެވެ. އަދިހަމަދުމިއަދާހިއެވެ.

ދެންކުއްޖާ ހިނގަވައި ކަދުރުކަން. ފުވަމިންބޭރުގައި ވަޅުލައިފިއެވެ. މިގޮތުން،
ހަމަހެން ދެކުނުއަވަހުގެ ފަތުގޮތަ ލިބިލައިފިއެވެ.

ހަމަވަރު ކުއްޖާއަކީ ބަނޑު ބޭރުވެއްޖެއެވެ. ބަލިވެއިނދެ ލަސްވަކުރަނަށް
ކައިރިވުމުން އަނގައިތުގައި، ދޮންފަރު ދޮންއައިސަ، މުސްކުޅިމަ ގެތުގައި ބުނެފިއެވެ.
މިގޮތުން މިޔަރު ހަމަހިން ލަކުވެ ދިރިއައިއެވެ. އެއްވެސް ފާޅަށެއް އަހަރެމެންގެ ކައިރިއަށް
ނުވެވެ. ވިޔަ، މިޔަރު، އެހެން ބޭކާރުބަދު ގެންނަވާ އަންނާނެވެ. އޭނާ ބުނުއްވިއެވެ. އެންމެ
ރަނގަޅެވެ. ފެންނަވާތޯއް ހަދާނެވެ. އަހަންނަން މިހަރުން ކޮންމެ ބޭކާރުބަދުވެސް
ދިބާދާނެއެވެ.

މިވާހަކަ ދައްކައި ނިމިގެން ތިއްބާ އަހިސް ނުވަމަހާއި ގެތުވެއްޖެއެވެ.
ބަނޑުގައި ހިހާރު ފަހައިލިއެވެ. މުސްކުޅިމަ ގެތުގައި ދޮންއައިސް ބުނެފިއެވެ. "މިޔަރު
އެތުރު އަވަސް ބޭކާރުބަދިޔަކީ ގެވަން ދުރުވާނެވެ."

މުސްކުޅިމަ ދުރުވެ، އެބޭކާރުބަދިޔަކީ ގެތުގައި ބުނުއްވިއެވެ. އަހިސްވާނު
ބަނޑުގައިހިރާތީ ދަހިޔަބަލާ އަހިލެވެ.

ބޭކާރުބަދިޔަކީ- މިހެން ގެންދިޔަ ބޭކާރުބަދިޔަކީ ކޮބައިތޯއެވެ؟
މުސްކުޅިމަ- އޭނާ އެބައިނެވެ. ނަމަވެސް ހަދިންނެތިބެ އެއްކައްޗަކުވެސް ދުނިޔޭގައި
ނުވެމަށް އަހިސްވާނުވެސް އެދުނު އެތުރުއަވަސް ބޭކާރުބި މިޔަރު

ގެންނާނެވެ.

ބޯކަސިބަފަރިތަ- ތިޔައީ ރަސްގެފުޅުގޮތް ނުނެވެ. އެއީ މިރަށުގައިވެސް އެންމެހުޅު ބޯކަސިބަ މިހާރެވެ. އަޅާ ގޮތުގައި އަދުގަސްގެން ފަހުގަސްޖެ ފިތުކައިޓުވާ ވަތުވެސް ނުވާނެއެވެ. އަދުގަސްޖެ ގެންފުރިމާ އަޅައާ އަދުގަސްޖާއި ދަރުމަގައި އެފުދަކު ފިތުހަށެކެވެ. ފިތުހަ ވެރިވާކަން އަދުގަސްޖެއް ނާދެވެވެ. ދުތުވެ އަޅާ ގެންނަވާނެވެ. ކައިން ވަތުވެވި އަޅާ ކަޅާ ކަވެއްޓޫނެވެ. އެއީ އެހެން ފަހާތެއްގެ ކަވެކެވެ. ތިޔަހެން ނުހައްދަވާނެވެ. އަޅާ ގޮތަށް ދުތުވާނެވެ.

ތޫސާ އާދޫސާ ކުރައްވާފައި ބުނުއްވިއެވެ. "މިފަހަރު އަހަންނަށް ޖާގަ ގެސްޓުދޭނެވެ."

ބޯކަސިބަފަރިތަ- އެންމެ ރަގަޅުވެ. ވަރިންބޭ ގޯދަހަން ދުތުވާނެވެ. އަހަރެން މިދަރިއެވެ.

އޮޔަރުގައި، ކުއްޖަކު ގޮތުގައި ބުނެގެން ބޯކަސިބިމާ މާނަވަކު ގޮބޮވެއަހާ، އެއްމުތު އަހިގަހާ، ކުޅެބަނޑިއަށް ގެންގޮސްވިއެވެ. މިޔަކަތިގައި ބޯކަސިބަފަރިތަ ތިޔަންތި އެއްކެއްތިއާ، އެހިފައިގެން ތޫސާވަތިވަ ގެއަށް ހިނގައްޖެއެވެ.

އޮގޮބޮ، ގޮގޮބޮނުގައްޔާއި، އެތުހުގައި ނިއުވެންކޮށް، ގެދުއާލިގައި ޖެހެއިވިއެވެ. އަހިގަސް އެގޮގޮ ވޭނައަތިގައި އިސްދަރިވިއެވެ. ބޮންތި އެދުކައިރިގައި ބާއްވައިވިއެވެ.

ދޮންއަހިސަ ފެންވަތުވައި ދިއުޖެހުގެ ތަންމަތިގައި ބޮޑުވަކަންފަރު ތިންވާންވަރުއްގެ ތެރޭގައި ވިހައިވިއެވެ. ހަމަފަހަރުވެސް ފަތިވި ބޯކަސިބަލެކެވެ. ނިތުކުރިނާއި ފޫދަމިތަން، ތިއާހިވިދުވަތަން ގެދުގޮތުވަސް، އުޖާލާފަހައްޓެވެ.

ބޯކަސިބަފަރިތަ ހިތަން އެރިއްޖެ. ބަލާބަލާނެވެ. ދުކަށުއަވަނު ބޯކަސިބަފަރިތަގެ ނުބައިކަމުން މިހެއްގެ ހަފަރިން މަރައިވިއެވެ. އަހަރެންގެ އަތުކަން ދިނާ ފުރަހައްމް ނުމަރާނަމެވެ. މިހެން ހިކެން ފުރާލާފަރިތަ ބުނެއެވެ. "ތޫސާ މަރިންބޭއްވެ! ބޭރުގެއިން ބޮޑުއް މަރައިގެން ގެންނާނެވެ.

ދޮންހިޔަލާ ދުނިޔެގައި

ބުދާގެންނިމާ، ބޮޑާ ކަވަކަފުންކޮން ދަރުގައި ވިދާ ކުއްޖާގެ ބަޔަލުގައި ފުޅަތިން ބޮޑުގައި ވަޅުލައިވިއެވެ. ފުޅުމާ ފަރިތަ ބުނުއްވިއެވެ. "މިކުއްޖާފުޅު މިހަކަށް ނުދައްކައި ގެންގުޅުވާނ ގޮތެއް ހެއްދިދޭން ބާވައްޔެ!"

ދަރިދަ ބުނެއްވިއެވެ. "ނުވާނެ ހިއްވަގެން ކެއްތެވެ. އަހަރެންނަކީ ވަޒީރެކެވެ.
މިއަދީ ތަކުޖެއެވެ." އަދި ދަލުހަލުން ކޮށާ ދަރިދަގެ ގެސްދާން ގެނައިތަކުޖާން އިތުރުވި
ތަކެތި އުނާތާވި އޮތެވެ. ކޮށާވަރިވަ ބައްތަވާކަން ނުކުންނަވައި މިރިޔަތުތައިން ވަރަން
ބޮޖެހެން ކަނބަލަށް، އޮތްގައި ވަލުގަޖެވަރުއް ތައްޔާރު ކަރައްވައިދިއެވެ. ވަވުގަޖެވަރުގެ
ތުރައަން އުކުޖަ ދަރިފުށާއި ސިރުހަރަކާ ހަމްވައިދިއެވެ. އުކަނބަލުން، ސިދުވަނުފަށް
ބޯކަސިބިދައިބައަން ދެއްވަނިވި އިސްގެއް ދެއްވައި ހިޔަރަސްތު ކުރެއްވިއެވެ.

ހިޔަރަސްތު ތިބިގަތާމާއްކަ ބުނެއްވިއެވެ. "ދަރިޔާ މިއަދަށްތިއްޔަތުގެ ވަނީގައި
ގެއްލުގައި އަހަރެންގެ ދަރިފުޅުގެ ވާހަކަ ނުދައްކާށެވެ." މިދަރިތަ ބުނެޖެއެވެ. "އަހަރެން
ދިރަނީ ތަނިއްގައި ވަނީގައި ގެއްލުގައި، ނުދަތްކާނަން ތަކްޔާކަށެވެ." މިދަރިތަ ތަކްޔާކަން
ބުނާފި، އެއްޗެއްސެއްސަތަ ވަރަން މިނަވައިސާ ދެއްވައިދިއެވެ. ވައިސާތައް ދެއްވާފައި
ހަނދާނުވެސް ބުނެއްވައިދިއެވެ. "ދަރިތާއެވެ. އަހަރެންގެ ދަރިފުޅުގެ ވާހަކަ ނުދަތްކާނެވެ."
އެދަރިތަ ބުނެޖެވެ. "ނުދަތްކާ ހުރިވިދާނެ ތަކްޔާކަށެވެ." ތަކްޔާކަން ބުނާފި މިހާރު
ކޮށާވަރިވަ ރަނގަޅު ގެނބިލަން ރަނގަޅަށް ފުރާވައި އެދަރިތާގެ ބަޑުގެ ރަނގަޅުކާވައި،
އެދަރިތަކަން ދެއްވާއިދިއެވެ. ބުނެއްވާވައި "އަހަރެންގެ ދަރިފުޅުގެ ވާހަކަ
ނުދަތްކާކަށެވެ." ބޯކަސިބި ދަރިތަ ބުނެޖެވެ. ތަކެންތަކްވައި ބުނަމުވެ. އަވުގަސްޖެ
ވަތުދަން ކަސިޖެގެންސެ ގިތާ އިސްތަންޖެއްޗާ ކައިރިންވަރިސެ ވަދިވަގެ ދަރިފުޅުގެ
ވާހަކައް ނުބުނާނަމެވެ." ދެން އެދަރިތަ ފުންވައި ތަތްވައިދިއެވެ.

ގޯތި ކަވުވަރުންޖީކަލާގެ ހަދިތާ

އަދި ފަހިނު ފެންވަރުން ކޮށާވަރިވަ ނުކުންނުވިއިރު ހަވަނަށް، އައިސް
ބަހަރު ޖަހާވައި އޮތެވެ. ކަރިބައްތަވި ފަހަރަން ދިޔުން ފައިބަހިއްވި ގަތުބިރުން ތުރުތުރު
އަވައިގެންވައި އޮތާއްތޮ ވެރިވަގެކަން ދަރިދަ އަރިހަށްވައިދިއެވެ. ގަލަން ވަސްއަރައި ތަތްކަހި
ދަތުކަހައްވައިގެން އަސްނުވިއެވެ.

ބައްތަރިބައްކަން މިހުރައިބައިގެން އައިސް ދަރިދަގާބަން ހެއްޖީ އެބަބުނެއްވެ.
ބިތުރުގަސްތަކެވެ. ވިތުވާކެވެ. މިއީ ތާގައި ވީހާ ދަރިފުވަން. ގޯތި ބޮޖެވަރުންޖީކަތް
ފުނައްވި ވެރިވަން ހިފައިގެން އައި ނައްވަހަރެވެ.

ދެންމިހިރުންތާއްކަ ދަރިދަ އެއްގަވަން ދުރުވިއިރު، ގެ ފެންހަ ނުފެންހަ
ހިސާބުގައި ރޮބުދި ދަސްތަވައިގެން ދުވަހިއެވެ. ދެން ރަނގަޅުސްތަކްވައި އުޅުރަހި ހަފަކަން
ބޮރިވައި ބަރާކްވިއެވެ. ދެން މިހަތް ހަމް ފުރައިގެން ދަހިކަން ފަރުގަދަ ވިލާގަސްޖެއް ދެހި

ނަވުގެ، ހުންގާނު ފުރުޔަ ނަހުއްޔަ ޢަމިލުގެ ތޯނުޖަހެވެ. އެރުއަނަ، ޢަމިލުގެ ހަސަނުބެއަން
ވިރިހެން ކުއްޖަކު ދިބުނުރުއެވެ. މިހާ އެރަހުގެ ބޭނުބުނަނި، ހަސަނުބާއްވެ. މިއި، ތާގައި
މިހާ ދަރިފުޅަށް ޙައްޔު ހަމް ނަގެވެ.

ހަގެއްދުވަހު، މާލިމާމުން އަދަނަން ދާނުފުރި ހަމްނަގެވެ. ތުވިޔާ ޙައި
ބާކުނުގެނުނެވެ. ދުއްލާނުއްގައިދޯރި މި ހަމް ނައު ހުމްދަލި ތޯނުޖަހުޙައި، ހަޙާކުވުއްޖެއެވެ.
އައި އަލިފުޅު މިހާރުއެވެ. އެރަހުގެ ބޭނުން ބުނަނި މިއި، ތާގައި މިހާ ދަރިފުޅަށް ޙައްޔު
ހަމްނަގެވެ.

ގެވާ ކަލުކާގަރުގެ ދަރިފުޅު ބޭގެ ފަރަނުޖީ ކަޙައަން ހުވަފުނުއް ފުނިއްޖެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބުރުނިގައި މާރަނި ކަލުއް ވާމިއެވެ. މިހުވަފުނަން އިމުބާރު ކާނުވައި، ކާނުދު
ދުމިން މަހަކުން، އެއްވަހުދުހުން އައި ބުރުނުޖެން ފުޅިރަނުޙައި، ބާކާނުވައި ނައުފަހުރު
ފުނުވަފުނުގެ. އެނުގު ޙަނުވުގެން އަހަރަކު އެއްފަހުރު ނަގަފުނު މިރަން އާރާ ގެނުދިއަރި
ފުނުވަފުނުގެ. އެނުގުފުރަމަޖަ ފަހުރު ފުނުމި މިވާހަކަ އިޔާނުތް ފަދައިން، ދުނު ޖިއަޙަ
މިހާރުގެ ފަހިހުއެވެ.

މިގާވަން ހަނުން ހިފައިގެން ނާދުވާމާ މިނު އަހަރަނުވަދު، އަނުއްހާ ނުވަނައް
ބާކުނު ފުޙިރަނު އަރުވައިގެން އަދިސް، ނާއްޖެވަނުނާ މިބޭ ފަރަނުޖީކަޙައަން ހުވަފުނުގައި
ފުނުހި، ދިރާބާކުރު ހަރަދުކާނުނު ކަލުއްނުމާ، މާސާ ޙަޙިމަގެ ދަރިފުޅު ދާނުހިރަޙަ
ދުނިފުރިން ފަހިވުގެން ހިނިގައްޖެއެވެ. މިސާރު ފުނުވައިގެން ތުދުވު ހުވަފުނުގެ ޙައްކަން
މިސާނުޙާވައި، ނަހިގެން ހަބަރު ބަޙާޙިއިރު އާނާ ޙަދުވު ހިނިގައްޖޭ އެބުނިވަނުކާޔަ
އެހުވަފުނުގައި ދުގައް ކަޙަން ފުނިއްޖެއެވެ. ނަމަވެސް އާނާއަން އެކާފިނިވާން ނުވަކަން
ނަނިގެން ސާބިތު ފުއްޖެއެވެ. މިއާ ބުނުޗެވެ. ނަމަވައް އަބާރާވާނުގެވެ. ބާދިދުފަޙާއި
އެއްވެސް ސުވާލުއް ނުކާނު މިއާ ގޯއްޖަނުގާސް މިކަން ހުއްޖަޙައިވިއެވެ.

ހުވަދު އަތޮޅު

އާގެ ދުއަހަކުއްދަހުން، ހުވަދުޙި ކަވު އަރުޙަދަން ދިބުނު ދަރިފުޅަން އަތޮޅުގާ
ހިރައި ނަނުދިވިއެވެ. މިސާ، ފުރި ފުރި ވިދުނު ހިދުނު އުފެއެވެ. މިސާ ކުގައިދު، ދާޙިމާދަރިދު،
ކުކުފު ނި ވަހިނުވާއިދު، ޙައިބަވާ ހިދުޙާއިދު، އަޙިފާނުއް ފުނުއް ވަހިނުވާއިދުވަސް
ބަސްއަހަރެވެ.

މިސާ މިސްހިބުދަރަން ހިނިގާބާ ބާހަރަހަދު ވިބަސް، އެއްދުއެއްގެ ވަޙިދު
ވަހިސްނަޙާދުން އަބަރިފުގެން ބޭކުދުކާނަން އިނުދާ މިހުން އިނުދާ މިސްހިބާ

ދުބަރަވަރާތުން ވަރަށް ވަރުގަދަ އަޑެއް އިވުނު ފަހަރުވިއެވެ. މިކަމާ، މިނާ ގަތުމަބުރުން
އިންނަން ނުކެރިގެން ބޭރަށް ނިކުމެ މިސްކިތުގެ ތަންތަނުން ހަނގަލަން ރުޅާ ބަލައިލިއެވެ.
އެއްވެސް މީހެއްގެ ހިޔަލެއް ބިރުވެރިއެއްވެސް ނުވެއެވެ. މިނާ ގަޑިއަރަކުން ނުކުތުމައްޖެއްސެވެ.
ނުކުތް ގަޑިގަދު ކުޑަށް ބަލާލިއިރު، ބޮޑުފަށުވަން ވަރުވާތަކާ ދިޔަތަން އަހިބުލާކާއިހުރި
ކަށިދަނޑުކުޅު ވަބާވަ ހިތި ހަމަދޮންނައް ހިނގާފައިވާ އަންހެން ކުއްޖަކު ހިނގާލާފައި
އެބަދުއެވެ. މިނާ ހިނގާލައިދާ ދާ ދިއުމުގައި އޮށާގެ ފާޅިން އިހުއިރުކަށްވަން ދަށުވެހެއެވެ.
އަޅާނަން މިއިވުނީ އެ އަޑެވެ.

އަހުމަދު ގޮދުރަން ދިހައިރު އޮށާގެ ބައްޕާ ކަލޭއަށްވަދު އަތި، ގާގެ ކުޑައަރި
ހުރަސް ކުރާ ގަޔަގެއެވެ. އަހުމަދު ދުރަގައްކަން އަރާފައި ބައްޕައަން އަދަބޭ، ގަޑުގަޑުން
ބުނެއެވެ. "ބައްޕާ" އަދުގަނޑެން މިކަވަރަކުން، މިސްކިތުދޮރަން އެކަހި ހިނގާކަން
ނުކުރާނެއެވެ. " "އެއި މިއަދު ފަޅުއް ހަމާދަން މިސްކިތުގައި އިނދާ މިސްކިތު ދިޔަދަ
ވަރާތުން މާވަރުގަދަ އަޑެއް އިވުނިއެވެ. ވީމާ، ދެން އެކަހިދާކަން ނުކުރާނެއެވެ. "

އަހުމަދު މިކަމާ ދުރުއަރިހު ހަމަވެގައި ބުނެފީއެވެ. "ހުރި ނުރަވާކަން
ބަލާލަބަލާށެވެ. ދިހަހަނދުރު މާލަދުވަރު، މިސްކިތަށް ހިނގާ ބޮޑުވާ ކާވަހިމާ،
ނުހިނގާން ބުނީމާއެވެ! ކަލާމާ ގޮތް ބަލާން ހުންނާށެވެ. " ކިހާއި އިރާކިގެ ހިވާއިގެން
އެބަހިކުރެއެވެ. ނުކުންނަން ގޮހިމާ އަލިފުގެ މަތަ، ފުސްކުރި ފަންދައިތަ،
(އައިމިނާފުން) ބުނެފީއެވެ. "އަޑު އަހުމަދުމާއެވެ! އިހަބާނަގެ ފުސްކުރިން ބޮޑު އަޑެއް
ކަލާނގެ ގޮތުންހިކުރާ ކަންތައްކަން، މިހުންނަން ވާހުން އަގާ ހިތިކަލާއިފުން
މިބަނީއެވެ. ވީމާ، އިހަށް އަހަރު އެހިދާ އެއްކަލަކަން ވިސްނާނެވެ. އަގާވަރުން ދެން އަދަބު
ދޭނެވެ. އަހަރާ އެބުނަހީ އެކަހިދާކަން ނުކުރާނެއެވެ. އަހަރެމެންނަކީ މިސްކިތުދޮރަން
ހިމާނުއްޖެހިކަ މިހަރުން ކަލޭއަން ވެރިކަރުދާނަހާ؟ ކާންދިވައި އަންހަރުންދިހިމާ ކާންގެވިހެއްގެ
ދަރިއައްވެސް ޖެހުނެވާނެއެވެ. "

މުޙްސިނު އަހުމަދު ބުނެފީއެވެ. ދިހަޔި ދެދަލެވެ.

ދެން މުޙްސިނު އަހުމަދު (ކަލޭއަހުމަދު) ހަމަތަކަށް ނުކުތް، އަވަސް
އަވަސްގައި ހިނގައި ގޮތުރަކަން އަރައި އުނދުލި އަތުން ހިފައި އަޅުގަނޑު އެއްފުށޭގެ ހުރަސްމާ
ކިހާމަނާދި ކާއްޗަކު ގޮވައިގެން އަތުވެއްޖެއެވެ. ގެރެސް އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި ބެހެއްޓިމާ
އަތުރަކަ ކާހާ އެކުގައި ކުރަން އުޅުނީ ގެނދުރާ ކައިރިފަހަރުންނެވެ. މިހާ އަޅުގަނޑު
އުޅުރަން ސަލާމަތުނެވެ. ގެނދުރާ ކައިރިވީމާ، އަޅުގަނޑު ބުނެފީއެވެ. "މިސްކިތުދޮރަން
ދަނާހިނގަނެވެ. " ދެން އަހުދަރުކާހާ އެއީގައި މިސްކިތު މަގުން ހިނގާއިގޮސް، ގަންގަ
ގޮތުގައި ކަށިވައި އަޅުގަނޑު ބުނެފީއެވެ.

"ދާގެއްސުރަތި އަހަރުންގެތޯ، ސިފައްޓާއި ބޭނުމިފާނަން ހެއްދީތޯ؟"

އަޙްމަދުކޮއި- އަހަރެން ދާގެއް ހަދާން ހެއްދީތޯ. އަހަރުމެންގެ މިއަދުގެ ސާރިބާ ރިޔާސަތުއްޔާ.

އަލިފުޅު- އަހަރެން މިވާހަކަ ދެއްކެނީ ވަންހަމަންފުށު، ބައްޕައަށްފުށު އަންގައިދޭން ނުވާނެއްޔޯ. އަޙްމަދު ކޮއްޓާއްޔޯ. މިހަދުން މިހެން އުރެނިޔަ ކަޅު އަންހެން ކުއްޖެއް ހެއްދީތޯ؟

އަޙްމަދުކޮއި- ބޮޑުވަންވާލައި، މިބާވަން އަރިބުވެލައި، ހެއްދުންހުރޯ ލޮބާވަ ރިޔާ ތަޅުދޮރުއް ހިނގާފައިވާ އަންހެން ކުއްޖެއް ހެއްދީތޯ؟

އަލިފުޅު- އާނއެކޭ!

އަޙްމަދުކޮއި- އެއި ކަލޭބޭގެ ހަދާވުޅުތޯ.

އަލިފުޅު- ބިހާ ހަދާވުޅުވާ އަހަރެންގެ ބަންނަވާތޯ. އެދުރުގެއަންގާ ސޯ އުޅުނު އެކަމަކަށް. ކިހާވަރަކަށް އެކަމަކަށް. ނުވުނު ދިނުދުވަސް ބޮޑުކޮށްލާތޯ. މިއަދު އެނިމިއްޖެއްޔޯ. އާދޭ، އަޙްމަދު ކޮއްޓާއްޔޯ! ކަލޭވާކަށް އަހާލަދީން. އަލިފުޅު ކުރައިން، އަލިފާނައް ފެނައް ނުފެނިއިން، ވާހަ ރަނގަޅު ގޮތެއް މިސްކިތުދޮރަށް ހިނގައި އުޅުނުގެއް ހުންނަހެއްދީތޯ؟ އަހަރެން ބުނެއްޖެއް ނުގޮސް ހުންނަހެއްދީތޯ؟ އަހަރެން ދާންދެން ކަލާ ގޮދުރަން ދާނެތޯ.

މިވާހަކަ މިހެން ދައްކާލައި އަލިފުޅު ނަގާދަންގޮސް ނުގޮސް ދިޔައީ ކަލޭބުނަކާމުކުން ގެއަށެވެ. ދިޔައިދު ކަލޭ ކަޅުލާން އާންމުކޮށް އެޅުވެރިކަމާ ފެންބޮގައިހުރި ސަރަހައްދުގައި އިންދާލައްވައިގެންނެވެ.

އަލިފުޅު ފެނިގެއްލުމާއެކު، ފެންދައިގެން ގުދުވަންނަވައި ބުނުއްޖިއްޔޯ. އެއްގޮތް ހިތުގައި ނުލައްވައި މިގޭ ހިއްވަން އޮތިގަނޑު ދިރޭކަންލައްވާނެވެ. ގޮވާރަން ވަނީ ކަލޭ ބުނެއްޖިއްޔޯ. މިގޭ ކަލައިން ވަޅުއްޖި ބޮޑުކާ އަނގަނޑުގައި، އިހަށްނަވައި ލައްވާނެވެ. ފެން އެއްސެވިއްޔޯ. "ބިހާދުރުތި ކަންކަލަތުތުއްޔޯ." އަލިފުޅު ބުނެއްޖެ. "އެއްވެސް ކަލަކު ނުނެވެ. އަލުގަނޑު ތުނި ގޮތުގައި ދުނިޔެހަން އުޅުލައި ގެއަންދަރުން. ފެންބޮވައިގަނޑުގެން މިގެއަން ވަނިއްޔޯ. ސ

މިހެން ބުނެއިދަން ބޭރުބައްލަވާ ލައްވާލައި ކަލޭބޭ ބުނެއްޖިއްޔޯ.

"ދަރިފުޅާ ހަދާވުޅުވާތޯ! އަލިފުޅުގަން ބޭނު ދަރަޅު ފެނުޑޫދާއް ގެންނާނެވެ. ދުނިޔެއް އަލައިދޭނެވެ. އަލިފުޅުގަން، ދަރަޅު ބިލްތުގަނޑުއްފެސް ހަދާނެވެ. ބައްޕަ މިދަރި މިސްކިތުދޮރަށްނެވެ. އަލިފުޅުގަން ނުބައިނުވާނީ އިނގޭތޯ."

މިހެން ބުނުއްވައި ބޭރަށް ނުކުންނަވައިފިއްޔޯ.

އަލިފުށީގެ ހައްވާފުޅު

ކަލީބު ނުކުންނުވެވުނުވަރު، އެގޮތަށްހުރެގެ އޭނާ ދުކުރިންނުން ހަމައެކަނި
ނުވެއެވެ.

އަލިފުށީ ގޮތުތެރެއަށް ވަދެވެނީގޮސް ވެރިރަށްތިރާގޮތަށް ބޭފުޅު
އާދެއްތެރެއްގައި އިހުސާނެއްދީއެވެ. އިހުސާނަށްވަރު، ނޫބާއިދިނިކަންޖަހާ ބޭފުޅުގެއެއް
ހިފައިގެން ހައްވާފުޅު ދިޔައީ ގުޅުންވަރުގެ ފުށްޓައަށެވެ. ގޮސް އެތަނުބަން ފުރޮހައިގެން
ފުން އަޅައިދިޔައެވެ. އަދި އެގައި ރަހަ ހިފާވަރުން ހައިރާނު އެބަދުރެ ފުށު ފިހިފުން
ބޭހައިހެދިއެވެ. ދެން އެފުންބަރި ހިފައިގެން އައިސް އަލިފުށީ އަތަށް ދިއްކޮށްލައިދިއެވެ.
އަލިފުށީ ފުންބާއި ނިމިގެން ހުސްބަރި ދިއްކޮށްލުމުގައި ހައްވާފުޅުގެ އިހުގެމީހަކުފަސް
އަލިފުށަށް ހިފުނެވެ.

އިރުކޮޅަކުން ދުންހިފަތް އެގައިގެން ގެންގޮސްއެވެ. ބެލުމުގަސްދުއް ހަރައިގެން
ގެންގޮސްއެވެ. ދެން ދުންބޭއި ދުރުގައި ހަދާން ހިތަސަރާބަކަށް ވާހަކަދައްކާ ހަދާން
އެދުވިހުން އެހެނދުނުގައި ބިލެއްބެވެ. ހެނދުނު ވާހަކައެއް ދެކުނު ހެނދުނުކަހުމަ ނިދިގެން އެގޮއިން
ނުކުތުމުން، އިރު އަސްދުރުން ވަސްބައިވިއެވެ. ދެން ހަމަށް މީހަކަށް ބަރަޖާރުގައި، ބިލަން
ބަރަޖާރުގައި ގެއަން ހިނގައްޖެއެވެ.

ގެއަނގޮސް ބޭޝް އަހަރެއްކަން އެހެއި ބޭޝް ފުރިޖްއެ ހުގާރުވިއެވެ. އެއިން
ވިހާފުރާޖާއި ބޭކަސްއެއް ހަގައި އަހަރުގެގައި ފަތުރުކުރިއެވެ. ދެން ފާނީން، އޭނުކުރައި
ސޮޅުނު ހަޑިޑޯން ހަގައި ބޭކަސް ގެރާއަންދިއެވެ. ރޭބޮއާރަ ތިންފޯތިދިއެވެ.
ކުރުކުރައިގެ އެއި ރާތަކެއް ދިއެވެ. ކުރުބަހަރި ދަޑިހިދިއެވެ. ތިރިސް ކަރުދާސް،
ދަގަނޑުދިއެވެ. ބޯދަލާ އެއްރާބޮ ދިއެވެ. ދިގުހަނު ކަސަބު ދަރާބޮ ދިއެވެ. ހަބީގެ
ހުސްކަށި ރާއްޖޭގެ ރަނބާބު ދަބާސްދިއެވެ. ދެބަކެރި ހާރައި ގެސްބަރި ކަށުރާބާރުކަން
ބަހުރާރައި ބާރަނބު ގޮތުރު ބަރާދާރައި، ރާބަރިގެގޮތު ރާދުހޮއްބަކުގެ ކުރިބަރާރައި
ވަޅުގެ ދުކުރު ބަރާރައި އަތުދަންކުރައްދެ އަތަށް ދިރައި ކަލޭގެ ގެއަން ފުރާބަރައިވިއެވެ.
ދިތަކުރި ގެއަތުރަބަގެއްކު، ކަލޭގެ ހުރުދުވެހެއް ބައްދަވާރައި، ހުރުދުވެހުގެ ހުރު ސާއަތުގައި
ހައްވާފުޅުގެ ފުރައަތަ ނަކަތް ދިޔަސް ކަސްދުއްތައިވިއެވެ. ދިޔަސް ކަރުއްތައި ބަގާރު
ޖެއްސަތައި ކަސިބާ ކުރައްތައި ނިންދަވާރައި، ކަލޭގެ ހުރުއަހަރުއް ބައްދަތައި ހުރުދަހެގެ
ތުރައިން ހުރު ތިންމާދުވަސް ބައްދަތައި، ތުރައިން ހުރުދުވަހެއް ހުރުއް އޭދިދަދުއް
ބައްދުވަސް ނަންގަތައި، އަދުވަހެގެ ހުރު ސާއައްތާރައި ދިރާބާސް ދުއްވާރައި ދިރާކުރައްތާވިއެވެ.
އެއި ހަޖެބުދުހަހެގެ ސާދަދި، އާދިއްތަ ދިރުހުރައެވެ. ހަމަދު އަންހަނި، އަހަރައިގެންނެވެ.

ކިޔަވަނި ގެދުން މަސްބާވަތްތައް. ދިރިހުރިވަނި ގެދުރަތްތައް. ގުދުރަތުގެ ފެންމަތިވެފައިވާތައް. ދެން
ދިރިހުރިއިރު އިންސާނުން ބައްޔަކަށްވާއި ކާލިބުގާ ހައްދަވާފައިވާ ބޮޑުން ފެނުމަކީ މިބާރު ވަށްޓަވައި
މައްޗަށްދިޔައެވެ. ހުރިހާމީހުގެ ތެރެއިން ދަރިކަލުން ބޮޑުމިހުން ސިއްރުކުރެއެވެ. ދިރިހުރިމީހު
އާދިއްޔަ މިފާރު ކާލިބު ދަރިވަރު މިބާރުލައިވާތަކުން އަހާލައި ދިޔައިން ތަދުރުނަރުކުން
ތެރެއިން ފާރުތަކުން އަނބަރާތައް. ބައްދަރިވަރުން ސިޔަރައް ވާރިކަމައްބަރާއެވެ. އަދި
ދަރިވަރުގެ މިބާރުލައިވާ ވަގުތަކުރަ ކުރި ވަގުތުކާލިމިރަށް އާދި ގަޑިވަރުދިޔަކަށް. އައްވަރު
ހަރުގެވާތައް ނުވާނެއެވެ. މިފާހަރުއިހި މިނުވަނުން ނިމިގެއެވެ.

ހަތްވަނަ ދުވަސް އަބުރަހީމް

އާދިއްމަދުވަހުގެ ހަވީރު އަލިފުރު ބިލަމްކަނޑައި ތަޅުމުދުކަން މަތިރިބު
ނަމާދުން އަދިސް އަވަސް އަވަހަކައި ހިނގައި ގޮވާދަރުނު. ބަނޑުގައި ފުއްބަލި ބޭރުމާ
ބަނޑުން ތާގައި ހިތްވަރުގެ. އޮރުވިހި ކެކުން ކޮޅުގައި ގެންދެވިއެވެ. އިބްރާހިމްދާގެ
ފުރުން ކެކުންގެވަގައި ބުނެއެވެ. "ކަލޯބޭ ގޭގައި ގޮސް ހަތްވަނަދުވަހު ތަނުނުހާވަސް
ކޮޅުގައި ގެންނަނީ. ކެކުތިރިނގޮސް ކަލޯބޭގެ ފަރިއްކު. އިބްރާހިމްދާރު
ދަންފައްޗެއް. މިދުވަސް ދިރުމާއްކާ، ހަތްވަނަދުވަސް ބިލަދުރަކަން އުނބަރި އަނގޮވިދާ މަގަމަކާށް،
ނުނބާރުނުވި. ކެކުތިރިނގޮސް ހަތްވަނަދުވަހު ގޮވާގައި މިޔާ ފާހަދައިކިލާވާސް. އަދިވެސް
އައްޔަތް ނުބާނުއެވެ. އެނގިފައިން ފެނުދަނިވާން ކަރިރިވާ ކެކުތިރިން ބުނެއެވެ. "އަ
ކަލޯފުޅާ! ކަލޯއަރި ކާރު ވިޔާނދާ ގޮތްކަމަ ކާއްޗެކާވެ. ކަލޯފުޅުން ދުވިކުންނަން
ދަކުވިވައިއްތަ ފާހަކައްގެ މައްކަލުންނަރި އަލިފުރު އަމަރުއް ނުކަލާނުއެވެ. އެހެންވިއަރު
ދިޔައި ހިނގާދަރު ކަމުރުކަމަށް ކަށްތަވެ. ފުސްކަވިން ބުނެއެވެ. "ގޭގިއްޗެ އަބުރަހީ
އަނބުރައި މިބާރު އައްޔައް ނުނުވެ." "އަރަރުދުން މިދަނިއެވެ." ކަލޯބޭ ބުނުއްވިއެވެ.
"އަދި މިބޭބަދާނުވެ." ކަލޯބޭ، ދުރުވެ އަހަރުގެ ދަރިފުޅު ނަގައި ބޭގައި މަގުކަނުމެއްވިއެވެ.
އަދި ބުނެއްވިއެވެ. އާ ދަރިފުޅާއެވެ! މިއި، ކަލޭ ކާވެއްސަމްދަލި ކުރިކަން ގޭނުގެ ބޮޑުކަރި
ބައްޔަށްވެ. ބަސްގަބޮޑުކަން ތަނުދުނަބަސް ދާނުވެ. މިހެން ބުނުބުމާއްކާ ފުރުވިގެންދައި
ބިލަދަނަން އުނބުރިއްޗެއްވެ. ދެންމިނާއްކާ ހިމަކަނޑުކާ އައްގަތްވެ.
ގެންދަނުވިދާ، ކެކުތިރިން ނުކުމުގެން އަލިފުރުގެ ގޮވަން ދިޔައިރު އަލިފުޅުކުރި
މަސްވެގެން މަގުމަތިގައި ދަކުވަން ހިނގާމަ ހިނގާމައެވެ. އަލިފުރު ފުނިވައި، އެދިރުން
ބަނަނި، އެކަނބަދާ ހަރުހުރާބަހަށް ނުދިނުވެ. އަރަރުގެން ވަރަނބޭޒަން އަދާސް ކަނިގޮވެ.
އަލިފުރު ބުނެއެވެ. "އެކަކަމަ ކަނުމަކުގައި އަދާސްކަރާ އައްޔައްނުނުވެ. މިއަދި

ފެރަކަތްކުރެވޭތޯ. " މިހެން ބުނުމަކީ އެމީހުން ހިތްހަމަ ޖެއްސުމަށްޓަކާ މިބާރުގެ ޖީބުން ކަންތަކު ހިވުރިދަކަން ރަށުގެ ތޯރިއެއް ދިނެވެ. އެބައިމީހުން، ވަރަށް އުފާވެއްޖެ، ގެއްލުނު ހިންޖަކަން ނުވިސްނައި ގެއަށް ހިނގައްޖެއެވެ.

އަލިފުށުގެ ރަދާމް ބަދަލުވި ހުވަފެން

އަލިފުށު ގޯތިތެރެއަށްވަދެ ރޯގާގެ ކައިރިގެ އޯގާވެ ނިކަމެއްޖެއެވެ. ނިކުމެވުނު މާއިން. ހުވަފެނުގައި އެބަފެނުނެވެ. އަލިފުށުގާއެވެ! ކަލޭގެ ތަނުން މިހާރު އިންސާން ތޫފާނެވެ. އަދަބު އަނބިމީހާ އިނީ ކަލޭގެފާނު ބޭނުންވީއެވެ. އެކަކަން ދޭނެވެ. ކަލޭފާނުލި ގޯތަކީ މިއެވެ. ކަނުލައި އަރާނެވެ. އެނދުރިން އޯގާއެއް، ބަނދުވެގެން އޯގާގެ ކަރިހިލައިން އަރައިގެންނެވެ. ކޯމާފަސް ހުދުހިރިން ބަހައިގެން، ހުންގާނު ތަޅުތަޅުން އަރައިގެންނެވެ. ދިރުހަ ހިއްވަރުން ބަހައިގެން ކުރަކޮޅު ވަސްވަޅުން ތައިގެންނެވެ. ރިހަމު ހަމަ، ތަނުން ހަދައިގެން ކުރަސް ވަސްވަސްތެރިން ހަދައިގެންނެވެ. މިއްޔި ބަންނާން މާވަރެއްކަން ގެންނާނީ ދިރިހެދު ބަރަސްން މާވަރެއްލީ.

މިހައިތަނުން ހުވަފެން ފެންނާއިރު، އަލިފުށު ތެދުވެއްޖެއެވެ. ތެދުވެ ހިނގާ މިހާ އިންސާން އުފުލިފާ އިބިލީސް ވަސްވާސްތެރިޔާ ކަލަށެވެ. މިގޮތުން އެނދުރި އޮތްއޮތް ބަންނާން ހުރަސްވާ ތަކެއްޗާއި ހިބަރުކަން ތަކުރާރުކޮށްލެވެ. މިގޮތަށް ހިތަށް އަރައިގަތުން ނިޔާވެއްޖެއެވެ. އަނގައިކަލާފާ ފުރުސަ ހަދަ އުފެދެފުރެވެ. އެއާ ގޮތުގެންނެވެ. ކަންތައްކަން އެހެނިހެން ވިސްނުންކުރެވިއްދެވެ. ވަކާމައްކަން ވެރިން އަތައިގެން ކަލާ ބައިތަ ކަރާއްޖެވެ. ވަކާލަތު ބާކީގަތު ދުވަލުއްޔެހަދަ، އެއްބަރުހަކަން ބާރުން އެނދުރިއާއި ތައްވަލުކަން އެނާ ކަބައިން އެދިނެވެ. އެނާ ދިވާނެއެވެ.

އަލިފުށު ފެނުމައިގެން ތަދުވިއިރު، ހަރުއްގެއަޑު ކަންފަތުގައި ޖެހިއްޖެއެވެ. ތަދުވެގެން އަތަރަށް މިސްކިތުގައި އަތިރިއަށް ދިޔައިރު، އަތި ފަޅުދުއް ނުފުދެވެ. ދަރި އަތިރިމަތި ދަނޑުވަރުގޮވާ ކަތިގައި އެނާ ދަރި ހުވަފެނަން ވިސްނާން އިންދައި ފަޅުދުކުރިއްވެ. ފަޅުދުގުޅުމާ ތުރަނުގެއި ހިނައި ޖާގަތްވެގެން ދުރުނުއަދު، ވިސްކިތުދޮރުން ދޮޑު ފެނުފަރައި، ފުސްދޮށަން ވިސްކިތުންގައި ފަތިސްނަމާދު އަދާކުރީއެވެ. އެއަށްފަހު، ބިމަށް ތަކުރާރުދި ސަޖިދާގައި ފެނިގެ ދެފުޅުގަނުފަހު، ވިސްކިތުން ފައިބައިގެން ގެއަށް އަނބުރާދިއުން ފުސްދޮށު އަނގަތުން ބައްދަލުވުމަށްފަހު ބުނެފެ. އެއީ، އަލިފުށުގާއެވެ. ނިކަން އަޑުއަހާ ބަލާށެވެ. ކަލޭފުޅު ނުކަތް، ދުބާރު، ދުރުވެދާ، ފެނުއް ދުވަހެއް. ކަލިބޫ ބުނެއްފަދޭ އަލިފުށަކަށް ކަންކަންނެތީ! އަލިފުށުގެ

ދަރިފުޅު ދުރިހެޅިން ވަރިވެގެން ހިނގައިދާނެއެވެ. ވީމާ މިއަދު ކާވެނި ކެނޑިއްޖ
ހިއްސެއްޓެވެ.

އަލިފުޅު ރުޅިއަރާފައި ބުނެފިއެވެ. ކަލޭ ތިހަރި ގޮތަށް ނުކެރޭތޯ؟ އަހަރެން
ނިކަމެތިކަމު އަތުން އަހަރެންނާ އިންނާނެ ހެއްޔެވެ؟ އަހަރެން އާދައާ އިންސާނަކު ނުވެވޭނެ.
މަގުގެ ދުބައަރުން އައިސްފައި ހުއްޓައި އަނެއްކާ ކުރިމަތިން ދުއަންހުރަކު އައިސް ބައްދަލު
ކުރިއްޔެވެ. އުމުރުން ބުނެފިއެވެ. އަލިފުޅާއެވެ. ކުރަކު، އިންސާނާގެ ކިބައިން ވާއްޓާކުރެވެ.
ގެސްޓުހުގެ ފުރުން ވާހަކަ ނުނެވެ. އާނާގެ ކުރު މަޑުކުރީން، މިތާ ކައިވެރިކުރުމަށް
ތައްޔާރުކުރީން ދެއްވާނެ ހައްދާފުޅު ނަސީހަތްވެ.

އަލިފުޅު ރުޅިއައިސްފައި ބުނެފިއެވެ. ގޮތަވެގެން އުޅޭ ބަޔަކަށްހެއްޔެވެ؟
މިހަރުން ވާމަނާ އިނަސް، ކަލިބޭ ހައްވާދިވަނާ ނިންނާނަގެވެ. މިހެން
ބުނުމުގައި ކުރިއަށް ހިނގައިގެންދިޔައެވެ. ގެއާއި ވަރަށް ކައިރިއަށް އާދިވެއިލުއްޖާ
ދުވިރިހުރުން އައިސް ބުނެފިއެވެ. "ހައްވާދިވެއް ނުކައޭ ނުބޭބޭ ހުދުވަޅޭ ފުރައް ނުވަރައްވެ.
ކަލިބޭ ކައިރީ އާދަހައްކަ ބުނުއްވިއެވެ. މިތާ ކައިވެރިކުރާން އުފާވެވެ." މިދުވިރިހުރުނާ
ދިމާއަށް، ހުރިއައިސްގެން، އަލިފުޅު ބުނެފިއެވެ. "ދިހަކަކަމަ ވާހަކަ ދައްކާން ދުން
އެކަކުވެސް ވަހަކުރިމައްކަން އައިސްގެން ނުވާނެއެވެ. ކަލިބޭ ދަރިއާ އިންމަކާ އުފަން
ވަނަމާ އިންމަކާ އެއްވަރެވެ."

މިހެން ބުނުމުގައި ގޮދުރަށް އައިސް ގެއަށްވަދު ބޭޒު އަރިމަތީގައި
އިސްބަޔާމައިގެން އިނދެވެ. އެހެން އިނދާ ކަލު އަހުމަދު ބުނެފިއެވެ. "ކަލޭ ދިހައިނަނި ކޮން
ފަރާތެއްގައި ހުއްޓެވެ."

އަލިފުޅު ބުނެފިއެވެ. "އަޅުގަނޑު މިއަދު އަޅިރައްނ ފާބިއިތު. "ކާބޭނަދި
ހާލުން ދަދާ" ކައްވެ. ކާލު ހާލުން ދަވާކައްވެ. މާކަނާ ހާލުން ދަވާކައްވެ. ގޯޅުނަރަން
މަށްވަރައިތީ ހުސް ބަރަބުކެވެ. ދެންމަސްވަރިން މަކަނާމަން ފުނިކާ، ވަރަނބޭޒަން
މަކަން ދާހިގެފުށްޖެއްވެ.

އަހުމަދު ބުނެފިއެވެ. ދަރިފުޅާއެވެ. ބައްޕަގެ އޮޅުއްމް ނުހުރެއްވެ. މިކަލޭ
އޮޅުއްކަން ކިވަމު ބަތްކަން މަކަން ދިހަހަސް އެނގެ ކަނިކަމާވެ. އިއްވާލިބަށް އެކަމަށި
އައިމިނާފަން ބުނެފިއެވެ.

އެއި، ދުގެކަ މަގޭ ދަރިފުޅާއެވެ. މިހެއްގެ އޮޅުއްކަން މަކަން ދިހައިމާ ވާނގޮތު
މަނަމަ ބަހަން ހައްޔެވެ؟ ބަހައިގެންގޮސް އޮޅު، ހަމަން އަރުވާފުނައެވެ. އަޅުން
ބުރިބަމައިފާނައެވެ. ބުރި ފުނިކާ، ދެކޮދަން، ދުވަސް މަވަގި އޮޅުއްދަން ހުރަސް
ކޮންފާނައެވެ. ދުން ދަރިފުޅާއެވެ. އޮޅުވަގި، އެއި އަމަޔަގެމާ ކިދިބުރި ދަވާދަވާނައެވެ.

[illegible]

ވަނަމަވެސް މިކަމާ ހިތްހަމަ ނުކުރާނެ ކަމުދާނެތެވެ. ދެން އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. "ބައްޕާއެވެ. ވަސް އޮޑިގަނޑެއް ބަނދަރުވާތު އުޅޭތާ އަންނާނެތެވެ.

އަލިފުޅު މަރަން ދިޔުން

ކަލޯ އަހުމަދު ބުންޏެވެ. "ދަރިފުޅުގަން ފެންނަނީ، ވަސް އޮޑިއެއް ބަނދަރަށް ތެރެއަށް ކަށްނުވާނެއެވެ."

އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. "ވަސް އޮޑިއެއް ބަނދަރަށް ހަބަރު ބަލައިލާން ފުރަތަމަ ކޮށައިދޭނީ ފަޅުވެރިންނެވެ. ބައްލަ ފުރަތަމަ ފަޅުވެރިން ކޮށައިދޭނެވެ."

ފަޅުވެރިން ކުރީން ކަލޯ އަހުމަދު ނުކުންނާން ފެށިމާ އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. ކޮށުމަށް، ހެދި ދޯނިކަށި ފުރާގެ، ބަނޑުގައި ފުއްޓަރިޓަކުރިޔާ، ބަނޑުން ލާއަދު ކިޔުމަށް ކަނިކަދު، ހެއި މަހުގައި ރަނގަޅު ޖެހޭނެނެވެ. އެކަކަށް އޮންނާނީ ކޮޅުން ކޮށައިގެން ގެންނާނެވެ.

ކުޑަކޮޅު މެއްސަރިއްތި އަހުމަދު ނިކުމެގެން އަވަން އަވަށްގައި ހިގައި ގޮވަނަން އަރައި، ދަރިފުޅު ބޮނިކަކަށް ޖެވާނުންގެ އަތުރަ މިހުން ކޮށައިދިނެވެ. އަދި އުޅުންގެ މީހުން ބައްދި ކާލިމު ކުރުމަށް ޖެހުނު ކަށްވެއްގެ ގޮވުންނައި ކަނޑުގެ ހަބަރު ދަނަ މިހެއްގެ ގޮވުން ކުޑަކޮޅު ކަށްވެ، ބޮޑާ ދޯނުފުޅުވެސް މިގެ ވެރިއަށް ތަވި އޮނަވިނ މިހުން ހަމަކަށްދިއްޔެވެ. ދެން މިއްނޮތް ގޮވައިގެން އައިސް ކަލޯ އަހުމަދު ބުންޏެވެ. "އަހަރެންގެ އިތުރު، ނަސް ދަރިފުޅު ގޮވައިގެން މަރަށްގޮސް ދޯނި ވެއްޖެއެވެ."

ކަށްވެބޭ ބަވާދުންފުޅު ބުންޏެވެ. "ކަލޯ އަހުމަދު ބޭއްވެ! އަލިފުޅުގަކަން ކަނޑުކަން ކަލޯބިމަގަތުއް ނުނުގޮނެއެވެ. މިވާ، އެކާ ގޮވައިގެން މަރަކަން ނުދޭވޭނެއެވެ."

ކަލޯއަހުމަދު ފޮނި ކުޑަވާމާވެއި ފަޅުވެރި ކޮންތު ކުއްޖަކަން ވެދި ދަނޑުމަތުއް ދިޔައެވެ. އެމަގުމަ ކަށްވެބޭ ބުންޏެވެ. ދެން އަލިފުޅުގަން ދުވަހަކު ކަނޑުން މަރައް ދުނުގެނަސް ކޮންމެދުވަހަކުވެސް، މަރަން ގޮސްދާނަމެވެ.

ދެން، މި އޮނަވިނ ފަޅުވެރިން އަލިފުޅުގަން ދައްކައިދިނެވެ. ހާވަނޭ ކަށިބޭއި ހަދައިގެން އެންގެން ނިކަމެދިއެވެ.

އަލިފުޅު ތަދުވެ، ހައިރާ ނަކަތުފަތް ނިއްވާލައިދިނެވެ. އެއިން އޮކާއަން އެނގުނީ ހާނަކަތް ގޮދެއް ވަގުތު ވަސް އޮޑިއެއް ގޮންގައި ޖައްސައިދިނަމަ، އެ އޮޑިއަކަން ނަރަގުން ކަނޑުދުދި އަންނާނުނަގެވެ. ދެން، ހުރި މައްޗާމާވައި ފޮނުކަންމައި ތަވަމާވައި، ބޯނިދި ނިއާމަން އޮނުވައިދިނެވެ.

ފަހުން ހަރުގެއަށްދޮޅުގަޑި، ދެކުޅު ފަޅުރަށްތަކާއި، ރަށްތަކުގެ ސިޔާސަތު ބަލައި
އޭގެއަށް ދެކިލިއި ބަލައިލިއެވެ. ދެން ފަތުރުވެރި ކުދިންގެކުއްޖާ ދެކިފަރާ އުޅުނުމީހުން ބޭނުމައި
ގެއަށް ހިނގައްޖެއެވެ. އެދުނުން ދެކިފަރާ އުޅުއްޖަމާ ނިންމިފާ، ދެން މުޅިމަގުމައްސަރު އަޑިއަހާން
އަހައި ގޮތެއް ފަހާރާފައި، އެއަން އެއްފަހި ވައްޓާލައިލިއެވެ. ދެން އޭތިރާރަށްގޭތޯ، އޭގެއަން
އަނގައި ސަމާލާމް ފޮނުވާ ކިޔަވައި ނަސޭހަތް ބަދަލުކުރުމުގެ ކިޔުވުމަށްވުރެ ކިޔަވައި މަސްއޫލިއްޔަތު
ފަށައިގެންނެވެ. ދެން މަސް އޭގެއައި ތިޔަ ގޮތްމަންދަން، މަސްއޫލު ބޮޑެތި ހިފައިލިއެވެ.
އޭބާކައި ނިމިގެން، އޭގެއަން ވާހަކަތަކެއް ކުރިއެވެ. އޭގެއައި ނުކުމެ ކުރަކުއް ބުނިއެވެ.
އޭގެއަން ނުކުމެ ފަރިބަޔާ ދިޔައެވެ. ކައިރީގާ އޭގެއަންދިޔައެވެ. ދެން އޭގެ މުސްކުޅިއައި
އެފަދަމުންނެވެ، އަދިފުރަ، އެން ކުރުމުގެ މާލެގައި ފަތިތަކުގައި އޭގެއަތުން ބޮޑުފައި އޭގެއަން
ވިދިވަރުގެ ބޮޑުފައި ނިކަމެތި ގެއަށް ހިނގައްޖެއެވެ.

ހަމަ ފަހުން ފަތުރުވެރިން އޭގެއަން އަރައިގިއެވެ. އެންމެ އޭގެއަންކައިރިއެވެ.
އަދިފުރުގެ އަދުރަށް ފަތުރުވެރިކުދިން އޭގެ ނުކުތު ފަރިތަކުގައި ހިފައި ދެނެގަތައިލިއެވެ.
ކަސްތަކަކުންނެވެ، މަސްއޭގެ ފުރުގެ، ހުރިހާ ބޭރަށް ނުކުތައިލިއެވެ.

ކުރަތު ބަޑާޖަހައި ބޮންޑިބެ. ދެމުމަހަ ދަރިފުޅުންނާއެވެ! މިތާގައި ބޮޑުކޮށްށް
މިއޮތީ ހިސާބެވެ. އެއްބަސް ގެނބުނަން ކައިފައި އަނބުއްބަނާ އަނބަރަހުގެފާނެވެ.

ދުނިޔެއަން އަދިވިދުނުވަނާގެން ފިދިވަރުގެ ބޭ މުޅަސް މިނޫހަކައިލިއެވެ.
އެއާއަށް ފިދިވަހަން ފަޅުން ހިދިގެން ކުދިބޮޑުދީލައި ބޮޑުތި ބޮޑިކޮ އަންނާން ފަރަތިގަތް
ގޮތުން ހިފަނި އޭގެ ހަވާލާއި ކަތިކަނުފުސް ކައިދާން އެފާހަންނެވެ. ކުރި ބޮޑިކޮ
ދުރަވަރަލާތިބާއެވެ. ބޮޑުތި ބޮޑިކޮފުސް ޙުރަވަރަވާ ތިބޭއެވެ. ދެން ދަރުދަނިތު އަރުސާއިލާ
އެންމެ ޖަހައި ދަރުގެ ހަމަހު ކުރިތު ފާހަން ނަގައިލިއެވެ. ބޮޑިކޮތަށް ދުވަދަރުތުނާގައި
ދަނޑާން ކައިގަތެވެ. ދެން އެންކާތުރު ދެއްނުފަހިން އޭގެއަން އެންކަފާފައި ދެއްނިގޮތި
ނަގައި ހަމަހު ދަނިޖެހުހަކައިދައިފައި އެންފަހި އޭގެއަން ހުސްކާތުރާފައި ދަރުގެ ހަމަހު ކުރިތު
ފާހަން ނަގާފައި ދަރުގެ ހަމަހުދަނިވި ހުރާކައިލިއެވެ.

ދެން އެންދަފު ބޭގެކާތުރާފައި، ދެކާތު ވަނާ ނަގައިލިއެވެ. ދެން ހަންޖާ
ކަފައިލިއެވެ. އަދި އާދަރު ބާދަރު ގޮފާރާއްކާ ކިޔާނަގައި ސޯފާދުގައި ޖަހާސައިލިއެވެ.
ހަންޖާއަހައި ނިންމާކައި، އައްޔޮތި ކޮށެވިގައި ޖަހައިލިއެވެ. ގުދުލު ހަންޖާ ގޮންފަތި އަހައި
ކަށިއަކައިލިއެވެ. ކަނިދަށް ބަށެވަށް އަހައި، ދިވަށް ބަށެވަށް އަހައިލިއެވެ. ފަސްކާތު،
ބަށެވަށް ކުށަބަން އައްސާފައި ފާގަނޑު ބޮޑުމާރައި ކަނޑިހަން އެއްކައިލިއެވެ. އެއާއަށް
ދަންފަތު އަޔަން ވިދާގަނޑު ދޮފުމާރައި ކަށިކުދިތިގެ ދެމުން ދޮފުމާރައި ހުދުދަލި ކަށެއަން
ނިކުމެހަން އޭގެ ދެއްމަހައިގެންވިއެވެ.

ކަސޭދެން ނުކުތުމަށާ ބޭނުން ކުރަނީ އަވާފައި އައިސްއެއް އަންނަމަން
ގޮވާލާފައިއެވެ. އެންގުރަން އައިސްފަސް ވަނީމާ، އަލިފުޅު އެނގިގެންދާނެއަން ގިނައެއްޗެއް
ބުނެދެވެ. ކަސޭދެން ބޮޑުތަކެއް އެއްޗާބަހާބުނެވެ. އެހީ އެނގިގެންދާނެ ދޮސްތަކަށް ފުރަގަހާ
ހާލަތަށް ފަހަރަބަލިއެވެ. ބޮޑުތަކެއް އެއްޗަހިވެއްޖެއެވެ. އަސްލާއެވެ! ބޮޑުވި ހިފައިގެން
ވަސްފުޅު ފުރުވައި އެޅިޔާ ދިމާއަށް އަންނާން ފަށައިވެއްޖެއެވެ. އެނގިގެންދާނޭ ހާލަތު ބޮޑުވި
ބޭނުންކުރައްވާއެވެ. މާލަމު ބޮޑުވި އުނގަތުވެއްޖެއެވެ. ދިއްޔަމު ދަށް ބޮޑުވި
ސާފުކޮށްދެއްވިއެވެ. އެއްގޮތް، އެނގިގެންދާ ގޮތުގައިއެވެ. އެގޮތުގައި ހުރި އެންމެފުރަ
ހުސްވެއްޖެއެވެ. އެހެރަތު އަލިފުޅު ދިރުނިބާކަށްގެންގޮސް ކުރުދޫކޮށްލެއް ހިފައިގެން އައިސް
ދަންވަރަން ފަހަރަކު ކަޅައިރުކަށްދު ހުރެފައި، އަލިފުޅު ގޮވާލިއެވެ. އެގޮތުގައި ރަނގަޅަން
ވަސްކަމު ޖަހައިލާނެވެ.

އަލިފުޅު ބޭރި ވަސްކަމު އެގޮތުގައި ރަނގަޅަން ޖަހައިލުމަށްފަހު، ދިރުނަބަލުން،
އާލާތް ހަރުލުމަށްފަހު، ދޫނިކަންނާ ދިމާއަށް ބާއްވައިލިއެވެ. ވަސްކަމު ޖަހައިލިއިރު، އެގޮތުގައި
ދުވަހެއް ވަސް، ހުރިކަމުގައިވީއެވެ. ވަސްތަކަށްފަހުރެވެ، އެގޮތުސް ހުރިފުރި ފަހަރު
ދުކަންހަލިވިއެވެ. އަލިފުޅު އެއްގަލަން އެރިތަނާ ކަފު އަރުވަފުރަ އައިސް ބުނެލެވެ. ލަގަ
ދުވާލަ ދަރިފުޅާއެވެ. ތިޔަރުނަގާ ދަރިފުޅަށް ކަސޭދެން ލަހެއް ނުގެނައުމުއެވެ.

އެވަގުތު އަލިފުޅު ކުޅެގެންލައި ބުނެލެވެ. "ބައްޕާ" އެހި ކަލޭގަޔާ
އެއްގަޑަކަށްވެސް ލަހެއް ނުގެނައުމެވެ. ލަފުލި ދޫވާނާއަށް ލަހެއް. ދެން ވަސްބަހައި،
ކައިބާއި ހަދައިގެން އަތުވެއްޖެއެވެ. އެވަގުތު ކަފު އަރުވަފުރަ ބުނެލެވެ. "އެހެންވިއްޔާ
ކުރިންވެސް ބޭނުމަށް ދިޔައިރުން ދެންނޭއް ބަނޑާން، ވަޒީން ގެންނަވާ ހިނގާނެވެ. ދެން
އެޒީން މަކުނި ބާލައިލިއެވެ. ދެން ގެންވަހަރި ކައިބާއި ހަދާފުރަގަހުން ފަހުވަރިން ދިޔައިރުން
ދިޔައިން ވަސްއެޒިއަން އަނބުރައިލިއެވެ.

ކަލޭބޭގެ ހައްވާފުޅުގެ ފަންޑިތަތަކެއް

އަލިފުޅު ދިޔައިރުން ވަޒީން ގެންނާން އުފާ ހަބަރުދިނުމަށް ކަލޭބޭގެ
ހައްވާފުޅު ބުނެލެވެ. ކަލޭނގެ އަހުރު ކުރެއްވިއްޔާ އެއްގޮތަކަށްވެސް އާރާއަކަށް ދިޔައިރުން
ވަޒީން ގެންނާކަށް ނުކުރާނެއެވެ.
އަހަރެމެންނަށް އަލިފުޅު ދިޔައިރުން ދިއުމުގެ ދަތުރުކުރައި ތައްޔާރުވެގެންނެވެ.
އަލިފުޅު ބޭރުބަނޑުގެ ވަޒީން ފަރުވާރަކޮށްދީން މާލަސްބޭގެ ގެތެރެއިން ތިލަކަށް ހަނދު

އޯބަރީ ފަހިވިއެވެ. އެއްކަސިރީ އަލްޙުއްޖާއި ހަވަސީ ހަކާތު އޯބަރީ ފަހިވިއެވެ. އަދި މިންގަނޑު ކަދުރާއި ހަސަދުކަ ކާރި އޯބަރީ ފަހިވިއެވެ. ދުނިޔަވީ ނިޢުމަތްތައް ހަސަދުކަމާއި ވަސް. އޯބަރީ ފަހިވިއެވެ. އެހެނިހެން ފާފަތަކާއި ފިޔަވާއި ގޮތުގައި އަލިފުޅު ބުނަނީ، އެކަމާ އަޑުތަކަށް ހުރި އޯބަރީ ފަހިވިއްޖެއެވެ. އޯގާ އަނބިން ފާފަތަކަށް ހުރިގައި ވަސްއޯލާއި ހިފައިގެން ހަޑަލް ބަރަޢްޒު ދިޔައީ ފަތްތާއި އޯބަރީ ފަހިވިއެވެ. އެއީ އޯގާ ވަގުތު ދާރަވެހި ގޮތުގައެވެ. އެއްގަވުން ގަވާއި އެއްގަޑަކަށްވެސް އޯ ޒުރައިގެން ނުވާނެކަމުގައެވެ.

އަލިފުޅު ބުނެލިއެވެ. އެކަކަށް އަނގަބަޔާނެއެވެ. އެއަދު އަނާނެކައެއް ނުބެވެ. ހިޔާލާއި ކުޅެލާނެވެ. ފަހި އަނގަ އެއްޗާނެވެ. ދަރު އަނގަ އެއްޗާނެވެ. އެކަކު ހިތާއެއް ބޭއްވުމުން ނާރާނެވެ. ހިތާނަގައި، ހިފުމުގައި ބޮއްސާނެވެ. ދުނިޔެ ކަންތާއި ހަލާކަށް އަނގަފަރާފާއި ނުރާ ދިމާކަން ބުނެލިއެވެ.

އަލިފުޅު ބުނެލިއެވެ. ކަނޑެއް ނުބައިތަކުން ވައިވަރު ކަނޑުބެހުގައި، އެއްގޮތް ޖެހިލާނެވެ. ވަތްދަލިން ދުވަހަށް، ބާލަލިން ޒުވާނާ ހަދުއިތްކަޑުކަށް ހަވާ ނުޖެހޭހާގަތަން ވެރިޔަށް. ފާގަޑު އައްސާފައި ބޮޑުފައި އަތަށް ބައްދާނެވެ. ދުނިޔެ ކަންތާއި ހަލާކަށް އަނގަ ފަރާފައި އޮތް ދުވެފައިދެއްވެ.

ވަސްއޯ ޒުވާނާއި، ކަލިތަކު ހަލާކުވު ހިތަށް އެނިއްވެ. ނިކަން ބާރުބާރަށް. ހުރަދި ވަދެކޮށްގެ އެއްގޮތި، ދިއްގަތަށް ދަރަނިހެ އަރާނި ބުނުއްވެ. ބުންނަ ނަދަން ހިތުފައިގެންނެވެ. އެއްގޮތަށް ކަންވެސް ދިޔަ ނުދާނަވެ.

ޒުރަތަށް ފަންޖެހި

މިނިވަންކަމުގައި ހައްތާވު ގާޒީދަރަން ނުކުގެ، އެންދިރިވަރިން ވަސްއޯއް ކުރަދި ބިންގަތިގައި ކަލުވަން ބޭއްވަރަށް ކުރަށާއި، ވަރުގެ ކުރަތަދަން ފަތިރަކުރިވިއެވެ. އެއްއެކު، އަސްތަގްފިރުﷲއެވެ! އޯދަރުން ބޭއް ކަލުވަން ބޭއްވަރަށް ހިއްކަފައިވިއެވެ.

ވަލުވިރިން ޗުއިގެންވައި ގާވާވެލިއެވެ. އަލިފުޅާ ދެލުތުތުގެއެވެ! ނިކަން ބާރުބާރަށް. އަނަރުގެންގެ ވަންފައްޖާއި ގާދަރު ދާފަން ގެއްލުނިއެވެ.

އަލިފުޅު ބުނެލެވެ. "ދާކަރި ހަފައިވުފަން ދިގުމަތު ކުރުކުރަފަން މިއޯގައި، ގާވިދާ ސަފަރު ނުގައިދާނެވެ." ގާވިދާ، ސަފަރު، ނުގުމާއެކު އޯ ދެއްވައިގަތުމުން، ވަސްފަރަވަން އޯބައިވިއެވެ. އިރުކަތަވަކުން ބަދަލު، އޯގާ ފަރަތުން ކުރިދަން ދެފުމުން

އަންނަތަން ފެނިއްޖެއެވެ.

އަލިފުޅު ހަމަޖެހިލާފައި ބުންޏެވެ. "ފަންޑިތާ އިލްޔާސްކޮއް ދޭށެވެ." އިލްޔާސްކޮ ދިރިހުރި، އަލިފުޅު ދުނިޔޭގެ ފޮރިބަހަން ބަލަން ހުއްޓެވެ. އޭނާ ވަސް ތުރުއައިސްގެން އަނގަހުޅުވާ އަޑައިގެން ދޮންބޭ ދިމާއަށް ޖަވާބުދިނެވެ. އަލިފުޅު ފަންޑިތާ އިލްޔާސްކޮ ބިންދޮރުމާމައިކާ ކަލާނގެ އަމުރުފުޅަށް ތަސްލީމުވެގެން އަޅުތަން ހިނގައްޖެއެވެ.

މިހެން މިކަން ހިގުމުން ކަލިބޭގެ ހައްވާފުޅު ވަޑުވެރިއަށްގޮސް މާކަނިކާރާ ދެމުން ހަމަށް. ފަތުއް ކަޅައިގެން ހިފައިގެން އަތުވެއްޖެއެވެ. ދެން އިލްޔާސް ދުވަހު ދުވަހަށް ޖެއްސާ ފަހައިފިއެވެ. ފަހައި ފުޅައްކަން ބަހައްޓާފައި ނަގާ މީހާގެއްގެ ސިފައިގައި ކަށްޓައިފިއެވެ. ދެން އޭގެ ތެރޭގައި ފަސްލެއް އަރިހަށް އެލުވައި، ފަސްލެއް އަރިހަކަށް އިލްޔާސްއަށް ޖެހޭ ހަދައިގެން ހިފައިގެންގޮސް ގިރާތުއެއްގައި އޭޓުއް ކުރަހައިފިއެވެ. އަދި އޭޓު ކަންމަތީ ހަރަކާތްކުރިއެވެ. ދެން ބިލުގައި އެވި އޭގެ ފައިމަތި ފަރާތުގައި އޭނާ ކެރި ވިހާރަށް ބަހައްޓައި ދެމުން އިސްތިއުމާލުކުރި ތަނަތުގެ ޖީހެކެން ފެހިތިމާއްނު، ހައްވާފުޅުގެ ފައިން ބިތުގެ ވެލިތައް ހިއްލާލައިފިއެވެ. އެއްއްނު ބިލުގައި ކުރި އޭގެ ކަނޑެ ފުގުނުލައިފިއެވެ. މިހާ އުދަރުހަން ބަލާށުނުއްޖެ އޭތިރި ކަލިން ފެނިގެން އާއްސަވީރުގެ ހުރަސްތަކުން ދުކުރު ކާއްޔަށް ޖެހުނުދުން ވިހާރަށްޖެއް ދަރާލައިފިއެވެ. މިހާ ބަލަންހުއްޖާ، ދެފަން ވިލަރުން ވިހާލައި، ފާނާނީގެ ފުރަން ބޮހަރައި ބަލައިގެ ދެކާތްގައި ހަރުބާލައި، ހަރުގުން ހަރުފެތުގައި ވިހާރަށްގެ ދަނޑުފަން، ހިއްލާން ފަހައިފިއެވެ. މިހާރު ހަމަތަރި އެކުއްކަގައި ފުރުގައި ހިފާލައިފިއެވެ. ވިހާރަށް ތަރައްޤީ ފަރުވާބަން ގޮފުރިއެވެ.

އަސްތަޣްފިރުﷲ އެވެ! އަލިފުޅާ ދެލަފްފާއެވެ." މިއޭތި ކަނޑެން އަހަރުމެންނަށެވެ."

އަލިފުޅު ހިނގާފައި ބުންޏެވެ. އޭގެ ގޮތުގައި ސަލާމް ދަނީކުރާށެވެ. އޭތި ފައްސަބަތަން ބައްޓާފައިވޭ. ކަނޑު ވަށަން ދަނީކުރާށެވެ. ދެން އޭނާ ދިރިކަކީވަރުން ދެމުން ކުއްޖެހި ހުންގާނުގައި ހިފާހަބާނީ ބުނުމެއެވެ. ދެން ފައިދާ ފަހަރީ ފެތެއް ނަގައި ބަރާފަހާނެފަށް، އެއިން ފަހަރިއަށް ހަރުފުމުން ވިހާރަށް ދެއަތަން ކެނޑިގެން ހިނގައްޖެއެވެ. ދެކި ރިކާތް، ދުއްވައިގަތެވެ. ދެން އަލިފުޅުގެ އަމުރަށް ދުނިޔަޔައި ރިއަށް ނަގައިފިއެވެ.

އަރިފެސް ހައްވާފުޅު ދުރުގައި ނުކުރެއްވެ. އޭތި ބިލުގައި ކުރަހައިފައި އޭގެ ފިނޑިން ވަޅު ބިލުގައި ކުރަހައިފައި ފިނޑިން ވަރުވަލުން އެންމެރި ވަރަޖެހައިފިއެވެ. ކެއްލިއަކަން ފަރުވާރިން ތުއި ހޫރިގެންފައި ބުންޏެވެ. "އަލިފުޅާ ދެލަފްފާއެވެ. އޭގެ ފިނޑިން ވަޅު ފައްޓައްޖެއެވެ."

އަލިފުޅު ގޮވައިލިއެވެ. އަވަހަށް މައިރިޔާ ދޫކޮށްލާށެވެ. ރިޔާ ދަރާމުލާއްކަ، އޭޓޭ ކުރިބަށް ހުދުހަމައް ނަގައިލިއެވެ. އެބަށް ފުރިތައި ހައްވާފުޅު ހުރުމުން ގޮދީނަށް ހިނގައްޖެއެވެ. ގޭސް ގެއަށް ވަދެވޭނައިވެސް ނުވެގެން އުޅެނީކޮށް ކުއްޖަކު ދުވެނދުވެން ކަލު އަހުމަދުބޭ ގޮދީނަށްގޮސް އެބަބުނުއެވެ. "ކަލު އަހުމަދުބޭއެވެ. އަލިފުޅު ކަނޑުވެއްޖެއެވެ. އެއްޗެހިތަކެއް ކިޔައި ފަށައިލިއެވެ." މިހެން ބުނުމާއެކު، ދަރަވިރިން ދުވެނދުވެން ގޭނޑުދޮރަށް ހިނގައްޖެއެވެ. އެއްމެ ދަރިއިވެސް ކަތްތެ އެކުގައި ފުދަށް ކޮށްފަދައިލިއެވެ. ދެން މިހަތްތެ އެކުގައި ފުރައިގެން ގޮސް ޝެޑުދޮރަށް ދޫކޮށްލިއެވެ. އަހުމަދުބޭ ގޮވަލިއެވެ. ދަރިފުޅާ ދަލުފުވައްލާށެވެ! އަވަހަށް ބައްޕާގެ ޝެޑަށް އަރާށެވެ. އަލިފުޅު ބުނެއެވެ.

"އަބުގަނޑަށް ގޮސް ބައްޕާއެވެ. ކިރިން ފަޅުވެރި ކުދިންކާވު ނަގާށެވެ. ފަޅުވެރިން ނުކުމާ އުދުހުނީ ފަހަތުން އަލިފުޅު ޝެޑަށް އަރައިލިއެވެ.

އަލިފުޅު ބުނެއެވެ. "ބައްޕާއެވެ! ޝެޑު ކަފުޅަހާނެވެ." ކަލު އަހުމަދުބޭ ބުނެއެވެ. މަގޭ ދަރިފުޅު ކަނޑުލިޔޭ، އެއްގޮތަކަށްވެސް ކަފުޅަހާކަށް ނުވާނެއެވެ. ދެން އެއްޗެ ކަލުކަނޑުބޮޑުއަށް ދޫކޮށްލާފައި ހަތްތެ އެކުގައި ދަދަށް އަލިފުޅުވައްޖެއެވެ. ކިރިހައި ފަޅުވެރިން ގޮޅި ތަރަފުން އެއްގަމުން އަދަރިގެން ދުވާން ފަހަރިލިއެވެ.

ހައްވާފުޅުގެ ފުރައްސާރައި ވަރު ފަންޑިތަ

ފެންވަރައި ނިމިގެން އަލިފުޅު މިސްކިތް ދޮރަށް ނަމާދަށް ދަނިކޮށް މަގުމަތިން ބައްދަލުކޮށްފައި މަރާމާތުގެ ތަރަކަށް ހިނގާފައި ހައްވާފުޅު ބުނެލިއެވެ.

މިދަނީކަމެ ދިއްގަދު ވަޅިން ހާދަ ހިސާބަހާއެވެ! ދިއްގަދު ދަތުރު ހާދަ އަވަސްތޯއެވެ!

އަލިފުޅު އެއްވަސް އެއްޗެއް ނުބުނެއެވެ. ދިޔަގޮތަށް ގޮސް ނަމާދު ކޮށް ނިމިގެން، ގޭދޮރަށް އަންނަމުން، ހައްވާފުޅާ ދިމާއަށް ބުނެލިއެވެ. މިދާގޮތަށް ގޮސް، މިއަދުގެ ހަސްދަން ދިއްގަދު ވަޅިން މިދަނީ ގެންނާނެވެ.

ގެއަށްވަނުމާއެކު ބައްޕައަށް ގޮވާލާ ބުނެއެވެ. ބައްޕާއެވެ. އަވަހަށް ދިއްގަދަދޫން ދަޅުދުރުގި އޭޓަށް ހަތްމުދިނަސް ވެންގަނޑު، ކޮޅަ ހަކަތަ ތިން މުދި އަރުމި ފައްކައި ގެއްލުނެވެ. އަދި އަހުގަނޑުގެ އަތުމަތި ކުރިޔަށް އޭޓަށް ފައްކައިދެއްވާށެވެ. ދެންވެސް ދިއްގަދުދޫން ތަށްތިރުތަރި މިއޭޓައްޓަކު ކުދުތަކި ފަތުން ހަތްތެ އެކުގައި ފިރިމަތެވެ. އަލިފުޅު އެނަގެން ހައްޓަން ބައެއް އަވަސްގޮތަކުން ދިއްގަދާއި ދިމާއަށް

ދަލީލު ކުރަމުންނެވެ.

ހައްވާފުޅު ހިނގާފައި ހިނަން އެރިއެވެ. އަލިފުޅާ އަހަރެންނާ ކިޔުއީ އެއްގޮތަކުންނެވެ. ފަންޑިތަ ފަންނާނިފައްސާ އެއްފަހަރަކުނެވެ. އެނިގިދާނެތާއެވެ! މިހެން ހިތައި ބުނަމުއްގައި ކަޅުވެން ބޮޑުވަރުގެ ކުރަނާލިއެވެ. ނިކަމަ ކޮށިރާއެ ވަރައިލީއެވެ. ދެން އެންދިރިވަލު ކޮށިރައަން ބަހައިލިއެވެ. ކުއްލިއަކަން ފުނިހި ދޮރިގެ ފަހަތުން ނިކަމު ކޮށިރި ކަޅުވެން ބޮޑުވަރުގެ އަންހަނަކަށެވެ. ފަޅުވިރިން ތަރިކޮޅުގެންފައި ހަރުލަވައިގަތެވެ. އަލިފުޅާއެވެ. އަހަރެމެންގެ ވަންހަދާއި ގެދޮރު ލޮލަށް ގެއްލުނީއެވެ. އަލިފުޅު ބަލާލައިރު ކަލަކުޑަކަން ނެތެވެ. ނިކަމު ކޮށިރި ކަޅުވެން ބޮޑުވަރުގެ އޮޅިގެ ފަހަތުން އޮތްމަސްދެއެވެ. އަލިފުޅު އެހަބޮޑުނެވެ. ދާކަރި ހަދައިފުމަން، ދިގުމަގު ކުރުކުރުމަން، މިހާރު ގޮތިން. ސަލާމަތު ނަގައިދޫނެވެ. ތުންމަތި ނަގައިދޫނެވެ. އެރުދުއްފަހި ގަތުމާއެކު އަލިފުޅު ގޮވާލިއެވެ. ދިހަނަފާ ފަންޑިތަރިގެ ބޭނުމެއް ނުފެންނެވެ. މިފަހަރު ދިއްގަރުން ވަޅެން ގެންނާނަމެވެ. ކަފާވެން ހަރޭ އަވަހަށް. ދިއްގަރު ދޫނެވެ. އެދިހުން ދުއްވާލައިގަސް ދިއްގަރުން ވަދުއްޖެއެވެ. އަލިފުޅު ދިރުނިބަކާވަން އަރައި، ދިރުނިބާ ތުއްސަލައިގެން ބިރުއްނުތި ބޮޑުވަރު ކުރެވަކުފުޅާ ހުރިއެވެ. އެދިހުން ދިއްގުން ރަނިގަވަން ވަޅިބެއްސަލައިވަޅި ވަސްއޭ ބޭރަން ދުއްވާލިއެވެ. އެސްހިވަރު ވަސްވަރަވަން އޭބަލައިލިއެވެ. ދިރުކުރަތުން ފުރިހި ވަސްރުގިއަރައިގަނޑުގެން އަންހަނަވެރެވެ. މިހާކަހުން ތުންގަޑު ކަލާމަވައި ހުރިއެރު އެވަރުސަވަސް އޭތި ފުރިމާލާވައެވެ. އަލިފުޅު ހިނގާފައި ބޭނުނެވެ. ކޮންގޮތެއްގައިވަސް މިފަހަރު ދިއްގަރުން ވަޅިން ގެންނާނަމެވެ. އަދި ފަރުވައި ކުއްބަކަން ގޮވާލައި ބޭނުނެވެ. ދައިފުޅު ހުންގާނުގައި ހިފާލަދޭނެވެ. ދެން އަލިފުޅު ދިރުނިބާކަން އަރައި ބަލާލިއިރު ވަރުގެ އަގަވަހި ހުދުވާފައެވެ. އޭގެ ނިތުގަނޑު ހުންގާނުގައި ބައްސަލަހިއެވެ. އަލިފުޅު ބަލާކަންނުހުރު ދިރުނިބާ ލުއްސަލާފައި ވަރުގެ އަގަހަން ބަހައިލިއެވެ. އެއްއާބާ، ކަރުންވާލަމުން ބަޑިބަހާފައި ބަރަދިކަހަޅަން އޭބެއްބައްއެވެ. އޭރު އޭތި ވަސްއޭގެ އިހިތަން ދިހަހައްދާލާފައެވެ. ހަލަފަސް އޭރު ދިއްގަރުން ލަފުހިއެވެ.

ހައްވާފުޅަން މިކަން އެނގުނެވެ. އެވަގުތު ހައްވާފުޅު ފަރަފާލައި ބޮނޑުވެ.
"ކުރާނާކަލައް ނެތެވެ. މިފަހަރު ދޫން ދިއްގަރު ވަޅިން ހުދުވެއްހަން ގެންނާނަމެވެ."

އަލިފުޅު ދިއްގަރުގައި

މިއަދު ވަގަންވަތު ބޯރު މުންޑާދުގައި ވާ އަވަހި، ނަގަލިމައި އޭތި އަވައިލިއެވެ.
ކަރުން- ދިހަރި ކޮންތާކު ކާކުގެ އޭތިއެއް؟

އޮޒިން- މިއީ ހުވަދުމި އޮޒިއެކެވެ.

ޝަރުން- ކޮންތަނަކުން އައީ؟

އޮޒިން- ދަރުބަރުގެ ބަންބަރުން ހުބަންކޮށް، ހުރިހާކޮށް، ހުދަން ކުރާދަރުބުރުކޮށެވެ.

ޝަރުން- ހުވަދުމި ދުއްސަސްހި އަރުހަދުރުގެ އަތިރުފުގެ؛ ކިޔާ ދަރިރުފުގެ ހުންނާނެއެވެ. އަނާ ގަދަފުޅުހުރީ؟

އޮޒިން- މިއަ އަތިރުފު މިއޮޅިގައި އެބައިހުރެވެ.

ޝަރުން- އަތިރުފުގާއެވެ! ކުރިކޮށްނާހަމު، ކުރިފިޔާރި، ކުރިއަސަރުޖެ، ކުރިން ގަންނާނެއެވެ. އަވަހަށް އެއްގަމަށް ފައިބާނެވެ.

އޮޒިން- މިއަހަރުނާ މިއި ފަސްގަމަތަކުގެ ބަނދަރު ހުއްޓެވެ؟ (ގެމަފައްޓަ އާދަ، ދާ ބަންދަރަށް ދިޔާހެއް ޖައިގެން، ފައިބައިފިހަމަ، ދަނޑާނެއެވެ.)

ޝަރުން- މިއަރަކަށް އަރަރުވެންނަކަށް ނޫނިގެއެވެ. މިހަރުންފަސް ގެމަފައްޓަ އާދަ ދުގެވެ.

އަތިރުފު ހިޔަން އެހިއެވެ. އެއި ކުދިއެއް ވާނި ބަލާވާނެވެ.

ފިޔަން ހިޔައި، އަތިރުފު އަޅުގަޑުފުރި ހުދުވާޖައިފިއެވެ. ދުން ފުރިޔާއިރިން ކޮންކަހިރަކުގައި ވާހަކަދައްކާ ފަސްގަންކަމުގައި ފެއްރައި ބަލާނެއެވެ. މިއާޖި އަނދުރަ ހަރުބާރުބަރުން އަރުބަސްކަށް ހަދާރިއެވެ. ދުން މިސްކިރި ދުރުތާރި ހުއްޓެގެ ހަދުވާފުޅުޖައި ދަގަނޑު އަޅުގަނޑު އެދުވާލިއެވެ. ދުން ގަޔަށްހި ރީނދޫ ޖަހާޖަހާގެ މިބާރާކެވެ. މިބާއްސުދުޖަހަނުފަރު މިބާރުގެޖައިން ދުފަސް ހިނގާލި ބަނދުރިއެވެ. ދުން ކަހިޔާކާޖެ ފަސްކަރުހަށު ހުވާދުވެއް ހަގައި ދުއިހިގެހި ފުވާފިހަކަން ފަހިހަގައި ހިހިމިބަރަން ބާދުގައި އޭވައިލިއެވެ. ހުވާދުގެ އެއްކަސްހަގައި ކާފަންހަގައި އަދުއް ކަންގަހުގެ އެދުވާލިއެވެ. ދުން މިހާފައްޗެއް ދުބުސްކާލިން އަޔައިލިއެވެ. މިގެ ފާއްޗަކަން އޭންހަހި އިބާރިފު ހަށުވެ. އެއަންފަށް ހަލުހަހުގެ ދުއްގާ އަޅުގައި އަވާލިއެވެ. ދުން ފައިގައި ހަލުހަހުގެ ދުލަކަހުވި އެލިއެވެ. މިގެ އެރަކަން ބައްފައިޔަ ހާދާއި ދުޅިއާއި ބާރަގާއި އަސްހަރިއެވެ.

ދުން އަތިރުފު ގާލިއެވެ. މިހަރު، ބަސްހާމާލަށް ގަދަފުޅުހުރީ ގެއްދުވެ؟ ގޭދުރުން ބެލޭބިއްޖެ އަނާ މަދުވެބަ، ރަވަދުއަރަދު ފެއްޗެ ކަހުގެއެވެ. ހަމަފަސް އަތިރުފު އެބަހެއް ދުފުއް ހުކަހުއެވެ. އަނާ މިއެއްގެ ކާސްޖެހިގައި ހަރަން ފައިބައިފިއެވެ. ފައިބައިގެން އެއްގަމަށް ދައިރާ މިދަދާ ބެހެދާ ދުންގެހައިގެން، ކާގާ ފިހުކާ ދުންގެހައިގެން ހަންހަގަށްތާ ބާސްޖާ ދުންގެހައިގެން މިބެދުރުކަހި އަތިރުފުގެ ހިމިކަދުގެ ވާހަކައެވެ.

އާސްއެކެވެ. މާމަދުގެ ގެދުވެ. އެޅުވަކަ ވިޔާދަރުއެއްޖެއް ހުރެވެ. ހަމަފަސް

އަދުސްހަރ ވިޔާގެ ދަރުން ވިޔާކަދަވ ވިދުގެއް އިހުއިރުކާގާ އެބިވިދައެވެ. ހަކަކުދުހިންހަން

ހަކަތް އޮޅިއްޖެއެވެ. ވިއްސާހަތާރުވަނަ ވެރަނިކަމަށް ހިކުން، މަސްއަލަވެރިވުން
މަސްތަކުއްނަގައި ހަރުކާކޮށްލިއެވެ. މިވިދުމަށް ދެއްވި. އަޅުގަނޑު ގުދުރާ ގަނަޑާތަކުގެ
ވިދުގެވެ. އަޅުގަނޑު، މިދުރުބާ ހިސާބަށް ދެވޭހިނދު އަޅުގަނޑު ފެނިގެން އަނގޮޅިއަނގޮޅި
މަތީގައި މަސްމަސްގަނޑު މަތީގައި މުދުބަރު ބަޔަކާލާފާ ތިބެއެވެ. ފަހަރު ދިޔަ އަސްގަނޑު
މާރި ދެއަރުން ހިފައިގެންނެވެ. ބޮނބު ފަރުގައި ތިބިމީހުން ބޮނބުވަރި ބޮޑަށް
ނަގައިގެންނެވެ. ދަރަށް ދިޔަމީހުން ދަތުރޮށް ބޮޑަށް ދާއިގެންނެވެ. ފަހަރު ދިޔަމީހުން
ބަނޑުއާ ކިރިމި ބަހައިގެންނެވެ. ވެރިކަމައިން ކުރި ވެރިކަން ކުރިދަރިން
އިސްގެމަދައިގެންނެވެ.

ފުސްކުޅި އަސްގަނޑު ބޮނބެވެ. ބަލަކައިފުވާއެވެ. ކަލާމިދަ ނަސްބުރުގަދަ
ދުފުވުން އަހަރުވާއި ދިމާއަށް މަސްމާއެވެ: ނުވަތަ މާމާއެވެ: ގާތިދިއްޔާ ވާރި ކިއްޔާ؟
ޖެހުން އަސްގަނޑު ބޮނބި އަޅުގަނޑުގެ އަހަރުގެ އަލަތް ވިރިއަކަން ވިހަމަތާއާ! ހަމަވުސް
ހަރުގެ ވިރިގަނޑު ބޮނބި ހުދުދަޅި ކާއި، ބަލާލުމަށް ބަހުޅުބޮޑުވެއި ސިފަގެވެ. މިއަޅު
އިވުމުން އުފުރުގެ އަހަބުން ހުރިއަދިސްވަދި ބޮނބި، އަޅުގަނޑު އޮއްޓުމި ކިޔާކަމަށް
ވަރިވިއްޔާ އަހަރުވުގެ އަތުން ކަލޭވުން ކާއްކުއްމު އަދި ބާއްކުއްމު ބަހާވުކާރަވެ.
ކުޅުކައިން މަސްމަ ކުރުން އަހައްވެ. ފަލާތީއި އެދު މަސްމާއްވެ. ހިކަން ދިޔަބޮޑު އަޅުގަނޑުއް
އަހުރުހުވުސް ދަތުރަފަހަޅާހުވެ. މަސްމަ ހުދިއަހަދިގެންވައި ބޮނބެވެ. ދިޔަގެން
ދިޔަބޮނބި ޖެއްސުމަށް ނުވަތަ މަޅާމަކަން ގެއްޓުވެ. އެކަމި ހިސާބުވައި ދިޔަޅުއް
ބާރުކުރުން މަސްމައަށް ކިރިދިކިރިޔާ ފުނބި އެކަމިގެ ބޮޅުގަދި އޮއް ހުޅާޅު ކަންގަސްޖެވެ.
އެކަމަކު އެމަސްކަޅު ފުނބިލިވުސް ހައަރުހު ނުވަތަ ދިހައަރުހު މަސްމައަށް ނުކައި އިސްހާކަން
އެއްވުސް ކަވެއް ތުނބުވެ. މިހުރިގައި ހަމްދިހަ އަހަރު ހުއްޖެސް، މިހުރިގެ ވިރިގަނޑު ހަމް
ހާޅުން ބަހާވުވެ. އެހެންވާން ތުނބޮޅުއެވެ. އަޅުގަނޑު މަގުމަތީގައި ފައިސަގައި، ވިދާވަގު
އަވަދުންދާއިރު، އެމަސްތާގައި ދުވަސް ޅާދަރާ ބޮކާރުވަހުވެ. ކުޅުޅުއި މާވަހުރު ވަހުވެ.
ކޮސްވެއަކަސް ދިޔަގަހު ކުދިބޮޑު ހައްދިޅުން އަޅުގަނޑު ވަހަޅުން އެއްމަގުކާވުން
އަހައްމަގުކޮވަސް އެއްގެވިސް އަހަރު ގޮވިއަސް ދުވެދުވެ ވިއްބައި އަޅުގަނޑު ދިޔަގަހު ބަސަރުން
މާވަޅު ބޯގަ ގެދުރަހަށް ދުވިއްޖެއެވެ.

ބަސަރުން މާވަޅުއަށް އަޅުގަނޑު ފުނމާއްކު ހުދުއަގައިގަތްޅުއް ބޮޅުކާވުން
ބިނމަތީގައި ވައިވުސް ހަދުނިއްޔެވެ. ތުދުވިތާން. އަގަވަތްމާ ގުދުގެތުދަހަން
ވާއްޖެއްޖެއެވެ. ޅަޅާ ބޮޅާ ވަވާޅަދިއެވެ. ތުސްބޮޅިޅަތިޅަމުން ވޮޅި ހިސައިވިއެވެ.
ދުދުއްވުން ކަސްޖެސްދާ ބަސަރުން މާވަޅު ތުދުވު ކުޅަދަސްޅަތިގައި ބޮއިވަތުކާދާ ވަތުދާޅައި
ބޯވައްވި ބާޅިސް ޖެހާވައި އަޅުގަނޑު އިރުސްނުވަޅަސް ނަސްގަތުވެ. މިޔާ ކާނި އޮޅިގަނޑު

ދިރޭކޮންތާފަދައި ބަބުކަރު ކުޅެއަންބެލުން ދުރުކުރާން ނަންގަވާށެވެ.

ބަސްވަން މާފަތި- އަލިފުޅުބާއެވެ! ނުވެ ކޮށަނދަކު، ނުވެ އީދަކު ވިހަރަން ތިޔަ ދުރުގެ ކޮންކަމަކާކަމެއްވެ.

އަލިފުޅު- ބެބެއެވެ. އަހަރެންނާއި، ހުދުހައްޔަން ވަސްއަށްޓެއް ބަނޑުދޫން ހިނގާނެވެ.

މާފަތި- އަދުގެނޑަރުން ދިދަކުއަދަނޑު ގެފާރަން ނުލެވެ. ދިގު ފަސްވަސްވަސްދުވަސް ވަގުން ވަސްއަށްޓެއް ބަނޑުދޫން ހިނގައިދާނެވެ.

އަލިފުޅު- މާފަތިބެއެވެ. ދިޔަހެން ނުހަނާނުވެ. އަހަރެންނާއި އަށްޓެއް ބަނޑުދޫން ހުދުހައްޔަން ވޭނި ގޭސްތަށްނުވެ.

މާފަތި- ދުން ދިޔަދި ހުރިގެތަން ނަންގަނާނާނިބައެވެ. ގޮތުރާގުން ވާރާވެހި އެވެ. ކަބަކަކުއެކިލެއް ނުލެވެ. އަހަރިތަރިހުގެ، ކަރު ގިލާއެއް ނުލެވެ. އަދުގެނޑަކުން ދުވަސްނުކި އެހެންވެގެންނެވެ.

އަލިފުޅު އޭގެ ވަރުވެހި ކުދިންނަން އެނދި އޭގެއަންލިރާ ކަބަކަކިލި އެގެއަން ބާރުވަނެވެ. އަދި އަޅުލަދި ފޮނިވަސް އެގެއަން ބާރުވަނެވެ. ކަބަކަކިލި ދި ނިސްދުވަންވަރު، އަޅުލަދިފޮނި ހުދުވާލައި -/300 ރުފިޔާ އާއި 50 ވަރުން މާފަތިބެއަން ދިނެވެ. ބަތިބޭހި ރިޔާލަދީގެ 200 ރިޔާލަ ދިނެވެ. އަދި އަހަރިތަރިހުނަން މާކަނޑޫވައިވާ ބޭބޭގަން ވައްޓަރައް ދިނެވެ. ވިހިވަނުގެއެވެ. ރަތުރަނުގެ ހިލޭބޭހި އުމާބައްޔެ ދިނެވެ. ރަން ވަނޑުރަބައްޔެ ދިނެވެ. ކަނޑުވަޅު ދުނބޭއި ދެފަޅިގެ ތަކަޓީ ދިނެވެ. ހުދުލަދިގެއި ކުރިއެބަލަނދިނެވެ. ކުރިލަދިގެއި ބަދަން ރަތުރަނުގެ ސަނބަރުލޮނު ވަޅުއް ދިނެވެ. އަދި ދިރޭލާލު ބަރޯރިވާ އަހަރެތީއްޔެ ދިނެވެ. ދިތަކަތި ހަދަވީ މާފަތި ބަސްވަސްބޭގެ އަންހެނުން ކަބިހިން ދެރަރު ދިބަރުން އެއްދަރު ހިފާދުވަނުވަރު ބަސްވަނުބޭ ކަމުރަން ބޭހި ތުބޮލިގެއި ހިފައިފިއެވެ. އެވަގުތު މާފަތިބޭ ބަނޑުވެ. އަވަހަށް ފުރަނިފައެވެ. ދުން އަލިފުޅުގެ އަދުރަން ދޫދިއަސް ވަދުވެރިހަން ބަލާދާނެވެ. ކަނޑުވަ ކުއްޖަކަށް ކަރުގިލާޔާ ފަޅިގެ ތަކަޓީއާ ބަރަވެގެ ހަރިކަރުފިލާދެއްޔާއި ކަނޑުފަޅުދިބައްޔެ ދިނެވެ. އޭރު އޮލުންގެ އަސްބިން ފުސްވިއުން ހަދާނީ ދަރިން ވަރަވަން އެއްކާލި ވަސްދަސް ކަނޑުލަތިން ހަދިދާއެވެ.

އަލިފުޅުގެ އަދުރަން މަތިންނާ ހުރިހާ ކުދިން ހަދިދާ ކައިރަށް އޭތައްތަން އަރައިފިއެވެ. އޭރު ދޯނި ބިހިއްޔެވެ. ދޯނި ބިޔަނި ބޭރުވަރަން ދަމާލިއެވެ. އޭރު ހުރިހާދައި ހިފިއެވެ. ދުން އަރަހައްޔައި ރަނި އަރަގެ އެއްޗެން ބޭރުދިޔައެވެ. އާދައް ބޭދައް ގޮވާލުމެއް، ހިރާނަހައި ނިކުތުމައި ބައްސަހިފިއެވެ. ދުން ކަނޑާއި ހަދައިން ހިރާކުގެ އަހަރެމެންނާއި އެކު ދިއްޔަރު ނުރަތަން ނުކުތުމެއްބޭއެވެ.

ދުވަހަކީ ހަތަރަކަ ދުވަހަކަ ދުވަހެވެ. ޖަހާ ގުގުރިއާއި ވިދާ ވިދުވަރު ކަނޑުވެއް ނުލެވެ. އުދަރެހުން ވިލާ ނުކުނަގެއެވެ. ފެންވިލިގަނޑު ހުއްޓާ ނުލައެވެ. ދިއްގަދު ބަރުސޯން މާވަޅި ބުނެއެވެ. ކަލޯއެވެ. އޭގެ ދިރާ ބަނޑާނުވެ.

އަލިފުޅު- މާވަޅިބޭ މިގެންދަނީ، އަހަންނަށް ވަސްވާސްޖެހެއެވެ ބަނޑުދޫން ފެޔެންނެވެ.
މިބާ އޭގަވި އަހަރެންގެ ހިތްވަރު ލަދުދޫންވާނެއެވެ.

މާވަޅިބޭ- ބަލަ ކަލޯވާ! ބަހަރު ކަޅުވާދުނެވެ. މި އޭގެ ދިރާލުން ބަހެއް ބަނޑާނުވެ.

އަލިފުޅު- ބުނުވިއެއް ނޫން، އަހަރެން ކަލާ މިގެންދަނީ އަހަންނަށް ވަސްވާސްޖެހެއެ ބަނޑުދޫން ފެޔެންނެވެ. އެ އޭގަވި އަހަރެންގެ ހިތްވަރު ލަދުދޫން ވާނެއެވެ.

މާވަޅިބޭ- ކަލޯއެވެ! މިހަރުބުނާގޮތަށް ކަލުއަށް ވަސްވާސްޖެހެއެ ބަނޑުދޫނަލާފެ. މިގެ ދިރާ ބަނޑަން އުފާނެވެ. އެއްވިލާގަނޑު ނުވި ދާއިރު، އަނެއް ވިލާގަނޑު ނުވި ހުންނަ ޖެހިފައެވެ. އޭގަވި ހިޔާ އެކަކުފެށޭ ނުލެވެ. ހިޔާ އެކައްޓަކުފެށޭ ނުލެވެ. އަހަންނަށް ނުވާނެ ފަހަރެއްވަރު ގިނައި ނުވާނުލާ ދިޔަނުދެޔޭ ފަހަރެވެ.

ކަނޑުއަކަށް އުދުވަހުގެ އަސްވަރަށް ގޮވިއިރު އޭގެއަރިސް ހުޅުދޫގެ ފަރަށް ދަކަނޑުގައިވިއެވެ. އޭރު އަލިފުޅުގެ ވަނަވަ އަހުމިނާފުނު ވިހި އަންހެނުން ހުޅަދިގެން ފެނުވިނަގެގެ ވިހިދާގަނޑު ހުރިކަނޑު ހުއްޓެވެ. އޭގެ ދެފުރިހަރަށް ވިހި އަންހެނުން ގަވަދިގެން އަލިރިކަމުގެ ހިނގަމުގެއެވެ. އޭރު އަލިފުޅު އޭގެކޮޅިގެން ފަޅުނުވަދު ބޮޑު މިދާނަގައި ދާއިވާގައި އަމުދަނަށް ފުނާ އަވަށް ގޮތްކަނޑަނިއެވެ. އަހުމިނާފުން ގޮވާލިއެވެ. ވަސްނުކަށް އަވަހަށް ވަޅުން ބޯދޭނެވެ. ވަޅުން ބޮޑުމާ ކަނޑާ ވަޅުއެއްގެ އަތުގައި އަންހެނުނަށް ހިފައިގެން އެއްގަވަނު އަދިސް ކަނޑުމިހަކަން ފެންފޮނަށް ހުނޑުފެން ދުގަނޑުއެއް ދިއްޔެވެ. ފެންފުރިޔާ ތަބްރާތަކަށްލައިހުރި ގޮއަށް ފަޅަރައި މިހުސް ބޮޑުވަޅު ކަންދިޔަވެ. ކަނޑު ވަޅުއެއް ގައިދަރަނަށް އަލިފާން ތަވަދުއްކައި ހިރަށް ބައިމިއްބިއެވެ.

ދިއްގަރުވަޅެން ހުޅުދޫ ވަށުގައި

ފަހިސްވިއިރު ދިއްގަރު ވަޅުން ވަކަން ވަދެއްޖެއެވެ. އެއްކޮޅުން ކިޔަމުދާތަކައި އުނބުރުލުން ހިރުނދު ގައުރަތުގެ ކަނާގަހައި ހަދައިގެން ނުރުވިއެވެ. އަލިފުޅު ބޮނޑިބެ. ދިހައި ހިރުނދެވެ. ފުއްމުނޑު ދުވަހު މީހާއެވެ. އަތްވަކަ ކުދިރުނދު އަވާންއެވެ. އެއްގޮތަކަށްވާސް ހިރުނދު ގައުރަތުގެ ދޮންދޭކަނ ބޮނޑުގެ ނުކުރަނަގެ. ކިޔަމުދާތަކައި އުބުރުލުން ވަޅުން ދެންނުރުހި ކަހި ދުގައުރަތުގެ. ދުން

ދިރިދި ދަމައްޓަލެވޭ. ދެން މަޑުކޮށް ދަމައްޓަލެވޭ. ދެން ކުޑަކޮށް ދަމައްޓަލެވޭ. ފުރަ، ހިނަ
ދަމައްޓަލެވޭ. ދެންބޮޑު ދަމައްޓަލެވޭ. އާގަފުޅުން މިރިރި ދަމައްޓަލެވޭ. އެކަމަކު
އަލިފުށީގެ މީހުންއެއްވެސް މައްޓަލާއި އަވަށުހުރިއެވާތީ ފުއްދުނުގެ މާދަން ގިނަތާކު
ކަމަކު ނުލިބެއެވެ. ގުޅުވަނީ އެއްލާލިއެވެ.

މާލޭގެ ބޮޑުމިހުން މީހާ ހުނދުން ފަރި ވަލަން ވަންބައްކަވެ. އަދި
މިއްލަ މިރު ފުންމިއްކައްވެސް އަގަތަން ނުލަބުވެ. މިހާރު ގޮތްދުރުން އުސްބޮޑުވެ.
ވަލުން ލަސްޖެ ހުސްވެއްޖެއެވެ. އަލިފުށީއެވެ. އަވަހަށް ފަރުވާދި ކުރިން ލައްވައި އަހަރުވެން
ދިއްގަނަން ގެންގޮސްދޫނުވެ. އަލިފުށު ބޮންޏެވެ. ކޮންކަވެ. މާލޭބޭބެވެ! އިހަށް ކާލަން
ގޮތި އަވަހަން ހިނގާނުވެ. ވަޅުން ކައި ދުންބޮއި ދުވާ ކުރިމާ އަލިފުށު ބޮންޏެވެ.
މާލޭބޭބާއެވެ. ދެމަސްދުވަސް ވަރުބަލިވެމާލަން ދިޔައެވެ. މަރުވުސް ހަމަ އުނިކަމަށް
ހަމައަށް ދަންނަވައެވެ. ދެން ހުރިހާ ކޮށި ނިދައިލިއެވެ.

އަލިފުށީގެ ހިތްވެރި

ރަށުގެ މީހުން މަސްމަހާއި ބައްޕާއި ގޮތް އެންމެން ނިކިމާ ތުނބުއަށްގަސް
ސޮވެސް ވެމާ ފުރަވާލާފައި ސޮވެސް ކުރުވާ ސޮވެސް ކަނބަލި ހިފައި، ދެންމުބައްދެ
ހުރައި ބޮޑުރު ބަހައި ކަނިމަލާއި އުނިމާ ހުރައި ފުއްޓުރު ފަރުވަން ގެންދިޔައެވެ. ދެން
އަލިފުށު އަތުމަތީ ފޮނި ހުވަފާފައި ގަމަށް ނަގާފައި ހުނި ތަވާލާފައި ހުރުޖެހިމާނުމް
ނަގާފައި ބޮޑުމަރާ ހިފައިގެން އަނގުރު އަލިފާން އަރައިގެން އެކަނި މާއްކަނި ފުއްޓުރު މަގަން
ސިއްރުސިއްރުން ހިނގައްޖެއެވެ. ދެން ކަޅަން ފާމަގަށް އަރާ ފާމަރުގެ ކަރުގައި ހުރުފާމި
ދަމައި އެނދުށް ބަރައްޓައި މިހުނދަން މާލައި ބޮޑުމަރާއަން ގަމައް ވައްޓާމައި، ހިތްވާން
ފަނައިހިއެވެ. ހިތްވެރި ހިތްވަރުން ގެންދާއިރު ކަނޑުގެނާމު ބޮޑުވަރުން ދިދުވަރު ގަދަވަރުން
އަޑުގައި ހަރުވަރުން ހުރުއާދިއެވެ. މިހެން އިނދުވައި އަލިފުށު ކަނޑުވެރިއަކަށް ބަރައްދިއިރު
ހުވަބޮދުދުނިގައި ހުދު ދުމުގެ ކުރައިނާ ބޯކަރުކު އެބަހުންހުވިއެވެ. އެބޯކަރުކު ދުރުވެ
ބޮޑުއެވިއެވެ. އަދުގަނޑު މިއަލި ހަރުހަރާ ކަނޑުގައި ނުވެވިގެން މާކަނޑު ރަދުން
ފުންއެވިމަލެއެވެ. އަދުގަނޑު މާކަނޑު ރަދުނުގެ އެއްވަހަ ވަޔިރުވެ. މާކަނޑުން ބޯހުނުކަށް
ބޮޑުއެވެނުވެ. އަލިފުށު ބޮޑުކަން ބަނދުނުބޮޑުން ހިތްވަރުން ގެންދިޔައެވެ.
އެއްވަހަވަޔިރު އެއްގަނޑުއިރު ދިވެހިގައި ހުރުވައި މާކަނޑުން ފައިބައިގެން ހިނގައްޖެއެވެ.
އަހަރެމާވެސް އަލިފުށުގެ ހިތްވެރި ވަރުއަރުވާލިއެވެ. ވިލާގާ ވިދުވަރުން ވާރޭވާރަން
ނުވާތުއެވެ. ބިހާރާ ގުގުރި އަޑު ކަނޑުވަޅު ނުކުތުވަރުހަރެވެ. ކަނޑުގެ ރާޅުގަނޑު ބޯޅަ

ބިޔަރުވާން ފަނަރިޔައެވެ. މިފަދަ ބޮޑުބެދި ހަމަޖެހޭނެ ތިރިފަހެއްކަން މުޅިހާލަތު ހިތަށް ދެންމެދެންގެ އަޅުގޮސް ވަށްޖެހިފާން ހުންނެވެ. މިބޮޑަން އާރާވާ ދެން ވާނަނުޖުން ދުނިޔެ ޗަބަރުޖެދު ކުލައަށް ބޭކަލުންނެވެ. އެއީ ވާހަކަ ހަދާނުގެ ތިންވަނަ ވަޅިހެވެ. އެގަފަހުން ދުނިޔެ ހަމަ ތާރީޚު ކުލައިގެ ބޭކަލުންނެވެ. އެއީ ވާހަކަ ހަދާނުގެ ހަތަރުވަނަ ވަޅިހެވެ. މިއީން ކޮންމެ ބޭކަލުކު ފުއްދައިދޭނުހި ބޭނުމަކީ ކުރިއަށް އަލިފުޅު ކުރުން އަތްސަރާ އާދޭސް ކުރުއްވިއެވެ. ހަމަގޮސް އަލިފުޅު ހަމަ ބަހަނުން ބަހެއް ނުބޭން ޖެހޭލުމުގެ ވެރިއަރިވަރުން ގެންދަވައިއެވެ. މިވާ ކޮންމެ ބޭކަލުންގޮސް ޗޭހަރި އިނބޭރު ކަނޑަށް ގެބަގަނޑުން ދުރުވާނެވެ. ދެން އަލިފުޅު ޖެހޭލުމި ކުރިހަނދުވާރުގޮސް ވަރުއަރުވާލައިފިއެވެ. ސާދަލި ބަހުރު ޖެހޭލަން ފަނަޑިޔާރެވެ. ދެން ކަނޑެގައި ހަމަބޮޑުވާ އުތީރުގެންފިއެވެ. ގުޅުރެގެ އަޅާ ކުރިހަނދުރު މާގަރަވަންޖެހެއެވެ. އެއްލާ މިދުކަރިން ހިލޭ ގައިމާގޮސް ރަނގަޅުނުކުރެވުނެވެ.

އަލިފާން ގެދަގުދަ މިއްސަރިގެންގޮސް އަންނަން ފަނަޑިޔާރެވެ. ފުރިހަމަވުމަށް ކަރަނޑާ ހިރާޏިޔާއެވެ. ކަނޑު ކުކުރިއެވެ. މިހެން އާދޭސް އަލިފުޅު ކަނޑަން ބެލެން އިސްނަގައިރު ދަލައިގެ އުތުރުނުދައި ދަލައިގެ ދުކުރުން އާރާއަން ފުރާނި ބަޔާމިސްކިޔާ ނަގައިގެން ދުއްވާލައި އަންނަބޯޅު ނަވުކުވެ. އައިސް ގާލަދުގެ ކައިރިއަން ނަގިލި ވަޅްޖެހިލައިފިއެވެ. އައިން ކުޅުދުންޖެއް ކުއްޖާލައިފިއެވެ. އެކުޅަ ދޯނިގައިރުހި ހަމޮހަނުގެ ގޮއްކަވެ. ވާނބުގައިވަނި އަލިމަގުވެ. ފަލިވައްފުރި ފިނޖެނުންނެވެ. ދެން 19 ކުލިން އުދުނޑަން އަހައިފިއެވެ. ބޮޑުވިރިން އަހައިފިއެވެ. ދުނިމާރިވިރިން އަހައިފިއެވެ. ކުލި ބޭކަލުން ފައިބައިފިއެވެ. ދެން އުބައްޖެއްހަން. ހަސްކަލަކު ފައިބާ ވަޅައިގެންފިއެވެ. މިން ޖެހެވާސް ޖެހޭފިއެވެ. ހަމަކަލު ނަގާފިއެވެ. ސާލަދާ ނަގާފިއެވެ. ދާވިކުދުގައި ކުއްޖަކު ހިފަހައްޖާލައިގެން ހުއްޖެވެ. ބައްޔަލި ފާލަވާ ދިމާއަން ޖެހޭނުފުރުން ބޮޑުވިރިން މިސްކުރަހުބި ފުރިއެވެ. މާލަފިލި ވިރިނަގައި ދުނިމާރިވިރިން އެއަން ހާމަހަވުކަން ދުނިމާރިއާއި މާލަފިލި ފުނުމާން ފުރިއެވެ. ބައްޔަލި ޖެހޭވުން ޖެހެވުނައިސް ފާލަވުކަވަން، ވަޖެކުންލިއެވެ. ދެންފަހިބާ ވަޅައިގެން، އަލިފުވަން މިދާދުވެއެވެ. "ބަލަ ކަލާ ވާހަކަ ހަދާނަން މިހަ ގޮވަރި ކޮންކަހަކުރާ؟"

އަލިފުޅު ބަހަނުން ބަހެއް ނުބޭނުއެވެ. ދެން ހަސްގެފާން ވަޅައިގެން ގާދަނުކުރުގައި ފުރޮވިފުރޮވި ވަޅައިގެންފައި، ދުނިމާޖެހިވަހާދަރަން ހުއްޖެވަޅައިގެން އަލިފުވަން އާދޭސް ކުރައްވަރިއެވެ. "އަލިފުވާއޭ، ބޭނުމީ ކޮންކަވުއަހާ؟ އަލިފުޅު ބޮއްހަން އުދަނަލަ، ހޮބޭލިން ލުވި ކުދުދިލިވަދު ހިއްކާލަދަނަމުވެ. އަލިފުޅު ހޮލަހަން އުދަނަލަ، ހޮލަހުން ލުވި ހުދުދުލި ކުރިކޮންލަދަނަމުވެ."

ދެން އަލިފުޅު ޖެހޭލުމި ހުއްޖެލައި ދުރުހުރި ކުރިނިސްކޮން، ގަވަންލިޔ

ޓޯސްޓީ ސަލާމްކުރުމުގައި ދެންނެވިއެވެ.

ނިކަމެތި އަޅުގަނޑުގެ ކުށް މާފުކުރައްވައި އަޅުގަނޑުގެ ބޮޑުމާއި ލޯ ސަލާމަތްކަން ދެއްވާށެވެ. އަޅުގަނޑު ބޭއިމް ބަންޑާރަ ވަޒީރުގެ ނުލިބިގެން މާކަނޑުން އެންމެ ކަމަށް ވާގޮތަށް ދެއްވައި ދަރުމަވަންތަ ރަސްގެފާނު ދަންނަވާލެވިއްޖެއެވެ.

ރަދުން- ތިޔަ ކުރީގެ ކަމުގެ ކަމަކުރައްވައިގެ؟ އަހަރެން އެއްވަނަ ވަޒީރާ ތިންވަނަ ވަޒީރާ ހަތަރުވަނަ ވަޒީރު ފޮނުވިއެވެ. އެކަމުން ގޮވާގައި ނުބައި ސިއްރުގެން ގެއްލިގެ؟ ދެން އެހެންކަމެއް ނުވެގެއްލިގެ؟

އަލިފުޅު- އަޅުގަނޑު ކަނޑު ދަތުރުކުރުމުގެ ކަނޑު އަޅުގަނޑު ހިތަކަށް ދެއްވާށެވެ. ކަލަންޑު ފޯސަލުމުގެ އައިބާރަކުނިކުގެ (ދޮންގިރިއަކު) އަޅުގަނޑުގެ އަރުބައެގެ ގޮވާގައި ދެއްވާށެވެ. އަދި ދިވެހިރަސްކަން އަޅުގަނޑަށް ދެއްވާށެވެ.

މާބަޑުރަދުން- (އެއްލިއަކަށް ހިނގާފައި) މިދުނިޔޭގައި އަލިފުޅުކުރު އެކަނބުލާގެ ފިރިހެނާ ނުހުންނާނެއެވެ. ބޭބަނޑުފުޅުގެ އެންމެހައި މާކަނޑުން ލިބިދާނެއެވެ. ކަނޑުމަތީގައިވެސް ހިތުހުރި ގޮތަކަށް އުފެދިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް ތިޔައި ރައްޔިތުއްގެ ދަރިއްޔާވެ. ވީމާ މިބޭނީ ދިވެހި ރަސްކަމުގެ ދެބައިކުދަ އެއްބަސްއެވެ. ދިއްލާވެ. ދެން ކަނޑުމަތީ މައިތިރި ކުރާނެއެވެ.

މިހެން ވިދާޅުވީމާ އަލިފުޅު މައިތިރިއަށް ސިއްރާން ފަހައިފިއެވެ. ވައިރޯޅިބެލީ ދުނިޔެ ހަވާދުހެން ފަހައިފިއެވެ. ދެން ނަސްރުރަބްބާނީ، އަލްޙަމްދުލިއްލާހް ގާލާމުގައި މަސްއަލަތަށް ފަހަރު މަތްވައިގެން އަސްކަރުން ކުރިމަތްވައިގެން ރަދުން ކުޅަބަޑުއެއަން އަރާވަޅައިމަތްމަން، ހިނގަވައިގެންފިއެވެ. ބެރުދުންމާރި ތާރަފިލިގައެވެ. ބައްޑުއެއަން އަރާވަޅައިމަތްމަން ބައްޑުލި ޖަހައިގެންގޮސް ހަވާއި ކައިރިވި ފަޅުތު ރަދުން ހަވަން އަރާ ވަޅައިގަންނަވާ އެހިރިހެން މިހެންގޮސް ހަވަން އަހައިފިއެވެ. އަލިފުޅު ބަލަބަލާއިހުރި ހަކައިރަކޮޅުކުން އެންމެސް ގެއްލިއްޖެއެވެ. ދުނިޔެ އޮތްން ކަރުދާހަށް އެއްގޮތިއެވެ.

ދެން އަލިފުޅު އެއްކަލަ މާއްދި ދާންގައި އޮތްކުނާ މާތްކާއްކާ، ރިއްޗަން އޮވާލައި ކިބައިޖެހިގެން ލަމައިގެން، ޚުނިބު ކަނޑުތަން ހިފައިގެން، ފާލަމުގެ ކޮޅަން ހިނގައިއްޖެއެވެ. ގޮސް، ގައިގުޅި ބޯދު އަވަސްޖެހުމަ އެއްކަލަ ޚުނިބު ކަޅަން އެއްލާލިއެވެ. ކަނޑުގައިހުރި މާތްއޮށްގޮސް ވޭތަން އުފާލިއެވެ. ދެން އެނބުރިއަވައިގެސް 40 ކަނބަލި ކަތިލިއެވެ. އެއަށް، ޖެހުނު ނުވެނުނެވެ. ސަލިގެސް ވެރި ކަތިލިއެވެ. އެއަކުނުވެގެސް ޖެހުނު

ނުފެންނަނެވެ. 40 ކުރުވެ ކަތިލިއެވެ. އެއަކުންވެސް ލޭއެއް ނުފެންނަނެވެ. އެންމެފަހުން ހަމަނޭވާއެއް ނޭނގިގެން ލިބޭގޮތް ދިމާވިން ހަތްވަނަ ދުވަސްއޮތުގައި ހަތަރުކަތި މިނިވިލީގައި އޮތްލައި އެއިނގިލިކަނޑާލައި ކަނޑައިން ލުކަވާއިލިއެވެ. ދެން ގެޑުލާލައި ތަނާ ސަހަރަލައި ބަތްސަހަރާއަށް ހަނގައި، އަލިފާން އެނގާލައި ފުދިބަނަވާއި ފޮތިތައް ހިފައިގެން ގޮއްސަ އަތުވެއްޖެއެވެ.

އަންދިރިގަސް

އަޅާ ނިދިފައި އެއްވަރު، އަލިފާނަށް ހުވަފެނުން ފެނުނަމަ ކިޔަވައިލާނެ އެވިދިވާކަށްޓެން. އެއަށްއެވަ ހަދިވަފުން ވަތަންއެވަ ލަސްގަފަދުން ބަޔަ އަންދިރިގަހެއް ލައްވާލިއެވެ.

އަލިފުޅު ފަތިސްނަމާދު ކުރެވުން ފެށިއަށް ފަހަރު އަތިރިމަތިކަން އެއް ބަލާލިއިރު ހައިބަތުގެ ބަލަލި އަންދިރިގަހެއް ލައްލައިވާ އެއިރުގެ ގައިވެސް އެކީ. ބިކަން، ކަތިބެގާ ހަރުވެފިކަން އެނގިގެން ފެށިއަށް ފަހަރުކަނޑުގެ އަލިފުޅު ނުތަވަގުތު ބަލާފައި، ގަހުގަ އަކައެއް ބޭހަ، ގަސް ހިލުފުއްޗިއެވެ.

ކަލުން، އަލިފުޅު މާބަތްބޭރަށްދަމާސް ބޮނބުލެވެ. ދުވަހު ފެންއެއް ހިފައިގެން ގައިއާކަރަން ފެށިއަށް ފަހަރު އަތިރިމަތިކަން ހިނގާލެވެ. ދެން މާބަތްބޭ އަޅަކަށް ބަޔަން ގާފައިގެން ހަވާލުފެންއައި، ހަތަވަ ފެންއައި، ދިހަވަ ފެންއައި ބިހިވަ ފެންއަކާ ހިފައިގެން ހަވާސްދަލު ފެށިއަށް ފަހަރު އަތިރިމަތިކަން ހިނގައްޖެއެވެ. އަލިފުޅު ބޮނބުލެވެ. މާބަތްބޭއެވެ. އެވަރަށް ގައުތާ ކަނބަލު ދޮރުވެ. މާބަތްބޭ ހައިގަނޑާ ބޮނބުލެވެ. އަންދިރިގަހުގާ ކަނބައި ވަޔަކަށްލާނި ކިހިނެއް ހެއްދެވެ. އަހަރެނަކަށް އަންދިރި ގަހުގައި ފެންއިން ބެހެކަން ނުކުންނާނެވެ. މަގޭ ދުވާލަ އަލިފުޅާއެވެ. ވިލަގަހުގައި ފެންއިން ބެހައިގެން މާލައަށް ވާހަކަ ދައިކަށް. ދިލުލިހާބެގެ ކަދުރަން އަހަރަން މާލެގެންދަވާނަށްއެވެ. ދެން ވަރުކަނދުގަސް ދަރަން ނުނު އަހަރަން ބަނޑު ބިންމަތީބޭއްސައި ބޮއި ހަނގަނނާނެއެވެ. އެއަށްވާހަ ހަވާދުއަށް ފެނުމާހައްވާނެއެވެ.

އަލިފުޅު ބޮނބުލެވެ. ވިއަކަމާ ދިހަދު ބޭރުހަރުނާނެވެ. ބޭބޭމަތިން އަހަރަން މާޔާ ހިނގައިދާނަމޭ. ވަދުކަނދުގަސްދަރަން ނުނުވި ބަނޑުބިންމަތީގައި ބޭއްސުދާނަމޭ. އަދި ބަނދުވާގަލިދާނަމޭ. ދެނި ބަނދުވުންދަނ ހަވާދުއަން އަތުވެގެވިދާނަމޭ. ވިހަންބިހިމާވެސް، މާބަތްބޭ ހައިގަނޑާ ބޮނބުލެވެ.
ވިއަހަރަވެސް ބޭބޭއަކަން އަންދިރި ގަހުގައި ހަވާދުހައިން ބޭހަކަން ނުކުންނާނެއެވެ.

ދަރިފުޅު ރުގިއަދިސްވަރި ޗާވަޒިބޭ އަތުން ފުރާ އަތުވަރިގެން އަންގަވާރަތަވަ
ވިރިގަނޑު ފުރޭއިން އަންދުރި ގަދުގައި ޖަހައިފިއެވެ. ހަމަޖެހުމާއެކު ފުރާ ބިންތަރިގެން
ހިނގައްޖެއެވެ. އެވަގުތު ޗާވަޒިބޭ ދިރިހަމަ ފުރާ ނަގާފައި އަންދުރި ގަދުގައި ޖަހައިފިއެވެ.
ހަމަޖެހުމާއެކު އެފުރާވަސް ބިންތަރިގެން ހިނގައްޖެއެވެ. ޗާވަޒިބޭ ބޮންޏެވެ. މިއީ
ކަވުރިލަގަނޑުކަވެ. ގެންގުދުވަ ލޮބަށް ބޮލިއިރު ގަދުގައި ކަރުގެއްވަސް އެލިފާނުވެވެ.
އެވަގުތު ދަލިފުނުގެން އެގަދުގައިހަރި އަނަ ފުރިއްޖެއެވެ. ދެން ދަލިފުޅު އުޅުލަބިން
ނަކަތްބަލާގައި ކަންޏިބައްސް ހުދުލަންވަރު ޗާވަޒިބޭ ގަދުގައި ހަބަދު ފުރޭއިން ޖަހައިފިއެވެ.
ފުރާގެ ބިލަ ހުރިލިނަން ވަދެގެން ހިނގައްޖެއެވެ. ޗާވަޒިބޭ ބޮންޏެވެ. މިއީ ވިލާތް
ފުންކަވަގަހަށް ދާއެވެ. ދެން ދުލަށްތާލާއި ވިހިރިތަނގެ ފަހަރަށް ކޮޅަށް ލަރައިފިއެވެ.
އަށްނަވަރު ބިންލަޒާ ނަގައިފިއެވެ. ދެން ޗާވަޒިބޭ ބޮޅިފިއެވެ. ލިއްނުދިހިގަސް، ދެންދުހަރަން
ކޮޅައި ހިނގާހަލާވެ. ދެން އަތުލުން ވަޅުނާއި ވަސްވައްކަތް ބަލާލާފުކޮޅުވިއެވެ.
ދިވެއްސަކުދިން ބެހިލައިގާ ގޮތުވެ ފުރަތަލަ ކަނަންފުހި ލެއްޖެވެ. ލެޓް ހަލަވިގާ ކޮޅާ
ހިންގާލި ލައްތަލެވެ. ދެން ކުހަބެވެ. ދެންއިލިބައިވެ. އިންނަފަތްތަކެވެ. ލެވެވެ.
ފަލިބައިވެ. ފަލިތަންގެވެ. ގަރުން އަޅުއަން ބޮތުން ހުރިހަމަ އެއްޗެއް ހަލައަން ނުގުލަންފަރު
ދެން އަތުތަން ވާކަހަގާއި، ބަވާލު ކޮންވިއެވެ.
ގަސްރުސްކޮން ހިންގާލާފައި ޗާވަޒިބޭ ހިންދުލިލާފައި ބޮންޏެވެ. ގެންދުރުތި
ދިރަން ގަސް ހުސްކޮން ހިންގާލައިދިއަޑް ދުންހުއްދެވެ. ދެން ލިހުރިހަގަކަޅި އަޅުހަރުގެއަން
ލާފައި ގެއަން ހިނގައްޖެއެވެ.

<u>އަންދިރިއޭ</u>

އަރު އަންގަން ހިލިމާ ދަލިފުޅު ބުދުވެ ފުތްނަގައި ދިރުވަރު ބަލައިލިއެވެ.
އެފުތުން އަނާއަން ފުރިހި، ދިހަހަ ފުރުން ތުލިލާއިރު ކާހަކަތް ގުދުޖާހިރު.
ލަސްއެއްޖެއެއްގެ ފަހަން ދަލާލުވިއްޖެހަލަ އައްޖެތަކާ ދިލާއަން ކަހެޖެ ރުލި ހަހަފުން
އަންހާން ކަލުގައެވެ. ދެން ފުތް ލަހްއާލައިފައި ހިދަން އަރުވެއްޖެއެވެ.
ފިރިކާ ބުދުވެ ލުޖެލަހާއަން އަލިފާން ގަލައްމަ ހިފައިގެން ހަރުގެއަން
ހިނގައްޖެއެވެ. ގެސް ގަލަފަގާފައި ލުޖެލަހާއަން، ބަތްޗިއެވެ. އަދި ހަލާލާތާ
ޔިތަވައި ދިރުވަރާ ސާއަބް ޖެހުނިހަރަން ދިރުވަރުން ކަލަވިވުލައިވިއެވެ. ދެން
ވިހިރިތަނގެ ފަހަން ދަލާލިއެވެ. އަދި ދުލަވަން ދުލައްހާ ޖެހާދައި އެޖެ ބަންނަން
ފަހަރިއެވެ. ދަލިފުޅު ބޮންޏެވެ. ލަރާފައެވެ. އަވަހަން އެޖެގެ ފަހަރުގައި ފަރިވަދު

ކައްކައިދާން ވެއްޖެއެވެ. އަވަގުމު ކަނޑިޔުން ދުރަށް އޮބައި، ދިބާރުން ހަދަރު ހިމާދައިގެން ބާރަން ނުކުތް އޮނަލިހި އަނގަނޑުކުރިން ހުރިއެވެ. އަދި އުކުރިން ބޮޑުއަނިޔާތަކެއް އަދުރާދިއެވެ. އެއިން ކޮންމެ ކުއްޖަކަށް އުއްކަޑައިން ދިބާހެއްދިނެވެ. ކަނޑުއްކައް ދިނެވެ. ރަށް ރުމާމުއް ދިނެވެ. ކޮންމެ ކުއްޖަކު ހުރުން އަވާމާވައި ކަރުގައި ރަށްރުމާ ބައްދާމައިގެން ހަނޑުވާ ހަމަމުގެ މަސައްކަތް. ކަރަން ޔިއްބެވެ. އެއްމުދި ހަނޑޫ ފާގާ ހަމަދިއެވެ. ދުން ފަރިވަރު ކައްކާ ހިހުރި އަދައިޔިއެވެ. ދުން ފަރިވަރުމަކަށް ހާސިލް މަސްބަސްއަވައި، ބޮމަރިބަހަށް، މޮނުމޮރިބަހައި ސަވާދަށް މަރި ފޫބަހަށް، ފަރިވަރު ގުދުގައި ޔިންވަންނަގައި ޔިންވަނުގެ ގުދުގައި ފަށުން ހަމަރުޔަ ބަރަވައްކަރު ޔިދު ބާއްމައި، ދިބަރަވަޔިގެ ގުދުގައި ވަށަރު ބާއްމައި ހަދައިވިއެވެ. ދުން ފަރިވަރުމަކަށް ހުދުފޫޔިން ބަނދުވިއެވެ. އެއަނވަރު ފަރިވަރު ހިވައިގެން އޮޅުދަރަން ހިނގައްޖެއެވެ. ދިއުމާއްކާ ފަރިވަރުގައި ހުރި ވައުން ބަކައިނިގެން ފަރިވަރު ކައިވިއެވެ.

ދާވަޅުބާ ބޮނޑެވެ. އަދިފުރާއްވެ. ވަވަށްޖެހި ފަރިވަރު ކޮބައިހުއްޓެވެ؟ އަދިފުރު ގެއަނގަސް ވަނަވަ ގޮތުގައި ބޮނޑުން ދުރުމި ހަނޑޫހުން ފަރިވަރު ކައްކާދިއެވެ. އަދި އޮނަލިހި އަނގަނޑުކުރިން އެހިވައިގެން އޮޅުދަރަން ހިނގައްޖެއެވެ. ވަޔުން ފަރިވަރު ކައިބާއި ހަދައިވިއެވެ. ދާވަޅުބާ ހިނދާވައި ބޮނޑެވެ. ބަހަ އަދިފުރާއްވެ. ވަމަބައިކުވަ ފަރިވަރު ކޮބައިހުއްޓެވެ؟ ދުން މިންމުދި ހަނޑޫހުން ފަރިވަރު ކައްކައިގެން އޮނަލިހި ކުރިން ހިވައިގެން އޮޅުދަރަން ހިނގައްޖެއެވެ. ފަރިވަރު ކައިހިރިގެން ދާވަޅުބާ ހިނދާވައި، ބޮނޑެވެ. ބަހަ އަދިފުރާއްވެ. މާއްބި، ފަރިވަރު ކޮބައިހުއްޓެވެ؟ ދުން ވަސްމުދި ހަނޑޫ ހާމައިގެން ފަރިވަރު ކައްކައި ހިހުރި އަދައިޔިއެވެ. އަދި ފަރިވަރު އަދައިގެން އޮނަލިހިކުރިން ފަރިވަރު ހިވައިގެން ގިސްލިސްމަހުން އޮޅުދަރަން ހިނގައްޖެއެވެ. ދިދުވަހު ފަރިވަރު ގޮނައި ކުރިނަން ދިންމަކަމި ހިވައިގެން ބައްމާދުގުދުނގެ ދަރުމަމިން އުކުރިން ދަނިކޮން ދުނިމާ ދާދުން ކިސްމާވައި ކަރުނަހައްވެ. މާމި ކަރުނުން މުދުނެވެ. ކަރުއްމުނެވެ. ފަރިވަރު ނިދިގެން ދާވަޅުބާ ހިނމާވައި ބޮނޑެވެ. އަދިފުރާއްވެ. އޮޅުގެ އާމަމް ހަދައި ނިންމައިދިޔެވެ. ކުނބު ވަރުކޮން މަދުއަވައި ހަދައިދިޔެވެ. އޮޅުބަމައިގަނޑަން ދުރުވާނެވެ. މިހާރު އޮޅުހުރި އަންދިރި ހަދުވައަވައި އަދިބައް ހަރުކޮންވައްވެ. ހުރަސްދިމާ ވައްމަވައި ކުރިޔަމައިގެ ވަޅުއަވައި މަސްދަމުގެ ކުރުވަމް މާވައްވެ. ދިމާޖެގެ ގެއްކު ޖަހައި، ކުނބުކަލު ކުރިޔަމައިނުނެވެ. ކޮޅުވަސް ހުދުރިނުބަހައި، ހުނގާނު ރަމްރަނުން ހަރާވައްވެ. ދިމާނުބާ ހިއްމަނުން ހަރައި އޮނދުރިން މަދުއަވާވައްވެ. އަދިފުރު ގެއަނގަސް ބޮނޑެވެ. ބައްވާއްވެ. އަވަހަން އޮޅުބަމައިގަނޑުނާން ހުރުގެއަން ހިނގަވާނުވެ. ދުބަވައިން ހުރުގެއަނގަސް މަނިގަވަން އޮޅުބަމައި ހަދާވައި ބޮނޑެވެ. ދާވަޅުބާބައްވެ.

ދިޔައީން ބަނޑުދިޔަ ފަހުރުވެރިވެއްޖެއެވެ. ލާވަޔާބޭ ބޮންތިވެ. އަލިފުޅުގެ ދިޔައީ ބަނޑުދިޔައިން
ހަދިޔާއަކަށެވެ. ދެބަފައިން ބޮންތިވެ. މިވަރުގެ ވަސްތުއްކަމަކަށް އަލިފުޅާއެއް ނުވާނެއެވެ.
ލާވަޔާބޭ ބޮންތިވެ. އެންމެ ރަނގަޅެވެ. އެހެންވެއްޖެ ދުވަހުގެ ހަނދުވަރެވެ. އަލިފުޅު
ގެއަށްގޮސްފައި ދޮރުމަތީގައި ދުވަސް ހަރުދިޔައެވެ. ދެން ލާވަޔާބޭ ބޮންތިވެ. ދިއްގަޑު
ވެސްހަނދުން އަވަހަށް ރަނގަޅު ދޫކޮށްލައިފައި ހަދައިދޭނެވެ. ދެން އަލިފުޅު ދޮރުމަސްވަތުން
ގެދޮރު ކޮންމެ މިހަކަށް ހުރިހާކަމެއް ދިނެވެ. ދެން އަލިފުޅު އައިސްފައެވެ. ލާވަޔާބޭއެވެ.
އަހަރެންގެ އާލާ ހަވަރު މިޔަވާނީ؟ ހަވަރު ކޮންވާނީ؟ ވަގުތު ބޮޑަށް ދުވާނީ؟

ލާވަޔާ- މިއަދާލާ ހަވަރު މިޔަވާނީ؛ ހަވަރު ކޮންވާނީ؛ އެކަމަކު އަދުދުން ވަރަކަށް
ނުދުވާނީ.

އަލިފުޅު- މިއަދު އާލާ އެއްޗެއްގެނެވެ. އަހަރެންގެ އާލާ ވަރަށް ދުވާނެގޮތް ހަދާދެނެވެ.

ލާވަޔާ- މިއަދު ކާއިގެ ނަފްސުގެ ދިފާޢުކުރުމަށް ތަރުވެ. ދެކުން ހަދާނެގޮތް ނުލެވެ.
އާލާވަރުގައި ހުރިހާ ނުފުނުނަކަށް ވި ގޮތްކަމެވެ.

ދެން ލާވަޔާ ގޮވައިގެން ގެދޮރުދޮރުގެސް މާވަނބެގެ ހުރުމާލައި އޮތިލި
ކަރުބާއެއް އެލުވާލައި ވަރުދު ހިފައިގެން ނުކުމެ، ކުވަނދުން ހިކައި، ގާގަލުން ހިކައި،
ދޮވަލުން ހިކައި، ފައްލާއިން ހިކައި، އަލިފުޅު ބަސަކުން ލާވަޔާއަށް ؛ ހަމަކަށް
ވެލިހަރުވިފެވެ. ދެން ލާވަޔާ ހަރުގެއަށް އައިސް ދިއްލިފުވީ ގޮސްވަރަކުން އުފަހު
ފިދުކައިރިގައި އިރިސްދު ވިދަން ގޮސްކަމު ބާނާލައި އަލުން ދެހެހަރަށް އަނބުރާލައި
ބުނެވެ. ކަލޭއެވެ! ފިހާރާ ކާއިގެ އާލާގެ ސިކަ ފިޔާޒުރިއެވެ. ކަވަލުކަތިގައި
ހުރިގޮތުގައި ސިއްރުން ގަޑުވަރުން ފިހާރަގެ ތުލަކަން ނާސްކޮވަރަން އާލާ،
ކޮވަހަން ދެއިތުރުއެވެ. ހަވަރު މިޔަވާނީ؛ ކަލަން ހުރިހާއެއެވެ. ވަގުތު ބޮޑަށް
ދުވަހަރާއެވެ. މިއަދާލާ ހަދާގޮތް އެއްވެސް އުވަސްދުވަ ކާއްޗަކަށް ނުހުރިހާއެއެވެ.

އެއަށްފަހު އަލިފުޅު ދިއްގަޑު ވަޔަށް ގޮވައިގެން ހުދުދުއި ހަވަށް ހުކައިރިއެވެ.
އެހެންކަމުން ހުކުރުން އަލިފުޅު މިހަރުހާ ހިފައިގެން ހަރުގެއަށް ވަދެއްޖެއެވެ. ވަދު ނަރަ
ވިހުވައިގެން ވިހިގަރުހަރަށް ކަނޑުކަރި ހުރިއެވެ. އަރި ދެލޯއިގައި ހަށިގަނޑު ދެލޯ، އެނގަ
ދެލޯ، ބަނޑުވަރު ދެލޯ، ކަނޑި ދެލޯ ދެން ސާވަރު، ދިވަރު، އައްޔަރި ގޮތުގާނަގެ
ދުހުރަކި އެއްސެއް ހަރަން ހަދައި ނިކަމިއެވެ. ދެން އަލިފުޅުގެ ދެބަފައިން ގެއަން
އަލުވައްޖެއެވެ. އަލިފުޅު އެއްޗަލި ފެނި ހުޅުވާލައި ގޮސްހަރަދައިގެން އިރުވަރު ބަރަން
ހަރައިރިއެވެ. ޢާއްމަން ފެނި "ދިހަރަ ފެނުން ތޮލާއިރު ކަހަކަމު ދުދުޖެހިފައި ހުއްޖަ
ވަސްއާލައި ފެނުގައި ޖެހިއްޖެހަރަ އާލާއަކަން ކުރި ހަރަމުން އެންނާން ކަމުގައެވެ. ދެން
ގޮތް. ފެންޖަހަމުން ހިނަގަން އާނުވެއްޖެއެވެ.

އޭޝިއަން ހަރުކަށިކަން

އަލިފުޅު މީހަކަށްވުރެ އޭނައެވެ، މިހާރުގެ ބަނދު ނިކަމެތިކަން ހެއްދެވުމަށް އެކުލެވިގެންވެއެވެ. އެކަމަ ހިތަކުން އެނގިއްޖެ. އަލިފުޅުގެކަން ހަމައިރުވާލެވުނު އެއެއްޖެއް ބާރުކަން ތުކަރުކުރެއްވެ. މިހެން ހިކަން އެކަމަކު ފަސްޖެހޭ ކަރުދާހުގެ ނިއްމާލިއްވެ. އެކަމަކު ފުރިހަ، ދިނަމަ ފުރަން ތަރާއިރު، ހަކަތަކީ ގުޅުގެންހުރި ތަރާތަކުން އަލިފުޅުގެ މަސްއޭގެ ބާރައި ފުރަތަ ޖެހިގެންނަމަ އެކަމަކަށް އަލިފުޅުގެ ނުލިބޭނެ ކަމުގައެވެ.

ހަރުވާލުވުން ހިތަން އެކިއެވެ. ހަމައެއްގޮތަކަށްގޮސް މިއޭގެ ބާލިކަމަ ދުވަހަމެވެ. ފަހު ފުރިޔަކު ފޮތްލާމަ ފިހާރަތައް ސިޓީތަކުން އޭގެ ހަރުގައިން ހިނގެއްޖެއެވެ. ފަހުން ހަރުބަރުގެ އޭގެ ހަރުގޮތް ޖެހި ވަރުލަގޮން ހަރުގައިން ވަލަ އާލޫ އެކުދިން އޭގެ ވެހަން ފަރުވާތިނަކާދަކަ ބަރުލިއެވެ. އޭގެ ފިނިތަކަން ހިތަން ވަނާއްކާ ހަރުވާލުގެ ޚުދުން ކިސްލާމަ ކަރުނަތައެވެ. ގިސްލަމަ ދުއްވެ. ކަރު އެދުނުވެ. ވާތަކީ ކަރުނުން ފޮނިއެވެ. ފަހު ދިރުނަބޭތުކަން ގެޔޮވާ ވަލިން ކަނޑުގެދުމަ ތުރުވައިންޖެހެ ހަށްހަރުކަރުތާއިލެވެ. ފަހު ސިއްރުސިއްރުން ހަރުގައިން ނުލުވަ ގެއްމަ ދިމާއަށް ދުއްވަމުގެންދެވެ. ހަރުވާލުވު ގެއަށްގޮސް ނިދަން އެރުވެއެވެ.

ރަޙްމަތްތެރިކަން ކާރިދުނުން

ކުޑަކުދިން ފަރިތަ ނަގާދުން ގެއަށް އަހާ އަލިފުޅު ވަށަ ގޮތުގައި ބުނުއްވެ. މަންމާއެވެ! މިއަދު އަހަރެންގެ އެޅިގަތް ރަޙްމަތްތެރިކަމާ ކާރުހާނެވެ. އަޅި މިރު އިސްކޫލުގެ އަރިހަށް އެބުނީ ޓީޗަރު ކަރުހާނެ ވާހަކައެވެ.

މިހެންބުނުމާއިކު އަލިމާޔާގެ ކުލާސް ހުރުދުމުގެ ހުރިހަ ޗޮކްލެޓްގެ އަންހެނުން ދެފަހަށް ޖަވާބުދިނެވެ. ހުރިހާކުދިން ވަސްއަޅާ ކަރަންކެވެ. އަށްތަނު ވާލިއަރަށް ރަޙްމަތްތެރިކަމާ ކަމާތު ހިފިނަކަރައިފީއެވެ. ކަން ތެޔޮކަރާ ނިކަމެތިން ދެގޭ ބޭނުން ރަޙްމަތްތެރިކަން އެކުލެވިގެންވެއެވެ. ވަރަށްގަޔާ ވަރަށްހެޔޮ ކުދިންނެވެ. ހުރިހާއެކުވެރިއަށް އަޅި މިރުގަނޑުނެވެ.

ރަޙްމަތްތެރިކަން ކަމުގައި ކަންތައްތައް ނިކަމެތި ކަންތައްކަމާ ކުރިއާއެއް ދިނެވެ.

އިސްކޫލަށްފަހު ފެށިއަރަށް އޭގެކަން ކާކުތާއް ގެންދާނަމަ ޖެހޭކުލިޔާ މިހެން އޭގެކަން އަރަހުޅިއެވެ. ކަން ކައި ނިކަމެތި ރުގުޅިގެ ކަމުފާރިކަމާ މިހެން އޭގެކަން އަރަހާ

ސަލަވާތް ފާޅުގާ ކިޔައި ހުދުފުށި ކަމިބަ އިސްލާމް ދީނުގެ ފުރަތަމަ ވެރިކަމެވެ. ފަހުން މިހިރުފަސް ދީނުގެ ކިޔާނީ އިބާދަތެވެ.

އެތާގެ ފަތިސްނަމާދުން ފައިބައިގެން ގެއަށް އައިސް އަލިފުޅު އެނބުރިލާން އެނދުރުތަން ހިނގައްޖެއެވެ. އެނދުގައި ހިފަހައްޓާ ކޮންމެ ފިހާރަ ކޮށްފައިވާތަން ލައްވަން ފާހިތާނެއް ދިޔައެވެ.

ދެން އަލިފުޅު މުޅިގަދަވާން އަލިފާން އަރައި ގޮވައި ފަރައި ފަހުމުދަރައި މުދާ ހިފައިގެން އެތުރުން ކޮޅުތަކުގައި ސަލަވާތް ކިޔައި ނަސްރު ބަރަކާތަށް ކިޔައި ފާޅުގާ ކިޔައި ހަމަވައި އެދުން ފައިބައިފިއެވެ. ދެން އެތާގެ ދިޔަވަރައި ހަމަވައި އަލިފުޅު ހިނދުވައި ބުނެލިއެވެ. މަޑުޖެހި ފައިބާނދަރައި ބާލައިދޭނެވެ. ބައްޕަ އެތާގެ ދިޔުނބާތަކަށް ދެކިލާނެވެ. ދެން އެތިބާލަން ހިފައިފިއެވެ. ކަނޑުމަތީގެ ކަނޑުގަޔާގައި އެތް ހުދުކުލި ބާނދިވެން ދިޔައެވެ. ނަމަވެސް އެތިހަކަރުން ގެތެރެވެސް ނުލިއެވެ.

އަލިފުޅު ބުނެލިއެވެ. ބައްޕާއެވެ! ބައްޕަ ކޮޅުކަމުގަތަކުން ދެކިލާނެވެ. ދެން އަލިފުޅުގެ ބައްޕަ ކޮޅުކަމުގަތަކުން ދެކި ހިފައި ހިފާލުމު އެތާގެ ގެއަށް ވަދެލިއެވެ. ދެން އެތި އަރިކަން ހަދާފައި އަލިފުޅު ބުނެލިއެވެ. "ތިޔަހެންނާ މިހާރު މިއަދު. ކަލިބޭގެ ނުބައި ވެސް ހައްވާފުޅު އަހެރެއްތޯ." ގޮވާލުން ބުނެލިއެވެ. މިއަދަކު މިއެތި ދިޔަކަން ހައްވާފުޅު ނުދެކެވެ. ދެން އަލިފުޅު ދޮރު އައިސްގެން ފަރުވާދިއަން ހިނގައްޖެއެވެ. އެއް ދިޔައީ އެތިބަހައްޓަން ކަލާކު ހަދަން ކަނޑުމަތި ދުވުގެ ބަޑުރި މަތިއަށެވެ. ދިޔައިއު އެތުރުވީ ބޭނުމަކީ ވިސްނި ޖެހަށްގެން ވިޔަފި ބަނދަރުގައިހުރި ފަހެން އަރައިގެން ކަލިބޭގެ ހައްވާފުޅު ހޯއްޖެވެ.

އަލިފުޅު: (ކައިރިއަށް ދެކިލާފައި) ހައްވާފުޅާ! އަހަރެންގެ މިއެތި އަހަރެން ބާލަން މިއަދު އިރުވަރުކަށް ބާލާނުގަތް ހަދައިދޭނެވެ.

ހައްވާފުޅު: އަހަރެން، އިންނަން ބޭނުންވެ.

އަލިފުޅު: ތިޔަކަން ކުރުވާނީ ކިހިނެއްތޯ؟ އަހަރެންގެ މިހުރިހާ ވާހަކަ ހައްވާފުޅާ އަހަރެންގެ އުޅުން ވަރަށްކަލަން ބޭނުމެވެ.

ހައްވާފުޅު: މިހެން ތިޔަހެން ބުނެފައިވެސް އިނގޭތޯ ގެއްލެވެ. ދެކަން ތަނަވަސްކުރަން ފުއްދާ ބައްޕަވަ އެ ކަރަދަކައި އަހަރެން ހިފައިދިނެވެ.

އަލިފުޅު: (ދުވަހަކު ބާރުވެފައި) މިއުޅުނު، ދުރުތެރިން އެންގުމުން ހުސްވެގެން ގެއްލެވެ؟ އަހަރެންގެ މިއެތި ނުބައިކަމަށް ދުވަހެއްވެސް ކަލޭގާ ނިންމާނަމެވެ.

ހައްވާފުޅު: ތިޔަހެންވީއްޔާ، ތިޔަ އެތި ބައިތިރިއެވެ!

އަލިފުޅު: އެތި ބާލާލަން ބަލަން ހުންނާނެވެ.

މިހެން ބުނެފައި އަލިފުޅު، ހައްވާފުޅުގެ ގާތައި އޮތްއަތާ ކައްޗަލިއެވެ. ދެން، އެ

ނުކުބުޅަން ޖަހާލައިގެން ހިއްޔަ އަތުލިއެވެ. އަދި ނަގައި އަތުކޮޅަށް، ތުދަން އެއްލާލިއެވެ.
ތުދުން ކުއްޖަކު ކަންވެރިވުމަށް ބުނެފިއެވެ. އެޖެދުނަނަރަގެސް އަޅުގަނޑު
ޗަންގުޅު ގެންސްދީނެވެ. ދެން ޗަންގުޅު ގެނައީމާ ސިހުރަކަން ޗަންމަކަނިއިއެވެ. ދެން
ވަސްއޭގެ ނަގާލައި ބާލާން ހިފުމަށް ކަނޑަށް ފޮރުވާން އޭގެ މުދަން ފަހިބާން
ވަނަވިއެވެ. މުދަން ފާބިހިފާ ކަފު އަރުތަދޫ ބުނެފިއެވެ. ދަރިފުޅާއެވެ. ތިތަނި ރަދުންގެ
އޭގެތަކެވެ. އަތިފުލު ބުނެފިއެވެ. ނުދަނީ ބަލާއިލާއެވެ. ދިއަ، އަޅުގަނޑު ވަސްއޭގެއަކެވެ. ދެން
ކަރިނަރަން ގޮވާލައި ބުނެފިއެވެ. އޭ ކަރިނަކާ! ބަލާނާރިތެ، އޭގެ ގޮވާލާފަދި ގެންސް
އޭގަނޑާނެވެ. އެކަ ހުދުފަލި ރަށްތިރިމުން އޭގެބަލަން ތިބޭގެން ޔާތަށެވެ.
ކަލޭގެ ހުރިރަނގަޅު އޭގެ ކުޅޭނަކަތާގެ ދިރުނަބަލަން ޖެހިވައި އޮންނަހަން ހިފިއެވެ.
އަރައްބަތު ޔާތަށެވެ. ތިތަނި ފާނަގޭ ގޭކަމާ ނާނަވެ. އައްފެސް ކޮކަކަން އޭގެއަށް ނުބެހެއްޓެވެ.
އަރައްބަތު ބުނެއެވެ. ކަލޭގެ ހުރިރަނގަޅު ވަރަންކުޅޭނަކަތާގެ ކޮޅުވަރަން ޖެހިވައި
ހުންނަހަން ހިފިއެވެ. ކަނޑުއަކަސް ފާލާފަދި ގެންސް ނިންމުމަށް އޭގެ ކުނބުނަގާލައި
އަހިހަންދެސް ސާފުން ގެންސް އޭގައަންމަވި މުންޏާގަވައި އޭގައަޅައިވިއެވެ. މިދުވަހު
އަސްރުއެއްގައިރު، އަތިފުލު ބޮޑު ދަންފުޅުކައިރިގަ ބުނެފިއެވެ. އަހު އޭގެ މަހަންދާން
ހިތިމަހުއް ހަދުފަންފާނައެވެ. ބޮޑުދަންފުޅު ބުނަނީ، ހިތިމަހުއް ހަރިމާ މަހަންދުވަން
އެބައޮތޯ؟ ބުނީ ދަމުން ކޮބައިތޯ؟ އަތިފުލު ބުނެފިއެވެ. ކަލޭގޮތް އަހަރެން ބުނިހެދީމު
ހަދާކަން ނުބުނަމެވެ. ކަލޭގޮތް ބުނި ހިތިމަހުއް ހަދާތް، އެކަން ކުރިމާ އޮތީއެވެ. މިހެން
ބުނީމާ، ބޮޑުދަންފުޅު ބުނަނީ އެއްގެ ރަނގަޅެވެ. އަހަރެން މިރަހަން ވަސްއޭބެއްޔާ ހިތިމަހު
ހަދާނަމެވެ. ދެން އެރޭގެ މަރިބު ނަމާދުން އައިސްވަދި ބޮޑުދަންފުޅު އަތިރިމައްކަން
ދިޔައީމު ދަން އުމަރުގެ ވަސްދާނީ ހަސްތަކާ ގެޔާ ބާނައިގެން ފަހައިގެން އެބައްޕައެވެ.
މިހަނަން، ފަހިފާހައި ބޮޑުދަންފުޅު އެބުނީ އެތޯ، ދަންދަހިތަގެ އުމަރާއެވެ. އޭގެކަމަން
ހިތިމަހުއް ދިބަލާނެވެ. ދެން ދަންދަހިތަ އުމަރު ބުނީ، ތިޔަތަނުން ހިތިމަހުއް ނަގާނެވެ.
ބޮޑުދަންފުޅު ގުދަވައި ހައްސަ ވަދުގެ ނަގުފަގައި ހައްސަވަހަރު ހިފައި ހިންދުފާހައި
އެބުނީއްޔާ ދަންދަހިތަ އުމަރުބަހައްޔާ ފިތާކު ހިތިމަހުއް ބާނަހައްޔާ ނުލެވެ. ދަންދަހިތަ
އުމަރުގެ ބުނެފިއެވެ. އެއްނުނުއް ނުވާނުއެވެ. ދުގެ ދުފުހައި ތިތަ އެތަވަސްފަސް، ވާއްނިކު
ބިހިދުހައި ތިތަ އެތް ވަސްފަސް، ފާކަހި ބިހިދުހައި ތިތަކްޕް ވަސްފަސް، ނަގު
މާފަހައި ތިތަ އެތް ވަސްފަސް ދަންފުޅު ތިތަކުން ބުނިކަލުގަ ތިހަސް ތިތަހި
ކުޑައެވެ. ތިތައިދުން ބޮޑުހާ ހިރަހައި އެތަނުން ވަރަށް ހިހައިގެން ބޮޑުދަންފުޅު
ގެނުވަދުނަނުގެސް ވަދުގެ ކަތް އަޅައިގެން ދުފުނަ ދުފުހައިގެން، ވަސްހިހައިގެން ކަހިރާހަން
އެތްވަގެން އެއްގަވަން އަހަރައިވިއެވެ. އެކަ މިހެނގެ ފުން ކާނދުކާ ގާނަގެފަކަރަން

އަނިޔާވެރިވުމުގެއެވެ. މަގުމަތީ ދުރަށްހަރުން އައިއިރުން ކުރިމަތިވިން އައި އަންހެން ކުއްޖަކު ބުނީ، ބައްޕާ، ބޭއަރުވެގައި ތިޔައީ ކީއް އަހާކަމެއް؟ ބޮޑުބޭބެކޮޅު ބުނީ، މާރިޔަމް ކުއްޖާ ވަގުތަކަށް އެއްކޮށް ނެރެވޭ. ދިޔައީ ސިއްރަކަށް ގޮސްހަރަން އަސްބާބެއް ހޯދައިދިނީއެވެ. ގޮސްހަރަން ނުކުމެގެން ދެތަން އަތުރާލުމަށް އަރައިވިއެވެ. މަގުގެ ދުރަށްހަރުން އައިއިރުން އެއްކަލަ އަންހެން ކުއްޖާ އަރިހުން ބުނީއެވެ. ބައްޕާ، ބޭއަރުވޭ ތިޔައީ ކީއް އަހާކަމެއް؟ އަނބުރައިގެން ބުނީއެވެ. ހުރަހަށް އަންހެން ކުއްޖާއެވެ. ތިޔައީކަން އަރައިގަނެގެން އެދޭ ކުއްޖާ ކިޔާނީ؟ ވިސްނާލާފައި ގޮސްހަރަން އަސްބާބު ހޯދައިދިނީއެވެ. އަތިރިއަށް ނުކުމެވަޑައި ބާރުބޮޑު އެއް ފުރަހަރު ފަހަރަކު ގޮސްހަރަން ސަރުކާރުގެ މީހުނަށް ރައްޔިތުންނަށް އެއްޗެއް ދީގެން އަރައިވިއެވެ. މަގުގެ ދެފަރާތުން ކަތިބާފައި ހުރި ބަނދަރު މަޅިއެވެ. ބައްދަލުކުރިއެވެ. ބޭބޭ ހިތްވަރުދިނުމަށް ތިޔައީ ކީއް ކިޔަނީ އެއްޗެއް ބުނީއެވެ. ބަލަހައްޓާ ބާރަކަށް ހިނދެއް ކުރަނީ ކީއްކުރަނީ، ހިތްވަރުދިނުމަށް ކީއްވެ؟ ގަދަ ހިތްވަރުދިނުމަށް ބުނީއެވެ.

މިއީ ހަމަ ފޯނު ނުކުމެއްޖެއްޔާ ކިއުނާހީ؟ ހަމަވާނުވާ ބުނީއެވެ. ބައި ވަގު ދަރުބާރު ކަހަލަ، ބަލަ އެއްވަރަށް ދުވަހަށް ޖާގައިދީފައިވާ ނުކުރާނެކަމަށް. ބައި، ބޭ ބަނދަރަށް އެރުމާއި، ހިތްދަށުވެ ފަހަރުގައި ވަރަށް ފަރާތްތަކުން ކުރިމަތިލެވުން އިހުތިރާމެއްނުވާ ބަޔަކު ބަލާއިރު ތިމަން ހުރީއެވެ. މިދަރަނި މިކަހަލަ ބަހެއް ހިފިނުވެ. އެއީ ތިޔަ ނުބުނެވޭ ކުރިއަށް ދިޔަގޮތަކީ ހަމަ ކިޔަވަނީއެވެ. ބައި ވިޔަކަހަލަ ކަމަކީ ހުރިހާކަމެއް އަދި ސިއްސިއްނުވެ ފަހަރު ފަހަރު ދިޔަގޮތަކުން ބާރު ކުރިއަށް ގެންދެވުނީ، ބަލާ ދުވަސްވަރު ނުކުމެ ގޮސް ހުރިހާ ފަރާތެއް ގެންގުޅުން ކުރިއަށް ކުރިޔަނުގެން ކުއްޖާކަށް ނުކުރާށެވެ.

— މިދުވަސް ފުރަތަމަ ބޭނުންކުރުމަށް ޓީމެއް ހިމެނޭގޮތަށް ހެދިފައިވާ ހަމައެކަނި ޖަގަހަ ކަމަށް މި ދުވަހު ހަމައެކަނި ވިޔަ ދުވަހު ބޭނުން ދަރުމަ ބަންދުން ފަށައިފިއެވެ. ދެބަސް ނިންމައި ވިދާޅުވި ކުރިމަތިލައި އެދި ބޭރުގައި ކުރިމަތިލުން ސަރުކާރުގެ ދަރުމަ ބަހައިފިއެވެ. ހަދި ވިދާޅުވި ވަރަށް ކުރިމަތިލާ ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ ދަރުމަ ބަންދުކުރިއެވެ. ހަނދުވަރުގައި ހިސާބު ބަރަހަނާ ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ ދަރުމަ ބަންދުކުރިއެވެ. ބަދަލަށް ނުކުތް މިދުވަސް 12 ގަޑި ހަނދުވަރު މި ވިދާޅުވި ވަގުތު ބަޔަކު ޖާގަދިނުން ހިމެނެއެވެ. އުފާވެއް ހަރުއްޔެވެ. އަނބުރާ ބަލާފައި 12 ގަޑި ހަން ވިދާޅުވެފައި ކަމަށް ފަސްޖެހުނީއެވެ. ގަދައިރުއެވެ. އަނބުރާ ކަލާފައި މާކަންކަމަށް އެއްގޮތްވާން ޖަލްބާޒު ގަބޫލުކުރިއެވެ. ދެންވެސް ކަންކަމުގެ ރިޔާސީ ބާރު ހަދައިރުއެވެ. ދަރުބާރު އެހެން ހަމައެކަނި 12 ވަނަ ގޮތް ހަދައިރުއެވެ. ދެން ހުޅުމާލޭ ކާރިހަދައިރުއެވެ. އެންމެހާ ކަންކަން މިދުވަސް ނުވާ ސަރުކާރުގެ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައެވެ. އެއީ ހުޅުމާލޭ ކާރިހަދައި ޖާގަދިނުމަށެވެ. މިދުވަސް މި ވަކިވެގެން ސަރުކާރު ކަންކަން ހިންގުން ގިނަ ގާއިމުކުރުމުގެއެވެ. އަދިވެސް އަނބުރާ އެ އެއްކޮޅު ފޮނުވުން އަތަށް އެދުމެވެ

ދޯނި ނަގައި ކޯސްޓްގާޑުގެ ބަނދަރުތެރެއިން އަތިރިމައްޗަށް ނުކުމެއްޖެއެވެ. އޭނާ އަސްލިހާތަކުން ފުރިހަމަކޮށްގެން ތައްޔާރުވި އަސްލިހާތައް ނަގާއެވެ. ދެން ދޯނި ކޯސްޓްގާޑުގައި ބަނދަރުގާތުގައި، ދުވަހުއްރި އޭގެ ބޭސް މަސްވެރި، ހިސާބުތަކުން ކޮށްފަހަން އޭގެ ތެރެއިން ގެންދިއުމެވެ. ދެން އެދޯނި އޭގެ ބަރަސްކުރިއެވެ. އެއަށްފަހު ދުވަހު އެއްކަލަކަށްދާން ވިޔަފާރި ގެއަށްފަހު ވިޔަފާރި ހިފައިގެން ދުވަހުގެންދިއުމެވެ. އެތަނަށްދަތުރުކޮށް ވިޔަފާރި އޭގެ ސަރުކާރުގެ ބަހަށް ދެން ދޯނި އޭގެ ދަނޑުވެރިކަމުގައި އެވަރު ވަރުގަދަކަމެވެ. ދެން އޭގެ ހިސާބަކަށް ނުދެ ބޯޓުތަކުގައި ބޭނުންކުރެއެވެ. އެތަނުގައި ފަތުރުވެރިންގެ ގަނޑު ސާހިބު އަރަނދި ވަގުތީ ކަމަށް ގަނޑުކުރި ބަޔަކަށް ބުނެފިއެވެ. އެންމެފަހުގެ ބަރަހު ގަޑިދުވަހު ބަހާރުކުރި ޝަހުރު ވިލަރެސް ބަދަލު ހިނގުމަށް ޔަގީނެވެ. މީނާ ބުނެދިނީ ކަލެ އަރިހުގެ އެރަނގަޅު ފަރާތެވެ. އެންމެ ފަހުގެ ސަރަހައްދު ބުނަން ގަޑިން އޭނާ އަރަނިވިވަރަށް އޭގެ 19 ވަގުތުހިނދުނުން ގަޑި އެންމެ ފަހުގެ އަރިހުގައި ގަޑިން ބުންޏެވެ. ހިރަ އޭގެ އެނބުރިގަނޑުގައި އެއްވަރަކަށް ދުރަށްދިއުމެވެ. ބަލަ ކަންތައް. ވަރަށްދުރުގެ ދުރުވަންޏެވެ. މިއަށްބުނުމުގައި އަރިހުގެ މޮބައިލް ދުރުވެސް ބުންޏެވެ. އެންމެފަހު ބުނީއެވެ. މޮބައިލްގެ އަސްކަރިއްޔާގައި އެރުވުމުގައި ބުނިވަރު ހުރިހާއެވެ. އެހިސާބުން އަރިހުގައިކަމުދާނެ. އަހަރެން މިދަނީއެވެ.

އައްޑޫ މަހަރުދިރުން

ދެން އެންމެފަހުގެ ބުނިވުރަކައި ފިލިމަގައި ވަޑައިގެން ހިފައިގެން އަރިހުގައި ކަނޑުދާން ނުކުމެއްޖެއެވެ. އޭނާއަށް މަގުހިނގާ ނަށަނގަނޑު މަގުމައިދާނާ މިސާލަށް. އޭނާގެ ހިތް ހިތްޕުޅަވަސް ވަގުތު ނިދާފައެވެ. އެއްވަރުވަމަށް ހިލަކުރަމުންދާ އަރާރާ ވަގުމަތީގައި ބުރާނޫ އެނދުވަރުވަމަށް ހިލަން ފަރާނިއެވެ. އެންމެފަހުގެ އަރިހުގައި ކަންނޭނގެ، ވަރުވަރިހުގެ އެންމެނިމިވި އޭނައަށް އަރަހެވެ. އެންމެފަހުގެ އޭނައަށް އެހެރީމަ ފަރުވާ ދަރުމަވަނތަކަމު އަރިހުގެ އޭނައަށް އަރައިއްޖެއެވެ. ދެން އަރިހުގެ ބުންޏެވެ. ވަގު ދަރިންނޭ! އެންމެރި ވަރިހަމަކުރައި ހިލައި ގެނދިޔަވެ. އެއްސުރެބަދަލު އޭގެނބުރިހެން މަދުރި ބޭރަށް ކުރައިވިއެވެ. މަދުރި ބޭރުއަރާވައި އެންމެފަހުގެ ބަލާލިއެވެ. ދަރިހުގެ އަރިހުގެނިމުނެވެ. މިއަށްފަހު އެން ހިލަވައެވެ. ކަނޑުވަރު އަރިހުމިގަނޑު ބުނެއެވެ. އެއީގެ ގަނޑުބަރު ވަރަށްގޮސްނަނަ ނުދަރަހަހެވެ. ކަނޑުވަރު ގޭބަރަހަރެއް އެއްގަނޑު އަރަރި ދުވަހު އެއްދުވަހުއެވެ. އެދުވަސް ކަނޑުބާ ގަވާދުއެވެ. އަރިހުގެއެވެ. މި އޭގެ ގަނޑުބަރަހަ މައިބަރަށް މުދަލުން ކަންހަމުން ތަވަރުން ވިލަރުންނަށް ވަހިދާރި އޭގެދަރަކަސް އެއްކަހަލަ ބަރަސްކުރެވުނެވެ. ދެން އަރިހުގެ ބުންޏެވެ. އެންމެފަހުގެ

ކޮޅުގަސްކޮޅަށް ދެރިލާކުނެވެ. ދެން އަލިފުޅު ވިމުނުބޮކޮޅަށް އަމަރި، ލިނަ ވަކަވާ ގުވާލާފައި ގެނބުނުވަނާ ނަގައި ލިނަވަމުގެ ކޮޅަށް އައްމަރިވިއެވެ. އައްމަމުން ގޮވާލިއެވެ. މޮކަކަމާގެ އަމުނުފުޅަށް ގެނބުނުވަނާ ހިސަކެގައި ތަކޮވާނުއެވެ. ދެން ވަސްވަކަވާ ގުވާލާފައި ތޮންޖަހަން ވަނާއްމަރި، ތޮހިގައި އައްދަރު ވަނާދޭއްސިއެވެ. ދެން ވަމަނދަމައި ވަނާޖެއްސޯވައި އެދެގައި އޯއިއަވާމުން ދިމުނަބާކޮމުން ކުއްޖަކު އެބަބުނުއެވެ. އަނަލާ އަލިފުވާއެވެ. ދިމުބަމުވަނާ ދިނާމު ދިދިރި އެދަދުނުގައި އޮމަނަބަނުވެ. ދެން ދިމުނަބާކޮމުން އަލިފުޅުގެސް އަވަނާ ނަގައި ވަމަކަން ދުވާގެވާވައި އައްކެމް ހިތަވައި ވަނަމަން ފުގުމުކަނުވަނު އަތޮވަނަން ބުމާވައި އަތޮކޮވަން ރުނާލިއެވެ. ދެން ވަމަނދަމައި ތަނަގަވަން ވަނާ ޖައްސާއި ނަދައިހިއެވެ.

އަލިފުޅުނިސްނު، ވިލިފުޅުގެ ބޮ ދޫރަން ގިނަވާމުފުން، ވަރުން ހިލިގެން ކޮޅިބުނޑި މޮއަކަމުން ބޮޑުތި ބުނޑި ދޮލިދަފާވައި އަނގާނ ފެނިގޮމުން ހިލި، އޭގެ ހަދާވައި ވަތިކަނފުސް ކައިފާން އުފާނދެވެ. ދެން ދަމު ދަނިޖު އައްސާވައި، ދާއްބެ ދޮއްބެކަން އަޖައަން މަރިވިއެވެ. ކުއްމިއަކަން އެންދަދު ސިހިގެން ގަމަން އޯބެއްޖެއެވެ. އެނގޭކަދުބޭ ގޮވާލިއެވެ. އަލިފުޅުވާއެވެ. ސިހުނަން ކަމެއްކަންދާނެވެ! އަލިފުޅު ދަރުމަމެގެ ފެނުދޫއް ހިތަވާފައި ވިލިމަކަން އަމައިވިއެވެ. ވިލިމަސް ގިނަވާމުފުން ބޮޑުހިގަމަ ބަނދިއެވެ. ކުއްމިބުނޑި މޮއަކަމުން ބޮޑުތި ބުނޑި ދޮލިދަފާވައި އަމިސް ވިލިމަނޑައި ހިފައިވިއެވެ. ދެން ދޮއްބެއްމަމާލު، އަނބުކާވާސް އެނގުފުޅު ސިހިގެން ގަމަން އޯބެއްޖެއެވެ. އަވަގުމު ކުއްޖަކު ގޮވާލިއެވެ. އަލިފުޅުވާއެވެ! ކަމިބޭގެ ނަމާފުޅު ގޯނޑިނުގައި ހުނުގެން އެގެނަ އަތިހި އުކަނިއެވެ. އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. އެންދާ އޭއަން ނަގާނުއެވެ. ދެން އަލިފުޅު އަލިކަޑު ދެބުނަނަން ގޮވާލާފައި ބުންޏެވެ. "އަލި ކަޑެދެބުންނާ! ކަލާމުން އެމްގަވަންގޯސް ނަމުދުކަކު ދިން ހޯރި ހިފައިގެން އަނާނަން ދާނެވެ. އެދެބުން ބުންޏެވެ. ދި އޯއްކަވު ކަނޑުގައި ފަތާވަ ދާންވީތާ؟ ދެން ދެކުދިން މާދަލިބާނަން ފުނުމާމަރިވިއެވެ. އަލި ކަނޑުގައި ފަތާވައިގޮސް ހުދުދެލި ތޮންޖަހަން އަނަރިވިއެވެ. ދެން ފަޅުމަތިގައި ހިނގާފައިގޮސް އެއްގަމަން އެރިމާ ނަރުވާފުޅު، ބުންޏެވެ. އަލިދެބުން ކަނޑުދޭ ފަތާވައި ދިޔައަމި ހިއްކަނަންޏެއްދެވެ. އެދެބުން ބުންޏެވެ. ދިއައި ނަމުދުކަކުން ކޯހި ބަމަދެވެ. ކަރުވާފުޅު ބުނާދިއެވެ. ނަމުދުކުން ދިޔައަމުން އައިކޯހި ބިދުގައި ނިޖެއްސޯނުވެ. ބިދުގައި ޖެއްސައިނަގަ، ކޯހިދެ ފައިދާ ކަސްޑަނާއެވެ. ދެން ނުކަނެއަނަރި ދިނަކޯހި އަދުން ހިފައިގެން އަލިދެބުއިން ފައިބައިނިއެވެ. ދެން ފުދުމަތިގައި ހިނގާފައި މާދަލި ބޮޑަން ފަތާވައި ހިގައްޖެއެވެ.

ހަޔާތްފުޅުގެ އެންމެ ފަހު ވަގުތުކޮޅު

ދުން އެނދުރި ސްޑަންއަރަށް ކާރިހެ މަސްހަރަށްދިން ދިއްބަރު ވައްކަތްދޭސް އަތިފުދު އެއްކާރިގައި ފަހުރުވެއަތް: އަތުއް ކާރިގައި އަރިދުން؛ އަތުއް ކާރިގައި ހަރުބަރު ވަށް ފިއްފަރި، ދިރާސާކުރައްވާ ދިރާސާތަކެއް ކާރިކުރުގައްޔާރި، ހާރިއިޔާރިގައްޔާރި އިންސާފުވެގައި ބަރަރި ކާރި ނިއްލުން ކުރަން ފަރައިދިއްވޭ. އެވަގުތު ރަސޫލާ ގެއަށްވަޑަ ނިކުމެފައި ބޭނުނުވޭ. ބައްޕާއަށް! ޖެހި ހަފައި ހަފްސާ ކާމިލާ ދިރާސާ އެބަރި ހަރިދު؟ ބައްޕާ ބޭނުނުވޭ. ދަރިފުޅު ފާތިމާ ހަރިދު. އަތްއްކާރިގައި ރަސޫލާ ބޭނުނުވޭ. ބައްޕާއަށް! ޖެހި ހަފްސާ ހަފައި ދިރާސާ ކާމިލާ އެބަރި ހަރިދު. ބައްޕާ ބޭނުނުވޭ.

ދިޔައަސް ސަލްތަނަތް ފަސްކުރީގައި ހުރިހާރަށް އަމިއްލަކަން އެއްބިޔާކަން ނުކުރަނާއެވެ. އެވަގުތު އަމީރުގެ ވިސްނަކަ ކާރިޒަމީއަކަށްވީއެވެ. ފުރަތަމަ ރަށާއި ރަން އަރުއާކާވަސް ބަޑުވަރުގެ ފުރަތަ ދުވަސްވީއެވެ. އެވަގުތު ބަޑުވަރުގެ ގޮވާލިއެވެ. ބަޑުވާއެވެ. ވަސްދަރަތް ހިތްހި އަތުރެއްސަވަދާރެވެ. ހިތްހި ދިނުމުން ކިޔަވާދައި އެދުރަތަށް ހިތްހި ޖެހެއިފިއެވެ. އެއާއަށް ކުދުދިކާއި ރާއްޖެގެން މަދުމައްކަން ދުވުނެވެ. އަދި ބައްވާރުގެ ދުވެއްދުރަނި ރާވާލިއެވެ. ފުރަތާރާނދިވާ ޝަރީޢަތްމަލިކީ ބާދުރުން ކަނޑުނާދަވި ބަރަވަން ދުއަތު އަރުވައި ރާވަތުގަތި ކަވައަދި ދުވަތަށް ރާވަލިއި ބުރަވިރުން ދުރުހުރި ހިތްބެވެ. އިރުކާރަކުން ހިތްވެރިން ގެއަން ވަދެއްޖެއެވެ. ހިނަވަން ފަން ގެއަނދަހިލިއެވެ. އިރުކާރަކުން ސަލްތަނަތް ގެތުރެސް ދަހިލިއެވެ. ފަސްކަފުނދަހިލިއެވެ. ދަން ކަމިބަރު ގަވާއިދެވެ. ވަކި ތަރިފުގޭ ތުނދުކަން ބަނޑުކަށް އެނގޭރާތެވެ. ދަން ކަނޑުކަށް އަތުރޭ ހިތްކަރިގައި އަތުދަހި ކަރުވިގައި އަތުދަހި ކަރަވައި ހިކަނދަހިއެވެ. ތުނދުގަކަނދައި ވިހާރޭ ކަނތަތް ހިތްޖެހިޔާ ދަރިދުވޭ ތުނދައަހި ހިތްދަހިލިއެވެ. އަދި ފަސްތަނަތްބަހިދު ގަބުރު އަތުދަހަކަން ހަރަވި ސަލްތަނަތް ދަހިލިއެވެ. ދަން ފަސްތަނަތްފުރަވި ސަލްތަނަތުގެ ދަތިގެޒައަލަވި ދުސްރަދަތި އަދާ ހަރަވިލިއެވެ.

އަމިރުގެ ހާރިވާއި ދަގުދަތިގައި އޮތެވެ. ކައިރުވާ ފުރަގުޑުން ފުރުގުދާއް ހަރަވި ދަތުރުތަރާއި، އަމިރުގެ ތުހަރަން ޖެހުމުން އަމިރުގެ ފުރަދައިގެން ތަދުވަނދަހިލިއެވެ. އަމިރުގެ ބަރުޖެވެ. ބަދާ ކަލޭގެން ދިޔައިލިއެވެ. އަރައްދަރަދުވަސް އެރުދާ، އަބަދުވާއަށް އަރުތަދް ހިސަވާދަހިލިއެވެ. އެވަގުތު ފަގުވިރުކަމްދަހިކާ ގަވާދާރައި ބަރުޖެވެ. އަމިރުގުވާއެވެ. ކަތިބަދާ ބަރުވާރުގެ އަދި ވަގުތުނަދަހިލެވެ. ފަސްތަނަތްގައި އުބައުތުވެ. އަމިރުގެ އެއްގަވާ ދިވާހަން ބަދާދިއަރު ބަރުވާރުގެ ސަލްތަނަތް ހިފައިގެން އަތުލާދަހިލެވެ. އިރުކާރަކުން ކަރަޒުވަތިން ސަލްތަނަތް ތިރިކުން ބަހަރަޖަހިލިއެވެ. ސާވިސް ކުރިން ކަރުހަރާދުގައި ބައިފިރިވިލިއެވެ. ކަރުހަރާދުކަން ހިދިގެން ސަލްތަނަތް އަތުގަދަކަން ހަރަހިގެން އެހެން ވަގަން ތިރިކަންވިލިއެވެ. ފަން ވަގަން ފަސްދުކަމްކާ ހަދަހިލިއެވެ. ފަން ވަގަން ފަސްއަގާ ފަސްގަހަޒު ކާވާދައި ހިނަކަހިލިއެވެ. އަދި ފުރާހަބުހަރަވި ތުހަރާން ދުއަވިހަރައި ފުރަ ވަދުސަދިލިއެވެ. ވަގުތުގަވައި ގަދަހަރަން ދިޔައިރު ފާތިމާކަން، ކަމަހާވައި ހަހަޖެވެ. އަތުދަރުވަދަން ފާތިބާ ހިޔަވަދިލިއެވެ.

އަމިރުގެ ގަވާދިލިއެވެ. މިދާ އަބަދަރަހާލެވެ. ހިސާބުވައި ކަރުގަބަ ގަވާދިލިއެވެ. އަޖައްރަހަން އަތުއަހާ ފުރިހަމަޖެހިލިއެވެ. އަޖިގެ ދުވަހަން އުސްގެރި ދުނިޔާހަލެވެ. ދަން އަތުދާ ކަވާއި، އަތުދާ އަބަދިލިއެވެ. ކަރުދަބަ ގަވާދިލިއެވެ. ދަދުގެ ހަޖަހަރުކަހުތް ވާދަން ހިފާހަލެވެ. ކަހުތް ހިކަން ހިސާދު ދަދުތަވަރުގައި، އަތުގަވައި ހަރަހަރަން ދަހިގަދުލެވެ. ކަރުދަބަ އަތުވަހި

ހިފައިގެން އައިސް އެންގެވީ ކަލޯފައި ގޮވާލިއެވެ. ލޯބިވާ އަލިފުޅާއެވެ. އެންމެފަހު މަރުވެ
މައްޗަށް ތިރިވަނީއެވެ. އަލިފުޅު ބޮންޏެވެ. މިއްޔާ ހަމަގަވަން ދުވަސްޖެ އަދި ތިން ފަހަރު ދައް
ބަހާނަގެވެ. އަވަހަށް ފައިބަށް އިރު ދަވާލާނެވެ. އަހަރެމެންގެ ފަރާތުން އެންދާ ދަފާރުގެއެވެ. ހަމަހު
ކުރުމާ ވާހަކަ އެފުރާލާފައިވާކަ އަލިފުޅު ގޮވާލިއެވެ. ދަރުމަ ވަރު ބަލާހަކަ ވާރަށެވެ. 19
ކުރިން ހިޔާލައި އެންދާ މޭޒުއަށް ނިދިއިރު، ދަރުން ކުރުކުރުނަމަ ގޮވައިގެން ދިޔައެވެ.

އަލިފުޅު މަސްކަނަށްދެވުނީ

. ދާދުސްކޮށްފައި ފަރާތަކައި ހަށިމަދުމުގުދަކައި ހިފައި އާދަޔާ ބާރަށް
ގޮވާލައި، ނިދާނަކައި ނިފުމުގައި ޖެހުސިއްޔެވެ. ދުރުން ހަށިމަދު ގޮސްފަލިއަކައި އައްޔަލި
ކޮނޑުޖެހުނަކައި، ދުރުން ވަސްކޮށް ކުނބަށް ހިފާފައި ދޯނި ދުވާގޮތް، ހަދާލުމުން ހަމަހު
ކަންކަން ގޮޅުވާލާފައި ކޮޅުވަރު ޔަލި ދުވާލާފައި ހުރަސްވިލާ ދުވާލާފައި މުދަލި ބާރަށް
ނިކުމުވަން އޮޅި ދެއްވައިގަތެވެ. އެވަގުތު ކުއްޖަކަށް ގޮވާލިއެވެ. އައްދަހުން އޮޅިތައް ވަރަށް
އަހަރިގެން އެބައޮތެވެ. އަލިފުޅު ބޮންޏެވެ. މަގާ އޮއްޔު ދުވަސްޖެ މިއޮޅިއައިގެން އައްދަހުން
ކުޑަކަށް ނާރާހަގެވެ. އައްދަހުގައި ހުންނާނި ވަރުޖެއްސި ނާގަސްޖެހި މާނިއާވަރެވެ. އެ
އެއްކޮޅި އެންކައިގެން މި އޮޅިއާއި ބަޑުވާލާހައެވެ. ދުރުން އޮޅި ދިވާލަކައި ހުޅުދުވި ވާހަކަ
ވިއެވެ. ހުޅުދުވި އޮޅިވާ ގޮވާލިއެވެ. ކަލޭގެވެ! ބޭރުން ކުރަނިދި އަލާފައި އައިސްއް
އަބައްދަށެވެ. އައިސްގޭ އޮޅިއައް އަބައްބެޔެވެ. އަލިފުޅު ބޮންޏެވެ. މަގާ އޮއްޔު ކުރިއަށް
ދުވަސްޖެ ކަނަޖެހުން ހުރިހާދިގެން ނަހަމަވެން މިއޮޅިއަށް އެންނާނީއެވެ. އައިސް ވަސްކިނިގާ
ކުރިއެއް ބަނާނެވެ. ކަލޭގޭ ގޮވާލިއެވެ. ހުޅު ކަނަޖެހުމުގައި ބޮޑުދުނި ދުރިދުރި އެބަލިއެއްބެވެ.
ހުރުމަތްސް، ދުރިދުރިފައި ވިހަނީއެވެ. އިދުކަލަކުން އެންކަލާގެ ދުރިގެނާ ގޮވާލިއެވެ.
އަސްލާ! ރަނގަޅި ބުނުމުގައި ދުނިކާލިއެވެ. އަލިފުޅާއެވެ. އައްޔަލި ބޮޑުން ވަސްޖެހިނީއެވެ.
ވަންދާނދަރުން ވަސްޖެހިނީއެވެ. ހަށިމަދާ ދިމާއިންވާސް ވަސްޖެހިނީއެވެ. ވޭރުންވާސް
ވަސްޖެހިނީއެވެ. އަލިފުޅު ގޮވާލިއެވެ. ކަނޑަށް އެމުއް އައްމަބަލާނެވެ. އެންކަލާގެ ވަޔަށް
ފައިބައި ހުޅުވިގެންނަ އެންވަނީގެ ދުވަނި އަޅުންހިފައި، ކަނުދުގެދުގައި ބޯއަވައި ސަލާމަތް ވަނި
އުކާލިއެވެ. އަލިފުޅު، ގޮވާލިއެވެ. އެންކަލާގެއެވެ. އޮޅުދުން ހިވަނި ދުން ވެލި
ވިސްގެއްހުރުވެ. މަހަކަން އެމުއް ނުބެވެ. ކަލޭ ދިޔައުވެނި އެންއުކަލާ؟
އިއްވާލިބަހާއްކަމައި އަހަރެންކޮޅުސް ސަލާމަތްވަނި އުކާލިއެވެ. ދުރުން ބޯދި ބަލާލިއިރު
އޮޅުދުނަން ތަވަރުގަނެއް ވަން ބޮޑައިން މަސްވަރުފައި އޮޅުވެ. އަލިފުޅު ގޮވާލިއެވެ.
މަހަކަން އެމުއް ނުލިބައެވެ. އަހަރެންކޮޅުސް ދުއައުން ދުވަނި ހިފާފައި، އާނ، ހާނ، ހިޔާލައި

ސަމޭކަވަހި ބޭނުންކުރެއްވިއެވެ. މުޝްރިކުންގެ ހިތަކީ ރަނގަޅުގޮތުގައި ހުރިހާވެސް. އެންމެ ކަމުދާތީ
ދިއްބަރުވަރުން، މުވަތާ، މުތިހަވަތާ، ޢައިދަރުވަތާ، ކަޢުވަތާ، ފެންފިލާވަރުން ސަލާމްކުރެއްވިއެވެ.
ދެން އަބޫބަކުރު ކުރުމުގެނބާ ހިފައިގެން ފިލާގަނޑުގައިކަމުން ދޭހި ހިނގާލަން ބޮޑުފަހިވާ ގަދި
ހަދިޔާއާގެ ކަންތައްތައްކުރެވޭ. ކަންތައް ބޭރުގައި ފިލާވައިލާ، ނާގޭގައި. ކަރަކާއްދުނު،
ދާނަމަގެ ދިޔައުޅަނދަށް ފުރާނަކަށް ބަރަހަނާވެ. ބޮޑާލަނުކުތް ގަލީދިއެވެ. ގަބުލަސްކުރަސް
ދިޔަވަރުބާކި ކަނޑެކުރެވެ. އަދިކުރު ބެންޓެވެ. ނުކުނަދިޔާއެވެ. ދެންއަދިކުރުގަން ދިސްވަރި
ބައްޕަޗަށް ގަބަންނަ އަރިހަށްވަޑައި ދިޔައި އަޅުއަރުވެ. ދެން ދޯދި އަނބަރުކުއްވަން
އަނބޮނާދިޔަނާ ވަގުތިވެ ދުރަތުގެފަތްޖެހިއެވެ. އިނުއްޑޭސް އަނދިރިވިލަތްޖެހިއެވެ. މުޅި
ދިރިދު އަލަން ކަނުދާރަން ފަތްޖެހިއެވެ. އާއިވަނުއަޅި ދިލާދުކަރުވެ. ބޮޑާލަނުކުރު
ގާލިއެވެ. ދެން ގަނޑާރި ކަފުއަރިދިޔައެވެ. ލާކަރައި ކަޔަގަމަސް ނާގާނިއެވެ. ދެން
އަދިކުރު މާކަރުގެން ވައިރުވިއައް ދެއްވާގެ ދެއްކަރިއެވެ. އެވަގުތު މުޅިދުރިހު ބައްދާލާވައި
ދެކަން ދަރުބާލާވައި ވިލާގަރުގެއް ނަގައިފިއެވެ. ވަގުތުރިކުރިން ގާލިއެވެ. އަދިކުރުވާއްވެ.
ހިފަހަސްގަރުގެއް ލާލަކަން ނުފުނުއެވެ. ދިޔަރަހި ވިސާހި ވިލާގަރުގެއްވެ. އަދިކުރު
ބެންޓެވެ. ގަނޑުއޮ ރައްގަވަން ދުވަނޑު އޮއްގ ހިލަވަރު ބަލާލަން ވާރުއެވެ.

ފުސްގަރުގެ ދުވި ހިދަލަން އުރާއްލު ކަހެ ލަހަބާލިއެވެ. ސަވަލުން
ބޮޑު އައްލިއެވެ. ދެންހަވަރު ކަންކަހި ގޭޓުލާގައި، ހަރަސްވިލާ ދުވާލާގައި ދާސި
ދުއްވައިގަވެ. ނާރުބުރުގައިވަހި ހުރު ވާދިޔާ އަވައިފައެވެ. އޮޑިގައި ޖަޔާ ވިއްސާލާ ނާރުން
ދުވަހި ލާދަނާއި ބަކަރުވަހުވެ. އާހައްކެވެ. ލާދަނާއި، ބަކަރު ފައިއަލާ ކަހަނުހުރައްވެ.
އަވަންކަޔާ ހަގަން ހުރައްވެ. އޮޑިގ ދިހަހިއްޔާ ކުރިން ގާލިއެވެ. ބުރަބ އޮޑިގ ދިހަގަހަޖޭ
އަޖައްއަ ހުވައްވެ. އަދިކުރު ގާލިއެވެ. އަދިދުބޮންހުވެ! ދިހަކުދު ހަގަން ވަވަން އެރީހުވެ.
ދެން ރަހްޖެކަން ފުގާލަހި އެދުބޮން ވަވަން އެރިއްޖެއެވެ. އެކުރިން ގާލިއެވެ. އައްޔި
ވަރުބާލަން ދުއްވައިލާހުވެ. އަހަރުވެން ސަވާލަމުން ދިބިއްދަހާ އެރިރާދު ވަރިވަރިން
އަންހަނިއްދަހާ ދިހަގަހޭކަން ހުކުރުހުރައްވެ. ދިހަގަހެ ކާލާދަރުހަވެވެ. މިހާރު
ހުވަދުއަވިދު ފަހަން އައްބައިދިއެވެ. އިރުކުވަކަން ގާލިގެ ކަހަގަހޭކަން ގަހެދުވައްޖެއެވެ.
އިރުކުވަކަން މިހިނާ ހިސާބަން ފުހައިދިއެވެ. ފަދުވަރިކުރިން ހުއިގަހާފު ގާލިއެވެ. މިއްޔެ
އަވަރަން އައްދަރުއަވަން އަބުހާލާހުވެ. އަދިކުރު ބޮންޖެވެ. އަހަގ ގަދަހުކަން ދިބައްހުވެ.
އަހަގަދަކުހަރުންޖާ ކާލާވަން ގަހަގާސް މިހިނާވަހަން ލާފާހަލެވެ. އިރުކުވަކަން ކުރިންބަޔައް
ބުރަން ހާހިދިގަން ދުވަން ވަހަދިވިއެވެ. އަދި ގާލިއެވެ. ދުލާވަދު އަދިކުރުވާއްވެ. އަވަރަން
އޮޑި އަބުހާލާހުވެ. ދެން އޮޑިލިކުރިން ހަކަމް ބަލާލައި ބޮންޖެވެ. އަދި އިރުލުދުވަން ހިހިރާ
ލަހަބާލިއެވެ. މިއްޔާ މިއްޔެ އަބުހާލިއަހާ ބުރަންޖަން ފުހައިބަވައްވެ. ދެން ބޮންޖެވެ.

އަލިދެބެންނޭވެ! ވަސްއޫދު ދަރިވެ ދެވަން އޮނިގަނޑުތަކެވެ. ދެން ދިރިހުރިއްޔާކުންދޭސް ދިރިހުރީ ހިނދުކޮޅަކު އެންމެފަހުން އޭގެ ފަންގިފިލާ ބަނޑުން ބަރާބަރެވެ. ދެން އާރިހުރިހަމަ ނިކަމެތިކަމެއް. އަލިދެބޭން ގޮތުގައިވެ. އަލިދެއްޓަކާވެ އަހަރުގެން ދެބެން ބޯގަނޑު ބަލިވެއްޖެއެވެ. އަލިދެކު ގޮތުގައިވެ. އަލިދެބެން ފެންބޮޑަން މިކަމަށް ޖެހިލުންވެ. ދެން އަލިދެބެން އަރިހަށް ފެންގަނޑުގެ ވަރުގަދަ ބާރުލާމެ ބުނެއެވެ. ކުރީންކަމުގެންވެރިވެ. ފެންއޮށްވެ. އަލިދެކު ބުނެއެވެ. ކުރީންކަމުގެން ވެރިވެ. ދެންވެސް އަވަހަށް ކުރިމަތިން ހަރަށް ހާދަނެވެ. އާބުން ފެންތަކުގެ ބަލިބޮޑު އަހަރަހަރުގެ މާލިމީހުންނެވެ. ދިރިހުރިބާރުގެ އާރުކާ ހަރަށް ބާދަލުކުރިބި މަހެބޮޑުގެން އެބަ ހަރަށް ދަށްކަލިއެވެ. އަލިދެކު ބުނެއެވެ. އަހަރުގެ ހަރަށް ބުނެދިނެވެ. އަލިދެބެން ބުނެއެވެ. އަހަރުކަލެވެ ދުވަހަކުވެސް މިހިސާބަކަށް ސާބަހަރުގެވެ. އަރަސްމިލާ ހަރަށް ބުނެދީހަރަށް ހާހިގާނުގެ ދެއެވެ. އަލިދެކު ބުނެއެވެ. މިހަރަށް ފެންދީއްލާ ބަލައިލާ ދަރަލިޔާއި ދިބު. ދިހަހަރުގެވެ ވެ. ވެހޮޅުގެ ކަލަލިވާ ދިރިއްޔާ ދިރު އުދުސްއަށްމާގިރަން ހުރުތާއްދަހަކަން ހުދުދާހާއްޖެއެވެ. އަލިދެކު ބުނެއެވެ. ދިރުއްވާ ސަނަ ހަމަ މިހަރަށް ބުނެއެވެ. ގިރިދާދާ ދިރިގަނޑާއްޖެއެވެ. ހުދުއްދަރަން ދާހަރެވެ. ވެރުވިނިން ބުނެއެވެ. ދިހަހަރުގެދާ އެންހުދުދާ ހިވަލިދެއްދަން ދިރަހަން ވަލިބަދާ ހިނދެކެވެ. ދެން ދެރާ އަވާ ދިލާގެއެވެ. އޭދު ދުވެހި އޮދި ދެއެވެ.

ކޮވަރުގެ ބުރުސި

ދާއޯ ވަލިނަބު ގޮތްލައްފިއެވެ. ދެންވަރު ދެން އައިސްއެވެ. މިއަދު އަހަރެން ހަދުހަކަން ދާންފައްޖެއެވެ. ދެން ހާދަހި ދުވަން ދޫގެއްފައި ބަޑުވަލި ދުރުނިވުގައި ޖެއްސަފައި އެއްޗެހި އަތުން އަޅަފައި ހަދަހިދު ކަނޑުގައި އަރާއްފައި ކާރަދު ސާރަހަރި އަރާވަރައްފައިގެން ހާދުހަކަދުހަވަން ހުކުންނަފައިވިއްޖެ. ވަލިވަ ދުހައަވަ ހުކަރުއަހަރެފައި ކާދުދާހި ނަންގަފައި ގެޖެ ދާއްސަފައި ހާދާދު ހުސްކަހާދަފައި އެއްކާޖެފައި އެއްދާނަފައި ސާދުކަހަރެފައި ގެޖެވަރެފައި ކާހަރެދާވަރި ކާދުދާހި އަދެއްޕަރި ދެވަސަ ހުކަން އަހަރެފައިވިއްޖެ. މިޖެހެން ދާސާވަލިވަ އެނަސާވިސެ ހުކަން އަހަރެފައިވިއްޖެ. ދެން ސާވިސެވަނައްނަވި، އެއިކާދު ހުކަން ދާސާވަލިވަ އަހަރެފައިވިއްޖެ. އަހަރެފައި ކާދުދާހި ނަންގަފައި ގެޖެދާއްސަފައި ހާދުސުކަހަރެފައި އެއްކާޖެފައި އެއް ދެންނަފައި ގެޖެކަހަރެފައި ކަހަދާވަރި ކާދުދާހި އަދެއްފައި ކާވިއެ އެއްދުދުގެދުކާރިކަން އަސްމަހޫރު ﷲ އެވާ! ދާސާވަލިވަ ދުވަހެއް ޖެހުނު އޭގެއްގެ ސާދުހުގެ ދަރެވެ. ދާސާ ވަލިވަ ސިއްރުބެއްލިބުނު ހާދުހު ބުނެއް ޖެހިއްޖެއެވެ. ވަލިވަ ބޮޑުވަންނަފައި ބަނޑުން

ވެރިފުޅާލައްލައި ކަންފަޅި ފުނޑުނޑުގައި ޗައްސަލައިގެން ގޮދަރަށް ދުރުވެއްޖެއެވެ. ދުރުވެ ގޮސްލެއްވިއެވެ. އައިސާއެވެ. އަހަރެންގެ އުފާހަށް ނުދަވާ ބޮޑުފުއްދާ ހުދުން، ހުރިކަން ފެނުނުގައި ދޫނުވޭ. ވިހަކަޅުކަން ވަރިވަ ފުނޑި އެކާގެ އުފާއިކް ދޫވ ހަނގަމާކަލަށްލައި ބޮޑުފުޅަށްނަމަ ބޮޑު ހުދު މަބާސްކަލަ ވެއްޔާހުވަލަށްލައިގެން ހުންނަވަނީކަށެވެ. އަވަގޮތް ދުންވަން ދުނި އަދިސަ ގޮވާމިއެވެ. މިއަދުކަ، މަރިމަ ގެތަކުން ހުއްޓާނުދުވަހުގެ ނުދުވާހުއްތެވެ. މަރިމަ ބޮނޑުލިއެވެ. މިއަދު އެކުން ނުބައި ނުލަވާ އަނގަތަށް ނުކުތާނެވެ. ދޮން މަރިމަދު ހުވ އާއިކޮޅު މަގަން އެތިލައްވިއިނު އޭޒި ގޮނޑުދޮރަށް ދޮކޮށްލަނިއެވެ.

ފޮސަލަރިމަ ގޮވާލައްވިއެވެ. ޝިޔާދި ކޮށްޕަނަކުން ކޮން ހަނަކަށް އައި އޭޒި ކޮޅުއަހަރުދެވެ؟

އޭޒިން: މިއި ހަދުންގެ އޭޒި ކޮޅުއް ނުނުވެ. ހުވަދުމީ މަސްދުއްވާ އޭޒިއާކޮވެ. ގޮސްފޫދުއް ބަލާ ލެއިއްވެ.

މަރިމަ: ކޮއި ފުރާއްވެ. ހުވަދުމީގައި ކަލު އަޅުމަލުބޭ ހިޔާ އަހަރެންގެ ހައްޔޮއްސަކަ ހުންނާނީއެވެ. އޭނާ ގަދަވެހުރި ހުއްޓެވެ؟

އޭޒިން: އާއްކަވެ. އޭނާ ގަދަވެހުއްޖެވެ.

މަރިމަ: އޭނާގެ ކޮޅުކައްޗަކަ ހުންނާނީއެވެ. އޭނާ ގަދަވެހުރި ހުއްޓެވެ؟

އޭޒިން: އެއި އަލިފުޅުގެއް ނޫނުހުއްޓެވެ. އަލިފުޅު ހުރި ގަދަވެއްޖެވެ. ވިޔަ އަލިފުޅުގަކަ މި އޭޒިގައި އެބަ ހުއްޖެވެ.

މަރިމަ: އެހެންވިއްޔާ އަވަހަށް ފައިބާނަވެ.

ދޮން އަލިފުޅު އަތުލަވިފޮރި ހުވަވާލާ ފަހައި ލޮނޑި އަސްދު ކަލުލިބާސް ވަރުލައި ފަސްޓަކު ހުވާ އަވާފައި ތައްދާރުވާލުން ކަމުކޮކާ ފޮސްލައިގެން ގޮދުލުފަހި ބޮނޑުވެ. އަލިފުޅު ވަހަކާއިއާ ފަވުދުގެހަގަހައި މިއަދި ބޮޑުނަޖެން ދިރިއުޅެންތާއެވެ. އަލިފުޅު އަވަހަން ބޮޑުނި ލިބަން ކޮންޏާ ފައްބާލާނެވެ.

އަލިފުޅު އެއްގަވަން ފޮބިލާ ފޫސާވަލިމަ އަލިފުޅުގެ އަތުކައިރިގައި ހިފާލައި ސަލާމް ކޮށްލާފައި ބޮނޑުވެ. އަވަހަން ގޮތް އަވަހަން ދަރާހިނގާލާވެ. އަލިފުޅު ގޮސްދުރަހަން ފޫބަޔާއްކަ، އަލިފުޅު ބަލަންފުޅުގެން ހަރުގެ ހުރިހަލި އަންހެނުން ކައިލަދަރިން ކައިރި ޗަހައިގެން ގުދުދަރިން އިސްދާލި ލަވައިގެން ބޮއިޔިކައިރިން މަގުމަޑިގައި، ހުއްޓާ ދަވަދުން އަޑިހަމައްކަން އަންހާން ފަހައިދީއެވެ. ޗެލޯން އަންހެނުން ބޮހަސި އަލިފުޅު އެއި އަލަމާ ފިރިއެއް ކަދުގައި ވިހަމަމާއެވެ! ދުސްކަލި އަންހެނުން ބޮހަސި އަލިފުޅަކީ، އަހަރެންގެ އަލަމާ ދަރިހަމަމާއެވެ! ފިރިހެނުން ބޮހަސި ހުވަދުމީ ކޮއި ބަލާދުވަން ބަހުރެބޮޑުގައި ސިވިގެވެ. މިއަދު އިވުމުން އެމީހުންގެ އަހަވިން ބޮހަސި އަލިފުޅަކަށް އެއްކޮޅި ޔާއީކަމަން

ވަނީވެއްޔާ ކަލޭމެންނަކަށް ކާއެއްކަމެއް އަދި ބޮވާން ފެންތިލައްކަވެސް ނުދޭނަމުއްވެ.

މުސާމަރިމަނީ އަލިފުޅާއަށް. ގޯތިތެރެން ދުރުވެ. ނަގާތު ސާއިބޯ ބައްލަވާފައި އެމީހާ ކަނޑަށް އޮތި ދިޔުމަށްފަހުއްވެ. އަދި ގޮވާލައްވައްވެ. އައިސާއްވެ. އަވަހަށް ބޭރަށް ކަނޑާ ތިޔަވަރެވެރިކަން ހަވާލުކޮށްލާށެވެ. އަލިފުޅު ގޮވައިލައިން ވަނުމުން މުސާމަރިމަ ބުނެއްވިއްވެ. އަލިފުޅު ތިޔަފަދަ މިނަންގައި މަޖުކަންމަތިވާނުގެ؟ ކަލަން މިރުވާނެ ހިނިވިތުނުއްވެ.

އަލިފުޅު: މަރިންބުނީއްވެ. ތިމަހާރި ހުރީބުރީ ތަނުގައްވެ. ހިނގައިގެން އަންނަން ދަންތޯއްވެ؟

މަރިމަ: އަލިފުޅާއްވެ! މިތަނުގައި ތިޔަމަސައްކަތް ހުރިމައިދޭށެވެ. މިނުވާނެ ހިނގާފަށް ދިޔައީނުއްވެ.

އަލިފުޅު: ތިމަހާރި ހިނގައިގެން އަންނަން ފުރުވާށެވެ.

މަރިމަ: ތިއަހުން ނަހަދާށެވެ. މިތަނުގައި ދެއަހަރުދުވަހު މަޖުކަންމަތި ދާށެވެ.

އަލިފުޅު: މުސާމަރިމަ ބުނީއްވެ. ހަދުވަރިކަލިން ކަމުގެ އެއްޗެ ބަހައްޓާށެވެ.

މިހެން ބުނެފައިކަ މުސާމަރިމަ ގޮވާލައްވައްވެ. ދުރުއަރިސާއްވެ. ތިއްކަވެ އަވަހަށް ދޮރުއަށް ކަލިހަނަށް ކައްކާލާށެވެ.

ދެން ތިންމުދިހަކު ކައްކައި ހަދާފައި ފެންގެކުރި ވަޅުގަނޑައި ކާއްޕަކުތި ގެންޏަށް ބަހައްޓައިފިއްވެ. ފަދުވަރިކަލިން ކައި ނިމުމުން އަލިފުޅު ބުނެއެވެ.

ކަލޭމެންވެއްވެ! އަހަރެންގެ ބައްޕަފުޅުގައި އަހަރެން ބުނެއްވެން ފައިބަލާފައިވާނެ އައްމަވަރަކަށް ނުބެހެ އިނގޭއްވެ! ބައްޕަ ފުޅުގައި ބެހުން މިހެންނެވެ. ހެޔޮ އައިސަކަން އަނގައި، އަލިފުޅު ދަންނަވާ ވިއްސަހަރުމަށްކަން އަދާ މަސައްބަހަން ފުރިމަށް ދެމަސްކަރަނުދި ދުނިޔަގައި ގޮތެއްނަހަޅެއްކަމުން، ފައިބާނު ދުނިޔާ ގަބޫލުކުރުން، އަލިފުޅު ކަނޑަށްވެއްޖެއްވެ. އެވަގުތު އަހަރެންގައިހުރި މިހާރު ދުނިޔާ ގަބޫލުކުރުން، މިހާރު އަލިފުޅު ކަލައިގެން ހިނގައްޖެއްވެ.

ކަނޑުމަތީ ބުނެއެވެ. ހުދުތުއްޔަކުން ދުރުވުމަށް އަވަހަކަން ހުޅު ދަތުރުގައި ކަލާ ކާފިޔާ ދަމުކަނޑުން ފެންފުރާޅު. އެވަގުތު އަލިފުޅު ވިސްނުމާ ދެކެވުނުބައްސަށްގައި، އަނަބުރާ ދޭބަތުނުގެއްސަން ދިޔައީކަމެއްވެ. ހަކަނޑުރާ ކަނޑުގެ ދުރުވި، ބޯފަތިން ދެވޭފަދަ ދިޔުނެވެ.

ދެން އަލިފުޅު، މުސާ މަރިމައަށް، ހަދުވަރިކަލިން ހުދުތުއްޔަކުން ގެންގޮސް ނަގައިގަތެވެ. މުސާމަރިމަ ހަވާއި ތަނުއަދީރުވާނެތެއް ވެއްޖެއެވެ. ދުރަށް ތަނުދުރުވެއްޖެ، އަލިފުޅު ބަރަސްދުރަށް ބުނެއެވެ. އަހަންނަށް ފާޅުކުރަން ކައްކައިދިނަކަ، ކަލާ ކަނޑުގެ ކަނޑުވަރަށް ހިނގައިލީ އަލިފާނުގެ ދިޔައީއެވެ. ދެން ފާޅުކަ ނުދިޔަ.

ތޮންތަދުވާފާއި ނިންމަވައިފާނެވެ.

ބޮޑުނިން ފުރިހަމަ މާލިހަލިކުއްނުވެ، ހަމައެކު އެކުގައި ހުޅުދުއްތަން ދުކޮށްލައިފިއެވެ. ކަލޭފާނުމަދު ދުވެފައި ގޮޅިދަނޑުގަނޑު ބަލިއިރު، އޮޓިއަކާ އަލިފުރެއް ފެންނާކަން ނުވެވެ.

ކަޅުތުއްކަލާ އެއްގަމުންއިރުމާ ކަލޭފާނުމަދުބާ ބުންޏެވެ. "ތިޔަހެނދުނާ މަގޭ ރަސްމަދަރިފުޅު ކަބަހެއްޓެވީ؟" ކަޅުތުއްކަލާ ޖަވާބުދިނެވެ. "އޭނާ އަޅުގަނޑު އަތޮޅުގައި އަލިފުޅު ދަނޑިބާ ހިމާޔަތްމަދުއްކަން އަރައި މަސްބާނަން، ފުރިތަނާ ދުމަސްކަންނަމި ދޮނިގައި ގޮއިދަން އަތޮޅުބާނަދުން، ފުޅުބާރު ދުރަކަދުން އަލިފުޅު ކަނޑަން ފެއްޖެއްޖެއެވެ. އެވަގުތު އަޅުގަނޑުހި މިއަރު ދަހިކަދުން މިއަދު، އަލިފުޅު ނާމައިވިއެވެ. ކަޅުތުއްކަލާ މިހުންބާއިރަނ، ކަލޭފާނުމަދުބާ ހާނިގެން ބިންމައްކަން ފެއްޖެއްޖެއެވެ.

އެވަގުތު ކަޅުތުއްކަލާ ހިތްހެޔޮއިރުއެވެ. އަސްތަޣްފިރުއްލާހ ޢަމަ. އަހަރެންނަން މިހާރުމިތުރި މިހެއްގެ މަރަކާ ތިޔައެވެ. ދެން ކަޅުތުއްކަލާ ބުންޏެވެ. ދެން ރަސްކަލޭފާނު ނުލެވެ. އެމަހާ ފާއިހާ ހިނދުވެން އޮޑުނުވެ. މިހެން ބުންދުން ކަލޭފާނުމަދު ތިދުވެގެންގޮސް އަނދިނާފުން ގާތުގައި ބުންޏެވެ. ދުވެރިންގެ ދަރިފުޅު ދިމަދު ނާޅަވިއިއެވެ. އެހެން ބުނދާއްލާ އައިދިނާފުން ބިންމައްކަންފެއްޖީ ތުޅިފުޔާން ފަހަރުވިއެވެ. އާގައި ދުއަތުން ތަވާން ފަހަރުވިއެވެ. ދެން ކަލޭފާނުމަދު ބުންޏެވެ. ތުދުވެ އަތޮހެން ފާހިހާއަން ކައްނާނުވެ. ދެން އައިދިނާފުން ތުދުވެގެންގޮސް ހާހިހާއަން ކައްލާން އުވެން ފަހަރުވިއެވެ. ހަތުމުދި ހަސްޖެ ދުވޭފުޅުވިއެވެ. ކައްލާވުގެ ހިރިހަތުއްގައި ރައްދިތުމުންގެ ކުރިބޮޑު އަންހެން ކުރިން ދުތުމީ ފުނުއެވެ. ކާން ތަހްދީރުކޮށް ނިމުނުތަނާ ކަޅުތުއްކަލާ ބުންޏެވެ. ކަލޭފާނުމަދުބާގެ ވަރިހުރުދުވެގެން ގެންނަނަންހެއްޓެވީ. ކަލޭފާނުމަދުބާ އެނދުއަށް ބޮޑުދުވުން ފަދުފިރިހުރިން ގެންނާ ބޭޅުއަހިރުމިގައި އަތުރާރާމިއެވެ. އެންކަޅުތުއްކަލާ ބޮޑުއަހި ހިތްނާމަދު އަތުރާރާމިއެވެ. ދެން ކައިބޮޑުހަރުއި ނިމިގެން ސަމާލުވެ ފާހިލާ އަންފަރު ރަސްގޮތުބަރުކާތަން ހިފާވިއެވެ.

މިބައިމިހުން ހިފާވުމުން ކަލޭފާނުމަދުބާ ބުންޏެވެ. އަހަރެންގެ ދަރިފުޅުކަން ފާހިހާ ހިފާވިން ހުއްޓެވެ. އެވަގުތު އައިދިނާފުން ގާތުވިއެވެ. ކަލޭފާނުމަދުބާއެވެ. ދެމިހުން އަހަރެންގެ ދަރިފުޅުކަން ފާހިހާއަށް ނުހިފާވެއްޖެވެ. ދެން އަވަހަށް، ރައިމްއަދުދުން ގެންގޮސް ކާތާރި އަލިފުޅުކަން ފާހިހާ ހިފާވުނަދައިވިއެވެ. ދެން ކަޅުބިހިހާ ދުވާ ފަޅުރުންނަން ސަމާލުވެ ކާންވިއެވެ.

އަލިފުޅު ގޮތުއިގެން މުސްކުރިވަ އޮޅުގެ ގެއަށް ދިއުދުވަހު ދޮރޯ މަދިވަ، ބުނުއްވިއެވެ. އަލިފުޅުގާއެވެ. މިދުގެ ބޮޑުވި އެދިގެދު ގިނަކަންފާނުގައި ގެއަށް ވަންނާނެވެ. ގެއަން

ވަނުމުން ބުނުއްވިއެވެ. މިދޫ ކަލޭގެން ކަމުއްދި ބޯކަރު ކުޅެއްޗަން ދުރުކުރައްވާށެވެ. ކުޑަކުދިން އިރުވާ ކަލިކަ ބުނުއްވިއެވެ. ކޮއްޓާ ފޮނުވާލާ ބާރުގައި ދުރުވެގަތުމަށްވާށެވެ. އަލިފުޅު ބާރުގައި ދުރުވީމާ، ދޫސާ ކަލިކަ ދުރުވެ އެކަށީ އަނބުރާ ދޮންބެން ދޮންބެއިސް ގޮތުގައި ބުނުއްވިއެވެ. އަލިފުޅަށް ތަނަށް ކޮއްޓާ ހަރާލާ ބާރުން. ދޭން ދޮންބެން ދޮންބެއިސް ބަލިގެއަށް ގެންދަން ކުޅޮއްގައި ވަގުތުން ހުރިހާއި ކާރި ފުރުގައި މިބައި، ކަލިރަކު ބާރުވާ ހަރާލާ އަރައިގެން ބޮޑުރަސްގެފާނު ހިތައިވިއެވެ. މި ތަނުން އަރައިގެން ގެއަށްގެންސް ބޮޑުއަރިހަކީގައި ބަރައްޗައި އަލިފުޅަށް ފުނިވުންމަތިން ކާޅު އިރުވާދެއްޖެއެވެ. މިއިން ސަލަސަލާގެ ކުރިއަށް އަރާވަރުގެ އެތިކޮޅަށް ދުވެގައި ޖެއްސުމާއި އަލިފުޅު ގޮދުރަށްޖެއެވެ.

ދޫސާ ކަލިކަ ބުނުއްވިއެވެ. ކަންނުބައްލަވާ ހިއްވަރުއެވެ؟

އަލިފުޅު ބުނެއެވެ. ދުރުދުއަށް ގެއްދެހިއްސާރު ދުވަހަކުވެސް އަހަރެންގެ ބޮޑުބެއް ނުކަމެވެ.

ދޫސާ ކަލިކަ ބުނުއްވިއެވެ. މިތަނީ ހާލަށް ދުރަށްދޮކަވެ. ދޭން ދޮންބެން ދޮންބެއިސް ގޮތުގައި ބުނުއްވިއެވެ. އަވަހަށް ބަރުކަށިކަން އުފުރެވެ. ދޮންބެއިސް ބަލިގެއަށްގެންސް ގޮތުގައި ކަރުހަދާ ހާލުގައި ދޮވެގެން ހިނގައިގެން ކަކޮށްހުރި ރަގަޅަކަށް ކަށިކައިވިއެވެ. މި ތަށްޓަން އަރައިގެން ހާލަތު ހަކަތަ މިހުރިހާ ކަމަކީ ބޮޑުއަރި މަށަކަށް ގެންސްވިއެވެ.

އަލިފުޅަށް ފުނިވިނާ ކާރިއިރުގައި އެތިކޮޅަށް އަރަހަށްދާގައި ގޮދުރުގެން އައިސް އަރަހަށްދި އެތިކޮޅުވެސް ފުނޑާގަޅަށް ވައްޖާގައި އަޔަރުތުރައިވިއެވެ.

ދޫސާކަލިކަ ބުނުއްވިއެވެ. ބަލަގަ ކާއިރުވާއެވެ. ކަން ނުބައްލަވާ ހިއްވަރުގެންތަވެ؟

އަލިފުޅު ބުނެއެވެ. ހިޔާލާ މި ޗާކާށް ގިނަކަމުން ރަގަޅުކަމިކުޅުވެސް ފިރުގަތު ނުވިއެވެ.

ދޫސާކަލިކަގެ ދޮންބެން ދޮންބެއިސްއަށް ވަރަށްބަޔަން ތުރުތުރުތު އަޅުކިރި ގޮވާގައި އޮތް ބަލިގެއަށް ވަންނަވައި ފުރުއްޖެހަމުދު ދުރާލި ނަންގަވައިގެން ވިސްނި ހަނދަކަށް ދުކު ހަށިވަގައި، ގިރުއްވައި މިހުރި ވަސްއަޅައިގެން ކަރައްވާގައި، އެއިން ފާހާ ހަނދަކަށް ކަލިތާބުރުން ކައްކަވައިވިއެވެ. މިއާކަ ތިން ވައްޖަރުގެ ތިން ހުރިހަވެސް ކައްކަވިއެވެ. ދޭން މިވަކަތި ގެންސް ބޮޑުއަރިހަކީގައި ބަރައްޗަވައި ގޮނި ޖެއްސުމުދަރު އަލިފުޅަށް ފުނިއަދުއްމިގާ ހިރަކާތަށް އަޅައި ދުޖެހުމަންދަރު އެތިކޮޅަށް ހަގައި އަހަރެންދާވައި، ފުނުމައިގެން އަތުވެއްޖެއެވެ. ގޮދުރުގެން ދޮންބެއިސް

އަސަރުގަދަކޮށްދީ އުތިކޮޅު ފުރަގަހަށްދާފައި، އަޅުގަނޑު ބަލައިލީމެވެ.

މޫސާ މަލިމަ ބުނެއްޖެއެވެ. ބަލަ ކޮއިފުޅަށް މިފަހަރު ކޮންކަހަލަ ބައްޔެއްވީ ޔެއްވީހެންތޯއެވެ؟

އަލިފުޅު ބުނެލިއެވެ. ފުރަގަސްދަށުން ހަރަ އުއްގުޅަކަށްލާފައި އުތިކޮޅު އަޅައިން ދާފަރުމިއެވެ.

ކޮޅުނުކަވައް ނުނިވިގެން މޫސާމަލިމަށް ދުރުވެ އެނގޭ ދަރިފުޅު ދޮންހިތަލަ ގޮތަކަށް ބުނެލިއެވެ. ދަރިފުޅާއެވެ. މަށަށްނޭ ހަލާބޮއްސަވާ ގެންސަލާން ކަލޭނުގެން ކޮއްތިކޮޅު ނުކުމިގެންނެވެ. ދަރިފުޅު ކޮއްތިކޮޅު ކައިކަވީރު ބަލާނަވެ. ދަރިފުޅު ތިހަޑުމިހިރު ބައްޔަ ދުވަހުފަހުން ކަލަކު ނުބިޔަލާއި ސީދު ގެއްޓެވެ.

ދޮންހިތަލަ ނަންގަތެވެ. ބައްޔާގެ އަން ދުރަލާނަވެ. އެދުވަހު ކައްކަލާނަލާވެ.

މޫސާމަލިމަ ދުރުލިޔާ ދޮންހިތަލަ ކޮޅަރަހެނވެ ގެރިޔާ ހަސްފުދޭ ދޮފާރި ހަސްދު ނުފޮތަރި، ޖަރުނުދޮށް، ދޮފާރި ހަސްފުލަން ދޮފާރި ފާނުއަޖަހި ޖެހުމަކައިގެން ފެންބަރަން ކައްކައިލިއެވެ. ދެން ރިހާކުރު ނުޅަބައްގެ ގަތިޖެހުނު ތޮންޖަހަން ލަދައިގެން ރިހާކުރު އަރައިގެން ހިވައިގެން ދެދު އުތުރުގެއަންޖެސޯ ބަހަށްޖަހާލިއެވެ. ދެން ހިދުލައި ތަމަތް ގޮތަކައި ބުނެގެން މޫސާ މަލިމަށް ނަންގެނުލިއެވެ. މޫސާމަލިމަ ދުރުލަ ތީރިއްޖަލައި ބައްލަވާލައި ހިތަށް އެރިއެވެ. އެންމެ ދަރިއަކު ގޮއްޖެ، އެންމެ ކަލަކު ހޯދި، މިހިރީ ކޮންކާރިހެއް ވެއްސުއްވާ. އެހެން ގޮތުކަން އެއްޗެކެ ކައްޔާ ނުކުރުން މިހަކަށް މިދިޔާރި ޔަހިނަކަށް ގެއްނޫ. ނަލަފައްސޭ ދަރިފުޅު ކައްޔާހީ، މިހާރު ހިއްޔަތްގެން ނުކުރު ބޭއަރަމަތިގައި ބަރައްޖަފައި މަތިން ބޭނި ޖެއްސުނަޔިލިއެވެ.

އަލިފުޅަށް ފެންދިހިފާ އަލިފުޅު، ކޮން ދިހިރުވެ ބިސްތިހިދާވައި، އުތިކޮޅު އަޅަދަން ބައިލިއެވެ. ދެން އުތިހިހައި ހުދަނަ ހިރުކާރު އެބޮތްކާގެ ތުޅުދަން އަވާދޫވައި، އުކަން ފޫޒާލައި ތިން ހުޅަގަޔައްކަން ވަނާމާވައި ތިންފަހަރުގެ ކާރައިލިއެވެ. އަލި ތިހިސާރު ކޮންއެތި ފާރަލައިގެން ފާތިތާވައި ބުނެލިއެވެ. މޫސާމަލިމައެވެ. ފުރިހުއްޔަން ގެއްތިއްސާޔަތާ ދިރަމަ ކާއްޑާއް ހުޅުގެދަކަން ނުޓިބައިލިއެވެ. ދެން ފުރުބޯން ހުޒަރުދޮކިގަޔި އުށްކަވާޖެއްޔެވެ. އުކަޅު ފުރުހިއްޔަހި ހިތަން އުރުއެވެ. މިއަދު އަހަރުން ހުފަރިދީ އަލިފުޅު ބަލާޖެސްކިއެވެ. ހިޓަން ގެފުފްރަދޭ ކޮނެޔަޒް އުއް ތަހިރުން ޔިރަތާ ހިއްޗާޖާގައި ހުފަރިދީ އަލިފުޅުގަން ބަލާޖާގައި ހިތަން އުރުއެވެ. އިރާފަރުގޮތީ މިންވަރުފުޅު ހުރިއްޔާ އުޅި އަހަރުމެންގެ އަލިފު ފިރިދިޔާއެވެ.

އަލިފުޅު ބުނެލިއެވެ. މޫސާމަލިމަބައްޔެވެ. މަރުހިނން ހަވާރިހެޔިން

ގެންނާށެވެ. ދެން ރާވިރިކުދިން އައިމާ އަލިފުޅުގެ އެންދެރި ރޭގެ އެއްގަމަށް
އެހެރަ ދިޔައެވެ. ފޫސްމަރިމަ ބުނެއްވިއެވެ. އަޅޭ ހިތާކުރަނީ ކޮންކަމެއްތޯއެވެ. ދެން
އަލިފުޅުގެ އަޅޭހިތާކޮށް ހަރާގައި ގެއަށް އަތުވެއްޖެއެވެ. ދެން ފޫސްމަރިމަ
ބުނެއްވިއެވެ. އަލިފުޅާއެވެ. ބުނުއްސަވައި ތިޔާހިރި އަލަށްތި ކޮންކަމެއްތޯއެވެ. އަލިފުޅު
ބުނެވެ. ފޫސް މަރިމަބައްވެ. ތިޔާހިރި އަޅާނޭ ތަނުގެ ބުނެއްވާނެވެ. ފޫސްމަރިމަ
ބުނެއްވިއެވެ. އަލިފުޅު ގެބޮޑުތަނެއްގައި އަޅާނެވެ. މިހެން ބުނެއްވީމާ ގޮތް
އަތަށްގެނެސް އަލިފުޅު އަރަތަރު ތެޔޮތަރުކަމެއްގައި ގެނެސް ހިނާތަރުކޮތަރުގައި ތަރަށް
ވަދެއްޖެއެވެ. ދެން އެއްގޮތަށް ދުނިބެރިއެއް ކަނބަޅި އިރުވަރާ ސާއްބަޑަށި.
އިރުވަރުދެ ބެހެއްޓިއެވެ. ދެބޭފުޅާއްކާ ހައްދިކުރަން އައިސް ފޫސްމަރިމަ ގޮތަށް
އެއްވަ ހަރަގަތެވެ. ފޫސް މަރިމަބޭއްވެ. ތިޔާ އިރުވަރު ދެބޭފިޔަރުތަން ހިރަނާގައި
ނުބައި ހަރިކަވެއް ހިރިދާނެއެވެ. ހަޖަ އެތަށްތަރު ފޫސްމަރިމަ އަރަތަރުތަރުނާރުގައި
ހިނާ ތަރުތަރުނާރުގައި ކަވަސްދަރުބޭރުގައި ތިޔާހިރިގެއަށް ދުރުވެއްޖެއެވެ. ދުރުވެ
ބުނެއްވިއެވެ. ހައްދިކުރަން ބޮޑަށް ތިޔާ އިރުވަރު ދެބޭފިޔަރުތަން ނުބައިހަރިކަވެއް
ހިރިދާނެކަވެވެ. އެހެންވީމާ، އަރަކަން ތިޔާހިރިގޭ އިރުވަރު ދެބޭ ދުއްސާރުނެވެ.
ހުދުދިޔ އަލިފުޅު ބުނެވެ. ފޫސް މަރިމަބޯއްވެ. ބުނުއްސަވައި ފޭނަރިކަވެއް
ނިހިރާނެވެ. އަނެއްކަވެސް ފޫސްމަރިމަ ބުނެއްވިއެވެ. ދެބޭ ދުރުދާނެވެ. އެވަގުތު
އަލިފުޅު ބުނެވެ. އެހެންވީއްޔާ އަތަނަށް އެންދެރި އެޅޭ ބާރައިދާނެވެ. މިހެން
ބުނެގައި އިރުވަރު ދެބޭ ދުއްސަވަން ހިމެނޭ ފޫސްމަރިމަ ހާއިގެންނާ ބުނެވެ.
އަލިފުޅާއެވެ! ދެގައި ހިދާއި ކަލޭގެއްބޭކާ ގޮތާގައި ބުނަމެވެ. އަލިފުޅުބޭނުން ގޮތަކަށް
ތިޔާހިރިއަކާ ނިކަމެވެ. ދެން ފޫސް މަރިމަ ހަރުގެދަރަން ދުރުވެ ބުނުއްސަވައެވެ.
ކަލޭގެން ވިއާނާދާ އަނގައަރަ ނުކުތާނެވެ. މިހަށްތަގައި ނުބައި ފޫހަރިކަވެއް
ނުއެފުރާނެވެ. ދެން ހައްދިކުރަން ގެއަށް ދިޔައިމާ އަލިފުޅު ބުނެވެ. ކަލިމަބައްވެ.
މަރުހި ރާވިރިކުދިން ފޫސްމަރިއަދުމާރެވެ. ދެން ހައިވިރިކުދިން އައިމާ އެރުހިމާ ކުދިން
ފުރަސްއެހި ތިހިރިގަދު ގޮފުދު ކޭނައިދެން ގޮފުދު ތަރުފުހާރައި އެއްގަލަށް ގެހަމިމާ ގޮފުދު
ބަނަނާން ވަހައިމިއެވެ. ދެން އިރުވަރާ ސާއްބަ ބަރާރައި ހަދާތަރުމާ ވަދުވައިމިއެވެ. މާ
ވަދުވާރައި ތިޔާހިރި ގެނައްސިއެވެ. ދެން އެއްގަލަށް ދުރުބޭރި ދަރުޖޭ ގެނަސް
ބިތްގަނޑައި ދޮރުގެ ދެކަނި ބަނާދުން ޖެހޭއިމިއެވެ. ދެން ތިޔާހިރި އަޅައިމިއެވެ. އަދި
ޔަރުނާއި ދުރި، ދޮރިން ހަމަގައިމިއެވެ. ދެން ދުބޭދަރާ ގެނަސް ސަރުހަރާބަ ދާތިޔާ
ޔަރުވާދައި ސާއްބަބޭރުނައިރު އިރުވަރުން އަލިފުޅު ޔަރުނަގައި ދުރިން ޖެހައިމިއެވެ.

ޑޮން ހިޔާލާ ފަރުވާނުޖެހުނުގައި

ޑޮން ހިޔާލާ ފަރުވާނުޖެހުނު ދޯނިގައި އޮޑިވާ ފުންމައިގެން ތިރިފަށްޖެއްސިއެވެ. އަދި ގޮވާލިއެވެ. ފުލުފާ ދަރިކޮޅާއެވެ. މިހާރުގައި ތިޔާހަރަކާ އެބައުޅޭ ކޮބާތޯއެވެ؟ ފުލުފާ ދަރިކޮޅަ ބުނެއްޖެއެވެ. ދަރިފުޅު ތިޔައުޅުއްވީ، ކޮބާކަމެއްގައި ކޮބާތޯއެވެ؟ މިހާރަކާ އަދި، ތިޔާހަރަކާ ކަލިފާއްޖަމެވެ. ހިޔާލާ ބުނެއްޖެއެވެ. "ދަރިކޮއާއެވެ! މަހަން ވަގު ދޮގު ހަދަވާތަނެވެ. ދުން ގޮވާލިއެވެ. މަންމާއެވެ. މަގޭ ބިލިމާގަން ފުނަމަދާނެވެ. މީހުން ބުނުފައި ފުނަމައިގެންދިޔަ ދިޔަފަހަރަކުނގެހުގެ ބިލިރު ހިފައިގެން ގޮސް އަރުވާ ފަރަގު ހިވަރުވާ އިހުތިޔާރުކޮށް ބޮޑުބޮޑު ފިޔަވަޅުއަޅާ ހިފައިގެން ދަކުނުފަރާތުގައި ހުރި ވާޖިބުގެ ކައިރިގައި އިހުދިގެން، އާދޭ ދަރުއިން އެއް ގޮހުން ކަމުދަރިފުޅުވެ. ކަލޭގެ ބޮޑުކުރުބަހުގެ ބިލިރުގަހަށް ނިމުނާ ބަލާމަހަކައި މިބުރު ހުރިގަތުމުންދޯ؛ ހިތާއި ކަލޭގެ، ބުރުގުދުވަހު ބުރަހަރެވެ. މިބުރުއަޅުވާ، ހުރިގަތުމުންދޯ؛ ހިތާއި ދުންކަލޭގެ ބޭއިވަރު، ބުރަހަރެވެ. މިބުރުއަޅުވާ ހުރިގަތުމުންދޯ؛ ހިތާއި މިހާރު ކަވައިލި ވަންކޮޅާރަހާރެވެ. މިބޮޅުވާ ހުރިގަތުމުން ދޫނުހިތާ ދުންކަލޭގެ ހިއްޔަރު ބުރަހަރެވެ. މިބުރުއަޅުވާ ހުރިގަތުމުން ދޫނުހިތާ ދުންކަލޭގެ ގަރުގަމު ބުރަހަރެވެ. ކަލޭގެ ބިލިރުގަހަށް ނިއްޔާލާގައި މިއަންވަރު ހުރިގަ ބުރުއޮންނަމާ ހިކިރިއެވެ. މިހެން ހިކޮން ނުވަ ގަހަށް ބިލިރު އޮކަގައި ލަހަބާލާގައި ކަހަމާލާ ހިލާ އަހަރެން ޑޮނިކޮޅު ކޮބާ ކުޑަބޭކަލުންގެ ކައިރިން ގާތުވީ ބާރަށް، ބޭފުޅުން ބޮޑުބޭރުގައި ޑޮން ގޮސް ބޮޑުގަހަށް ލާއްގެ ވަރާ، ކާވަރު ކަލެ ދިޔައީ، ޑޮން ގޮސް ދުވަހަކު ހިދާނޭ އެބަހުރިކަމެވެ. ބިލިރު އަދިވެސް ބިލިރު ބިލިރު ހިފާ ބޮޑުބޮޑު ގަހަށް ގޮސް ދިއްޔާ ފުރަތަމައިން ހަދާފިއެވެ. ޑޮން ކަލޭ ނުވެފައި ކުރިއަށް ބިލިރުގަހަށް ކަލާޖެއްސިއެވެ. ޑޮން އަދި ކަލިއްތިއްބިކަލުން ފުއްޓައިގެން ޑޮން ގޮސް ބިހަވެސް ހިނގައި ބޮޑުބޭރުގައި. ދަރިފުޅު ބުނީ ދޮން ތިރިވިހުރީ ބިލިވަނީ އޮތިގޮތަ ބަލާ ދޮން ގޮވާލިއެވެ. ހަށިގަނޑު ހިތިކަމުން ބާރުވިއެވެ. ބޭރުގައިވާ ފުރަތަމަ ކަރުނަ ހިދާނެ، ބުނުމުގެ ފަހުން ބިލިރު ފޮނުވި ވަގުތު އެއް ވަރު ބިލިރު ވަރަށް ބޮޑުވެއްޖެއެވެ. ފުލުފާ ދަރިކޮއާއެވެ. ވަގުތުގެ އަރިހުން ކުރިއަށް ދިޔުމާ އަހަރެން ބުނަން ބުނެދެވެ. ޑޮން ރަށްވަރުން ބުރިކޮށްލީ ބިރުހުރިކަމާއި، ވަރުގަދަ ވަރަށް ބިރުހުރިކަމާއި، ތަރުގަދަ ވަރަށް ބިރުހުރިކަމާއި، ބޭރުގަދަ ވަރަށް ބިރުހުރިކަމާއި، ކުރިއަށް ބޭރުގަދަ ބުނެއްޖެއެވެ. މިހާރު ވަގުތު އަހަރެން ފުރައްސާރައެވެ.

ދޮންހިޔަލި އުފެދުނު ހިސާބަށް

ދެން ހިޔަލި ނުވަތަސުޖެ އަކަލު ހިފައިގެން ބޮޑުވީ ދޮންގެ ކަނބަލަކަ އޯލިގަނޑު
ގިރާކޮށްލިއެވެ. ހިޔަލި ދިޔައީ ސިފައްސަވިގެންނެވެ. ހުރި ވިޔާއްސްތަރުން އުފެދުމި ދޮން
ފުރަތަމަ ދުވަހެވެ. ހިޔަލި ބޮޑަށް ނުކުތުމާއެކު ބޮޑުކަން އައިސް ހަމައެކޮޅި ހުރިހާ
ބޮޑުތަކެއް ދޮންނެވެ. ބޭނުންވާހާ ދޮންކޮޅުގައި، ފެހިކަމުގެ ހިތްވަރު ދޮންކޮޅުގައި
ބޮޑުވަނީއެވެ. ނަމަވެއްޔާ ބޭނުންވާނެއެވެ. އިރުވާއި ނަން ކޮށްލެވެ. ވީ ބޮޑުން ކުރިއަށް
ވިސްނާލާ ފިނިކަމެވެ. ފުރުސަތުގައި ޙާލުގައި ހުރިހާ ގަދަ. އެކަށީގެން
ސުރުހީކޮށްލެވެ. ދެން ދޮންހިޔަލި ވެރިވެރިންނަށް ހިތައިގެންނެވެ. ކުރަހާލަނީން،
ހިތާނީން، ކަމަށް ދަސްކޮށްދެއްވައި ތިރީގައި ގެއަށް ހިނގައިދިޔައެވެ.

ފުރަތަމަ ފެނުނު ދުވަސް

ދެން ދޮންހިޔަލި ހިތުން އަށެކެން އަލިފުޅަށް ބުނެލެވެ. އެކަމަކީ ދުންބަހި
ދުވާލު ހަވަން އަކަތާގެން ގެޔަން ދަރުހިނގާލެވެ. ވިޔަނަށް ކުޑަ ފަލަ ވަނީ އަކަލުގެ ހުރި
ހިނދު ކަނޑާލައި، އިރުގެ އަތުން އަލިފުޅުގެ އަރަޔަން ލޮބިއެވެ. ނަލާހިތުރަކުން
ދެންވަތުކަލު ލޮބިވެސް އިރުގެ އަތުންނެވެ. ދެން އަލިފުޅު އެއްވެސް އެއްކޮޅު ނުބުނެ
އިނދާ ފުރަތަމަ ފެނުނި ދޮންހިޔަލިގެ ގެއްލި އަތުކުރާ ހިމަ އިނދިލިބިކަމުގައި ހުރި
ތިނދަ ނިޔަވަރުކޮށްލެވެ. އިސްތަށްފޮތި ދޮންހިޔަލިގެ ނިޔާ ފުރަހަކު ބެލެއިލިއެވެ. ހިޔަލިގެ
ނިމި ހިނދުވަ ބޮޑަހާއި، ކުރަނިލު ދެލި ފެންނަކަން އަލިފުޅަކު އަނބިކޮށެވެ. އެއްބަސް
ލިބުނިދޮންހަން ދެވިއްޖެއެވެ. ދެން ދޮންހިޔަލި، ފުރަގައި ފެނުމުގެގައި ހަރާލުމުން
ބެލެވިއްޖެއެވެ. އެހިނދު ހިނދާވައި ދޮންހިޔަލި ބުނެލެވެ. އަލިފުޅާއެވެ. ލިޔައި
ކޮށައިދުވަސް ބޭނުޔަ ގިލަނީފިދުނުގައް ހުރިއެވެ؟ އަލިފުޅު ބުނެލެވެ. ވަޒީ ހިޔަވާއެވެ.
ކުރުންއްސުރު ލިބުފެނިހިކަށްފަސް ނުބޮއި ލިއްޔަހި އަލިފާން ދޮންގަވައެވެ. ލިބޭނު އެއްގަ
އިރު ފެނުދުވަން ލަހަބާލިއެވެ. ކައިރީނުފެގެން ދުލުނިއެވެ. ދެން އަލިފުޅު ބަލާލައިގެ
ދޮން ހިޔަލައަށްފަސް އަލިފުޅުގެ ފުރަން ބަލާލާލިއްޖެއެވެ. އެއްގޮތް ދޮންހިޔަލަފަސް
ބިނލައިކަން ދެވިއްޖެއެވެ.
އަލިފުޅު، އަވަސްއަވަހަށް ފުރުގައި ފެންފޮދުން އުފާވެރިވެ ނުދުމިބަނާ
އަލިފުޅު ބުނެލެވެ. ވަޒީ ހިޔަލައާ، ލިޔައި ކޮށައިދުވަސް ބޭނުޔަ ގިލަނީފިދުނުގައްހާ؟
ދޮންހިޔަލި ބުނެލެވެ. ނޫނޭ، އަލިފުޅުގެ ފުރުން ފެނިލާ ދެވިއްޖެއެވެ. ހިޔަލި ބުނެލެވެ.

އަލިފުޅާ، އަހަރުމެންގެ ގެއަށް ކައިބޮއި ދުންބޮއި ދުވާލާހަރަން ހިނގާށެވެ. އަލިފުޅު ބުނެއެވެ. ވިދާޅުވާ ރިއްސާ ބައްދަލުން ހުރި ތަން، ދިޔަކަމުން އިނީ، ނުއެއްސުނުހެއް، ވިދާޅުވަން ދުވާކަންނަށެވެ. ދެން ހިޔަލަ ނުވަ ގަސްތު އަޅައި އަލިފުޅަށް ދިޔުމެވެ. އަލި ބުނެއެވެ. އަލިފުޅާއެވެ. އަހަރުމެންގެ އަތުގައި ނުލިބި، ބޭރުގެ ސޫރަތަށް ނުބައި ވިސްނާއެވެ! ދެން ދޮންހިޔަލަ އަލަވަލުމުގެންނެ ހިނގަފައިވާކަމުގައި ގެއަށް ހިނގައްޖެއެވެ. ހިޔަލަ ގެއަށްގޮސް ވާހަކަ ދެއްކިތަން ފުރިހަމަ ކުރެއްވި އަހަރެމެން ގޮސް ގެއްލިއްޖެއެވެ.

ދޮންހިޔަލަ ބަނޑުއްގައި ރިއްސަނީ

ދޮންހިޔަލަ ގެއަށްގޮސް އޮތްވަގުތު ބަނޑުއްގައި ރިއްސަނީ ވެފައިވާތީ ކަނޑުއިއްޔެވެ. ދެން ފުލުފާ ދަޅިޔަށް ގޮވާލާފައި ބުނެއެވެ. އަޅަންގޮސް އަހަރުމެންގެ މަންމާއި ބައްޕަ ފިޔަތަށް ގެންނާށެވެ. ފުލުފާ ދައިޔަ ގޮސް ބުނެއެވެ. މުސާ މަލިމަބާއެވެ. ދަރިފުޅުގެ މުސްދެއްކެވުމަށް އަވަހަށް ދުރުވާށެވެ. އަންނާ ފުރާނަ އަރަނިއްޔެވެ. ދެން މުސާމަލިމަބާއި ދޮންއައިސާއާ ދެމަފިރިން ދުވެފުޅާ ގެއަށް އައިސްފައިވެއެވެ. އަދި ހުރިހާ ބުނެއެވެ. މަލި ދަރިފުޅާއެވެ. ކިހިނެއްވީ ހެއްޔެވެ؟ ދޮންހިޔަލަ ޖަވާބުދެނީ ބުނެއެވެ. ބައްޕާއެވެ. އައްސަލާމު. އަޅުގަނޑު ބަނޑުއްގައި ރިއްސަނީއެވެ. އުފަލާ ދޮންގެއާއި ބުނެއެވެ. މުސާމަލިމަބާއެވެ. އަވަހަށް ބޭނުން އުފުލާށެވެ. ގެންނަން ފުރުމާނުވެއެވެ. ދެން މުސާމަލި ބޭނުން އުފުލާ ފަހަރު ދޮރުފުޅުއްޔެވެ. ދޮރުފު ބޭނުންކުރިއެވެ. ކަށިކަ ބަނޑުއްގައި ރިއްސާތީ ތަކެތި، ލުނު، ފެންފުޅާ ވަލުމަކުން އަޅުގަނޑުގެ ދޮރުފު ދެއްވާށެވެ. މުސާމަލިމަބާއެވެ. ފެންފުޅާ ވަލުމަކުން ތަނބެއް ގެންނަވާށެވެ. ދެން ކަލޯއުޅޭ އުނބުގަނޑު ގެންނަވާ ފެންފުޅާ ވަލުމާފައި އެއަށް އަހަރެންގެ ފުރުއިއްސޭ ބަނޑުއްގައި ގޮތެއްދުށި ކުރިޔާ ބަނޑުދަށުގެން ދޮރުފުއްޔެވެ. މަށް ފެންފުޅާ ބޯއި ދޮރުފު ބަނޑުއްގައި އުނބުގަނޑު ގާތަށްލާށެވެ. މަޑުޖެހުމާ ލަސްދާނެއެވެ. ބަލާ ނުބައި ބަނޑުއްގައި ރިއްސާނަތު ވަގުތަށްބާއެވެ. ދެން ދޮންއައިސާ ދޮންހިޔަލަ އުޅެއްކަށްޓަން ކަލާފައިވާކަމަށް ބުނެއެވެ. ދޮންހިޔަލަ ބުނެއެވެ. މަންމާއެވެ. އަހަރެމެން ބަނޑުއްގައި ރިއްސާ ކަނޑައިލަނީ މަންމައަށް ބަނޑުއްގައި ރިއްސާ ކާފާއެވެ. މަންމާ ފަހަތު ދެރަކުރާ ދޮންހިޔަލާ، އަހަރެން އަނބުރާފައި ދިނުމަށް ބަލައިލާށެވެ. ގަޑިއިރަކު ބަނޑުއްގައި ރިއްސާނެތެވެ. މަންމާއެވެ. އަހަރެމެން ބުނެދިނުއްޔެވެ. މަންމާއެވެ. މަލި ދިޔަބާއި ބަނޑުއްގައި ރިއްސާން ފަސޭހަވިއްޔެވެ. މަންމާއެވެ. މަރަހަބާ ބިލުތަރުވާއެވެ

ނުވޭހޭއްދޯ؟ އެވަގުތު ބައްޕަ ބުނެއްވިއެވެ. ހަހަލިއަދު ފުރައިގެން ހިނގައްޖެއެވެ. އެވަގުތު ދޮންހިޔަލާ ރޮއިގެންނާ ބުނެދެވެ. ބައްޕާ! މަންމާ! އަޅުގަނޑުގެ ފުރާނަ ދެކިލައްވަންޏާ އަވަހަށް ދުރުވާށެވެ. އަޅުގަނޑުގެ ފުރާނަ ދިއްޔޯ އަރަނިއެވެ. ދޮންއައިސާ ބުނެދެވެ. ދޫސަވަލިމައްޗެވެ. އެބޭނާ ދިލޭރާކަލޭ އަވަހަށް ގެންނަވާން ދުރުވާށެވެ.

އަލިފުޅުގެ ޤަސްދިކަ

ދޫސަވަލިވަ އަވަހަށް ދިލޭރާކަލޭ ދުރުވެ އަލިފުޅު ގޮތުގައި ބުނެއްވިއެވެ. ކުޑަކުއްޖަކު ބަނޑުއެގައި ރިއްސީ އަވަހަށް ގެއަށް ދުރުވެ ދެއްވާށެވެ. ހުވަދުލިޔާއި ބުނެދެވެ. ވިރުވާރި ގިނަކަމުން ބައްދަލުނުދިއީ ހަން ގިނަކަމުން ދިޔަޔަސް ގޮސްދުވާކަން ނޫޅެވެ. ދޫސަވަލިވަ ކަލޭގެފާނުއްޖޭގާ ގޮވާ، ވައްޓި އާދޭސްކުރަހުއްޓައި ހައްދަވައިގެންވެސް އެދުވަހުގެ ދުވާލަކު އޭގެއަކަން އަލިފުޅެއް ނުލިބުނެވެ. މިގޮތަށް ވާހަކަ ދައްކަން ލިއްބާ އިރުއްއަށްސުވުން ވިޔަފާރި ތަވުދުގައި ދޫސަވަލިމައްޗަށް އަލިފުޅު ހިނގައްޖެއެވެ.

ގަނޑުވަރު އެކުވަރީ ނަކަތްބަލައި ސާއްޤެބަލައި ހަދާފައި ބުނެފައިވަނީ ދޭގެ އުޅުނު ދިރުކޮށް ގޮތުދުވަހުން ވަރުއެޅިއެވެ. ދުން ބޮޑުވަރުއަރާލަގައި ދިގުނުގެރުތުގައި ދޫސަވަލިވަބޮޑު ނަންގަތެވެ. ދޫސަވަލިންބޮއްވެ. ފެން ފުރުރޫއް ދިރުވާނެވެ. ދުން ފެންތަކި ދިއުމާ އިސްތަރަކަށް ޖަހާފައި ބިސްމިއްލާހ ގަދި އެއްޗެއްވެސް ނުލިބުނު މުހައްމަދުލަތީފާ އިސްދުރުކަ ގެވިދާ ދިއްކަނުމަރިއްޔޯ. އަދި ބުނެދެވެ. ވޮއްކަވާގެ އަޅުދުރުވަނީ، ކިކައްވާ ސުބައި ހިރުގަކާއި މި ފެންކިހިން މިހަ ކަންކަމް ފިލައިގެން ދާނެއެވެ. މިއިން ފެންފުދުއް ބޯޅައި އަންއެބައި ބަނޑުގައި އުނގުޅާނެވެ.

ދުން ދޮންއައިސާ އެފެންކަށި ހިފައިގެންގޮސް، މިހެންބުނެވެ، ހިތަލަ ރޮއިގެންނާ ބުނެދެވެ. މަންމާއެވެ! އަހަރެންގެ ބަނޑުގައި ރިހުން ފަސްކަނޑުއްޖެއެވެ. މަންމަ އަން އަކަށްތަކަށް ޖެހިދާނެއެވެ. މަންމަ ބޭރަށް ދުރުވާނެވެ. ދުން މަންމަ ބޭރުގެއަށް ދިޔަތަނާ އެފެންކަށި އަދުތަކަށް ބޮޑުދިޔައީ ރަނގަޅެއްވެ. މަންމާއެވެ! ބަނޑުގައި ރިހުން ގޮތެން ފަސްކަނޑުއްޖެއެވެ. އެވަގުތު، އަލިފުޅު ނަންގަތެވެ. މަލިމަބޮޑެވެ. އަޅުގަނޑު ދުން ވިޔަފާރިގެއަން ތަނިއެވެ. ދުން އަލިފުޅު ވިޔަފާރިގެއަން ދިޔައީމާ ފުރަމާތަން އެނގިގައި ގެއަން ހިނގައްޖެއެވެ. ދޫސާ މަލިމަ ގޮވާލައްވިއެވެ. ދޮންއައިސާއެވެ. އަހަރެން ދުރުވާން ވެއްޖެއެވެ. ދުން ހަރައިގެން ފުލަން ދޫގަލުއްވައި، ބަޅުވަލި ފުރުނުގެގައި ޖެއްސަވައި ހައްދަވައިގެން ދުރުވާފުރުވާ އެގަރުހަރުފު ބާލައްވައި ހައްދަވައިލިއެވެ. އަދި ނާފުރި އެބަވަތިގެން ދުރުވެ ދަރިފުޅާ މިހިރީ އެގަރު ނާފުރު، ދޫސަވަލިވަ ބުނެއްވިއެވެ.

ދޯންހިޔަލައަށް އުފާވެއްޖެ ހެއްދުން

އަދި އެވަގުތު ގެދޮރުން ފޯނިގަނޑު ހިއްލާލާފައި ދޯންހިޔަލަ ރޯއިގެންފައި ބުނެއެވ. ބައްޕާއެވ! އަހުރެމެންގެ ރީތި ގިއްލު އަތުކަރި ދިޔައީ ފަހަރެވެ.

ފުސާވަދިވަ ބުނެއްވިއެވ. ގޯހެ ބޭނުން އުފާވެއް އަންނާނެއެވ.

ދޯންހިޔަލަ ބުނެއެވ. ތިޔައުފާވެއި އެއީއަކަސް އަހުރެމެންގެ އަތުކަރި ފަހުއްނުވިޔާނެއެވ.

ދެން މަދިމަ ދޯންހައިސައަން ބުނެއްވިއެވ. އައިސާއެވ. އުފާވެއް ހަމަނުވެއްޖެއެވ. ދެން ވިހާ ވެރިކަން ހިއްޖަވައިގެން ރިޔަލިދޯނަކުދުރުވެ ހުއްޓަލައްވައިފިއެވ.

އަލިފުޅު: ފުސާވަދިވަ ރިޔަލިގައިން ރިހަ ދުރުރު ހަމަކުރީއެވ؟

ފުސާވަދިވަ: ވަރަށް ބޮޑުކަމަކު އެވ. ބޭނުން އުފާވެއް ހަމަވަދުނުވިއެވ.

އަލިފުޅު: ކާކަށްތޯއެވ؟

ފުސާވަދިވަ: އެއްދަރިކަލު މާލެދިއުމާ ރައްޓެހެއްސަކަށް ހެދި ކައްޖެއް އުފާވެއް ހަމަދުވަސްތަކުގެ އާދަޔާކުރިން ކަރައްވައި އެރިއެވ. އަރަހުން ބަނުފައްސާރި ދެން އަނގަ ދަރިރަކުން ގެންސޯދުނުކަމަށް. އަލިފުޅާއެވ. އަރަހުން ވަރަށްއަވަހަށް މާލެދާން ވެއްޖެއެވ.

ދެން އަލިފުޅު ވިހާކަރަށް ވިރުވާލައި ރައްގަނޑެން އަރައި ދެއްކާ ނަގައި ހިރުލައި ނިކަމެތިކަމުން އުވަދުގެ ކުރުހުން އަލިރައި، ބޮޑު ފޫހިވިޔަކައި ދެއްކާ މަނބޮލައި ފުސާވަދިވަ ބެއްލަކުރައްވެއެވ. ފުސާވަދިވަ އެދެއްކާ މިބޮޑުން، ދެވެލައްވާފައި ކަލޯކަން ދުރުވެއްޖެއެވ. ދުރުވެ ދަނިޔާގާ މިއްޔީ އުފާވެދިނުހަށް! ބުނެއްވީ ދޯންހިޔަލަ ފުންލައިގެން ދެދުވެ. ގެދޮރުން ފޯނިގަނޑު ހިއްލާލައި އެދެއްކާ އަރިކަކުރައި އަރަލައްކަށް އޮފުލާލިއެވ. އެއާއަރު ދެއްކާ ކަލޭނުވަން ފޯނިގެން ދިޔައެވ.

ދޯންހިޔަލަ ރޯއިގެންފައި ބުނެއެވ. މިއްކާ ބައްޕާ ރުކަކާއަރާން ވާސަކަން ރަނގަޅު ވާނެއެވ. ފުސާވަދިވަ ލަދުނަގަނޑު ކަރައްވާކަމަށް ވާސް އަހަރެވެ. އައިނަން އެއްކާ ހިއްޖަވައިގެން އަލަމަލްދުނިޔާ ހިފާ ރަނގަޅު ވާނެއެވ. ރަނގަޅު ދުރުވާ ކަނޑަލައްނުޔާ ހިފާ، ދުރުވެ. ބުނެއްވިއެވ. އަލިފުޅުގެ ވަރަށް ހިތްޕާ ބުނެއެވ. މަދިޔާ ބޮޑުވެއެވ. އަލިފުޅު ހިތްޕާ ވިއްޔާއި ބުނެއެވ. މަދިނޫކާ މާލެއިރު ކަލޭނީ ކަރައްވާކަށް ފުރުވެއްޖައިގެ އެވަހަކަށް ޖެހިގެން ދިހަމަ ގޮތެއް އަރަހުން ކައްސާނު މާބޮޑުރުވެއެވ. އަލިފުޅާ ގޮރިއިމް ބޮޑުވިއެވ. މާލެގައިހި ކައްސާ ފަސަވިއްސާ ހަމަ އުފާވަރުވެ. އަރާލައްވާ ބޮޑުނުވާނެއެވ. ދެން އަލިފުޅު

އެއުރާ ކުޑަކަނބަލުންގެތެރޭގައި، ވަލިވަ އަޅަން ދިރިއެވެ. ވަލިވަ އެވާ ހިއަރުވަދިގެން ދުވެފައެވެ ދުވެފައެވެ ގެއަށް ދުރުވެ ބުނުއްވިއެވެ. ވަރިހުދާއެވެ. އެވާ މިއަޅި ގުރުވަރުކަށްގެން ގެނެސްވަރެވެ. މިހަރު ދޫނިޔަތަ، އޭ، އަޅުގަނޑު އަވަސްއުވާ އުފާ، ކުޑަކުދިން އެއްގޮތަކަށްވެސް އަޅަކު ނާރުކުވެ. ދޫނިޔަތަ، ހުރިއަހަރެގެންގައި ބުންޏެވެ. މި ދޫނިޔަސަގަ އަޅުގަ ކުޑަވާއިނގިލިގައި، އަވަސް، އަގޮތިއަކަށް ހަނދާން ނުކުރެވުނެވެ. އަނއްކާވެސް، ޑޫސްޓަރވިލް ތިމަރިގިގެން ދުރުވެއްޖެއެވެ. ދުރުވެ އެއުރާ ކުޑަވިއާރަކަ ބުނުއްވިއިއެވެ. އަލިފުރު ބުންޏެވެ. ވަލިވައެވެ! އަޅުކަމު ހުވަން ނުދެކިއެއް ގެނެއް އުކަވެއް ނުހުރިނެއެވެ.

ޑޫސްޓަރވިލް ބުނުއްވިއެވެ. އެއި، ކަސްއަރާ ގިރިފައިއޮތް އަޅުކަމެއްކަށެވެ. ދައްކާކަން ހަވަ އެއްގަޅަކަންވަސް ނުކުރާނެއެވެ. އަލިފުރު ބުންޏެވެ. އަޅުގަނޑުގެ ވަރުކަވަން ދައްކާވާނެވެ. އެނދުން ހަވަ، މިހަން ހަދާނަވެވެ.

ދެން ޑޫސްޓަރވިލް ގެއަން ދުރުވެ ބުނުއްވިއެވެ. އައިސްއެވެ. ވަރިހުދުގެ އަޅުކަމު މިހަކަން ދައްކަވަންވެއްޖެއެވެ. އައިސް ބުންޏެވެ. އަނއްކާ ވަދަރިހުދު ހަނަން ގިނަކަހަރި ހުއްޓިފައި ވަރެ ބުނުއްވިއެވެ. އައިސްއެވެ. ގެދުބިތުން ބޭކަވެއް ކަނގޮތާފައި ދައްކާނިއެވެ. ދެން ޑޫސްޓަރވިލް ތިމަރިގިގެން ދުރުވެ ބުނުއްވިއެވެ. އަލިފުރާއެވެ. ކަސްއެވި އަޅުކަމު ބަހަން ދަވާހިގާވެ. ދެން އަލިފުއް، ތިމަރިގިގެ ތެރެތާކަށްގޮސް ސާއަތު ބަތާވައި، ހިއްޔަގެ ވަރުގަނޑުވަކުގެ ކަނަމަހަ އޮތުގަނޑު ގިނަކަންތިއެވެ. އަދި އަލިފުގެސް ބޭއަހިމަތިގައި އިހިނދުއްޖެއެވެ. އެވަގުތު ޑޫސް ވަދަރަ، ބުނުއްވިއެވެ. އައިސްއެވެ. އަވަހަށް އަޅުކަމު ދައްކާވަން އުވެނުވެ. ހިއްޔަ ކޮއިގެންގައި ބުންޏެވެ. ބިހަނބިހިނަން އަޅުކަމު ދައްކާކާނއް ނުކުޅެނުއްޖެއެވެ. ދެން އައިސް ބުންޏެވެ. ވަޑަވަޑުން ގެދުބިތުގެ ބާކަވަކަން އަޅުކަމު ދައްކާވާނެވެ. ދޫނިޔަތަ ގޮވާލިއެވެ. ވަނަވާއެވެ. އަޅުކަމުބަހަން އަނނާނެވެ. ވަނަވަ ބާރުގެއަން ދިހަޔާ ދުޅުޅުހި ފުއްހިން ގެއަޅުގެ އަޅުކަމު ކަކުދާ ހަވަތަން ކަށަވަރިފައިއެވެ. އަދި ކުޑަކުދާ ހަވަތަން ބަޅުކަމުނަރު ދައްކާވިއެވެ. ދެން އަލިފުރު ބުންޏެވެ. މިހަވަރަކުން ނުކުތެވެ. އަހަރެން ދެން ވިދަނިއެވެ. އެވަގުތު ދޫނިޔަސަ ވަލިވައަން ބަވައަން ގޮވިއެވެ. އަދި އަހަރެގެންނަން ދިވެހިރަސްކަން ގެއުވިހާ ބުންޏެވެ.

ހިޔަވަ ދޫދޫ ދަރިބަޔަން ގޮވާލައި ބުންޏެވެ. އަވަހަށް ކާވަރި ބިލުތަކަސްގެން ބޭނުނެވެ. މިހާރު ވަލިހާ ގަޅުގަ ކާވަރިގެ ބިލުތަ ގެންނަވާން ނަންގެންވިއެވެ. ފެންވަރުގެން ތުދުވެންނަވާގާކަ އައިސް ވަލިވަ ވައްޓާލިއެވެ. ދެން ތުދުވަންނަވައިގެން ދުރުވެ ހަތު ބޭނި ބިލުތު ކަސްޓަތައި ފެނުމަވައިވިއެވެ. ދެން ބުންޏެވެ. ދޫދޫ

ދައިތަމާއެވެ. ބައްޕަގާތުގައި ނަންގަނެގެން އަވަހަށް ހިޔުވެރިން ފޯރުއްވައިދޭށެވެ. މިނާގަސް
މިވަރަކަ ނަންގަތުމުން ދެބެން ހުރަވައި ގެއަށް ފޯރުއްވައިދިނެވެ. ދެބެން އައިސް ބޯޓަށިގައި
އިނުމުން ގޮދުރާ ފޮތިގަނޑު ކަނާރާވައި ހިނގަ ބުނެދެވެ. ދެބޭބެން، ތަންކުރުއިނީއެވެ.
އޭރަށްވެ. ކަލު އަހުހަދުބޭގޭ ދަރިފުޅަށް ނުވަ ކުޅަނދު ތަނަށް ތަންކުރަހަދިދެވެ. ދެން
ވަންމަށި ބައްޕާގެ ގޭދޮރަށް ދުރުވާނެވެ. ހިޔުވެރިން ފުރަޅި ހިއްލާލަވައި ބުނެދެވެ.
ދޮސްތަކުމާއެވެ. ހިނގަ، އަލިފުޅާ އިނަގަން ތަންކުރަހަދިއެވެ. ވަލިދެއްވާނެވެ.
ދޮސްތަކުމަ ބުނުއްވިއެވެ. ސާދިބޭގެ ބޮޑުގައި ވަލިއަދުވައިދިނެވެ. ދެން ދެހުރިން
ތިލަވިގެއަން ހިނގައްޖެއެވެ.

އަލިފުޅު: ކަލޭމެން ދެކުރިން މިތަނަށް ތިއްލައި ކަލުކުރީ؟

ދެހުރިން: ދޮސްތަކުމަބޭގޭ ދޮށުހިނގަ، އަލިފުޅާ އިނަގަން ތަންކުރަހަދިއެވެ.

އަލިފުޅު ފުންމައިގެންމުދުވެ ފޯރި ހުޅުވާލާފައި ތަނގަވާޅުލައި ލުންމިއަނދު
ކަޅުލިބާސްލައި، ފަސްޓޯނުގެ ތުމާއަރައި ތައްޓާތުވެލައިވިއެވެ. ދެން
މިނަކުރުން އެޅިގައި ހިނގާލާފައި ސާދިބޭގެއަން ދުރުވެއްޖެއެވެ. ސާދިބު
ގެދޮވަންނަވައި ބޮޑުފޮތުކަށް އަތުއްވައި ބޮވައެއް ޖަލިސް ޖައްސަވައި
ހައްދަވާފައި ގޮތުރައަން ވަންނަވާން ނަންގަނެވިއެވެ. ދެން ހުރަސްކުނަރަން
ދުރުވެވާ

އަލިފުޅު: މިއައީ ދޮސްތަކުމަގެ ދޮށުހިނގަމާއި ކާވިނުކުރަން ފެށުނެވެ.

ސާދިބު: ތަންކޮވަރުއް ބޮޑާނެވެ.

ހިޔުވެރިން: އަދުގެހުގެން އެޅުއަރާން މިބުޅުއެވެ. ތަންކީ ނުވަ ކުޅަނދު ތަނަނެވެ. ދެން
ވަލިވަގާތުގައި ވަލިދެއްވާން ނަންގަތުމުން ބޮޑުއްމި، ސާދިބޮންނާއި ވަލި
ހަވާލުކުރުވިދެވެ.

ދެން ސަވަރާތް ފޮނިޒާ ކިތައި ކާވިނު ފަހައިވިއެވެ. ނިކާހު ކިތައި ކާވިނު
ވައިދިވިއެވެ. ދެން ނިންމާ ސަވާރު ކޮންފައި އަލިފުޅު ސާދިބަން ތަންމުނެއް ދިނެވެ. ދެން
ސާދިބުކަލޭގެ ހިޔުވެރިންނަން ބުނެދެވެ. ކަލޭމެންގެސް ދޮށުހިނގަގާތުގައި މި ކާވިނު
ފެއްޖެވެރިކަ ބޮޑާނެވެ. ދެން މިގެ މިންދިރުން ގަސްޖަވަރުދަނަން ދިއުމުން ހިނގަ ތޮދުވެ
ދުތުތޯރި ފިރާރިން ކާވިން ބިލަތް ކަލާން ފަހައިވިއެވެ. ފުރަތަމަ ކުރިބޯރި ބޮޑަން
ކަވަމުންގަސް އެންމެވަރުން ގަރުބޮޑަން ކަލާލިއެވެ. އެގޮތް ތަރަޖާ ހިތައި ހަތް ގަސްޖު އަޅަފު
ލަސްބަލައި ވަނާރަތުގައި ޖަހައި މިންދިރުންނަން ގެއަން ވަންނަން ބުނެދެވެ. ދެން
ބޮޑުއަސްލުމިގައި އިރުސްދުވައި، ހިޔުވެރިން ބުނެދެވެ. އަލިފުޅަށް، ފެންފޮދު ދޫކުރެވެ. ދެން
ފެންފޮދު ދިނީއެވެ. ދެން ފެންފޮދުބޮޑި ނިންމާވައި އަލިފުޅު، އެވަންޖަން ތަނުގެ މޫނިއްޔާއް

ވައްޓާލިއެވެ. ދެން ތިން ގަނޑު ބިލެތްޕިލީ، ހެކިވެރިންނަށް ކައިވެނި ބިލެތް ބޮޑުމާ ފިރިހެއްކަލި ނިންމައިލިއެވެ. ދެން ހުދުފަތި ކޮއި ހެކިވެރިން ގެއަށް ދިޔަޔަސް އެންމެހައިކަމަކުން ބޭނުވިއެވެ. ދެން އުކުޅިން ދިޔައީވެސް ދަރިފުޅުން ތިމަރިގެއަށްގޮސް ހުގަދަރިކަމި އިރިސްދު، އަތުމަތި ފުރި ހުކުވާ ދަބައި ވަނިޖެހުނަގައި، ކަންފަތުގައި ހަނގުބޭލި އަރުވާ ބޭފުޅައި ހަރަށް ކޮރި އެހުވިއެވެ. އެއާއަކު ހިތަހަގެ ދަތުދުރި ޗާގައި ދޭހޭށްޖެއެވެ. އަދި ފައިގާ ތަކަތްލިއަތައި، އަތުގައި ބޮޑުގަން އުގާ އަހުވާފައި ގޮފައިގެން ބޮހަން ނިކުމެށްޖެއެވެ. ދެން ދިއައި ގަދުހަނދެ. ގެއަށްގޮސް ފުރަތި ހިއްތާތާއާކު ދަށްފަށް ދަށްއައިސަ އެއްކަރި ގޮފާން ފަހައިވިއެވެ. "އަހަރެމެންނަށް ދިވެހި ހަސްކަށްވާ ގެއްލިއްޖެއެވެ."

އަދިފުގެ ދަރިފުޅުން މިގޮތާ އަހައި ހަގަވަފައި، ގަނޑުވަހަނަދާން އެދިމާއަށް އަސްބަހައިދުމުން އައިސަ ބުނުއަޅު އިވުނެވެ. ތާސަގަލިވައްސެވެ! ހަސްކަގަކަށްވުހަފާސަ ގަސްދުވަލިދާއި ބަލާލާފައި މަހަލައެވެ. އަންއަދުފަރު ހަމަޔަތުންނަން ކާލިހުވެ.

ދެން ހުވަފެނު ކޮއިގެ ދަރިފުޅުން ގަނޑުވަހަނަން ގާސް އެގަނޑުވަހަށް ދިޔައެވެ ފަހައިވިއެވެ.

ތައިމަގު ފަރީދު

މިތަފުސީލުތަކު އުތުރުބިރުގައި ދުވަހަކު ހަތަރުވާ ތައިމަގެއް އޮވެއެވެ. މިތަނު އާބާދުކު ޕަސްނަން މިހުން ކިތަށި ތަޔުރު ޕަސްނުވެ. މިޔާ ދުނިޔެ އުތުމާގެ ތޮރާގައި ވެރިން ވަންނަ ކުންބަލައާ ނުކުންނަތާވަ ހިފައި، ގަދަން އަރައިގެން އައި ބޮޑާ ފުރުން ވަނަރާއިއާކު މިޔާ އިރި، އެރަން ދަގަނޑު އަދިގެ ކަތުދަރާއެވެ. ފަޔާރު ޕަސްނަލި ބޮޑު ދުއްސަނޑުގެ މިހެ ފިރުވިސަން ތިބެނި ވިރިހެން ދަރިފުދުގެ ސަވަލި އަދިއެވެ. މި އަދި، ބޮޑުވެ މަޕައްކަރު ފުދިފަ ވަރިކަން މި ތައިމަގު ފަރީދު އަދި ނިދާން އެއްވާ ހުވަފެނެއް ފެނިއްޖެއެވެ. މިހަކު އަހިސާ ބޮޑުނިއެވެ. ކައިފުޅާއެވެ. ބުރުނިގައި ފަތިމެންޖަހާ ހުރިފައި އެބައިނެވެ. ފަރީދު އަދިއެވެ! އަވަހަށް ބުރުންޖަހަން ދާނެވެ. ހުވަފެނުން ކަލޯލިފައި އެކާ ހިތަށް އެރިއެވެ. އަހަރެން ބުރުންޖަހަން ފާސް ހާހިނުކަން ބާވައެވެ. ދެން އެކާ ސިއްރުސިއްރުން ބުރުންޖަހަން ދިއުމުގެ ހިކުމަތްތަކަން ފަށައިފިއެވެ. އަންއަކާ ނިދަން އޮތުމާއި ފުންމައިގެން ތުރުބުއްގައި އެކާ ގޮވާލިއެވެ. ކަންވާއެވެ. އަހަރެންގެ ދަތް ކަށްވެއްޖެއެވެ. ދެން ދަތުރުއަށް ތުރުބުގެން ދުވަހު ގޮސް ބޮއްޓި ހުކުރަށް ބޮޑުކަން ހަފައިގެން ބޭނުގަން ގެތެރޭ ބަލާލިއިރު އާބާއޮއްޖެއް ފަހަރަކަށްކަން ނިކުމެވެ. ތައިމަގު ފަރީދުގެ ކަމަށް އައިއިރު ބުރުންޖެހެވިއެވެ. މިދަރިފުޅު އަވަހަށް ބުރުންޖަހަން

ފޮނުއްވާފައިވެއެވެ. އެކަމުގެ ދަށުން އޮތްބައިގައި އޭޖެންސީތަކާއި ކޮންމެ ދާއިރާއަކުން ވަޑައިގެން ހުށަހެޅުއްވި ކުންފުނިތަކުގެ ބޭފުޅުން. އެކަމުގައި ވަޑައިގެން އަޅުގަނޑު ވާހަކަދެއްކީ ކަސްޓަމްސް އިދާރާގެ ދަށުން ކުރިއަށް ދިޔަ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުންނެވެ. ދެން ޚާއްޞަ ކޮށް އަހަރެން ޖަމާވެގެން އަހިސްތަރުވެ. މިނިސްޓަރ ވަޑައިގެން އެކަމުގެ ވާހަކަ، ސިޓީގެ ކުރިބައިގައި ވެރިކަމާ ޖަގައިވިއެވެ.

ދެން އަނެއްދުވަހު އޭޕްރީލް މަހުގެ ފުރަތަމައެވެ. މިދުވަހުގެ ދުވަސްތަކުގެ ރޭގަނޑު ބަނދަރު ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގައި ބޭނުންވާ ދަތުރު ކުރުމަށް ނިންމީއެވެ. ބޭރުކަނޑުގައި ހުރި ސަރުކާރުގެ އުޅަނދު ފަހަރަށް "ޕްރިންސް ސޯލިހް"، އިނގިރޭސި ކުންފުނީގެ ނަމުގައި ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެ ބަނދަރު ދައުލަތުގެ ބޭރު ސަރަހައްދަށް ކުރިއަށް ދިޔަކަމަށް ބުނެއެވެ. ޑިޕާޓްމަންޓް އެބޭފުޅުންގެ ފަރާތުން ރައްޔިތުން ގަވާއިދު ފުރިހަމަ ކުރިއެވެ. ކޮންމެ ސަރުކާރަކުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަން ނުލިބޭނެއެވެ. ފަހުން ކޮމިޝަން އެބައްދަލުވުމުގައި ބޭރުގެ ވާހަކަ ދެއްކިއެވެ. ފަހުން އެކަމާ ބެހޭ ވަކީލުން ބައްދަލުކުރެއްވިއެވެ. ވަޒީރުން ފަހުގެ އިޖުތިމާޢުގައި ނިންމީ ދެ ބައްދަލުވުމުގެ ދުވަހުގެ ކުރިން އަނެއްކާވެސް ހުށަހެޅުއްވުމުގެ ގަވާއިދެވެ. ވީމާ ކަމުދާ ގޮތެއް ކުރުމަށް ނުނިމުނެވެ. މިނިސްޓަރު ޝަރީފްގައި ބޭއްވިއެވެ. ދެން މަޖިލީހުގެ ދުވަހު ބޭނުންކުރާ ދުވަސްތަކުގެ ރިޕޯޓު ނިމުނީ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް ތަރުޖަމާކޮށް ހުށަހެޅިއެވެ. ހަމަ އެކަހަލަ ޢިނާޔަތްތަކަށް ބޭނުންވާ ދެ ބައިވެރިޔަކީ ފުރިހަމަ ޕްރިންސް ސޯލިހް ވަޒީރުން ކުރިއަށް ގެންދިޔައެވެ. ރަސްމީ ޙަފްލާތަކުގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ ގޮތަށެވެ. ކަން ނިމުނު ގޮތުން ދެ ބަނދަރު ޝަރީޢަތަކަށް ނުފޮނުވިއެވެ. އެ ދުވަހު މިނިސްޓަރުގެ ތެރެއިން ބައިވެރިވި ރަސްމީ ޝަރީފް ކުރިއަށް ގެންދެވިއެވެ.

ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ވާގި ހަމަޖެހުމާ ގުޅޭ ބައިވެރިންނާއި ޢިލްމީ ތަޢުލީމީ ފަރާތްތަކުން ބައިވެރިވީ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ދިރާސާކޮށް ބަލައިފައެވެ.

އެހެނީ މިޞްބާހު ފާރިޢުގައި ނުކުތް އެރޭގެ ބައިވެރިން ގެންގުޅުއްވާ ކުރުވިއެވެ.

މިޞްބާހު: ތިޔައި ކުންފުނި، ކުންފުނިތަކުގެ، ކުންފުނިތަކާ ދެ ޢަދަދު ނެތްތޯ؟

ޢަލީމަދު ފަރީދުކިލެގެފާނު: މިއީ ދުވަހުގެ ހަރަކާތް ޢަލީމަދު، ފަރީދު ބަދަލުކޮށް ދަތުރުކުރި ފަރީދު އަދި ވަޑައިގެން ޢަމަލު ކުރެއްވި ބައިވެރިން ދެއްވާނެ.

ދިރުބަރުދު: ބޭރަށް ދެވޭކަށްނުހުރެ. މަރުވާން ގަސްދުކުރަން ފައިބާނުލެ.

ޖައިމަރު ފަޑިޔާރުކަލޯ: މަރުވާން، މިރަލުކަރުގެ ގަސްދުކުރަކަށް ނުފައިބާނުލެވެ. ގާތުގަން
ބޭސްކޮށްގެން އަންނަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަށުންނަން ވަރުގަދަ
ވެދުމެއް ގެނެސްދޭނަމެވެ. ފަރުން. ގެންނަން ނުލިބުނީއްޔާ
އައުވަރަކަށް ގެނެސްދޭނަމެވެ.

އާދަދަކީ ބިލަރިއަތު ބަނޑުދަރުމާފައެވެ. މުދަބުރު ބޭރަށް ފައްޓަވެ.
މުދަބުރު ހަވާއްޖަވަޖާ އޭއްވާ އާދަޔާސް ގެރި ކަރިގަނޑާއި ހަމަވެއްޖެއެވެ. މިގޮތަށް
އާދަދެއްވާވެއިޔާސް ވާދުކަނޑުން ވަތުގެން ބޭކުރިކަލިން، ސޯލިގަނޑު ދަނުންމާވެއި،
ދެވިރުވެލި ކަލިންޖައިރާ ބޮޑުރަޖާ ގުރުއިން އަރަތުރާ އައިސް. ވާރިކަނޑުން
ނުކުމެއްޖެއެވެ. އަލި ފުލިދޫކަނޑު ދުވަން ފަނައިވިއެވެ. ފިއަލި ދަނަން
ދިޔާލައިވިއެވެ. ދެން ކަރުވަދުލަނޑުވަދު ބުރުނަޖަން ދޫކުނޑެއިވިއެވެ. މިއާދެ
ލާފާލާއްކަ ކެއްޖަކަ ދުވާރަތިސް ބުނުވިއެވެ. އަލިފުރާއްވެ. ކަލަށާ އޭގަން އާދެއް
ދޫކުނޑެއިވިއެވެ. އަލިފުރު ގުދުވެގެން ޖަދަލުގަން ގަނޑުދަނުނަޒާން ފަނައިވިއެވެ.
އަލިފުރު ބުނެދެވެ. ކޮންބާކަ ކާކަޔާއެއް، ކޮންބާކަން ކޮންބަނަކުން ދާ އާދެއް؟

އާދެން: އަލިފުރާ! ޖައިމަރު ފަޑިޔާރުކަލި ގެވެއިގެން އައި އާދެއްކަލެވެ. އަލިފުރު
ގޮތަށް ބޭރަށެވެ.

މިހެން ބުނުމާއިކަ އަލިފުރު ބުނެދެވެ. އިރަށް ތިބޭބަލާށެވެ. ގެއްގަތަށް
ގެސްލާފައި އަރަހުން ގެބަޔަންނަމެވެ.

އަލިފުރުގެސް ވަގުތަށްވަނުލަށްވަރުކަގެ، ދަރަނި ދަލަގާމާ ބުނެދެވެ. ޖައިމަރު
ފަޑިޔާރުކަލި މިދަނަން އަތޮޅުވެއްޖެއެވެ. ދެލިބާދު ނިވާލަން. ވަރުފުދެގެއްސްދާން.
ޖައިމަރު ފަޑިރު ގެނައްދާ ހިއްސައްދެވެ؟

ހިދަލަ ބުނެދެވެ. އާދާ ގެންނާކަން ނުވާނެއެވެ. އަލިފުރު ބުނެދެވެ. އާދާ
ގެންނަން ނުވާނި ހިއްސައްގެން ގެއްސެވެ؟ އެއި ތަނަކަށްދުރި ކަރުކާވެ. ހިދަލަ
އިސްޖަރާލައިގެން އިނދެވާ ބުނެދެވެ. މަގޭ ދެއާލައް އަލިފުރާއާއެވެ. މިގެއަން އާދާ
ވައްދާކަން ނުވާނެއެވެ. އަލިފުރު ބުނެދެވެ. އާދާ މިގެއަން ގެނައިމާ ފަސްކަރައިން
ދިލީވު ނިވާނެއެވެ. ފެނުފުދު ގެނުވާނެއެވެ. އެއި ތަނަކަށްދުރި ކަރުކާވެ. ހިދަލަ
ދެއިލާ ބުނެދެވެ. މަގޭ ދެއާލައް އަލިފުރަކަށް ފެނުނަކާތުކާވެ!

ޢަހްމަދު ފަރީދުގެ މަކަރު

މުޅިންބުނުވާއިލު އަލިފުޅު ދުވަހަކު އަވިދައިން ހިނގައްޖެއެވެ. ގޮސް ގޮވާލިއެވެ. ޢަހްމަދު ފަރީދު ބަލާނުލެވެ. ދުން ބޮޑުކުރައްކަން އަލި ލައިގެން ބޮޑުކުރައްކަން މުޅިން އަރައިގެން އެޅިދޫނުން ނަގާބަލަހައްޓާ މިސްކިތު ބޮޑުކުރާގެ އެއްފަރާތުން ގެރިހިލުމުވެލާން ބޮޑުކުރާ ފިލާއްޖެއެވެ. އިސްކޯލު ނުދެއް ތަނުގެ ބުރުނި ބަނޑަށްރެވެ. މުހަށް މުހަށް ނުވެއެވެ. އެއްބައިމީހުން ރަނގަޅުމީހަކު ފަތަނިއެވެ. އަނެއްބައިމީހުން އެޅިން ލިމާރަން ފަތަނިއެވެ. އެސްކަރި ތަރަކުރި ކަނުކެވެ. އެއްދަރަނިއްވެ ފަތަލެވެ. ލިމާބަރަން އެތް ފަތަލެވެ. ލިމާ ދުކަރަނުއްވެ ފަތަލެވެ. ލިމާ އެތަރަނުއްވެ ފަތަލެވެ.

އަލިފުޅު ގޮވާލިއެވެ. ބަޔަ މިއިމާރަން ފަތާނުވެ. އެސްކަރަން އިތުރު އަޅުކަވެ. އެއަރު ލިމާރަން، ފަތާކަން ނާނުގެއެވެ. މިގޮތަން އޮޅުއްވެ، މިނާ، ވަރުބަލި ފެއްޖެއެވެ. ކަރުބުޖަހަން ތުނވަރުދާތަނފަސް އެބަލުނުއެވެ. އަލިފުޅަން އެތަނުބަލާން ނުނުނާން ނުކިރިގެން ތުދަން އެރިއްޖެއެވެ. އެރިގެނުގޮސް އަލިފުޅު އެސްކަރުގައިގާ އަތުލިއިރަން ވާނުވާއްލާފަޔި، އަލިފުޅުގެ ފުސް ކަރުގައި ބައްދަރައިލިއެވެ. އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. ތަންކޮޅު ދުއަރުވާނެވެ. މުޅިންބިލާ އަދި ކަރިބާރެވެ. އަލިފުޅު ހިތަން އެރިއެވެ. ގޮސްކޮޅުން ބަނެއެވެ. ފެތުން އޮޅި ހިއްދަރުނުދިލަސް ކަރަކު އަތުދަރު ނުވާނެވެ. ކަރަކު އަތުދަރުދިވާ ވަރުދީގޮތް ދިއެވެ. އަލިފުޅު މުޅިން ހިތަނުވޮވިކާ އަޑުއަރަން ދެއްލެވެ. އެސްކަރުގެ އަތް ކަރެއް ނާރާ ކަރުބުއްޖެއެވެ. ދުން އަރައްޖެއެވެ. ދުން އެއްލަސް ބޮޑުކުރާ ހިއްކައިގެން އެސްކަރަށް ބޮޑުކުރައްކަން ޖަހައިލިއެވެ. ދުންބުރި ގޮއްޓަށްދާނަން ގެންސިލެވެ. އަލިފުޅު އާރާގެ އަތުގައި ހިލާ ކުރައިގެންދާ ބުންޏެވެ. އަލިފުޅުފާއެވެ. އެޅުގަނޑު ގަނަލު ނުޖެއްސަލާތީ އިސްގާރެވެ. ފަލަކަން ފައްޗާނުޖައްލާތީ އިސްގާރެވެ. ދުން މިގެ ދުލިގެން އެކަގާސް ގެއްލިލަ ފުނިހަތަ ތިރިއަރިގަޔި އިންދާ ގަދުދަރު ފޮތިކަލު ހިއްޓާއްޖާއި އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. ޢަހްމަދު އަލި ޖަރަތަރިފުގެން އަހާލެވެ. ހިތަޖައްވެ. އަލިގެ ފާޖުގައި ބާރަށް އަޖައިދާރެވެ.

ހިތަޖަ ދުރުފޮތިގަނޑު ހިއްޖައިޖުވާއްލާ، ޢަހްމަދު އަލި ވަރަން ސިއްކުރުން ހިތަޖަރާއި ދިމާރަން ނިކަން ރަނގަޅަން ބަލާލިއެވެ. އެވަގުތު ހިތަޖަ ދުރު ފޮތިގަނޑު ވައްޓާލިއެވެ. އަދި ބުންޏެވެ. އަލިފުޅުފާއެވެ. އަލިގެ ތި ކަހަ އަދިރިގެއްދެވެ؟ އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. އާނއެކެވެ. ހިތަޖައްވެ. އާރާގެ ތި ފަސްޓަރ ކަންދާރެވެ. ވަރަން ސިއްކުރިސިއްކުރުން އަލިފުޅުގެ ކަންފަތްދުރުގައި ހިތަޖަ ބުންޏެވެ. އަލިފުޅުގެ އަތުން ތިރާމައްސަ ވަރުގަދަ އިދާރިގެނެގުނެވެ. ތިގެ ހިތި އަލިފުޅަން ވެރާނެއެވެ. ހިތަޖަ

ވިސްނުންތެރިވާ އަޑިފުޅު ރުޅިއައިސްވާ ބުންޏެވެ. ނުބައި އަނިޔާވެރި ނުކުރާނެވެ.
ބޭސްއަޅާ ފަސޭހަ ކޮންދުވަހުވީއެވެ.

ހިތަށް ރުޅިއައިސްގެން ބޭރު ގެތެރެއަށްވަދެ ފުރިގެން ދުވެރައިގެން ގެންގޮސް ބަރިތަކު ފަހިރުގެ ތަކުރާގައި ވަށައިލިއެވެ. އޭނާ ރައްގެނާ ގޮވާލިއެވެ. އަސްތަގްފިރުﷲ އެވެ. އަޅުގަނޑަކަށް ތިހުރިހާ ނުކުރެވޭނެއެވެ. ދެން އޭނާ ޖިނި އަނިޔާ ބަނޑުންއޮވެ ރުކުންރުކުން ހުރިހާ ބޭސްއަޅައި ފުރިހަމަވިއެވެ. ދެން އެއްޗެ ގޮވަން އޮވެއްޖެއެވެ. އިރުއޮއްސުވާއިރު ކައިބޭހަކަށް ގެއިވަރު ފަރާތްތަކުން ކޮންމެވެސް ކާނދިރިއެވެ.

ގެއްސެވުން ނިކަމެ ގެންދަވުން ބައްޕަ އަވަހާރައި ފަރާތަކުން ހަމަވަޅުން ކުލަދާން ދެން ވަގުތު ބަލަން ނުކުރާ ނަކަތް ސަލާމްބަލައި މަރު ފަންޏާ ހަނދުއްޔަ ހަދައިލިއެވެ. އަދި ސިއްރުންގޮސް ތިރިއަށް ހަމަގައި އިރުވެއްޖެއެވެ.

ދުނިޔަޔަށް ނިވާން އޮވަރައި ފުންހަމައިގެން ޔުދުވެއްޖެއެވެ. އަދި ގޮވާލިއެވެ. އަޅުގަނޑު ކަންގަދަސް ކާރުމުން ހިނާ ރަށްކަން ނިކުމެއްޖެސް ނަހެވެ. އަދިފުޅު ގޮސް ބުންޏެވެ. މޫސާވެލިމަބޭއެވެ. އަވަހަށް އެންމެ ނިކުމޭ ބޮޑުދޮންނެވެ. ދުނިއަށް ދުނިއައިސް ބުންޏެވެ. މަޑުނިފުޅެވެ. އޭބޮޑުނިތް ކޮންކަމަކާ ގެއްޔެވެ؟ އަދިފުޅު ބުންޏެވެ. މަންމާއެވެ. ކަލޭ ވަސްކާނިވުން ނުނިދިގެން އެބައުޅެއެވެ. ދުނިއައިސް ބުންޏެވެ. މަދިމަބޭއެވެ. އަވަހަށް އޭބޮޑުމެ ދޮންތެވެ. ދެން މަރުމި ރައިވެރިކަލުން ގޮވައިގެންގޮސް ހިފާރުގައި އޭބޮޑުމައިވިއެވެ. އެންދިރި ކުރުބޮނަގައި ފަޅިބައިޑާ ހުރަގާނުއަރައި ވަޅުވެރިން އަރައި ނިދިއްޖެއެވެ. އެސާރިމު ވަސްއޭބެޖަހައި ނުރުވިއެވެ. ކަރުގެ ގޮވާލިއެވެ. އަދިފުޅު ބާކީ މިއެވެ. ވިސްނުންތެރިވާ ދަރިފަރުދެއަރުސާގައި އެންދާ ވައްޓާލިއެވެ. ކަރުގެބާ ހިނގާފައި ހަވަރުކޮޅި ފާޅަން ރުކިއެވެ. އޭރު ދަރިފުޅުތަށް ރުރި ބާރި ދުވެރާން ދާންރާން ލާފައިރިއްޖެއެވެ. ދެން އެންދާ އޭބޮއަން ހުސްކަނޑާލައި ހަވަރުދަނޑު ލާހައި ގަނޑު ވަޅަނަގައި ހަވާހަކާ ހުދު ހިޔައި އާދަރި ބާދަރި ގޮވާލައި ރިޔާނަގައި ކުރުބުކުރިޔައި ޖެއްސައިލިއެވެ. ދެން ހަނދާ ކަމައި ސާފުރުދަނޑު އަޔައި ދިވެހިރު ބަނޑުވެރި އަޔައި ވަސްކަރު ކުރުބޮނަގައި ހިޔައި ބޮޑުމަޑު ކަރުޕަނަގައި ހިޔައި ބޮލުދެން ހިޔައިލިއެވެ. ދެން އަޅުބަލި ކުރުދިހާ ޖެހެއިލިއެވެ. އެއްފަރާ ބޮޑު ހަވަރުކަންކަރި ގުޑުބަވާއި ކަރުކުތުރި ދަޅުން ދޮޅުބަވާއި ދަރިދަރިފަވާއި ކަރުވަރު ދަރިޔަދޮޅުބަވާއި އޮޅު ކުރިއަށް ދަރުޔައި ގޮވާލެވެ.

ރާބަދީގޭގައި ހުޅުދެހުން

ޢަލީމަނާ ފަޅިނާ ތިރީއަރިމަތީގައި އާދޭވައި ތުލުފުގެން ބޭރަށް ހިނގައިގެންވިއެވެ. އޭނާ ދޮންހިތަލަ އުޑެހި ގޮއިލީގައި ފުންވަރުގަނޑެވެ. މިސާ އެދިރާގެތަރުގެސް ޢަލީފާން ފޮއްޓެއް ހިފައިގެން އައިސް ރާބަދީގެ ދޮރަށް ހުއްޓިއްޖެއެވެ. ހިތަލަގެ ބޮލަށް ދެލާނި ފެންއަލާލި ވަގުތު ބަލާފައި ރާބަދީގޭގައި ރޮއްކުލިއެވެ. ހުޅުގޮސް ޚަދުކަށް އެރިމާ ރޯއިގެންފައި އޭނާ ގޮވާލިއެވެ. އަސްތަޣްފިރުﷲއެވެ. މިއުންމަތި ކަންތަކުން ބާވައެވެ. ހިތަލަ މިއަޅުއަރާފައި ހުރިގޮތަށް ޚަމުޚަށްޔަށް ނިކުމެއްޖެއެވެ. އެއީންމަދު، ޢަލީމަނާ ފަޅިނާ ދެލޯބުޅުކަންތަރާފައި، ނިކަން ރަނގަޅަކަށް ހިތަލައާއި މިލާއަށް ބަލާލިއެވެ. ހިތަލަ ގޮތްމަތިން ދޮވެގޮސް ގޮތްރައަން ވަދެއްޖެއެވެ. އެވަގުތު ފަޅިނާ ބެންލިއެވެ. ދެންދުވާނެ ކަލެއްހިތީވެ. އަހަރެން ބަޔަށް ބުނެބާރަށެވެ. އަހަރެން ދެއްބަސް ނުލެއްޖެއްނާ، ހިތަލަގެ ފާހަނަ ހިފައިގެން ވާރޭހަވެއެވެ.

އޭނާ އެންދިރީއްޔާ އައިސް ހަވަށް ދޮކޮންތަނިއްޖެވެ. އަލީފުޅު އެއްގަތަށް އަރައިގެންއަރައިސް ގޮތްރައަން ވަންއިރު ޢަލީމަނާ ފަޅިނާ ތިރީއަރިމަތީގައި އޮތެވެ. ހިތަލަ އޮޅުގައި އެންވެތައިގެން އޮތެވެ. އަލީފުޅު ގެދޮރުން ފޮތިގަނޑު ހިއްލާލައި އެތިރާއަށް ވަރިހާ ހިތަލަ ބެންލިއެވެ. އަލީފުޅާއެވެ. ޢަލީމަނާ އަލި އެންދިރީއްޖެން މަރަށް ގެންދާނެވެ. ބަލަފިއްޖެ މިއަދު ރާބަދީގޭގައި ހުޅުދެހުނުއެވެ.

ގެނދުން ފަޅިއޭ ގޮދުވެ މަރަށްދާން އުޅެންފުރީމާ އަހުއްސަވާލާ ހިތަލަ ބެންލިއެވެ. އަލީފުޅާއެވެ. މިއަދު ކަންދެހެންފުރާ ޢަލީމަނާ، ފަޅިނާ މަރަށް ގެންދަނީވާނެއެވެ.

އަލީފުޅު، ޢަލީމަނާ ފަޅިނަށް ގޮވާލައި ބެންލިއެވެ. އަވަހަށް އެންދާ ހިފައިގެން މަރަށްދާން ހިގާނެވެ. ދެން އަލިހުން އޭޅިތަން އަތާހައި އިރުވެލާ، ބެރުހިނަމަށް ދާކަންބޮޑި ގެދުން އާދާލައި ހުދުފޮޅިން ބަނދުގެން ބޭރަށް ނިކުމެއްޖެއެވެ. ދެން ޢަލީމަނާ އަލި ޗާލަކަށް ދީއަތް ހުރަވުން މަޑުމަޑުން ގޮސްޑުދާ ދިމާއަށް ފާން ފަހަރިހިއެވެ. ގޮސްޑުދަރަށް އެދުނުލަން ޢަލީމަނާ އަލި ކަދުސި ހަރަކަން ވެއްޖިއްޖެއެވެ. އަލި ރޯއިގަތެވެ. ދެން ލަސްކަލާ ހަމައަށް ދާއިރުން، އަލި ރާވަކާ ވެއްޖިއްޖެއެވެ. އެވަގުތު ޢަލީމަނާ އަލި އޭޅިއަށް ނަގައިފިއެވެ. ދެން ކަނުބޮޅުތަން ގެނެސް ބައިންދާފައި އޭޅިހައި ނަރު ބޮޑުނި ބޭރުގައި ބަނދުލިއެވެ. ކަނޑުބޯބަ ބެންލިއެވެ. ފަލިމަހުގެ ބޯ ފުދުތަން ގިރާވާލާނެވެ. އެގޮތް ހަރައިލުވުން އެއާއަކަ ވަޅުން ހިލިގެން ރަބިލި ދުގާން އަނަންގާން ފެނިގޮތުން ހިލި އޭޅުގެ ހަރުލާއި ލަތިކަން ކައިފާން އުޑުހުންނެވެ. ކަނޑު ގޮވާލިއެވެ. އަވަހަން ދާގެންނާނެވެ. ދޭން ޢަލީމަނާ ފަޅިނާ ދިއްކަނޑި ފޮތިބޭނުޅަވަރު ނިއްވާލިއިރު ދާކަމަށް އެނާއަން ގެނެވިފައިއޮތް ކަމަށްވެ ހިތަލަ ބޮޑާއިއޮތް ދިބާހާވެ. އަލީފުޅު ހުރިއަރިސްވާ ބެންލިއެވެ. ޢަލީމަނާ އަލި ސަލާމަތުގައި

ބަދަލުވެރިވެ. ދެން ދެކުނުއުޅޭކަ ފުނޑާލައިގެންގޮސް ވިހުރުން ދާރިވަރިގެން އަތުވެއްޖެއެވެ. ތާޖުރުވާއި ފުރަތަމަ ވަރަށްނުވެސް ފުޅާވަރަށް އެން ތިބިއްޖެއެވެ. ދެން އޭޒީގެ ދެފަރާން އުނދެރި ޙުއްސާބާއި އެންކަކު އޭގައިން ކަފައިގެން ކަނޑެއްދާން ނިކުމެއްޖެއެވެ. އޭގެ މައިނަކަށް އެރިމަތާ އެންކަތްތުބެ ރައްޖެކަން ފުރަތަމާއި ނަވަމަން ގުދުވެ ބޮޑުވެކަމު އެއްކަމިވެއެވެ. މަސްމަދުރިރަޙިމަހުﷲއެވެ. ދަސްވުމުގެ ބޮޑުކަ ހިފައިގެން ފުދުގަމެވެ. އެމަންވަތު ގައިމަގު ފަށާ ވަރަށްގަދަ ފަސްޖަހައްމެ ހަރާމިއެވެ. އެއްސާކަ މަސްބަހައް އެންކަރިގެން ކުރިހަން ދެފަރާތުވެ. ކާއްޖަކަ ގޮވާލިއެވެ. އަލިފުގާއެވެ. މައިންމަސް އޭގެދުރަކަ މަގޭއްސުވާއެވެ. ދެން އައްވާލިހައްޖާމައި ރީނދޫރަގު ޖަހާފައި ކާނަގެލި ޖަހާފައި ބޮޑުކަ އެއްމުދުން މަސްވުމު ބޮޑުކަ ހިފައިގެން ކަރިހަން ދެލިގަމެވެ. ދެންކަނބުލޯ ޙުއްސާބާއި ރީން އުނބުލުން އަލާއި ކަޅުޖަހައި ބޮޑުކަ އެއްލިއެވެ. ދެންވުސް މައިން ދަސްދުލިގަމު ކުރިއަށްގެ. ކުއްޖަކު ގޮވާލިއެވެ. އަލިފުކާއެވެ. ގައިމަގު މައި ވިހާމަ ފަސްޖަމަ ހަރަނިއެވެ. އަލިފުވު ގޮވާލިއެވެ. ފުލުފިނި ކުރިންނުނު! މައި އޭރުން ހިސާބުން އޭޖެހޭތަމަ ދަރަފުން ކަނބުލޯސްކަން ގެންނަނުވެ. ގައިމަގު، ފަށާ ތަރައިގެންވާ ބުންޏެވެ. އަލިފުކާއެވެ! އަފުގަނޑަކަން މިޔަރަފަ މަނިކާއެއް ނުކުރައްވާނުވެ. އަލިފުކާއެވެ! އަފުގަނޑު އަމަން އެންވަނި ދިބަޑާނުވެ. ދެން ވަންޑާނައި ވަނިދިހިޒާ ރަނގަޅަން ޙުކުމްވާފައި، ބޮޑުކަ އެއްމުދުން ބޮޑުކަ ހިފައިގެން ދަސް ފުދުގަމެވެ. ކަވަހު ބޮޑުކަ ހުސްކަންދިޒާ ދިރުހަބާކަން ދަށްޖަހަން ގޮސް މަލިފުވު ދަސްބަހަރަން ފުހިއެވެ. ކަނދުގަނޑަކަން ބޮލި ގައިމަގު ފަށާރެވެ. ކުރުދުނި ހުރިމާފައި ކަނޑަށް ޖެހުމަށްފަރު ދަސް ކަނޑުމާޖުމުން ފުރަތަމަ ދަސް ގޮސްޖެހުނި މަލީގެ ބަޑުގަވެވެ. އެއްގަނޑު މައި ވަމަން ފެއްޓެމުންޖެހެވެ. ފެއްޖެހުމުން މައި ގޮވާލިއެވެ. ކަވެއަން ކަވުބަލާ ބޮއިރު ހިތްވަނި ގަވާއިދު ވާރަކަ ގަދައިގަނޑު އަދިވެސް ދެވަނަ ހިރާގެ. ރަކަލިކަނޑުކަށް މައި ގަވަން ފެއްޓެމުންޖެހެވެ. މައި ގޮވާލިއެވެ. އަރަށްޖެހި އަތުރާކުރަށްހީ ކަވުގެ އަންގާން ހިރާގެ ވާރަކަ ހުރިގޮތަން ގޮވާފައިވެވެ. އަރަރުން މިއަދު ހުޅުވިހާ ގޮތުރިގައި ގެންވަރަން ހުރަފައި ނުކުމުނުން ކަވަނާ ހުރިގޮތަން ދުރުވެވެ. މިހެން ބޮންތާއްކަ މަލިފުވު ރުވައިސްގެން ދަސްބަހަރުންހުރި ކަރަދުރި އެއްޖެހުމާއި މަބުނާވާއިރުގޮސް ވަރުދުރުން ގާތުގައި ބޮންޏެވެ. މައިގެ ދެއަތް ފުރަތަމަ، ހާވައި ކަނބުލޯގައި ބަންޑާނުވެ. ގައިމަގު މައި ބޮންޏެވެ. އަރަންނަށް އަތުރާ ކުރަށްހީ ހިރާގެ ވާރަކަ ހިފައިގެން އަރަރުން މާލެ ހިނގައިދާނަމެވެ.

ކަނޑުއައިސް އެންދުރިއޭ ގޮސް ބޮޑުންޏަށް މަޑުމައިރިއެވެ. އެމަންވަތު ގައިމަގު މައި އައޭދިން ފުދުގަމައިގެންގޮސް އަނާގެ އޭގެރަށުގައި މާލެދާން

ފުރައިވިއެވެ. ފުރަފުން ގޮވާލިއެވެ. އަހަރެން ދިޔަހި ކަލޭގެ އަންހެނުންގެ ވާހަކަ ހިފައިގެން މާލެއަށެވެ. ތައިމަގު ފަޅިރުގެ އޮޅުގޭސް ކަނޑަށް ނުކުމެއްޖެއެވެ.

އަލިފުޅު މަޑުމަޑުންގޮސް ގެއަށް ވަދެއްޖެއެވެ. އަލިފުޅުގޮސް އެދުރަގައި އޮންނަ ފޮތިފަޅުގައި ބޭނުލިއެވެ. ހިތަށްވަދެނީ ފާރުން އިތުރިގެނބޭ އަހަރެންގެ ދަރިން ގެންދެއްޖެއެވެ. ހިތަށް ބޭނުންވެއެވެ. ދެން ހިތާމަކުރާން ކަމަށްނޭޅެވެ. މާލެވާން ކަމަށްނޭޅެވެ. އަދަރަށް ތެދުވެގެން ގޮސްވަރުން ދާނެވެ. ގޮސްވަރުމަތިގެން އައިސް އަދަރަށް ކައިމަތާ ހިނގާނެވެ.

ތައިމަގު ފަޅިރުގެ އެކު ފުރައިގެން ދިޔަފަރުން އަލިފުޅުގެ ގެމަދިރިން ނޫދުކުރުން ގެންދިޔައި ވަރަށް ހިތާމަވެރި ދުވަސްތަކަކެވެ.

ތައިމަގު އަލިފުގެ އެކު މާލެއާ ދިމާއަށް ދުވެފައި އެތި ގެއްޖެވެ. ބޮޑުހި ވަސްތިރިއެވެ. ފުލިދު ވަސްތިރިއެވެ. ކަޑުދު ވަސްތިރިއެވެ. ލޯކަނޑުން ވަދެގެންގޮސް ވެދު ކަނޑު ވަސްތިރިއެވެ. މާލިމައިން ލާވައި ގަދަވުގެ ދަނޑުން ކާދުމަލިން އަތަށް ދަނޑު ބޮޑުބަނޑުން ދަނޑުން ތޮޅާގެ ބޭރުން ދުވެވައި ދުއެވެ. ދެން އަނބުރާލައި ކަނބަލުން ހަމަތިރަ ނަގައި ކަނބުރަން ކަނޑިރަ ނަގައި އަތަށްލި ފެން ދަމާލިއެވެ. ގޮތަ ނަގައި ދުއްވާލިއެވެ. ލިބުނު އެކު ދުބަނޑުގެ ދާތޮށްދައިން އަލާއި އަލޭއްދިއެވެ. ކަލާލު ލަނޑިން ފާލަށްގެއްލުނެވެ. އެކު ދުބަނޑުގެ ދާތޮށްދައިން އަންނަ ހަމަ ލިބާ އަންނަނީ ފާލަލަކަނަ އެއްވެއްޖެ. ތައިމަގު ފަޅިރު ގޮސްލިއެވެ. އެތިވަސް ކަނޑުލަ ފަތަން ވަޅުއް ނަވާލި އިސްކަލާއެވެ. ދެން ގޮތަށް ސަލާމަތުގައި ގޮލީ ތޮށްލީ ބާއިރީ ކުރަކަލާ އެކު ކަނޑިން ގެދާއްސެވެ. އެކު އެއައިލަމަން އަދިސް ކަނބަލުނަ އެހައި ކަލަދަތްނީވަން ހިލުނެވެ. އޮފިލަމަ އިރީ އެއްލަމަން ފުސްތާރިގެން އެދިހަނގަމަންގޮސް ގަނޑުވަހަން ވަދެއްޖެއެވެ. ފާހަނާދިގެ ދަނޑުހިދަހަނގޮސް ކުރިބަލަހަލު ގާތުގައި ބަނޑުފެވެ. ހަދުން އަރިހު އިލާ އައިސްދިޔަ ވާހަކަ ދަނޑުވާލަދާނެވެ. އޮފިލަމަ ކުރިބަލަހަލު ލަމިގެހަނގޮސް ފެނުނުވިއެވެ. ފަތާލަދާ ސާރިބާއެވެ. ތައިމަގު އަލި ގަނޑުވަހަން އަޅުވާއްޖެއެވެ. ސާރިބާއަން ވާހަކައެއް ހިފައިގެންނެވެ. ހަދުން ވިދާޅުވިއެވެ. އަލި ލަމިގެހަން ގެންނާނެވެ. އަލި އައިސް ލަމިގެހަން އަހައިވިއެވެ. އަލި އަދަބު އަދާކުރަމުން ފެނުނުވިއެވެ. "ސާރިބާއެވެ. ބޮޑުނަގައި ފަތިވިނެގޮ އެބައިނެވެ." ހަދުން ކުރިބަލަހަލު ވިދާޅުވިއެވެ. އަދަރަށް ކަލިމުދިމު ގެންނާނެވެ. ދެން ކަލިމުދިމު ގެހާއައިގެން [illegible] ހަމާއަގައިގެން ގަނޑުވަހަން އައިމާ ހަދުން ތައިމަގު ފަޅިރުވަހަން [illegible] ކަލިމާން ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން [illegible] ބާލާން ވިދާޅުވިއެވެ. ފަސްތަކަތުގެ ކަލާސިން ހަދުގެ ހަމަގައި [illegible] ބާލައިވިއެވެ. އަދި ލައިރީ

ގެސްޓްހައުސްތަކާއި ފަޅުތަކު މަހިރިހަރުގެއާއި ޓޫރިޒަމްގެއާއި ހަސްދުފަރު ބޭރާއި ކާރުބޯޓުތަކުން
ދިދަރުގެއި، ފާލަމުކޮށްގެން ޓޫރިސްޓުންނާއި ހަވާރު ދިރިއުޅޭ. އެއީއެކީ، ގަސްދުވަރުން ހަވާރު
ހަނދުން އެއްކަހަލަ އިންސާނުންނެވެ. ދެން ފަހަރު ބޭރުކުރި އަހަރުދިއުމެވެ. ނިސްބަތުން ދެކަނޑު
ރާއްޖެ ތަރައްޤީ އަރިހުގައި ހުރެބެވެ.

ގަސްދުވަރުން ހަމަބަޔަ ބޭރުމީހުން، އޭޓީވަރު ހަވާރު އަރާނިމުނީއެވެ. އޭޓީވާ
ހުރިހާގައިވެސް އަމިއްލަ ފައިދާއެވެ. އޭޓީވާ މާލެއަތުން ނިކަމެތިން ވާދަކުރެވޭ ފަސޭހަ
ބޮޑުވި ވަރަށް، ހާލަތަށް ދަތިން، ބޮޑުވި ދަތިން، ބޭނުންތައް ބެލެހެއްޓުމުގައި އޭޓީވާ
ޖަމާ ވެރިކަން ދިރުމަތިވީއެވެ. ދެން ފާލަމު ދަތިން، ފަހަރު ބަލަން ދެފަރާތުގެ
އޭޓީވާ ހިމެނި ބޮޑުން ނިކަމެތީއެވެ.

ހުދުކާޅު

އެފަހަރު ހުދުކާޅެއް އުޅުނީފައި އަހަރެއް ދަރެއް ފަސްބޮޑުދަތަން ތިރީކޯރުމައި
އަޅާ އަތްދަތި ގޮވާ ފަސައިވިއެވެ. ހިތަށްއަރަން ހަބަރު ދެވިއެވެ. ދެން އަންނާނުގަތަ
އަހަރު ދުއިދަވައި ގޮވާ ފަސައިވިއެވެ. ހަބަރު ދެވިދާ، އޭގައިކަން ބޭރު ދިނުމެ
ގޮވާ ފަސައިވިއެވެ. ކާޅު ގޮފިއެވެ. ދަރުނުގެ އޭޓީވާ އެބަ ބޮޑުނުބަން އަރާއެވެ.

މިއަދު ދިވެހިން ހިތަދަ ބުނެފެވެ. ކަކުނާއެވެ! ދަރުން އޭޓީވާ ފަހަރުއިރު
ބޮޑުވި ދިނުމާއެވެ. މިހެން ބުނުމުން ކާޅު އުޅުނީފައި ހިނގައިގެންއެވެ.

ދަންހިތަދަ ހުދުކާނާ ބުނެފެވެ. އަދި ފުރާއެވެ. އަހަރެންބަލައި ދަރުނުގެ
އޭޓީވާ މިހާރު އެބައޮތްއެވެ. މިއަދު ދިވެހިން އަދިފުރާވެސް ވަރަން ދެރަވެއްޖެއެވެ.
ނަމަވެސް ކަންނޭ ވަރަން ހިއްސާކޮށްދޭ؟ ހިތަދަ ބުނެފެވެ. އަދި ފުރާއެވެ! ނަމަނަމަ ވަރަބަލައް
ނުބޮޑުވި ދިނުމާއެވެ. މާލެކަމާގެ އިންތަކުރާއްވައިދީ އަހަރެން ދަރުނުނަކަ އެއްގޮތަކަށްވެސް
ބަލާ ނުބޮޑުނަގާވެ. ހުވާކުރެވޭ ބުނަމެވެ. އަދި ފުރާއެވެ. ކަކުނާ ގޮތްއިވިހަސް، ފަރި
ނުކުރުމާ ދިނުމާއެވެ!

އަދި ފުރާ ބުނެފެވެ. ހިތަދަރާއެވެ! ކަލަނާ ފަރިނުކުރާން ހުވާކުރަމެވެ.
އަހަރުނަން ކަންތާގޮތްއިވިހަސް ހިތަދަ ފަރިއެއް ނުކުރާނަމެވެ.

އިތުރުވަކަން ހުދުކާޅު އަހަރެ ގޮފިކުރަހަކަން ބޭރިއްޖެއެވެ. އެސްތަރު ބޮޑުނި
ދަރުނުގެ އޭޓީވާ މިހާ ބޮޑުނުބަން އަންނާނުއެވެ.

ހިތަދަ ބުނެފެވެ. އަދި ފުރާއެވެ! ކަކާނުކަމެއް ނުވެވެ. ދަރުނުގެ އޭޓީވާ މިހާ
އެއްނަގިއެވެ. އަހަރުން ފަރި ނުކުރާނީ އިނގޭތޯއެވެ. އަހަރުން ގަދަވެ ސަލާމަތުން ހުރިއްޔާ

ރަދުންނަށް ދުވަހަކުވެސް ބަހެއް ނުބުނާނަމެވެ. އަދި އަހަރެންގެ ގަބޫލުގައި ރަދުންނަކަށް ވޭނެއްވެސް ނުދައްކާނަމެވެ.

ރަދުންގެ އޮޅާލާ ބުރުންބަން

އަލިފޮރިމާނާ ވިދާޅުވިގޮތުގެ މަތިން ރަދުންގެ އޮޅާލާ އަތޮޅު ބަލައިގެން، އިރުއޮއްސުނުދުވަސް ދުއްވަ ދުއްވާ ހުރިއެވެ. އިރުއޮއްސުނިރު އަތޮޅުވަދަ ބުރުންބަން ދުކެރިއެވެ.

އޮޅު ހަރުދުވަހިސް، ރަސްގެފާނާ އަލިފޮރިމާނާ ގައިބާ ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. އެދުބާރުވުން ވަޑައިގަތީ، ދުކެނުއަވަދު ބޭކަނބި ދަރިބަގެ ގެއަށެވެ.

އަލިފޮރިމާނާ- (ބޭކަނބި ދަރިބަ ގައިން) މި ރިންގުވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަދުންނެވެ. ދަރިބާ ހަނގަވަން ބުނާށެވެ. މިރަށުގައި ފަތުވީނބޭކަނބަހަކު އިންނަވާނު ހުއްޓެވެ؟

ބޭކަނބި- އެއްވެސް ކަންފުސް އެއްބެއް އަލުގަނޑުކަން އެގިފައެއް ނެތެވެ.

އަލިފޮރިމާނާ- ވީސްވަރުގަޑު އަތުން އެއްޗެއް ހިފައިފާ ހުރިމެއް ގިނަކަމުން ނުބުނާނު އުޅުނިބާއެވެ! ދަރިބާއެވެ! ބޮޑައި ކަނދުރާ ވަކިވެން ނޫދާނަވާ، ހަނގަވަން ބުނާށެވެ.

ބޭކަނބި- އަލުގަނޑު ވަރުއްވާހައި ވަޑުވެއްވި ކަލުގައިވިދަސް، ނޫނީ ވާހަކައެއް އެނގޭކަމަކަން ނުވާނެއެވެ. މިރަށުގައި ފަތުވީނބޭއް އިންކަވެއް އަލުގަނޑުއް ނުދަނަހުރިވެވެ.

އަލިފޮރިމާނާ- މިބައަކް ނޫނގެހިއެވެ. ނުކުންނަވާ ހިނގަވާށެވެ.

އެދުބާރުވުން އެގެއިން ނުކުތް، ވަޑައިގެން އުތުރު އަވަށް ބޭކަނބި ދަރިބަގެ ގެއަށް ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ދޫވާދަރިބަ ހިދާފައިއޮތް، ގޮވައި ހަގައިފިއެވެ.

އަލިފޮރިމާނާ- ދަރިބާއެވެ. މި ބުރުހިގައި ފަތުވީނބޭކަނބަހަކު ވާހައްޓެވެ؟ އިނި ކޮންބަޔެއްގައި ހުއްޓެވެ؟

ބޭކަނބި- އެއްވެސް ކަންފުސް އަލުގަނޑުކަން އެގިފައެއް ނުވެއެވެ.

އަލިފޮރިމާނާ- ދަރިބާއެވެ! ދޫގަހުދާނުދޫވާނު، މިދި ކޮންބައެއްކަން ދަންނަވަދުރެއްޓެވެ؟ މިއިންނުވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަދުންނެވެ. މިދި ރަދުންގެ ދޮރިމާނާ ހިތްގެމާނެވެ.

ބޭކަނބި- ކޮންމެދަކު އަހަރެސް ނޫގޭ ވާހަކައެއް ނުދައްކާނެއެވެ.

ދޮރިމާނާ- ދުވަހަކަށްޓޯ ވާގޮތް ދަޢުލަތުމާހަކާ. މިހެން ބޭނުންވާފައި އުޅަނީޔާއި ރުޅިއަރުވައިދާ ކަނޑުވި ގޮތް ހަދާލާފައި ކަށްވެން ވެއްޖެއްދަވައި ގެންގުޅުއްވާތީވެއޭ. މިއޮތް ދަރިކަ މިކަމާ ކުރަނީއޭ. ރަނގަޅަށް ބެއްލާށޭ.

ބޮކަހިބެ- ކާފަދުކުރަންވާނެއޭ. ކަލޭ ތިރިކުރަންވާނެއޭ. މިހާރު ދުނިޔޭގެ ފައިދާ ޤާނޫނުބަދަލު ވެގެއް. ދުނިޔެގައި އެންމެ ގިނަ ކުރީގެ ކާރިޔާއެވެ.

އަލިދޮރިމާނާ- އުނދަގޫއެއް، ދުނިޔެއިން ގެންނަވާ ހިނގާފާނީ، ފާޑުފާޑު ރަށުން ގެނެސް ބޭރުން ނުލާ ވެރިކަން ހިންގައި ދުނިޔޭގެ ގޮތުން ވެރިކަން ފަށަރުބޯދުން ވެރިކަމާގެން ވަޒަނުގަޅުން ފަށަފާނެކަމީއެވެ.

ހިތަލާ ކިހި، ހަމަހީ ދޮރުމަސްއަލައޭ. އެކަށޭނެ އޭގެ ކަޑަހަރުކަން، އަޅަނަން ރަށުންގެ އަކައިމާފާ ހަރުދުވަހުގެ އަށްޓަފައިވިއޭ. ހިތަލާ، އަށްތަހާދުރު ނިކައި ހިޔޭގެން ސަލާމަތީ އަދިރިފުގެން އެބަބުނެއޭ. އަހަރެން ހަމާހަން ކުރިޔައި ބިތުން ހަރުދުވަ އުޅެނީ، ކޮން ކާރުވާން ގެއްލުނީ؟

އަލިދޮރިމާނާ- އެއީ ތޯހަ އަޅުވާގެ ހަކަތަކީ. ރަސްމީކަމާ ދިމާއަން ކާރުވާނާ، ހިތަށްޓާ އެ ތޫ ކަޅައިގެންފާހަމަވީ.

ހިތަލާ- ހިތައްވެ އަޅުވާގެ ހަރުއް ހަމަވެސް މިހެން ހަމާހަން ދިއްބާ، އެއަހަން ހަރުދުވަ އުޅޭހިނދު، އިސްލާމުދީންކުރާ ކަށަވަރުވީއެވެ.

މިހެން ހަމަބޭނުން ހަރުން، ހަރުން އަހަރު ހަރުދުވަހުގެ އަށްޓަފައިވިއޭ. އައިއްސަ ދޮންހިތަލާ ބޭރުން ބެންޓެވެ. އަހަރެން ހަމާހަން ކުރިޔާ މިހެން މީ، ހަރުދުވަ އުޅެނީ ކޮން ކާރުވާން ގެއްލުނީ؟ އަލިފުޅާއާ، ނިކަން ތުރުވެ ބަލާހެވެ.

އަލިފުޅަކަން މިއަޅާ އިވުނެވެ. ހަމަވެސް އަލިފުޅުގެ ނުތުރުވެއްޖެވެ.

ދޮން ހިތަލާ ހަމާދުން ނިކުމެން އެކަށޭނެ ނުކުތުގެންގޮސް ގަނޑުވަރު ތުރާއަން ވަޑައިގެންނެވީއެވެ. އަވަހަށް، ވަޅައިގެން، އަލިދޮރިމާނާ ހިލޭގާން ވިދާޅުވީއެވެ. ކަލޭގެ، ހަދުނަނަން އަޅުކަމުގެ ގެންނާނެވެ. މިހެން ވިދާޅުވާއެކު، ފޮއްކާނާފުޅު އަޅުޖަހާ ބިތުބަލިކަމުގެ ހިތާވަރުގައި ހުންނާނެއޭ، ދުވެއަށް އަރާލާ ހަނދުވަރު ބެންޓާ. ހިތަލާ އަށުރައަން ދޮން ހިނގައިގެންވިއޭ. އަވަހަށް އަތާ ދުބާފުން ވަޅައިގެން އަކަހާގެ ތުއަށޮގައި ހިއްޖަވައިވިއޭ. ކަށްލިއަކަން ދޮންހިތަލާ ހަމަދަވައިގަތެވެ. އަލިފުޅާ ފުންމައިގެން ނުދުވެ އަޅައިމޮހަން އަހަރެ، ދުވިއުންގެ

ކަންކަމުގައި ޖެހިޖެހިނުން ދެމިހުންނެވީ ދަންނަވާލިއެވެ. އެދެމިހުން ބިންގަޑުގަވަން ވެއްޖެން އިރަށް ދޮންނިރަލާ ބޮންޏެވެ. އަލިފުޅުވާށެވެ! މިވަގުތު ކަލޭ އެދެމިހުންނަން ހަދާންގޮތެއް ހަދާނެވެ، މިގޮ ވަހަކަން އެމިހުންނެއް އަތަކު ނުދޭހާނެއެވެ. ނަލަފުސް އަލިފުޅު ދުވެރިއްޖެވެ. ހާފުޅުއަރައިގެން ތިދުވެވަޑައިގެންފައި އަލިދޮރުވާން އެބަ ފޮޅުވެއްޖެވެ. އަލިފުޅުގެ ދުވަސް މާދަމާ ދުއްވާހަމެވެ. ތިރައްސާ އުކުރި ކުވަރދުރު ހަވަރަކަށެވެ.

މިހެން ކިއްސާވެއި ބާރަށް ނިކުމެވެއިގެން ދޮބާފުޅުންއުކައި ވަޑައިގެން އުވަރދަން ވަޑައިގެންފިއެވެ.

އާދޭ ފަހުން އަލިފުޅު ފިލާހިރަވަރަން ނުކުމެގެން އަތުވެއްޖެއެވެ. ހިތަލަ ބޮންޏެވެ. އަލިފުޅު ތިރަކުރި ވަރަން ދުރަކަވެކެވެ.

އަލިފުޅު ބޮންޏެވެ. އަހަންނަށް ދުރަކަށް ނުކުރާށެވެ. އަހަރެންގެ އަނބިމީހާގެ ގައިގާ ރަދުންނެއްކަހަލަ އަތުފުޅު ލަގައިގެން ނުވާނެއެވެ.

ހިތަލަ- ތިރަވާހަކައެއް ނުނެވެ. އެބާރުޖެން އަލިފުޅުގެ އަތުދަނުވިހަގުތު އާދޭ ބާރުންނިހެއި އަލިފުޅު ދުރުކޮށްލި ވާހަކައެވެ. އެމިހުން ގެއިނަވަށްވެސް، ގޮސްހައި ވަގުތު އަލިފުޅަށް ލިބުނެވެ. މާދަމާ އެމިހުން ވައިބާނި ލަސްވަކާ އުކަލައެވެ. ކަލޭއަހި، އެންމެ މިހެކެވެ. ގެތެރި ކޮންގަދަށް ގެއްތެވެ؟ ކަލޭގެ ފަރާތަށް ހުންނާނި ކުރުހުރެއްތެވެ؟ އެންމެ ކައިރިއަށް ހުންނާނި ބައްޕަވެސް މާދަމާ ހުންނާނި ރަދުންގެ ފަރާތުޕަވެވެ. އަހަރެން ބޭރުގޮތަށް ކަންތައް ކުރުވުންނަލަ، އެ އުވަރދާ، އާދައިމިބި މިހެންނާ ގުދަލަން ދަންދުންވެސް ލިބޭނެވެ. ދެން ކުރާނާކަށް ނެތެވެ. ދެން އާދި މާދަމާ ފިލާވެ. އެމިހުންގެ އަތުގައި ޖެހިގެން އަލިފުޅު ވަރާލިއަސް، އަހަރެން އަލިފުޅަށް ވަޅިފޮނުވާލެއް ނުވެވެ.

ހިތަލަ ވާހަކަ ދައްކާނިއެވެ. އަލިފުޅު ރޯނިއެވެ. ހިތަލަ އަލިފުޅުގެ މޫނުގައި ފިލަން ބޮޑުދިނި ކަވަސް ދަނޑާ ހިނާދަނޑާ، ކުނަށް ދަނޑުގެ ތުރާގެއެވެ. ބަނޑުރައިދާ، ފުއްޖަރު ލަގަނގުސް ލާވަނބާރުވައިރަން ވަނނާނެވެ. ބޮންޏެވެ. އެވަނގައި ކާނއެއްކުރި ރައްޔާރަން ހުނނާނަ ވާރަކަވެސް ބޮންޏެވެ. ދެން ދެމިހުން ސަލާން ގަލާންކަން ބޭސްލި ހަދާފައި ތިމިސްމާ، އަލިފުޅު ކުރަނީ ދަނޑާ ދިލާއަން ހިނގައްޖެއެވެ.

އަލިފުޅު ހަވަރަން ދެއްވުން

އަނެއްދުވަހު ހެނދުނު ރަށުގެ ކުދިބޮޑު އެންމެން ގޮނޑުދޮށައި ދިމާއަށް ދިޔައިރު ރަދުން އެއްގަމުން ފައިބާ ވަޑައިގަތުމަށްފަހުއެވެ. ބައިވަރު އަލިފުޅުނަގާން ހުންނުވި ކަނބަލެވެ. ރަދުން ވަޑައިގެންނެވި ގޮތަށް ވަޑައިގެން، ދެދިވަޑައިގަތީ ވަޑުގަސްދެވަރުގެވެ.

ވަޑުގަސްދެވަރުން ދެދިވަޑައިގެންނެވީ، ދޮންހިޔަލާ ކަނޑާލުގައި ބޮޑުވިއެވެ. ދެން ކަނޑާލުގައި ފަސްބޮޑުގައި ދެފަހުން ތުލާޅުމާގައި ދެއަތުން ކަނޑާލުގައި ބޮޑުވިއެވެ. ރަދުން ވަޑައިގެން ދޮންހިޔަލާ އަތް އެނދުގައި އިރުނދެ ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ހިޔަލާއަށް ދެލާރަށް ތަކުރުކަނޑުގެންނެވެ. ރަދުން ހިޔަލާގެ މާތަން ދެހިފަޑައިގެން ލުގުލުގަން ކަނޑުފުރައި އަތުފުޅު ލަތްފައި ވިދާލުވިއެވެ. ހިޔަލާއެވެ. ލަގަތަން އެނބުރޮނދެވެ. ވިހެން ވިދާލުވުމުން ދެއަތުން ފަހިނބާރަން ކަނޑާލުގައި ބޮޑުވިއެވެ. އަތި އެއްފަށް އެއްޗެއް ނުބުނެވެ. އަނެއްކާވެސް ރަދުން ވިދާލުވިއެވެ. ހިޔަލާއާއެވެ. ކަލާ އަހަރެންނާއި މާލެ ހިނގާނެވެ. އާރުން ދިޔަން ތާލަފުމް އަމާޒައި މާލެ ބާލައިދޫނުގެވެ. ދެންވެސް، ހިޔަލާ ހަލައެއްވެސް އެއްޗެއް ނުބުނެވެ. ރަދުން ކާރާ އިސްކަރައްވާޒައި ވިދާލުވިއެވެ. ހިޔަލާ އަހަރެންނާ ބަހެއް ނުބުނިނަމަ އަލިފުޅު ހަވަރަން ދިމާނަވުގެވެ. ދެންވެސް އެއްޗެއް ނުބުނިމާ ރަދުން ވިދާލުވިއެވެ. ހަވަރު ބާކަލުންނާވެ! ހުވަދުވި އަލިފުޅު ހަވަރަން ދިނީމުވެ. މިއަށް އިވުމާއެކު ހިޔަލާ ދިސްލާ ބާލައި ރޯން ފަށައިގިއެވެ. ހަވަރުހަނދުން އަލިފުޅު ހުއްޓަން ދެއްވައިގެންދިއެވެ. އަލިފުޅު ރަދުންރަދުން ވަޑުއަރުނާލައި ދެއްވައި ގެންދިއެވެ. ގެންދުރު ވިއްރުވެސް ހަވަރު ހެނގުންނަކަށް އަލިފުޅުގެ އަތަކު ނުދެހެނެވެ. ދެން ސިއްރުސިއްރުން އަލިފުޅު ގެދޮރަން އައިމާ، ދޮންއަށްސަ ރައްގެނާ ބުންޏެވެ. ތަހިފުޅާއެވެ. ރަދުންނަން ބޮޑަސްބާނެވެ. ވިހެން ބުނުވުން އަލިފުޅު ބުންޏެވެ. ލޮބިވާ ކަންމާއެވެ. އެހެންވިއްޖާ ހަވަރު އަތުގައި ދެހެން އަތުގަސްދު ވެރިއެވެ. އަލިފުޅު ގެދޮރަން އަރުނާމަރާ ހަވަރު ދުވާވާ އައިސް އަލިފުޅާ ދިމާކުރިއެވެ. އަލިފުޅުގަން ނުކުރާކަލަށް ނުހަރާ ގޮތުގައި ނުތެވެ. އަލިފުޅު އަދު ވިއްލައި ސަފަރާކަތް ދިހަރިއެވެ. ތަންނަހައި އެއްއާއްކޮށް ދިހަރިއެވެ. ހުވަދުވިއައި ނަގާ އުފަލުން ގެނައުސް ގަސްދުފަށު ދޮނަން ފައްޗޯވިޔާ ރަދުން ވިދާލުވިއެވެ. ބޮޑުހިކަލާ ހަލާ މިވަގުތު ވަރިކާރާނެވެ! އަލިފުޅު ދެންނުވިއެވެ. ދެލުވަޑު ސާހިބާއެވެ. އަތުގަސްދުގެ ކަމުލެއްވިއަސް އަންނަނުން ބޮޑުހި

ކަމަނާއާއި ވަރިއެއް ނުކުރާނަމެވެ. ރަދުން ހަދުވަރުން ވަރުއެއްނުލެވެ. ކޮއާ
އިސްކުރައްވާފައި ވިދާޅުވިއެވެ. ކުޑަދުވަހު އަލިފުޅު ދެވަނަފަހަރަށް ރަށަށް ދިޔުމެވެ.
ހުށަހަޅަ ދެއްވައިގެންނެވެ. މިފަހަރު ހުށަހަޅައިދިނީ އަލިފުޅުގައިވާ ބަރަކާތުގެ ވާހަ
ވެސް ދެއްވައި ބަދަލުގައި ނޫނެވެ. އިރު ކަނޑާލުމުން އަލިފުޅު ހުރެފައިވާ ދެއްކުމަށެވެ. ދެން ރަސްގެފާނަށް
ގެންގޮސް ވަޑައިގަތެވެ.

ރަދުން ވިދާޅުވިއެވެ. މީސްކަލިފާ ގެންނާށެވެ. އަދި ދަންވަރު
ދަންއައިސް ގެންނާށެވެ. އެދުވަހުން އަލިފާ ރަދުން ވިދާޅުވިއެވެ. މާލެއަށް ހިނގަ
ދަނޑުވައި ދިއުމަށް އަލިސާއަށް މާރަހަކަށް ކުރިމަތިލާށެވެ. އަލިސާ ދެންނެވިއެވެ.
އަލިފުޅު ދިވެހި ރަސްކަލަކުނަށް އަލިފުޅު ބަދަލަށް މާރިއްކަވެ. ރަދުން އަލިސާގެ
ގައިގާ ޖެއްސެވިއެވެ. ދެން ރަހުމުން ވިދާޅުވިއެވެ. މާލެގެ ސްރާ ދުސްކަލީގައިން
ކަލުމަކު އަންގުވަރިކަން ދޫކޮށްލާ. ދުސް ކަލީގައި ބޭނުމި ކިހާއެއްތޯ؟
އާދޭސްކުރެއްވިއެވެ. ހުކުމްއަކީ ވަރަށްވުރެ އަލިފުޅު މާ ބޮޑެވެ. ރަދުން އެނާ،
ދުރައް ކުރެއްވުމެވެ. މީސްކަލީގައި ބަޔަކު ނޭވާ ހުރިއްޖެއެވެ.
ދެންރަދުން ނާއިބުކަލޭގެ ބަޔާ ދޫކޮށްފައި ގެންނަވާފައި ވިދާޅުވިއެވެ. މަރަށް ހިނގައްޖެ
ކަމެއް ކޮށްދޭށެވެ. ނާއިބު ކަލޭގެ ދެންނެވިއެވެ. މިއަދު ރަހަމަތުގައި، ކަމެއް
ކޮށްދޭނަން ނުކުރާނަމެވެ. ރަދުން ކޮއާ އިސްކުރައްވާފައި ވިދާޅުވިއެވެ.
ނާއިބުކަލޭގެއާއެވެ. ކަލޭ ހަވަރަށް ދިޔާނަމެވެ. އަލިފުޅަށް ވީމައް ނުދުކަން ކޮއްތޯ؟
އެވަގުތު ނައިބުކަލޭގެ ގޮތުބުރަން ދެންނެވިއެވެ. ސާދިބާއެވެ. އަލިފުޅު ކަމެއް
ކޮށްދިނަމެވެ. "މިއަދު ރަހަމަތުގައި، ނުކުރާނަމެވެ ރަނގަޅަކަށް ނުދެވޭތީއެކަން ރަދުންނަށް
ކަމެއް ކޮށްދިނުމެވެ." ރަދުން ވިދާޅުވިއެވެ. ބަލަންނުމިބަ ދޮންހިޔަލާ އެދޭއަކު
ނަގައިގަންގެން އެޅިޔަން ގެންދާނެވެ. ލަސްއޮތެވެ، ރަނދުން ވިދާޅުވި ގޮތަށް އެކަންކޮށް
ނިންމުމަށްފަހު ހަމަބެލި ބޭރުނި ފަޅުން ރަދުންގެ އޭލާޅު ނަޢްޖާލިއެވެ.

ދަންވަރު ދަންއައިސް ރަތުންރަޅުން އައިސް ދެމަފިރިންގެ ދަރިފުޅު
ނަގައި ބުރަން ގެންގޮސްފިއެވެ. އަދި ވެލިގަނޑު ހަދާލިމާ، ކުއި އަރައިގެން ރޯއިގެންވައި
ބޭނުމެވެ. މަންމާއެވެ. ހިނގަލާ ކޮބައިގެއްތޯ؟ ކަންތިރިގަނޑުން ބޭނުމާ އާނާ
ގޮވައިގެން ގެރަން ހިނގައްޖެއެވެ. ދެން އެނދުގައި ބޮއްވައި، ރުއްގަނޑު ފިޔަބައިދީ،
މުރަނގަޅި ވެރިއެއްނުވަން ފުރިހާ ދެދުވަހެއްގެ ދަރުމަތީގެ، ވަރުވެ، ހިނގާފައި
ބޭނުމެވެ. މަނާއެވެ. މިހާރު ގަދުވަރަކުވިއްދާ ރަނގަޅުވުމެއްޖެއެވެ. ދެން އަލިފުޅު
ކަލަބި ހަދައިގެން ދިޔައީ ރަނގަޅުވެގެންނެވެ. ދެން އަލިފުޅުގެ ކަލިފާ، ރަނއިރުވީ.
ރަނގަޅުގައި ދަރުކަން ހިނގުމެވެ.

އަރަބުކާވަން އޭޝިއާވަނުގެސް ވިލާތަށް އައިސް ހުދުކާލު
ތިރިކޮޅުގިނަރު ކަނބުދުކަރި ބަލާފައި ހިލަލަ ބޮޑުތޯވެ. ކަލޯ ވަސްސަށުވެ ބޮޑުތޮށިތަން ދޫނިވެ. ގޭސް ބާރުނުވެ. އަލިފުލާއެވެ. އޭޒީގައި ފުރައިގެން މާލެ އަށްތާނުވެ. އަލިފުލާއެވެ. ވާދުކަސްގެރައި އޭދ ދުއްވަދުއްވާ ބަރަހިބާރުނުވެ. ހިދުކާވޯމެކަން ކާވައި ހިތަހައާއި ދެހެދު ވާހަކަ ދެކެވުނު ތިބައިތި. ރަދުން އުކަސާގެ ބޮޑުފުޅު ބައްޔަވަން ރުކުނުވިއެވެ. ވާހަކަ ދެކެވި ނިމުމަށްފަހު ކާލު ތިރައިމާ. އަށްއޭކާވެސް ހިތަހަ ބޮނުވަތަން ޖަހައިލިއެވެ. ނަމަވެސް ކުރާނީ ހިއްސާއިރުވެ. ރަދުން ނަކަނު ކާލޫގެ ބުރަފައް އެވަގެއްޔަ ނަގަނިއެވެ. ރަދުނގެ އޭޒީކަވަން ވިއެތި ބާރަށް ދެމުނިތީ. ހުދުކާލު ބޮޑުނި ގެޒުރަނުގެސް އަލިފުލާގެ ފައިތިލަ ވައްޗަން ދެރަނުވިއެވެ. އައި ދެނުގެސް އަރަނި އެނދުރި އޭޒިއަނުވެ. އަށްއޭކާވެސް ކާލު ދެރަނަނި އަލިފުލާގެ ފައިތިލަ ވައްޗަކުނުވެ. ދެން އުދުހިރަނި އެނދުރި އޭޒިއަނުވެ.
ގަވަގާފައި ކާލު ވިގެތަން އުޅުއެވެ. ނަވަފުސް އަލިފުލާކަން ކާލު ބަރުތަވައި ނާނަގެއެވެ. އެނގުވަރުން އަލިފުލަން އުނަގެދުވެގެން ކާލު ހިފާފައި ބިނަވައްކަން ދެއްސުވެ.

ކާވަން ހިރިނުވިފައި އިރުކޮވަކަ އޭތޮވެ. ދެނުގެސްއިރި އެނދުރި އޭޒިއަނުވެ. ދެން އަލިފުލަން ރަވަނުވިގެތަތޮ އުނިވުއްޗެއެވެ. އަތަރަން އެނދުރި އޭޒިއަން އަރައިވިއެވެ. ވަގުތަން ތައްޗަރުކަން ރަވައިގެން، އޭޒާއިގެން ފުރައިވިއެވެ. ހުދުކާލު ދެނައި މާލެއަށްވެ.

ރަދުނގެ އޭޒިކާލު މާލެއައިސް ބޮޑުނި ކަވަނާ ދިއްޔަތުގައި މާލެބާހައިވިއެވެ. ހުދުކާލު ވިލާތަށްމާލޭގައި ދިރައި ގަސްޖަހަރަނުވެ. ކަވަނާ ގަސްޖަހަރަން ވަޒީރުންނާފުށުން ހުރިހާ އަސްބިކަބުރުވެސް އުކަވަނާގެ ނިދިކަވަން ހަސަދަފުރިވިއެވެ. އެނގުބަޒަން ހަސަދަފުރިވި، ފުބަޒޭ ބޮޑުހިރިނުނުވެ.

ދެދުވަހު ވިޔަނާ، ރަސްދުން ވަޒީރުން ބޮޑުނިކަވަނާ (އަތިރިނާ ރަނިޖެހި) ގާތުގައި އަބަ ވިދާޅުވިއެވެ. އަހަރެންނަށް، ކަވަނާގެ އަތުން ފެންފޯދު ދެއްވާނުވެ. އެވަގުތު އުކަވަނާ ފުރަގަސްދިއްވައި ރުބުނިވައި ރަސްގެފާނަން ފެން ފިއްކާވައް އުރުވިއެވެ. ދެން ވިދާޅުވިއެވެ. ކަވަނާގެ އަތުފުޅުން ފެވަށް ރަސްގެފާނަން ފިއްކާވައް ހައްދަވައި ދެއްވާނުވެ. ވިހެން ވަރަން ގިނަފަހު ވިދާޅުވާ އުކަވަނާ ވިދާޅުވިއެވެ. އަލްގަސްދު އަތުން ފިއްކާވައް ވައްތަރު ކާންދޭނަގެވެ. އަވަހަން ހުކުރަން ވަޒީރުންނާވެ. ވިކަވަނާ ބަސްފުޅުގެ ވިދާޅުވުން ރަސްގެފާނު އުފާފުޅުން ވަޒީރުންނަށް ވާވެ.

މިދުވަހަކީ އެކަމަނާ މުޅިވިލު ވަނާ ދުވެ ވަޑައިގަންނަވަން ގެންދާ ދުވަހެވެ. މިގޮ ކޮރިން އެއްދުވަހު، ދިގުމޫރިހަމީގައި ދުވެވަޑައިގަތެވެ. އަނެއްދުވަހު، ފޯރި ކަނޑުމަތީގައި ދުވެވަޑައިގަތެވެ. މިއިން ކޮންމެދުވަހަކުވެސް މެންދުރު ބުނޑުކަން ފިނިވަޑައިގަތީ، ބޮޑުރިނި ކަމަނާ ބިލުގައި ކައިސްދި ކައިވަރިއްޖެ ކުއްޖާއެވެ. އާ އަނބިކަބަލުނާ މާލެގެންނަވައިދިނަމަ މިކަންތައްތައް، ކުރައްވަން ފެށިވަޑައިގެންނެވީ ކަމުގައި މެންދުރު ބުނޑުކަން ވިދާޅުވިއެވެ.

ރަދުން ނާރާރިއްޖަވައިގެން ނުކުތް ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ރަކޮބަޔޭފިރިޔާ، ރަސްދޫކަލުން، ގަސްތުވަރަން އެއްވިއެވެ. ރަދުން ނިކުމެވަޑައިގަތީމާ ދިއްޖަތޮގައި، ހުކުރުން ވަޑައިގެންނެވިއެވެ.

ހިތަކަ ފުންމައިގެން ތުދުފުވަޑައިގެން ފަރިއްކަތް ހައްދަން ވައްޖަވައިވިއެވެ. ކައްކަވައި ތަރިކާވަކަން ވަތޮކަން ހުދުފޮތި ކޮވަލުން ބަސްދުރައި ހައްދަވައިވިއެވެ. ބޮޑުރިހަރިން ހިތަކަ ދޫވައިގެން މުޅިވިލު ތޫރިމަތީގައި ދުވެލަން ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ހިތަކަ ހުންނެވީ، ދުރައްތުން ދުތަރި ހިއްދަވައިގެންނެވެ. އެކަމަނާ ކޫސްތުރަން އެރިވަޑައިގަތުމާއިލު ލޮބުޖެހުނު، އެކަމަނާގެ ބޮޑުކަރިގާ އަތުގައި ކަލާފަޅުވިއެވެ. އެއާއިއެކު ފުރިން، އެކަމަނާ މުޅިވިލުގައި ހިރިތާކަން ހިސްގަލޫހަފާފަދި ވަޑައިގެންނަވާފައެވެ. އާދޭ، އެސްދޮރިއާބެ ހަރިފޮރިސްތާއި ދިރާއަން ލޮބުއާދިއެވެ. އެކަމަނާ އެރިމާއަން ދުވެވަޑައިގަތެވެ. އެރިހަރުދޮރަން ހަރިފޮރިސްތުން ލައްފާލައި ކަސްތުރަން އަރާފައިވަޑައިގެން މޮތިތަފީ އެއްއެޔާއި ކައިހިރިއަން ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ދެން އަތިފުޅު ހިތަކަ އަތުގައި ހިފައި އާދޭހަން ނެގިއެވެ. އެއާއިއެކު އާދޭ އަސްބަހާ ބައިރިވިއެވެ. އަތިފުޅު އެނދުރީ އާދޭ ދުއްވާލިއެވެ. އަތިފުޅު ހަސްގަނޑަން ބާލާލައި އާދޭބޮޑިގާ އެއްސޭ މުޅުނުގަތެވެ.

ހިތަކަ ވިދާޅުވިއެވެ. ދުލުގާވަތަ އަތިފުޅުގާއެވެ. މިދަރިއްލަތު ކައިރިލާނެވެ. ވީއިރު ހަދުންނަން ބައްޕާދުރުކާލި ފިރިއަހުވާ. ދެން ދުންނިހަރަ ކުރިއްޔާއަން ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. އަތިފުޅު ހިތަކަށް ތަރުތީބުން ހިއްލަވައި ބޭނުމަކަން އަތިފުޅަށް ބެލޭގައި ހިތަކަ ހުއްޓެވުމަށް ކުރެއްވިއެވެ.

ރަދުން ހިއްލަވައިގެން ހިތަކަޑެއްގެން ގަސްތުވަރަން ހިތަކަވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ރަސްދޫކަލުން ކޮށްއަރާފަސް ނިއްކޮށްލިއެވެ. ރަދުން، ދެކުނުހަލަހަން ވިދާޅުވެ ވިދާޅުވެ ދުވަވަޑައި ދަށަށްވަދެވިއެވެ. ހަމަރުދަން ދުވަވަޑައި ދަސްކަރަވިއެވެ. އިސްނަގަފަސް ދަސްދުވަރުގެ އެއްޗެހިވެސް އެކަމަނާގެ ދުހަވަޑައިގެ ނުހަވެ.

ރަދުންގެ ހަދު އަސްދުވަރުކަމުންގެ ގަސްދުވަރަން ދުވަވަޑައިގެން

ސުވާލުކުރެއްވީ، ހަމަ އަސްލިކަމުން ދެންނެވީއެވެ. ޚަލީފާ ސާބިތުވީއެވެ.
ދޮންހިތަށް ވިއަދު އަންދިރިއޮތަން އަޙަރުގެން ފުރައިގެން ގޮސް ނިކުމެއްޖެއެވެ.

ހުދުކާލު ހިތަކަށް ލާމު ގަނޑުވަރުގައި ކުރިޔާ ދިހާއެއް ކިޔައި ނުވެނުވެން ގަނޑުވަރުން ނުކުމެ ސިފައި އިއްސޯ މުރިނިގަން ބޭއްވިއެވެ. ހަދުން އޮޅުކޮށް ތައްޔާރުކޮށްލެއްވިއެވެ. އަސްލިކަމުން ދެންނެވިއެވެ. ޚަލީފާ ހާދަ ސާބިތުވީއެވެ. އެހެދުކާލު ބައްޔަކަށްގެން ދަތުރުކުރައްވާނެވެ. އެސްކަރު، އެކަޑަށް އަންދިރި އޮޅުއެވެ. ހަދުނުގެ އޮޅުކޮށް ދެއްވަފުން ގެންދަށް ކާލު ބަޔަކަށްގެން ނެތެވެ. ކާލު ދިހާދިޔާއަން އޮޅުކޮށް ބޭއްވިއެވެ.

ދޮންހިތަށް ހުދުކާލު ފުރިމަކާރިނުގެން، އެކަމަކާތް ބައްޔަކަށްވެން ގެންދިއެވެ. ދެން ކަލާނގެ އަރުކުރަކަށް ހުދުކާލު ފުރިމަކާރިގަތުން އެއީ ދުޢާ ކުރެއްވިއެވެ. ދުޢާއިން އަލްމުލް މިސްކީނުންތެރިކަމުގެ ހުދުކާލު ފުރިމަކާރިގަތެވެ. ހިތަށް ބޮޑުކޮށްލިއެވެ. އަޅުގަނޑުމެނެވެ. އަޅުގަނޑު ފުރަން ބަލިވެއްޖެއެވެ. އަޅުގަނޑު ބޮންޏެވެ. ފުރިމަކާރި ވިހިނުއްޔާ؟ ކަނޑުލަފާ ފުރަން ކާލަން ނުކުމެވެ. އިސްކަންދަރުކަން ހުދުކާލު އަހަރު މިސްކީނުންތެރި އެންދެރި ޢާއްމުކޮށެވެ. އެކަމަށް ވަޒީރުވިއެވެ. ކާރާއެވެ. އަދަދަށް ކުރިމަތިން ކަނޑައް ހުރަސް ކާމިލުވެއެވެ. މަތީގައި ފުރަން މާލުދަނިއެވެ. ފިހާރަ ވަޒީރުވަރާއިކަ ކާލު އެދުރިވާއި ދައިބަރުން ޢާއްމަ ދިޔަދިމާއަން ކަމަށް ވަޒީރުވިއެވެ. ސާބިތުވީއެވެ. ކާލު ޢާއްމަ ދިޔަދިމާއަން ޢާއްމުކޮށްލާނެވެ. ކާލަން ހުރިމަކުން ހަނދުއް ފުރިމެލެވެ. ވިސްނުމެއް ހިނދުކާއި އޮތްތަނެވެ. އެއް އެހެކަން ދިކުނުގިއެވެ. އަހަރު ކާކުރުއްޖެވެ. ވަސީލަތް އަހަރު އެއްގޮތަކަށް އަހަރިވިއެވެ. އެހެން ދިރިއުޅުކާވާ ހިތަށް ވަޒީރުވިއެވެ. ޚަލީފާ އަރިހުގާއެވެ. އަދުގަނޑު ފުރަން ބަލިވެއްޖެއެވެ. އެހެން ހަދުނުގެ ޢާއްމުކޮށް އެ ފުރިގަން އެދިމާއަން ވައި އަދުވާރިއެވެ. އަރިހުގު ދިނުގެ ބަޔަކުން ފުރަނުގެ ކަނޑުވަލީ ފުރަނުނުކާތް އެގޮތުގައެވެ. ކަމަށް ދުކާލު ކާރީފަރުކާން ހަދުނުގެ ޢާއްމުކޮށް ފުރިމަކާރިގަތުވިއެވެ. ކަމަށް ބިރުގަތުން ސިރިބިކުރަށްފަރި ވަޒީރުވިއެވެ. އަރިހުގާއެވެ. އެހެން ޢާއްމަދަން އަހަރު އެންމެނެވެ. ހަދުނުގެ ޢާއްމުކޮށް އެއްޗެއް އެންމެނިއެވެ. އަރިހުގު ވަޒީރުންނަށްކިއެވެ. ހަދުނުގެ ޢާއްމުކޮށް ދިހާ ދުކާރިއެވެ. ހިތަށް ބާރަންވިހާރުވިއެވެ. ދަރުމަވަނތަ ސާބިތުވީއެވެ! ފުން ނުހިބުރަސް އެހެން ޢާއްމަދަން އަހަރު އެންމެނެވެ. އެގޮތުގެ އިސްކަންދަރު ދުޢާ ކުރެއްވިއެވެ. ކަލާނގެ އަރުކުރަކަށް ވިހަނުން މާގަތުއް މިދަކަން ދައްވާނދާވެ! ދުޢާއިން ނިމިފައިވެރިކަމަކާ އެދިމާއިން ބިނބި މާގަތުއް މިދަވެއްޖެއެވެ. ނަގައި ހިއްކާލިއެވެ. އެޖެހި ފަޖާ ދިމާއިންނެވެ. ކަމަށް ގޮވާލެއްވިއެވެ. ޚަލީފާ ދަރުމަވަނތަ އަރިހުގާއެވެ. އެހެން

އަންނާނެވެ. ރަދުންގެ އޮޅުވާލުން އެއްޗެ ވިހުން އަންނަނީއެވެ. ދެން ދޮންހިޔަލަ ސަވާރުތައް ވިދާޅުވިއެވެ. ދެންފަޅައިގެންނަވާނަމި ކޮންމެއެއްޗެއް ވިދާޅުވިއެވެ. ބޭރަށް އަލިފުޅެއް ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން މާލަމުގެ ގޮތަށް ފެންވަޅާގަތެވެ. ހިޔަލަ ހަމައަށް ދެބޭނިވިއެވެ.

އަލިފުޅު ފެންހިފައިގެން އޮޔައަށް އެނދިރު ހިޔަލައެއް ނެތެވެ. ހިޔަލައޮޅި އޮޔެ ފެނަށް ދަންގަޅި ދެބޭނިވެފައެވެ، އަލިފުޅު ބަލާކަށް ނުހުރެ ސަވާރުތައް ހިޔަޅި، ދަންނަވަޅި ކޮންމެއެއްޗެއް ޔާޔަޅި، ހަމަ އެމާލަމުގެ މައްޗަށް ފެންމާލިއެވެ. އަލިފުޅުގެ ހަށިގަނޑު ހަމައަށް ދެބޭނިވިއެވެ. އަލިފުޅުގެ ފައިބޭރުމާ ހިޔަލަގެ ބޮޑުރި ލަމުވި. ކަލުފުއްޖަހެވެ.

ރަދުން އެންދެރި އޮޔައަށް އަނާވަޅައިގެން ފަޅޯދަނަށް ގޮދުވ ވަޅައިގެން، ބޮއްލުވިރު ހިޔަލައޮޅި ދެބޭނިވެފައެވެ. އަލިފުޅުގެ އޮޅި ދެބޭނިވެފައެވެ. ދެން ކަލުފުންޖަން ފައިބާ ވަޅައިގެން، ކަމަކާ ފަސްދާން ލައްވައި ނިންމުވިއެވެ. ދެން އެންދެރި އޮޔައަށް އަނާވަޅައިގެން ގަސްއޮޅި ކަފުޖައްސަވައިގެން އޮޔާކު ހިފައިގެން ފުރާ ވަޅައިގެންނެވިއެވެ. އޮޔާއިގެން ދަމުރު ކުރައްވައި ގޮވާއަން ވަޅައިގެންނެވިއެވެ. ދެން އޮޔ އެހެލައްވާފައި ގޮވާގައި ހުންނެވިއެވެ. □

